

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ЖАБАЉ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЖАБАЉ**

Председник скупштине општине: _____
Милорад Степанов

Број: 35-18/2011-I
Дана: 08.06.2011. год.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2197

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

ДИРЕКТОР

Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.

Владимир Зеленовић, дипл.инж.маш.

Нови Сад, јуни 2011. год.

**НАЗИВ ПЛАНСКОГ
ДОКУМЕНТА:**

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ

НАРУЧИЛАЦ:

ОПШТИНА ЖАБАЉ

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ:

Бранко Стајић

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

Служба за урбанизам, заштиту животне средине,
имовинске и стамбено-комуналне послове

**НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ
ПЛАНА:**

ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад
Железничка 6/III

ДИРЕКТОР:

Владимир Зеленовић, дипл.инж.маш.

Е –БРОЈ:

2197

**ОДГОВОРНИ
ПЛАНЕР:**

Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.

СТРУЧНИ ТИМ:

Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.еџц.
Далибор Јурица, дипл.инж.геод.
Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
мр Оливера Добривојевић, дипл.прост.план.
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Оливера Његомир, дипл.мат.
Радослава Икрашевић, арх.техн.
Радован Ристић, ел.техничар
Драгана Митић, оператер
Аљоша Дабић, копирант

СПОЉНА САРАДЊА:

Дејан Петровић, дипл.инж.шум.

САДРЖАЈ:

УВОД	1
ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	5
1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ВИШЕГ РЕДА.....	6
2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА.....	14
2.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	14
2.1.1. ПОЛОЖАЈ ОПШТИНЕ.....	14
2.1.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ И РЕСУРСИ.....	14
2.1.2.1.Климатске карактеристике.....	14
2.1.2.2. Геолошке и геоморфолошке карактеристике.....	15
2.1.2.3.Сеизмичност	15
2.1.2.4.Минералне сировине.....	16
2.1.2.5.Педолошке карактеристике	16
2.1.2.6.Пољопривредно земљиште.....	16
2.1.2.7.Шуме и шумско земљиште.....	17
2.1.2.8.Воде.....	17
2.1.2.9.Ловне површине	18
2.1.3. СТАНОВНИШТВО	19
2.1.4. МРЕЖА НАСЕЉА (ОДНОС ГРАДСКОГ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА ПОВЕЗАНОСТ НАСЕЉА И ЦЕНТРА)	20
2.1.5. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ.....	20
2.1.6. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ	21
2.1.6.1.Пољопривреда.....	21
2.1.6.2.Индустрија.....	21
2.1.6.3.Трговина, угоститељство, занатство	22
2.1.6.4.Туризам.....	22
2.1.7. САОБРАЋАЈ.....	23
2.1.8. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	25
2.1.9. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	26
2.1.10. ГАСОВОДНА И НАФТОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	27
2.1.11. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	27
2.1.12.ЖИВОТНА СРЕДИНА	28
2.1.13. ПРИРОДНА ДОБРА.....	29
2.1.14. КУЛТУРНА ДОБРА	31
2.2. SWOT АНАЛИЗА.....	34
2.3. ПРИНЦИПИ И ВИЗИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	36
2.3.1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	36
2.3.2. ВИЗИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	37
2.4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	37
2.4.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ	37
2.4.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ.....	37
2.5. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА.....	38
2.5.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ	38
2.5.1.1.Пољопривредно земљиште.....	38
2.5.1.2.Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви	38
2.5.1.3.Станишта дивљачи	38
2.5.1.4.Воде и водно земљиште.....	39
2.5.1.5.Минералне сировине.....	39
2.5.2. СТАНОВНИШТВО	39
2.5.3. МРЕЖА И ФУНКЦИЈА НАСЕЉА.....	39
2.5.4. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ.....	40
2.5.5. ПРИВРЕДА	40
2.5.6. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	41
2.5.7. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	42
2.5.8. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	42

2.5.9. ГАСОВОДНА, НАФТОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА И АЛТЕРНАТИВНИ	43
ОБЛИЦИ ЕНЕРГИЈЕ	43
2.5.10. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	43
2.5.11. ЖИВОТНА СРЕДИНА.....	43
2.5.12. ПРИРОДНА ДОБРА.....	44
2.5.13. КУЛТУРНА ДОБРА.....	44
2.6. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	44
3. ИЗВОД ИЗ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА:	
"ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА, ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ, ПРИРОДНИ	
РЕСУРСИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА, МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И	
РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ"	45
ПЛАНСКИ ДЕО.....	46
I ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА.....	47
I-1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА	48
I-1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	48
I-1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ	49
I-1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ.....	49
I-1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ.....	49
I-1.4.1. ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	50
I-1.4.1.1.Опис границе грађевинског подручја насеља Жабаљ	50
I-1.4.1.2.Опис границе грађевинског подручја насеља Чуруг	51
I-1.4.1.3.Опис границе грађевинског подручја насеља Ђурђево	51
I-1.4.1.4.Опис границе грађевинског подручја насеља Госпођинци	51
I-1.4.2. ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА ВАН НАСЕЉЕНОГ МЕСТА	51
I-1.4.2.1.Опис границе грађевинског подручја зона кућа за	
одмор и рекреацију.....	51
I-1.4.2.2.Опис граница грађевинског подручја за радне комплексе	53
I-1.4.2.3.Опис границе грађевинског подручја за радне зоне.....	55
I-1.4.2.4.Опис граница грађевинског подручја за пречистач	
отпадних вода	58
I-1.4.2.5.Опис граница грађевинског подручја за рибњак.....	59
I-1.4.2.6.Опис граница грађевинског подручја за површине за	
спорт и рекреацију.....	59
I-1.4.2.7.Опис граница грађевинског подручја за музејско –	
едукативни центар	60
I-1.5. БИЛАНС НАМЕНЕ ПРОСТОРА	60
I-2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И	
РЕСУРСА	65
I-2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	65
I-2.2. ШУМЕ, ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ И ЗАШТИТНИ ПОЈАСЕВИ	65
I-2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	66
I-2.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ (ГЕОЛОШКИ РЕСУРС)	66
I-2.5. ПОТЕНЦИЈАЛИ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ.....	67
I-3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА, НАСЕЉА И	
ЈАВНИХ СЛУЖБИ.....	68
I-3.1. СТАНОВНИШТВО.....	68
I-3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА ПОВЕЗАНОСТ	
НАСЕЉА И ЦЕНТАРА.....	69
I-3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ.....	69
I-4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ	71
I-4.1. ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО, ЛОВ И РИБОЛОВ	71
I-4.1.1. ПОЉОПРИВРЕДА	71
I-4.1.1.1.Ратарство	71
I-4.1.1.2.Повртарство	71
I-4.1.1.3.Воћарство и виноградарство.....	72
I-4.1.1.4.Остали видови њивске производње	72
I-4.1.1.5.Сточарство	72

I-4.1.2. ШУМАРСТВО	73
I-4.1.2.1. Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви као природни ресурс.....	73
I-4.1.2.2. Остале шуме и заштитни појасеви	74
I-4.1.3. ЛОВ.....	74
I-4.1.4. РИБОЛОВ	75
I-4.2. ИНДУСТРИЈА.....	75
I-4.3. ТРГОВИНА, УГОСТИТЕЉСТВО, ЗАНАТСТВО	76
I-5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА	76
I-6. ПРОСТОРНИ РАЗМЕШТАЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА	77
I-6.1. САОБРАЋАЈ И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	77
I-6.1.1. ПУТНИ САОБРАЋАЈ.....	77
I-6.1.2. ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ	78
I-6.1.3. ВОДНИ САОБРАЋАЈ.....	78
I-6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	78
I-6.2.1. ВОДА И ВОДОТОЦИ.....	78
I-6.2.2. СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ.....	79
I-6.2.3. ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ И АТМОСФЕРСКИХ ВОДА	81
I-6.2.4. ХИДРОТЕХНИЧКЕ МЕЛИОРАЦИЈЕ (ОДВОДЊАВАЊЕ И НАВОДЊАВАЊЕ)	83
I-6.2.5. ЗАШТИТА ОД СПОЉНИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА	84
I-6.2.6. ЗАШТИТА ВОДА.....	86
I-6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	87
I-6.3.1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	87
I-6.3.2. НАФТОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	88
I-6.3.3. ГАСОВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	88
I-6.3.4. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ	88
I-6.3.5. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ	89
I-6.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	90
I-6.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	91
I-7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА.....	91
I-7.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	91
I-7.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА	93
I-7.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	93
I-7.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	93
I-7.5. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА	94
I-8. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ	94
II – ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	96
II-1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА	97
II-1.1. ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ ОДРЕЂЕНЕ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТОМ	97
II-1.1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	97
II-1.1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ.....	98
II-1.1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ.....	98
II-1.1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	99
II-1.1.4.1. Грађевинско подручје насеља.....	99
II-1.1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места	100
II-1.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	102
II-1.3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ	104
II-1.3.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	104

II-1.3.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	108
II-1.3.2.1. Опште мере заштите биодиверзитета	108
II-1.3.2.2. Заштићена подручја	109
II-1.3.2.3. Станишта заштићених врста и еколошки коридори	111
II-1.3.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА	113
II-1.3.4. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ, УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА	113
II-1.3.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД РАТНИХ РАЗАРАЊА	114
II-1.3.6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ	115
II-1.3.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСТУПАЧНОСТИ ПОВРШИНАМА И ОБЈЕКТИМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЛИЦИМА СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА У ПРОСТОРУ	116
II-2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	116
II-2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	116
II-2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ	117
II-2.2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА ПОТРЕБЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДОМАЋИНСТВА - САЛАСЕ	118
II-2.2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ВОЋАРСКО – ВИНОГРАДАРСКУ КУЋИЦУ	120
II-2.2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ РАДНЕ КОМПЛЕКСЕ	120
II-2.2.3.1. Стакленици и пластеници	121
II-2.2.3.2. Комплекси за гајење печурака	121
II-2.2.3.3. Рибњаци	121
II-2.2.3.4. Фарме – радни комплекси за узгој животиња	122
II-2.2.3.5. Комплекси за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа	122
II-2.2.3.6. Машински паркови	122
II-2.2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПРОТИВГРАДНЕ СТАНИЦЕ	123
II-2.2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПРАТЕЋЕ САДРЖАЈЕ ЈАВНОГ ПУТА	123
II-2.2.6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈУ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА	123
II-2.2.7. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОБЈЕКТА	124
II-2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	124
II-2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ	124
II-2.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	125
II-2.5.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ЗОНУ КУЋА ЗА ОДМОР И РЕКРЕАЦИЈУ	125
II-2.5.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА РАДНЕ КОМПЛЕКСЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА	126
II-2.5.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА РИБЊАК	126
II-2.6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ МРЕЖЕ	127
II-2.6.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	127
II-2.6.1.1. Друмски саобраћај	127
II-2.6.1.2. Железнички саобраћај	128
II-2.6.1.3. Водни саобраћај	129
II-2.6.1.4. Пратећи садржаји јавног пута	129
II-2.6.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ВОДОПРИВРЕДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	131
II-2.6.2.1. Снабдевање водом	131
II-2.6.2.2. Одвођење вода	131
II-2.6.2.3. Хидротехнички објекти и системи	132
II-2.6.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	132
II-2.6.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ТЕРМОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	134
II-2.6.4.1. Гасоводи и нафтоводи високог и средњег притиска и објекти у саставу гасовода и нафтовода	134
II-2.6.4.2. Гасоводна мрежа ниског притиска	135

II-2.6.4.3.Топловодна мрежа.....	136
II-2.6.4.4.Бушотине	136
II-2.6.5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	136
II-2.6.6. ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ ЗАШТИТНИХ ПОЈАСЕВА ЗЕЛЕНИЛА	137

II-3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА 138

II-3.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА	138
II-3.1.1. ОПШТЕ МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	138
II-3.1.2. СМЕРНИЦЕ ЗА ДАЉУ РАЗРАДУ ПЛАНА.....	139
II-3.2. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	141
II-3.3. МЕРЕ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ РАВНОМЕРНОГ ТЕРИТОРИЈАЛНОГ РАЗВОЈА И КООПЕРАЦИЈЕ СА СУСЕДНИМ ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	145
II-3.4. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА	145
II-3.5. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА	145

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Ред.бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	РЕФЕРАЛНА КАРТА бр. 1. "Намена простора"	1:50 000
2.	РЕФЕРАЛНА КАРТА бр. 2. "Мрежа насеља и инфраструктурни системи"	1:50 000
3.	РЕФЕРАЛНА КАРТА бр. 3. "Туризам и заштита простора"	1:50 000
4.	РЕФЕРАЛНА КАРТА бр. 4. "Карта спровођења"	1:50 000

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ

УВОД

Изradi Просторног плана општине Жабаљ (у даљем тексту План) приступило се на основу Одлуке о изradi Просторног плана општине Жабаљ ("Службени лист општине Жабаљ", број 4/2006), чији је саставни део Програм за изradi Просторног плана општине Жабаљ израђен од ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Е-2197. Саставни део Одлуке о изradi Плана је Решење о изradi стратешке процене утицаја Просторног плана општине Жабаљ на животну средину које је донела Општинска управа општине Жабаљ, Служба за урбанизам, стамбено-комуналне послове и заштиту животне средине, под бројем 350-25/06-III-01, од дана 06.04.2006. године.

Као прва фаза изradi планског документа, у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06), израђена је Стратегија развоја планског подручја, која је усвојена од стране Скупштине општине Жабаљ ("Службени лист општине Жабаљ", број 8/2008) а на основу Извештаја Комисије за планове општине Жабаљ. Стратегија је представљала полазну основу за изradi Предлога Просторног плана општине Жабаљ.

По верификацији Стратегије приступило се усаглашавању ставова надлежних министарстава, посебних републичких и покрајинских организација, локалне самоуправе и корисника простора. Мишљење, ставове и сагласност, или допуну услова, на Стратегију дали су:

- ЈП "Путеви Србије";
- Министарство за инфраструктуру, Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе, Лучка капетанија Тител;
- ЈП "Војводинашуме" Петроварадин, ШГ "Банат" Панчево;
- Републички хидрометеоролошки завод;
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије, "Електровојводина" доо Нови Сад, Електродистрибуција "Нови Сад";
- ЈП Електромрежа Србије, Погон "Нови Сад", Нови Сад;
- ЈП "СРБИЈАГАС", Сектор за развој, Нови Сад;
- Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д., Дирекција за мобилну телефонију, Сектор за мрежу, Служба за радио планирање и оптимизацију;
- "Теленор" д.о.о. Београд;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд,
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за заштиту и спасавање, Одељење за заштиту и спасавање у Новом Саду;
- Завод за заштиту природе Србије, Радна јединица Нови Сад,
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије, "Електровојводина" доо Нови Сад, Електродистрибуција "Зрењанин";
- ЈП "Железнице Србије", Сектор за стратегију и развој, Београд.

На основу достављених мишљења, ставова и сагласности, као и допуне услова на Стратегију, приступило се изради Плана, који се састоји од два дела:

- текстуални део и
- графички део.

У међувремену је ступио на снагу Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09 и 81/09, у даљем тексту: Закон), те је у складу са одредбом члана 215. став 6. поступак израде и доношења плана настављен у складу са одредбама овог закона.

На 22. седници Комисије за планове општине Жабал, одржане дана 30.03.2010. године, Стратегија развоја планског подручја је верификована као Концепт Просторног плана општине Жабал, у складу са Мишљењем Министарства животне средине и просторног планирања бр. 011-00-393/2009-07, од 15.10.2009. године.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09, 64/10-УС и 24/11)
- Правилник о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 31/10 и 69/10)
- Закон о Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 88/10)
- Закон о регионалном развоју ("Службени гласник РС", бр. 51/09 и 30/10)
- Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07)
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/09).
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 и 41/09)
- Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/09)
- Закон о сточарству ("Службени гласник РС", бр. 41/09)
- Закон о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05 и 30/10)
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10)
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 54/96 и 67/93, 48/94, 101/05-др.закон) (одредбе чл.81. до 96.)
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 123/07)
- Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05)
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09)
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10)
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09)
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04)
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09)
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95 и 20/09)
- Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95 и 101/05-др.закон)
- Закон о телекомуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/03 и 36/06)
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 84/04)
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94)
- Закон о рударству ("Службени гласник РС", бр. 44/95, 34/06, 104/09 и 85/05, 101/05-др.закон)
- Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10)

- Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 53/93, 67/93, 48/94, 101/05-др.закон) (одредбе чл. 9. до 20.)
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10)
- Закон о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", бр. 18/10)
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 36/09)
- Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/09)
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09 и 104/09-др.закон)
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09)
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 11/02)

као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У овај План уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије и Владе АП Војводине:

- Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", бр. 57/08)
- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 21/07)
- Стратегија националне безбедности Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 88/09)
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 11/06)
- Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 87/06)
- Стратегија развоја званичне статистике у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 11/06)
- Стратегија развоја званичне статистике у Републици Србији у периоду од 2009. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 7/09)
- Стратегија подстицања и развоја страних улагања ("Службени гласник РС", бр. 22/06)
- Национална стратегија за укључивање Републике Србије у механизам чистог развоја Кјото протокола за секторе управљања отпадом, пољопривреде и шумарства ("Службени гласник РС", бр. 8/10)
- Стратегија развоја пољопривреде Србије ("Службени гласник РС", бр. 78/05)
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 59/06)
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 44/05)
- Програм оставаривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 17/07, 73/07 и 99/09)
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 4/08)
- Стратегија развоја радиодифузије у Републици Србији до 2013. године ("Службени гласник РС", бр. 11/05)
- Стратегија развоја телекомуникација у Републици Србији од 2006. до 2010. године ("Службени гласник РС", бр. 99/06 и 4/09)
- Стратегија развоја широкопојасних телекомуникационих мрежа АП Војводине, у периоду од 2007. до 2010. године ("Службени лист АПВ", бр. 21/07)
- Стратегија развоја поштанских услуга у Србији ("Службени гласник РС", бр. 23/08 и 21/10)
- Стратегија развоја туризма Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 91/06)
- Стратегија развоја туризма Војводине-маркетинг стратегија туризма Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 6/10)
- Стратегија развоја конкуретних и иновативних малих и средњих предузећа за период од 2008. до 2013. године ("Службени гласник РС", бр. 3/08)
- Стратегија развоја трговине Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 15/09)

- Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 17/09)
- Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 12/10)
- Стратегија водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини ("Службеном листу АПВ", бр. 1/10)
- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 ("Службени гласник РС", бр.29/10)
- Стратегија развоја социјалне заштите ("Службени гласник РС", бр. 108/05)
- Национална стратегија о старењу ("Службени гласник РС", бр. 76/06)
- Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији ("Службени гласник РС", бр. 1/07)
- Програм демографског развоја Аутономне Покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ", бр. 3/2005)
- Стратегија развоја спорта у Републици Србији за период од 2009. до 2013. године ("Службени гласник РС", бр. 110/08)
- Програм привредног развоја АПВ (II Економија, Агрокомплекс) Елаборат 94-102, ИВ АПВ, 2003.

За изналажење оптималних планских решења такође је коришћена релевантна информациона, студијска и техничка документација као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација која се односи на подручје обухвата Плана.

Просторни план Општине Жабаљ је стратешки плански документ који је основ за просторно уређење територије општине Жабаљ.

У складу са Одлуком о изради Плана израђена је и Стратешка процена утицаја Просторног плана општине Жабаљ на животну средину, која је саставни део Плана.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ИЗВОД ИЗ ПЛАНА ВИШЕГ РЕДА

Извод из Просторног плана Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 88/10)

Коришћење и заштита пољопривредног земљишта: У погледу развоја пољопривреде, подручје третирано Планом, спада у I Регион који обухвата руралне општине у Војводини и већи део Мачве.

Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално – интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индустријом.

Основни циљ управљања просторном дистрибуцијом и организацијом пољопривреде је остваривање одговарајућег обима и асортимана сигурне понуде квалитетне хране и сировина за развој конкурентне прерађивачке индустрије, у складу са територијално хетерогеним природним и социоекономским погодностима и ограничењима.

Биодиверзитет, заштита и одрживо коришћење природног наслеђа и предела:

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробита локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- заштити природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, која представљају станишта од националног значаја на основу Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива;
- успостављању еколошких коридора у оквиру националне еколошке мреже и
- идентификацији и заштити подручја међународног значаја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке и птице.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела АП Војводина која припада војвођанско–панонско–подунавском макрорегиону су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору;
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја);
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Шумарство:

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Концепција просторног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- утврђивање зона са диференцираним режимима заштите;
- развој и умрежавање одговарајућих инфраструктурних система и остале инфраструктуре;
- очување и заштита шума и шумског земљишта;
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумским подручјима, реформа закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.
- одрживо коришћење у односу на полифункционални систем планирања;
- одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности, у односу на полифункционални значај шума;
- побољшање саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским подручјима и у том смислу континуирани развој;
- коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта);
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумским подручјима, реформа закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Коришћење и заштита вода и водопривредна инфраструктура:

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система:

- (а) регионални системи за снабдевање водом насеља;
- (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода.

Општина Жабаљ припада новосадском регионалном систему за снабдевање водом насеља.

Поред Жабља, овај систем треба да обезбеди воду и за насеља у општинама Нови Сад, Беоцин, Бачки Петровац, Бачка Паланка и Темерин, а захватаће се подземне воде.

Речне системе коришћења, уређења и заштите вода чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање.

Општина Жабалъ припада Бачком систему, који ће се у будућности постепено проширивати и на северни део Бачке.

Систем се реконструише (повећање проточности делова основне каналске мреже, повећање капацитета водозахвата итд), а комплетира се и са низом постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), којима се штити квалитет воде у систему.

Вода за технолошке потребе се захвата из водотока, уз обавезу пречишћавања и рецикулације. Не дозвољава се изградња нових проточних система за хлађење ТЕ и других објеката.

Подземну воду смеју да користе само индустрије које троше воду највишег квалитета.

Заштита од поплава се одвија на ниовоу речних интегралних система. Мере заштите се деле на две групе:

- (1) хидрограђевинске мере;
- (2) неинвестиционе мере.

(1) *Хидрограђевинске мере:*

- пасивне мере, које ће да се спроводе линијским заштитним системима (насипи, обалоутврде, регулациони радови, формирање заштитних касета) којима се приобаље брани од поплавних таласа;
- активне мере, којима треба да се утиче на смањење поплавних таласа, применом акумулација и ретензија. Карактер активних мера имају и каналски систем ХС ДТД.

(2) *Неинвестиционе мере*

Неинвестиционе мере су превентивне. Циљ је да се ограничавањем или прописивањем начина градње у угроженим зонама спречи пораст потенцијалних штета.

У зони Тисе, чији су водни режими врло неповољни, припремају се наменске касете - ретензије, како би се ограничио обим плављења.

На банатском делу ХС ДТД обновом објеката и осавремењавањем управљања повећати остварен степен заштите;

- Због погоршања режима великих вода потребно је:
 - (1) повећати заштитне висине до кота круна насипа;
 - (2) саобраћајницама и другим објектима припремати могуће наредне заштитне линије.

Пловидба - Потребна је обнова пловних канала ХС ДТД.

Неравномеран распоред пловних путева је један од неповољнијих фактора за убрзанији развој речне пловидбе, јер захтева мешовит превоз и претовар.

Рибњаци - нови шарански рибњаци се планирају у оквиру интегралних речних система у депресијама уз веће водотоке.

Експлоатација песка и шљунка одвија се дивље и угрожава хидротехничке и еколошке функције водотока.

Да би се реализовали циљеви у области вода мора се најпре ставити под контролу нелегална експлоатација песка и шљунка.

Експлоатација се може наставити искључиво према ревидованим пројектима, који треба да буду функционално усаглашени са пројектима регулација река, уз неопходно одобрење надлежних водопривредних организација и планско регулисање урбанистичким актом локалне самоуправе.

Заштита вода - циљ је да се квалитет воде у рекама задржи у класама: I и I/II - у зонама изворишта и у подручјима која су заштићена као посебне природне вредности, у класи IIa и IIb у свим осталим случајевима.

Класа III је дозвољена само на краћим потезима мањих река низводно од великих насеља и/или индустрија.

Ни један потез водотока не може остати у квалитету "ван класа".

Заштита вода ће да се одвија у оквиру већих речних система, уз интегрално коришћење технолошких, водопривредних и организационо-економских мера.

Коришћење минералних сировина:

Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циљеве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

Демографија:

Основни циљ је ублажавање негативних тенденција демографског развоја Републике Србије које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Основни циљ је успостављање равномернијег територијалног размештаја становништва и усклађенијих просторно-демографских односа. То подразумева деурбанизацију, подстицање развоја мањих и средњих градова, демографску ревитализацију емиграционих, угрожених, брдско-планинских и пограничних подручја, у складу са објективним могућностима и потребама, програмску, планску и другу подршку развоју депопулационих подручја, унапређење односа између града и села и повезивање са руралним окружењем.

Мрежа и функција насеља, развој и уређење сеоских подручја:

Према Просторном плану Републике Србије Жабаљ је насеље које се налази у функционално урбаном подручју (ФУП) са центром у Новом Саду. Значај ФУП-а је међународни.

Организација јавних служби у систему насеља:

Просторним планом Републике Србије дати су циљеви и начела планирања јавних служби у мрежи насеља, и препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља, које ће бити детаљно анализиране и примењене у овом Плану.

Привреда:

Основни циљ је јачање позиције и привредне конкурентности Републике Србије и њених регионалних целина на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Основни циљ развоја индустрије је опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности и запослености обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција усклађена са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја, захтевима климатских промена и смањења притиска на ресурсе.

Саобраћај: Стратешки приоритети - пројекти са периодом реализације до 2014. године:

Путни саобраћај

- Прилагођавање европским стандардима (при пројектовању и извођењу путева и опреме пута, увођење нових технологија у управљању саобраћајем, формирање квалитетних база података, нових регистарских таблица, возачких дозвола и др.);
- Квалитетније управљање: планирањем, пројектовањем и извођењем, експлоатацијом и одржавањем путне инфраструктуре, организацијом и безбедношћу саобраћаја (у току је прекатегоризација државних путева првог и другог реда и израда Правилника за пројектовање ванградских путева, функционалне класификације, саобраћајну сигнализацију и опрему итд.);
- Активности (израда пројектно - техничке документације) на реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута (М-7) I реда Нови Сад - Зрењанин и активности на реализацији изградње планираног државног пута I реда од Зрењанина до државне границе према Темишвару.

Железничка мрежа и објекти

Планира се и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Допуна железничке мреже - за већи степен интегрисаности простора и веће саобраћајно и економско повезивање региона као предуслов равномернијег развоја, за квалитетније функционисање железнице и већу доступност корисницима, железничку мрежу Републике Србије потребно је допуњавати-ширити, а приоритет су следеће нове пруге: Зрењанин-Жабал (Нови Сад).

Допуна мреже новим пругама биће усклађивана са потребама и плановима развоја региона и градова, уз израду одговарајуће документације за дефинисање коридора.

- Остале пруге у мрежи - ревитализација и модернизација у складу са приоритетним потребама и могућностима финансирања.

Унутрашњи пловни путеви - водни транспорт

Концепција развоја лука базира се на предлогу модела управљања неприватизованим лукама, што подразумева луке које ће се градити на новим локацијама као и могућност подржављења неких лука од највећег значаја за Републику, и требало би да се сведу на следеће нивое управљања:

- јавне луке - од јавног, државног значаја (Нови Сад, Београд и Панчево као систем), као и луке уз Дунав (Апатин, Ковин, Бачка Паланка, Богојево), уз Саву (Сремска Митровица и Шабац), уз Тису (Сента) и у Хидросистему ДТД (Сомбор) и јавне луке од значаја за локалне заједнице;
- луке за сопствене потребе - луке које би градила индустријска предузећа, које су националног значаја;
- луке за мале бродове - марине, које би се градиле приватним капиталом.

Међу стратешким приоритетима до 2014. године посебна пажња даје се развоју најзначајнијег речног коридора - Дунаву, односно развоју Коридора VII, дужине 2500km, који је део Трансевропског пловног пута (Рајна - Мајна - Дунав), и повезује Северно са Црним морем на укупној дужини од 3505 km.

Поред тога стратешки приоритети до 2014. године су и:

- добро организован систем унутрашњих пловних путева;
- увођење савремених технологија транспорта (интермодални транспорт, контејнеризација, Ро-Ро саобраћај, речно-морска пловидба);
- подстицање транспорта на унутрашњим пловним путевима кроз коришћење економских инструмената као што су ослобађање од разних доприноса и опорезивања;
- даљи развој речног информационог сервиса (РИС-а) и његова примена на међународним пловним путевима;
- регулисање критичних сектора на унутрашњим пловним путевима Републике Србије;
- искључивање застареле флоте и замена модерним, чистим и ефикасним бродовима;
- популаризација овог вида транспорта и образовање и формирање нових кадрова.

Енергетика и енергетска инфраструктура:

Концепција развоја енергетике заснована је на испуњењу два основна циља реформске политике:

- успостављање нових услова рада, пословања (енергетски субјекти) производње (енергетски производни сектор) и потрошње енергије (сектори потрошње).

Два основна циља реформе енергетског система су:

- (1) успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште енергије, и
- (2) обезбеђивање сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом.

Ови циљеви требало би да се заснивају на повећаној рационалности и ефикасности у области производње и потрошње енергије, као и на што већем коришћењу домаћих енергетских извора, као и на примени ново успостављених законодавних, институционалних, структурно-организационих и економско-пословних оквира за рад, пословање и развој енергетског система.

Веће коришћење расположивих потенцијала на подручју, у првом реду нових обновљивих извора енергије, синхронизован развој централизованих система снабдевања електричном и топлотном енергијом и природним гасом, подизање ефикасности и рационално коришћење енергије, уз уважавање еколошких ограничења.

У сектору електропреноса и развој преносне мреже мора да прати растуће потребе за електричном енергијом.

Највећи део инвестиција до 2013. године (актуелни средњорочни план) биће посвећен рехабилитацији, ревитализацији и унапређењу преносног система.

Планиран је 400kV далековод Нови Сад-Зрењанин-Румунија који ће делом пролазити преко територије општине Жабаљ.

Коришћење **обновљивих извора енергије** и **повећање енергетске ефикасности** у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга је као један од пет основних приоритета у Стратегији развоја енергетике Србије до 2015. као и у Националном програму заштите животне средине.

Овај приоритет је, пре свега, значајан због усклађивања производње енергије са реалним потребама сектора потрошње енергије, али и са аспекта смањења утицаја сектора енергетике на животну средину, повољног утицаја на ефикасност привреде, стандард грађана и смањење увозне зависности.

Ради тога се мора систематски, плански и стратешки приступити повећању коришћења обновљивих извора енергије.

У обновљиве изворе енергије спадају:

- енергија ветра,
- енергија сунца,
- енергија малих хидроелектрана,
- геотермална енергија,
- енергија биомасе (укључујући биогаз и биогориво).

То су чисти извори енергије, који значајно доприносе смањењу загађења ваздуха, воде и земљишта.

Телекомуникације и информациони системи:

Основни циљ даљег развоја ове области је изградња и организација савремене телекомуникационе мреже која ће да обезбеди:

- универзални сервис сваком домаћинству;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника;

Да би се остварио овај основни циљ изградња телекомуникационе мреже ће се заснивати на следећим принципима и концепцијама:

Фиксна, мобилна телекомуникациона мрежа и информациони системи:

- магистрална равна мрежа заснована на оптичким кабловима и широкопојасним транспортним системима, организованим у структурама које обезбеђују максималну поузданост и расположивост као и постепени прелазак с комутираних мрежа говорних канала на комутацију пакета;
- приступна мрежа базирана на мултисервисним приступним чворовима с значајним уделом оптичких каблова у приступу;
- стварање услова за максималну могућност бежичног приступа.

Основни елементи концепције развоја су:

- потпуна замена аналогне комутације као и дигиталне из старије генерације;
- доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби реконструкција постојећих релација;
- комутационе системе мреже поступно трансформисати од комутације говорних кола на комутацију пакета;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код којих би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бежичног приступа;
- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) градити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а уз максималну примену оптичких каблова;
- стална модернизација јавне мобилне телекомуникационе мреже и увођење нових услуга у складу са светским стандардима;
- обезбеђење услуге преносивости броја за мобилне и фиксне мреже;
- потпуна покривеност територије сигналом;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна покривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга.

Мрежу за потребе радиодифузије:

- повезати емисионе станице међусобно и поред радио-релејних система с центрима дистрибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл.

У области **поштанских услуга** основни циљ и концепција су:

- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- успостављање ефикасне поштанске мреже;
- формирање и примена адресног кода;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности.

Заштита и унапређење животне средине:

Дугорочна стратегија Републике Србије у области животне средине и одрживог развоја подразумева унапређење квалитета живота становништва обезбеђивањем жељених услова животне средине и очувањем природе, смањењем загађења и притисака на животну средину и адекватним коришћењем природних ресурса, у циљу њиховог обезбеђења и за будуће генерације.

Основне активности у циљу реализације наведене стратегије су:

- јачање постојећих и развој нових мера за спровођење политике одрживог развоја;
- даља интеграција политике животне средине у остале секторске политике;
- прихватање веће појединачне одговорности за животну средину;
- хармонизација националних прописа са законодавством ЕУ и њихова пуна примена;
- активније учешће јавности у процесима доношења одлука.

Просторни план Републике Србије предвиђа и наглашава потребу ближе разраде најзначајнијих чинилаца од значаја за планирање, заштиту, уређење и коришћење простора у контексту одрживог развоја, усаглашеног са природним и антропогеним вредностима и условима (увођењем стратешке процене утицаја при изради планова и програма, као и процене утицаја на животну средину значајних објеката и активности).

Планом су утврђене категорије загађености у односу на постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Према овој класификацији општина Жабаљ се налази у подручју угрожене животне средине.

Посебну предност у развоју Републике Србије представља разноврсност природних ресурса и високи степен биолошке разноврсности и геодиверзитета и очуваност природе у неиндустријализованим областима, која се мора вредновати и по сваку цену очувати.

Са друге стране, мора се утицати на смањење деградираних простора због непланске експлоатације природних ресурса, санацију еколошких црних тачака, као и на смањење загађења воде, ваздуха и земљишта из сектора индустрије, енергетике, саобраћаја и пољопривреде.

Управљање отпадом:

У оквиру приоритетних активности које су дефинисане у Националној стратегији одрживог развоја РС у области заштите животне средине наводи се и минимизација генерисања отпада, као и неопходност изградње потребне инфраструктуре за управљање отпадом, доношења прописа који регулишу ову област и израда одговарајућих регионалних и локалних планова за управљање отпадом.

Заштита културних добара:

У ППРС дати су циљеви заштите непокретних културних добара: основни циљеви заштите и оперативни циљеви.

Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

На територији општине Жабалъ се налази културно добро од изузетног значаја: споменик културе код Чуруга.

2. ИЗВОД ИЗ ТЕКСТУАЛНОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА

2.1. Скраћени приказ постојећег стања

2.1.1. Положај општине

Жабалъска општина се налази у Јужној Бачкој. Простире се западно од Тисе између општина Бечеј, Србобран, Темерин, Нови Сад и Тител, а на источној страни, у Банату, суседне општине су Нови Бечеј и Зрењанин.

2.1.2. Природни услови и ресурси

2.1.2.1. Климатске карактеристике

Анализа климатских елемената на подручју Општине Жабалъ извршена је на основу података добијених са најближих мерних станица на Римским Шанчевима и Зрењанину (односно њиховом интерполацијом) за период од 1991-2006. године.

Температура ваздуха: На основу података о температури ваздуха констатовано је да је најтоплији месец јул (средња температура од 21,9⁰С) а најхладнији јануар (средња температура од -1,3⁰С).

Средња годишња температура износи 11,1⁰С. По годишњим добима, средње месечне вредности износе: зима 0,3⁰С, пролеће 11,0⁰С, лето 21,0⁰С, јесен 11,9⁰С. У вегетационом периоду (од априла до септембра) просечна температура износи 18,1⁰С што погодује развоју биљних култура.

Мраз се на територији Општине јавља од новембра до марта (86 дана), појава летњих дана је могућа од марта до новембра (96 дана), а тропских од маја до септембра.

Ветровитост: Територију Шајкашке карактерише заступљеност ветрова различитог правца и честине. Најчешћи ветар је кошава са југоистока. Она доноси суво време, јавља се у хладнијем делу године.

Северозападни ветар је други по учесталости. Дува лети и доноси кишу.

Нешто мању честину имају ветрови са запада и југа. Продор топлих маса са југа у летњим месецима, узрокује суво и топло време.

Највећу брзину имају ветрови из југоисточног квадранта. На другом месту су ветрови из северозападног квадранта.

У обухваћеном периоду, нешто мање од десетине дана је без ветра, што износи 93%.

Релативна влажност ваздуха: Највећу средњу месечну релативну влажност ваздуха имају јануар и децембар (88%), а најмању јул и август (69%). У обухваћеном периоду, средња годишња вредност релативне влажности износи 77%.

Лето је годишње доба са најмањом релативном влажношћу ваздуха, тако да су ретке појаве оморине.

Облачност: Најмања облачност је у августу и септембру а највећа у новембру и децембру.

Падавине: Средња годишња сума падавина на територији општине Жабалъ износи 621mm. Највећа количина падавина је у оним месецима када је то најпотребније за вегетацију. Најкишовитије је лето 191mm, док је јесен са најмање талога 133mm. Највише падавина у виду снега и суснежице се излуче у децембру, 67mm.

Највећа количина падавина се излучи лети, а најмања у јесен. Лети је то у виду пљусковитих краткотрајних киша. Пролеће је кишовитије од јесени.

2.1.2.2. Геолошке и геоморфолошке карактеристике

У геоморфолошком погледу Општина захвата простор лесне терасе и алувијалне равни Тисе.

Лесна тераса на северној половини Општине има уједначене висине између 83m и 84m, а хумови на њима 85m. У атару Госпођинаца висина је од 81m до 83m, атару Жабља 82m-83m, Ђурђева 82m-83m. На основу ових података, видимо да је лесна тераса нагнута од севера према југу за 1m-2m и од запада према истоку за око 2m.

Нагнутост је у правцу Тисе , тј. у правцу њеног отицања.

Лесна тераса је изграђена од нешто измењеног леса у коме се могу формирати карактеристични облици. Због тога се на њој јавља нормална површинска хидрографија.

Најистакнутији геоморфолошки облици на лесној тераси су лучна удубљења и речне долине. Највећа и најизразитија удолина је Јегричка бара, која је данас каналисана и преко целе године има воде.

Аливијална раван Тисе је нижа површина на територији општине Жабалъ. Њена просечна надморска висина износи на северу 75m а на југу 74m. Алувијална раван има и неколико удолина које представљају старе, напуштене токове Тисе.

2.1.2.3. Сеизмичност

На Привременој сеизмолошкој карти СФРЈ (1982. година), која приказује максимално догођене интензитете земљотреса за период до 1982. године, **Жабалъ** се налази у зони 7° MCS скале.

На сеизмолошкој карти публикованој 1987. године за повратне периоде: 50, 100, 200, 500, 1000 и 10000 година, која приказује очекивани максимални интензитет земљотреса, са вероватноћом појаве 63%, подручје **Жабља** се налази:

На олеати за повратни период (година)	У зони интензитета MSK-64
50	6°
100	7°
200	7°
500	8°
1000	8°
10000	8°

На картама су приказани очекивани макросеизмички интензитети на површини терена за карактеристично тло. Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Жабља је био 7° MSK-64 као манифестација Хоповског земљотреса.

Жаришта која одређују ниво сеизмичке угрожености на простору Жабља су: Хопово, Лединци, Зрењанин, Свилајнац, Лазаревац.

2.1.2.4. Минералне сировине

Према Решењу Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине лежишта минералних сировина у експлоатацији су два и то:

- Циглана СЗР "Лука" Госпођинци (на лежишту "Ливаде" у Госпођинцима врши експлоатацију опекарских глина) и
- АД "НИС-НАФТАГАС" Нови Сад (на лежишту "Госпођинци", има решење за експлоатацију гаса-лежиште није у експлоатацији).

Према Решењу Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине хидрогеотермални потенцијали Општине до сада нису детаљно испитани.

2.1.2.5. Педолошке карактеристике

Као и већина Бачких општина, Жабал такође располаже високопродуктивним земљиштем које представља значајан производни ресурс.

Разни варијетети чернозема имају надполовично учешће у укупним површинама (54,63%). Простиру се у западним и централним деловима Општине, а појединачно је најзаступљенији чернозем са знацима оглејавања у лесу са 17,56%.

Ова земљишта су повољна за узгој свих култура, а у општини Жабал на њима се највише узгајају житарице, индустријско и крмно биље и поврће.

Значајно мање површине обухватају разни типови ритских земљишта 18,93%, међу којима су смонице заступљеније од црница.

Појединачно најзаступљенији тип ритских земљишта јесте ритска смоница 12,82%, која се углавном распростире у источним деловима Општине.

Ритске смонице спадају у тешке глине, које тешко примају и тешко пропуштају воду. Има значајне производне потенцијале, али су приноси осцилатиорни баш због водног режима и механичког састава.

Ритске црнице су плодна земљишта али захтевају режим одводњавања и наводњавања.

Алувијуми такође захватају значајне површине у општини Жабал (11,08%). Међу њима су најзаступљенији алувијуми на ритској црници са 8,31%.

Сва алувијална земљишта лоцирана су уз реку Тису на крајњем источном ободу Општине. Ово је класично повртарско земљиште.

Остала земљишта, која су у највећој мери слатинаста, знатно мање су заступљена, по целој Општини у облику флека.

2.1.2.6. Пољопривредно земљиште

Општина Жабал је типична равничарска општина у области Шајкашка, на југоистоку Бачке, што је предиспонира као изразито пољопривредно подручје. У општини Жабал суверено преовлађују површине под њивским културама, које покривају (2005. год.) 31486,8182 ха или 78,78% укупне територије Општине.

Посматрано по катастарским општинама, нема претераних осцилација (од Ко Жабал са 67,73% до 88,69% у Ко Госпођинцима), него је овај проценат прилично уједначен и то на високом нивоу. Површине под њивама не могу се уопште поредити ни са једном другом категоријом, зато што вишеструко надилазе по свом распрострањању, све друге.

На другом месту по заступљености су површине под пашњацима 2004,3401 ха, или 5,01%, али су овде осцилације по Ко израженије и варирају од 8,6% у Ко Жабал, до

0,81 у Ко Госпођинци. Ваља истаћи да су пашњачке површине у општини Жабаљ, нарочито у Ко Жабаљ, искоришћене боље него у другим општинама, али још увек недовољно, у односу на могућности. Удео под ливадама је 1,76% као и под мочварама и трстицима 1,49%.

Када се у обзир узму све чињенице може се закључити да је Жабаљ типична равничарска општина у којој ратарска производња суверено доминира, уз значајну традицију узгоја лубеница и диња на великим њивским површинама.

Све остале пољопривредне делатности су знатно мање заступљене и доносе знатно мањи приход од претходне категорије.

2.1.2.7. Шуме и шумско земљиште

На територији општине Жабаљ шуме и шумско земљиште заступљене су у површини од 1039,35 ha. Шумовитост од 2,6% је знатно мања од оптималне шумовитости дате ППРС.

Већи комплекси шума су уз водоток Тисе. Оне штите одбрамбени насип и друге водопривредне објекте од високих вода, утичу на смањење воденог таласа и регулишу климатске факторе (ублажавају екстремне температуре и смањују ударе кошаве). То су мешовите и делом аутохтоне шуме тополе и врбе, јасена и клонова ЕАТ, којима газдују ЈП "Војводинашуме", ШГ "Нови Сад"; ШГ "Банат" и ЈВП "Воде Војводине", односно Водопривредна организација "Шајкашка" и "Средња Бачка".

Уз ОКМ (основну каналску мрежу) се такође налазе шуме ЈВП "Воде Војводине" као и у делу водотока Јегричка. Шуме на територији Општине имају поред заштитно-регулаторне и привредну функцију.

Површине под заштитним појасевима зеленила се налазе у оквиру економија, салаша и ловних ремиза.

2.1.2.8. Воде

Површинске воде: На територији жабаљске општине постоје две реке, Тиса и Јегричка.

Тиса је гранична река Општине. Њен живи ток данас је дуг 31km.

На хидрографске прилике у жабаљској општини веома утиче режим воде у Тиси.

Изградњом насипа ове реке, водоплавни терени су редуцирани на најмање нужне површине, тако да је разлика између максимума повећана за неколико метара. Тиса има два максимума и два минимума. Први се редовно појављује у априлу а други, знатно мањи, у новембру. Ова два максимума одвојена су са два периода ниске воде.

Први пада у августу, септембру и првој половини октобра. Други период ниске воде је крајем децембра, јануар и фебруар. На режим вода у Тиси утиче и Дунав својим водостајем.

Пролећни максимум траје у априлу, мају и тек у јуну почиње да опада.

Друга река жабаљске општине јесте Јегричка. Она је главни водоток јужне бачке лесне терасе и својим доњим током протиче кроз жабаљску општину.

Од Госпођинаца Јегричка већ има своје сталније корито (износи 4 до 5 метара). Јегричка прима с десне стране Бегу, Вугу у Малу бару (једина од наведених на територији општине Жабаљ), а с леве Угарску бару.

С обзиром да Јегричка добија воду од атмосферских талога, максимум се јавља у пролеће када се кравни снег, и у касну јесен када падају кише.

Минимум воде је у лето. Максимални проток воде износи 20 кубних метара у секунди.

Јегричка се снабдева и из издани. Вода у каналу отиче, али због бујне вегетације потребно је годишње више чишћења од барске вегетације. Када је висок водостај Јегричка излази из каналисаног корита и плави околне оранице.

Раније се вода сливала у Тису природном гравитацијом а данас је то регулисано преко изграђене уставе. Јегричка је добила уставу која затвара своје капије када је висок водостај на Тиси односно отвара их онда када је на Јегрички висок, а на Тиси низак водостај.

Тиса је пре регулације много кривудала и градила меандре и мртваје. Неки од тих меандара постали су природним процесима мртваје а неки су вештачким путем.

На територији жабаљске општине вештачке мртваје су: чурушка, тарашка, Ајлаш, Вир, Врбица, Комоњ и арадачки Ајлаш. Ајлаш, Вир, арадачки Ајлаш и Комоњ испуњавају се материјалом, а чурушка и тарашка мртваја и Врбица само иструлелом вегетацијом и субартерским материјалом. Поред ујезерених мртваја које су постале вештачким путем, има још неколико мртваја које су издвојене од главног тока природним процесима. Оне које су имале сталнију воду касније су и каналисане, између Чуруга и Жабља, затим Вуканова бара, Оролија, Девењ, друге између Шајкаша, Ђурђевог и Мошорина. Нарочито је карактеристична Мутњача, северозападно од Мошорина, која има воде током целе године.

Подземне воде

Подземне воде јављају се на различитим нивоима.

Најплићу издан у жабаљској општини имају алувијална равна Тисе и алувијална равна Јегричке. Она се креће од 0-4m. Лесна тераса која је за 6-18m виша од алувијалне равни има нешто дубљу прву издан. Она се обично јавља на 8-10m дубине, што је опет зависно од микрорељефа самог земљишта. Дубока издан која се обично јавља у више нивоа, снабдева се водом из планинских области око Панонског басена. Њена дубина најчешће је између 80-200m. У алувијалној равни Тисе њена дубина може да буде свега 30-40m. Годишње осцилације дубоке издани нису примећене.

Примећено је да хидростатички притисак ових издани из године у годину опада и да на крају толико ослаби да артешки бунари остају без воде.

У жабаљској општини правих и сталних извора нема. Велики недостатак изворске воде становништво надокнађује водом из Тисе, водом из обичних бунара и водом из артешких бунара.

2.1.2.9. Ловне површине

На простору Општине је део Ловишта "Стара Тиса" (у површини од 39012ha) и Ловиште "Јегричка-рибњак" (у површини од 955 ha). Ловиштем "Стара Тиса" газдује Ловачки савез Србије из Београда преко Ловачког удружења "Срндаћ" из Жабља. У Ловишту "Стара Тиса" су најзаступљеније површине: шума и шумског земљишта-1004ha, пашњака и ливада-3975ha, њива (ораница)-30382ha. У овом ловишту су заступљене: ловостајем заштићене врсте дивљачи (срна, дивља свиња, зец, веверица,...), трајно заштићене врсте дивљачи (видра, хермелин, ласица, сове, соколови, орлови,...) и дивљач ван режима заштите (шакал, лисица,...). Ловиштем "Јегричка-рибњак" газдује "Дунав-Тиса-Дунав"- "Рибарство" ДД из Петроварадина. У Ловишту "Јегричка-рибњак" су заступљене површине: шума и шумског земљишта-35ha, пашњака и ливада-96ha, њива (ораница)-268ha и вода, бара, трстика и ритова-556ha. У овом ловишту су заступљене: ловостајем заштићене врсте дивљачи (срна, зец, јазавац,...), трајно заштићене врсте дивљачи (хермелин, ласица, сове, соколови, орлови,...) и дивљач ван режима заштите (лисица, твор...). Ловишта пружају добре услове за развој и гајење дивљачи а опремљена су бројним ловно-техничким објектима.

2.1.3. Становништво

Општина Жабаљ обухвата 4 насеља са просечном популационом величином од 6878 становника. На овом подручју живи 27513 становника, а у центру општине живи свега 34,9% од укупног броја становника.

Анализа кретања укупног броја становника општине Жабаљ, за период од 1948-2002. године, указала је на тренд пораста укупног броја становника, по просечној годишњој стопи од 0,4%. Популациона величина има тренд перманентног раста броја становника, сем 1991. године када је забележен пад укупног броја становника. Посматрано по насељима највећи пораст укупног броја становника бележи центар Општине, док једино насеље Чуруг бележи пад укупног броја становника по последњем Попису.

Анализа структуре становништва по великим добним групама указује да 47,1% популације у обухвату Плана чини старије средовечно и старо становништво, са високим индексом старења.

Према подацима Пописа 1981. године индекс старења је био 0,5 (сада 0,8), учешће старог становништва се повећало за 4,9%, док је удео младог становништва опао са 28,6% на 25,7%.

Радни контингент чини 63,8 % укупне популације. Од укупне популације посматраног подручја 14,8% је пољопривредно становништво, од чега је 57,4% активно пољопривредно становништво.

Лица са личним приходом чине свега 15,6% укупног становништва посматраног подручја, а издржавана лица 41,9% укупне популације. Коефицијент издржаваности (однос издржаваних лица и броја активних) је веома висок 0,99.

Анализа образовне структуре становништва је релативно повољна. У популацији старијој од 10 година 5,0 % је неписмено становништво. Од становништва старијег од 15 година највеће учешће има становништво са завршеним средњим (40,1%) и основним образовањем (26,6%).

Образовна структура се знатно побољшала у односу на Попис 1981. године. Проценат неписменог становништва је смањен са 9,0% на 5,0%, док је удео становништва са завршеним средњим, вишим и високим образовањем повећан са 20,0% на 44,1%.

Кретање укупног броја домаћинства је у анализираном периоду (1948-2002.год), имало тренд пораста укупног броја домаћинства. Просечна величина домаћинства опадала је од 3,6 до 3,1 чланова по домаћинству, као последица процеса раслојавања домаћинства.

На основу извршене анализе може се оценити да је општа демографска ситуација на подручју општине Жабаљ релативно повољна. Присутан је перманентан раст укупне популације (2002. године, претежно је резултат позитивног миграционог салда) и домаћинства, а мање од половине укупне популације чини старије средовечно и старо становништво. Војводина је већ деценијама демографски старо подручје. Општина Жабаљ је једна од 6 војвођанских општина са нешто повољнијим стањем. Њено би се становништво према свом старосном саставу могло сврстати у стадијум демографске старости (пети од седам), док се становништво осталих општина налази у стадијуму дубоке демографске старости (осим општине Пландиште, чије се становништво налази у стадијуму најдубље демографске старости). Негативан природни прираштај (-2,0‰), али знатно повољнији од војвођанског просека (-4,7‰), наталитет (12,1‰) изнад војвођанског просека (9,9‰), позитиван миграциони салдо, раст укупне популације у дужем временском периоду указују на могућност оваквог тренда и убудуће, уз примену одговарајућих мера демографске политике.

2.1.4. Мрежа насеља (однос градског и сеоских насеља и функционална повезаност насеља и центра)

Општина Жабал има четири насеља: Жабал, Чуруг, Ђурђево и Госпођинци, која по статистичкој номенклатури имају статус насеља. Величина густине мреже насеља је веома мала, вредности око 1 насеље/100 km² (у односу на 2,2 насеља/100 km² за подручје Војводине).

Два су основна услова определила настанак и положај насеља на простору Општине и то: природни услови и саобраћајни системи. Насеља на подручју општине Жабал су настала на лесној тераси. Карактеристике данашњег развоја насеља на подручју Општине су та, да су се уз државни пут II реда бр. 122. развила три највећа насеља у Општини, да је након регулације Тисе Чуруг изгубио на свом пређашњем значају а Жабал, након изградње државног пута I реда бр. 7. добио на значају.

Жабал је центар општине и једино насеље на територији Општине које је градског карактера са претежно услужно-индустријском делатношћу. **Чуруг** је насеље са статусом самосталне месне заједнице са претежно аграрно-услужном делатношћу. Са центром Општине-Жабљем као и са субрегионалним центром Бечеј-Нови Бечеј повезан је са: државним путем II реда бр. 122. и са једноколосечном пругом. Чуруг је са државним путем II реда бр. 129 повезан са Србобраном а са главним атарским путем повезан је са Госпођинцима и даље са Темерином. **Ђурђево** је насеље са статусом самосталне месне заједнице са претежно аграрно-услужном делатношћу. Са општинским центром-Жабљем и са Шајкашем (тителска општина и даље према аутопуту Е-75) је повезан са државним путем II реда бр. 122. Кроз Ђурђевачки атар се пружа и државни пут I реда бр. 7. на који Ђурђево излази са државним путем II реда бр. 122. и са главним атарским путем. **Госпођинци** су насеље са статусом самосталне месне заједнице са претежно услужно-аграрном делатношћу. Са општинским центром-Жабљем и са Темерином Госпођинци су повезани са државним путем II реда бр. 104 и са једноколосечном пругом а са главним атарским путем повезани су са Чуругом и даље према Бачком Градишту (општина Бечеј) и Надаљу (општина Србобран).

Поред 4 стална насеља у општини Жабал постоје и салаши и викенд насеља. Салаша највише има у Ко Жабал. Постоје три викенд насеља на територији Општине:

- у воћарско-виноградарском делу, уз Мртву Тису и насеље Чуруг,
- уз Јегричку, северно од насеља Госпођинци и треће
- код ушћа Јегричке, уз реку Тису, у близини државног пута I реда бр. 7.

2.1.5. Јавне службе

У **Жабљу** је седиште: општинске администрације (општина, месна заједница, општински суд, катастар непокретности, МУП-одељење унутрашњих послова и ватрогасни вод), јавних служби које задовољавају потребе свих насеља Општине: јавне установе (центар за социјални рад, средња школа: техничка школа и гимназија, дом здравља, ветеринарска станица, спомен збирка "Тиса"-музејска делатност, спортска хала) и јавних предузећа (ЈП „Развој“, ЈКП „Стандард“, Радио Жабал), јавних служби које задовољавају потребе само Жабља: предшколска установа, основна школа, апотека, биоскоп и отворени, уређени спортско-рекреативни простор – терени за мале спортове и градска плажа, отворени спортски терени (фудбалски стадион и хиподром).

У **Чуругу** је седиште: општинске администрације (месна заједница и месна канцеларија), јавних служби које задовољавају потребе само Чуруга: предшколска установа, основна школа, здравствена станица, апотека, ветеринарска амбуланта, библиотека, биоскоп, отворени спортски простор: фудбалски терен и хиподром). јавних служби које задовољавају потребе региона: дом за душевно оболела лица.

У **Ђурђево** је седиште: општинске администрације (месна заједница и месна канцеларија), јавних служби које задовољавају потребе само Ђурђево (предшколска установа, основна школа, амбуланта, апотека, библиотека, биоскоп, отворени спортски простор: фудбалски терен и хиподром).

У **Госпођинцима** је седиште: општинске администрације (месна заједница и месна канцеларија), јавних служби које задовољавају потребе само Госпођинаца (предшколска установа, основна школа, амбуланта, апотека, библиотека, биоскоп, отворени спортски простор: фудбалски терен и хиподром).

2.1.6. Привредне делатности

Анализа досадашњег привредног развоја општине Жабал имаће извесне недостатке јер неће бити приказа основних показатеља привредног развоја. Због усклађивања са ЕУ Републички завод за статистику врши измену показатеља који се прате и критеријума развијености (до 2005. године статистички је праћен национални доходак, а сада бруто домаћи производ - прати се само на нивоу Републике Србије, док се први подаци за ниво региона очекују у 2010.години). Републички завод за статистику припрема и нове критеријуме развијености општина, али за сада они још нису доступни.

2.1.6.1. Пољопривреда

Пољопривреда представља једну од најзначајнијих грана привреде и носиоца привредног развоја општине Жабал. Општина располаже природним ресурсима који пружају предуслове за динамичнији развој и повећање економске снаге. Међу најзначајније потенцијале могу се убрајати:

- пољопривредно земљиште веома солидног квалитета;
- обилни водни ресурси, (Општина у значајној мери излази на обалу реке Тисе), који пружају повољне могућности за наводњавање;
- повољан положај, који укључује чињеницу да општину Жабал пресеца државни пут I реда бр. 7. Нови Сад - Зрењанин, што подразумева олакшан транспорт пољопривредних производа до та два значајна потрошачка центра;
- реалне могућности интензивирања постојеће прехрамбене индустрије и надоградња нових капацитета, који би користили обиље сировина произведених на овом подручју.

Ограничавајући фактори од утицаја на пољопривредну производњу, условно се могу поделити на оне узроковане природним предиспозицијама и оне друге, проузроковане директним или индиректним дејством људског фактора.

У природне ограничавајуће факторе спадају:

- типична континентална клима са значајним температурним осцилацијама и свим другим показатељима који је прате;
- учестала појава сушних (аридних) година које умањују производне могућности;
- неравномеран распоред падавина током године,
- честа појава мраза и голомразице у зимском периоду, које угрожавају усеве у врло осетљивој фази њиховог развоја.

Као ограничења која су проузрокована људским чињењем/нечињењем спадају:

- невелика економска снага општине Жабал;
- неповољна старосна и образовна структура пољопривредног становништва;
- недовршена имовинско правна трансформација, што за последицу има још увек непотпуно дефинисане власничке односе;
- застарелост и израбованости машинског и возног парка.

2.1.6.2. Индустрија

Основу развоја индустрије општине Жабал представља прехрамбена индустрија. Поред прехрамбене индустрије (производња и прерада шећера и брашна), заступљена је металопрерађивачка индустрија, производња пољопривредних машина, затим производња грађевинског материјала, графичка индустрија, производња и обрада трске и др. Анализа просторног размештаја привредних капацитета показала је одређени степен концентрације индустријских капацитета у Жабљу. У другим насељима општине су углавном капацитети у функцији пољопривреде (мини кланица, мешаона сточне хране, силоси, складишта).

Привреда Војводине, а самим тим и општине Жабаљ, још се увек налази у неповољној ситуацији услед распада земље, прекида трговинских веза и губитка тржишта, лоше макроекономске политике, кашњења у отпочињању процеса транзиције и др. Као последица таквог стања јављају се и ограничења у развоју општине Жабаљ. Ограничења се пре свега огледају у недовољној искоришћености постојећих капацитета, паду производње код већине предузећа, застарелости индустријске опреме и технологије, незапослености, престанку рада неких предузећа, незавршеном процесу приватизације и др.

2.1.6.3. Трговина, угоститељство, занатство

Смањење куповне моћи становништва и пад животног стандарда, поред осталих фактора, утицали су на развој трговине и угоститељства. Анализа постојећих трговинских капацитета указала је на постојање релативно задовољавајућег броја капацитета за свакодневно снабдевање, али и на недостатак капацитета за повремено и изузетно снабдевање, као и недостатак савремених трговинских капацитета, нарочито у општинском центру.

Угоститељство општине Жабаљ је неразвијено. Анализа структуре и обима угоститељских објекта показује да они нису заступљени у довољној мери, да је потребно побољшати опремљеност постојећих објеката и подићи ниво услуга. Анализа је показала да недостају и смештајни капацитети с обзиром на планирани развој туризма.

Занатство у општини Жабаљ није развијено. Анализа је показала да број и структура занатских услуга не задовољава потребе становника општине Жабаљ. Најзаступљеније су занатске услуге у служби човека, док је присутан дефицит осталих занатских услуга.

2.1.6.4. Туризам

Туризам у Жабаљској општини темељи се на повољном туристичко-географском положају, природним и антропогеним туристичким потенцијалима:

- подручје Општине пресецају главни путеви у Војводини а река Тиса, која је ограничава са истока, пружа могућност за развој речног саобраћаја и туризма (купање, риболов и други спортове на води);
- у односу на матична места потенцијалних туриста положај Општине је повољан (близина већих центара Војводине: Новог Сада, Зрењанина, Бечеја, Врбаса а релативно и Београда, са којима је саобраћајно повезан), значи, контрактивна зона посматраног подручја је велика, са великим бројем потенцијалних туриста, који могу бити привучени на овај локалитет атрактивношћу понуде;
- на основу анализе климатских елемената за општину Жабаљ следи Закључак, да на датом подручју владају повољни климатски услови за угодан боравак људи на отвореном простору (односи се пре свега на период од половине маја до октобра, са средњом месечном температуром ваздуха изнад 17⁰ С и просечним дневним осунчавањем од 4,6 часова до 9,4 час/у јулу а јаких ветрова нема;
- велики значај имају и хидрографске карактеристике-територија Општине у целини непосредно гравитира ка реци Тиси и мањим делом Јегричкој;
- од заштићених делова природе издваја се: хумка на потезу "Ливаде", Парк природе "Јегричка" и Парк природе "Стара Тиса" код Чуруга, регистровано је и међународно значајно станиште птица "IBA" подручје и међународно значајно биљно подручје "ІРА" подручје а река Тиса представља еколошки коридор значајан за очување биодиверзитета влажних станишта.

Туристичка валоризација подручја Општине обухвата и валоризацију антропогених вредности које су комплементарног карактера, обогаћују туристички амбијент а често су и самостални мотив путовања. То је пре свега културно-историјско наслеђе:

- Српска православна црква Вазнесења Господњег, саграђена 1774. године,
- Ветрењача у Чуругу-етнографску културну вредност,
- храм Светог Николаја подигнут 1835. године у Жабљу,

- Грчкокатолички храм рођења Пресвете Богородице у Ђурђеу,
- недалеко од Жабља, у близини Тисе, споменик Шајкашком партизанском одреду, "Три фигуре", дело вајара Јована Солдатовића.
- на месту где се Јегричка улива у Тису, споменик "Црна ћуприја", подигнут као успомена на жртве рације из 1942. године.
- музејска поставка, спомен збирка "Тиса"

Поред природних и антропогених туристичких потенцијала и културне манифестације могу да допринесу повећању броја туриста и посетилаца. У оквиру Општине оне су више локалног типа. То су:

- Манифестација "Жабалски дани" која се одржава за време сеоске славе Свети Никола Летњи, 22. маја, траје шест дана а посвећена је такмичењу у спорту, риболову, позоришним представама;
- Ликовна колонија "Лептир белих крила".

Материјалну основу туризма, као важан део туристичке понуде, представљају смештајно-угоститељски капацитети. У Општини Жабал постоје два мотела, један се налази у Чуругу, то је мотел "Гранд" са свега 8 лежаја. Други се налази недалеко од Тисе, у близини голф терена, мотел "Стари Жабал" са 10 лежаја. Започети су радови на његовом преуређењу и проширењу. Викенд насеље изграђено је: на обали реке Тисе, код Чуруга на Старој Тиси и уз Јегричку северно од Госпођинаца. Улагањем у пратеће објекте, допринеће се масовнијој посећености од стране туриста. На 12 km од Жабља на површини од 36 ha, налази се први голф терен у Србији. Изграђено је вежбалиште и клупске просторије.

2.1.7. Саобраћај

На простору општине Жабал постоје три вида саобраћаја: друмски, железнички и водни.

Друмски саобраћај је основни вид саобраћаја који омогућује комуникацију овог простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитет овог простора у домену друмског саобраћаја је:

- државни пут I реда бр. 7, Нови Сад–Жабал–Зрењанин (пружање ван насеља);
- државни пут II реда бр. 122, Бечеј–Жабал–Шајкаш–Е-75 (Ковиљ);
- државни пут II реда бр. 129, који има пружање од ДП бр. 120–Чуруг;
- државни пут II реда бр. 104, Оџаци–Деспотово–петља Змајево Е-75–Темерин–Жабал
- општински–локални, изграђени и неизграђени (и некатегорисани) путеви.

Државни путеви II реда бр. 122 и 104 дуж својих траса кроз општину Жабал пролазе кроз насеља: Чуруг, Жабал и Ђурђево као и кроз насеље Госпођинци. Пролазак транзита кроз насеља ремети мирне унутар насељске токове и нарушава урбане насељске функције, утичући и на нарушавање еколошких параметара у насељу. Основни путни правац овог простора је државни пут бр. 122 који има дијаметрално пружање на правцу север – југ. Он је основни апсорбер свих саобраћајних збивања на овом простору и он кумулише и дистрибуира све саобраћајне токове како у оквиру насеља тако и из атара. Траса овог пута пролази кроз центар: Чуруга, Жабља и Ђурђево и у њима представља главне насељске саобраћајнице. На подручју Општине егзистира и државни пут II реда бр. 129 (ДП I реда бр. 22.1 – Чуруг), који је без савременог коловоза. Овај пут представља важан радијални правац овог простора који повезује Општину са регионом средишње Бачке. Траса државног пута II реда бр. 104 пролази кроз насеља Жабал и Госпођинци и својим манифестацијама ремети мирне унутар насељске токове и једина је директна веза са ауто-путем Е-75–ДП бр. 22. То има утицаја на ниво саобраћајне услуге као и на безбедност саобраћаја. Због садашњег и перспективног повећања оптерећења и везе са суседним општинама и Е-75 овај пут врло је битан, тако да ће изградња сегмента обилазнице знатно утицати на смањење негативних утицаја саобраћаја и просторну дисперзију саобраћајних токова.

На територији општине Жабалъ постоје још и општински путеви, који су радијалног облика и који повезују насеља Госпођинце - Чуруг и Госпођинце - Ђурђево, као и општински пут Жабалъ – мост на Тиси (некадашња траса ДП бр. 7). Ови путеви су неизграђени (изузев старе трасе ДП бр. 7) и значајни у систему саобраћајне мреже општине која је у функцији регионалног и локалног повезивања на нивоу овог дела Војводине.

Општина Жабалъ у односу на АП Војводину је у погледу путне мреже врло близу покрајинског просека узимајући у обзир густину путне мреже (km путева по становнику и површини). Укупна дужина свих категорисаних путева у општини је 91,7 km (1,66 % од целокупне путне мреже у АПВ), од тога је 20 km магистралне путне мреже. Густина путне мреже по становнику је 0,00333 (km / становнику), АПВ просек је 0,00275, док је густина путне мреже по јединици површине 0,229 (km / km²), АПВ просек је 0,259.

Структура путне мреже по коловозним површинама у општини Жабалъ је следећа:

државни путеви I и II реда	58	km	асфалтна кол.конструкција,
државни путеви II реда	8	km	земљана кол.конструкција,
општински путеви	22	km	асфалтна кол.конструкција,
	4	km	земљана кол.конструкција,
некатегорисани путеви	48	km	земљана кол.конструкција

На основу горенаведених података као и просторне диспозиције саме мреже, може се закључити да је квалитет опслужености општинског простора Жабља са гледишта густине путне мреже релативно добар, док је сама мрежа саобраћајница радијалног типа са доста високим квалитетом повезивања насељених места са општинским центром.

Некатегорисани-атарски путеви, различитог хијерахијског нивоа, постоје на територији Општине и у функцији су остваривања везе насеља са сировинским залеђем и другим садржајима у атару. Чине низ радијалних праваца а настају из путева вишег нивоа. Ови путеви су углавном са земљаним коловозом и већи део године су непроходни. Да би задовољили савремену аграрну производњу они се морају модернизовати у складу са комасационим елаборатима.

Железнички саобраћај на простору општине Жабалъ заступљен је преко локалне пруга бр.7, Римски Шанчеви–Бечеј, са карактеристикама V_{max} 40 km/h, OP 120 kN, по свом обиму рада се сада може сматрати минорним, за разлику од прошлих времена, где је овај вид саобраћаја имао значајни удео у прерасподели транспортног рада. Сада, железнички саобраћај је у функцији малог обима путничког превоза и са повременим извршењем транспортног рада превоза роба. Интегрално повезивање овог вида саобраћаја са осталим видовима саобраћаја готово не постоји. Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на нивоу техничко-технолошке застарелости па је и то један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада. Трасе пруга постоје на ободу грађевинских реона насеља, без транспортних карактеристика који би омогућили економско исплатив превоз добара.

Водни саобраћај је присутан преко пловног пута реке Тисе, која представља источну границу Општине и која својим хидролошким карактеристикама омогућује извршење транспортног рада свих пловила (двосмерна пловидба са газом од 2,5m). Хидролошки услови дозвољавају пловидбу током целе године. Дуж пловног пута реке Тисе не постоји задовољавајући ниво инфраструктуре који би омогућио укључење овог вида саобраћаја у прерасподелу транспортног рада при превозу масовних роба и не постоје саобраћајно-манипулативни капацитети за интегрално повезивање са друмским саобраћајем. Од капацитета водног саобраћаја постоји простор за путничко пристаниште као и неколико битви за привез и претовар бродова на Тиси код моста. Уз Тису, у близини моста, постоји и отворено складиште расутих-генералних терета.

2.1.8. Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом

На територији општине Жабал у једном градском и три сеоска насеља, снабдевање водом за пиће становника и привредних субјеката обавља се захватањем подземних вода из водоносног комплекса вертикалним бушеним бунарима. Укупна просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=49$ l/s. Захватни објекти су бушени вертикални бунари. Активних на извориштима јавног водонсбадевања има 22.

Жабал: Организовано снабдевање водом за пиће обавља се каптирањем подземних вода основног водоносног комплекса са три бунара који се налазе на изворишту, на северозападној периферији града. Кота терена изворишта је око 82 mАНВ. Просечна експлоатација, процењена је на око $Q=13$ l/s. Ниво подземних вода, измерен 1998. године, је на око 8 m од површине терена. Квалитет подземних вода карактерише повећан садржај гвожђа. Осим експлоатације на градском изворишту подземне воде се организовано захватају и за потребе Шећеране и Ниве са око 10 бунара који каптирају подземне воде основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода за све привредне субјекте износи око $Q=10$ l/s. **Госпођинци:** Организовано се снабдевају водом за пиће захватањем подземних вода основног водоносног комплекса са три активна бунара, на изворишту на северној периферији насеља. Кота терена је око 83 mАНВ. Просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=6$ l/s. Ниво подземних вода на изворишту, уз рад околних бунара, је на око 10,2 m од површине терена. Квалитет подземних вода задовољава нормативе за воду за пиће.

Ђурђево: Организовано снабдевање водом за пиће обавља се каптирањем подземних вода основног водоносног комплекса са 3 бунара на изворишту на северној периферији насеља. Кота терена изворишта је око 80 mАНВ. Просечна експлоатација подземних вода процењена је на око $Q=7$ l/s. Квалитет подземних вода карактерише повећан садржај органских материја изнад МДК. **Чуруг:** Насеље се организовано снабдева водом за пиће са изворишта у западном делу насеља. На изворишту је активно 3 бунара којима се захватају подземне воде основног водоносног комплекса. Кота терена изворишта је 81-82 mАНВ. Просечна експлоатација подземних вода у протеклих 5 година износи око $Q=13$ l/s. Квалитет подземних вода карактерише повећан садржај гвожђа и амонијум јона - изнад МДК.

Одвођење вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних вода у насељима Општине није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара.

Одвођење атмосферских вода у насељима се одвија преко отворене каналске мреже која се улива у најближе реципијенте, водотоке, канале, депресије по ободима насеља. Канали су често обрасли вегетацијом, запушени су и не врше своју функцију. Канализацију атмосферских вода по насељима треба, тамо где је то потребно, реконструисати и оспособити за ефикасно одвођење сувишних вода. У већини насеља она функционише и задржаће се на нивоу отворених канала.

Хидротехничке мелиорације (наводњавање и одводњавање)

Одводњавање сувишних вода дренажом или путем отворених мелиоративних канала у најближе реципијенте (Јегричку, Тису и канале ДТД), је у ранијим периодима решено у потпуности. Међутим, током времена ова мрежа одводних канала није довољно одржавана, па се мора планирати њихово редовније одржавање уз могућност изградње нових или измештање постојећих траса (измену и допуну детаљне каналске мреже), зависно од указаних потреба. То је од посебне важности у насељима где је било више поплава због запуштене одводне мреже. На територији Општине постоје значајне површине земљишта тежег механичког састава, на којем се може постићи боља дренажност, применом цевне дренаже. Неповољни услови одводњавања у алувијону

Тисе настали су услед успора изазваног изградњом ХЕ Ђердап, јер је дошло до трајног повишења ниских вода у самој Тиси, па и у брањеном подручју. На територији Општине постоје добри природни услови за развој рибарства, а то су довољне количине квалитетне воде, довољно велике површине слатинастих земљишта која су погодна за овакве намене и погодни климатски услови.

Заштита од штетног дејства спољашњих вода

Од водопривредних објеката за заштиту од штетног дејства спољашњих вода на територији општине Жабаљ налази се: део насипа прве одбрамбене линије на Тиси са две црпне станице, насип поред Јегричке са две регулационе уставе и насип поред "Старе Тисе". Косина насипа са небрањене стране изграђена је у нагибу 1:3. Косина насипа са брањене стране, као и на местима где има банкина, изграђена је у нагибу 1:3 док је косина насипа од банке до ножице насипа 1:7. Ширина круне насипа по целој дужини износи 6,0 m.

Водозаштитне шуме на подручју Општине се налазе у небрањеној ножици насипа и имају заштитни карактер, зато што штите насип од ветра, леда и таласа и због тога се сматрају саставним делом одбрамбених насипа, како је прописано Законом о водама. Заштите шуме се налазе на земљишту у појасу од сса 60 m од ножице насипа. Шуме су деградиране и не могу се сматрати као експлоатационе.

2.1.9. Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на подручју Општине обезбеђено је из трафостанице ТС "Жабаљ", трансформације 110/20 kV, са уграђеним трафоом снаге 2x31,5MVA, ТС "Темерин" трансформације 110/20 kV, са уграђеним трафоом снаге 31,5 MVA и ТС "Бечеј" трансформације 110/20 kV, са уграђеним трафоом снаге 31,5 MVA. Из трафостанице ТС "Зрењанин" 110/20 kV, врши се напајање електричном енергијом једог дела потрошача уз реку Тису. На подручју Општине изграђени су:

- 400 kV далеководи бр. 406/1, Обреновац "Младост" - Нови Сад 3,
- 400 kV далеководи бр. 450, Обреновац "Младост" - Нови Сад 3,
- 220 kV далеководи бр. 275, Нови Сад 3 - Зрењанин 2,
- 220 kV далеководи бр. 217, Обреновац А - Нови Сад 3 као и
- 110 kV далековод бр. 1173 Жабаљ-Темерин.

Ови далеководи чине и део основне преносне електроенергетске мреже за територију АП Војводине. На посматраном простору постоји изграђена средњенапонска 35kV и 20kV, као и нисконапонска 0,4 kV мрежа и припадајуће трафостанице.

Насеље **Жабаљ** се снабдева електричном енергијом преко 20 kV извода "Жафс", "Шећерана", "Бозеј" и "Жабаљ" из ТС "Жабаљ", трансформације 110/20 kV. Изграђено је 29 трафостаница а инсталисана снага је 22,85GVA. Насеље **Госпођинци** се снабдева електричном енергијом преко 20 kV извода "Госпођинци" из ТС "Темерин", трансформације 110/20 kV. Изграђено је 13 трафостаница а инсталисана снага је 4,09GVA. Насеље **Ђурђево** се снабдева електричном енергијом преко 20 kV извода "Шајкаш" из ТС "Жабаљ", трансформације 110/20 kV. Изграђено је 17 трафостаница а инсталисана снага је 4,09GVA. Насеље **Чуруг** се снабдева електричном енергијом преко 20 kV извода "Чуруг" из ТС "Жабаљ", трансформације 110/20 kV. Изграђено је 24 трафостанице а инсталисана снага је 8,44GVA.

Потрошња електричне енергије на територији општине Жабаљ је износила:

- 1998. године 59411 MWh
- 2007. године 66426 MWh

што значи да коефицијент повећања потрошње електричне енергије износи 1,12.

Сви изводи постојеће 20 kV мреже су радијални. Постоји веза извода "Шајкаш" и "Вилово". У средњенапонској мрежи нема критично оптерећених извода, али због малог пресека проводника на појединим деоницама (деоница извода "Госпођинци" и "Вилово" постоји проблем смањења пропусне моћи, као и смањење могућности резервирања другог извода "Вилово" и "Шајкаш", "Госпођинци" и "Шећерана". ТС 20/35 kV "Жабаљ-

мини" је повезана преко 35 kV далековада са конзумом Електродистрибуције Зрењанин, тј. са ТС "Зрењанин" 110/20 kV чиме је омогућено и резервирање у случају потреба. Сучељавањем извода "Госпођинци" (који припада ТС "Темерин", 110/20 kV) са изводом "Шећерана" (који припада ТС "Жабал", 110/20 kV), остварена је веза ТС "Темерин", 110/20 kV са ТС "Жабал" 110/20 kV, тј. резервно напајање насеља Госпођинци. Сучељавањем извода "Чуруг" (који припада ТС "Бечеј", 110/20 kV) са изводом "Чуруг" (који припада ТС "Жабал", 110/20 kV), остварена је веза ТС "Темерин", 110/20 kV са ТС "Жабал", 110/20 kV, тј. могућност резервног напајања насеља Чуруг. Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница. Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kV напонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Капацитети изграђених трафостаница такође су не задовољавајући, те је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете. Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да покрива сва насељена места. Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом надземна. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити. Јавну расвету у насељима потребно је реконструисати.

2.1.10. Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

Гасоводна инфраструктура: На територији општине Жабал изграђени су следећи гасоводи:

- разводни гасовод од ГМРС Госпођинци до МРС Чуруг,
- разводни гасовод од ГМРС Госпођинци до МРС Ђурђево,
- магистрални гасовод МГ 02/1 од ГРЧ Елемир до ГРЧ Госпођинци,
- магистрални гасовод МГ 02 од РЧ Елемир до ГРЧ Госпођинци,
- разводни гасовод РГ-02-08 од ГРЧ Госпођинци до ГМРС Беочин,
- разводни гасовод РГ-04-04 од ГРЧ Госпођинци до ГРЧ Нови Сад,
- разводни гасовод РГ-04-11/1 од ГРЧ Госпођинци до ГМРС Бачка Паланка,
- магистрални гасовод МГ 04 од границе са Мађарском до ГРЧ Батајница,
- разводни гасовод РГ-04-15 од ГРЧ Госпођинци до ГМРС Сомбор,
- дистрибутивни гасовод ДГ 02-02 од СГС Србобран до ГРЧ Госпођинци,
- разводни гасовод РГ-02-02 од МГ-02 до ГМРС Жабал,
- разводни гасовод од ГРЧ Госпођинци до ГМРС Госпођинци Село,
- двосмерни гасовод ДВ-04-18 ГРЧ Госпођинци Банатски Двор,

Кроз територију општине Жабал пролази планирани коридор деонице магистралног гасовода МГ-07 која није изграђена од Бечеја до ГРЧ "Госпођинци". Изграђено је:

- четири (4) мерно-регулационе станица (МРС),
- четири (4) главне мерно-регулационе станице (ГМРС) и
- главно разводно чвориште ГРЧ Госпођинци.

У Општини су гасификована сва насељена места. Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике и боље експлоатације земног гаса.

На простору општине Жабал налазе се истражне бушотине на гасном пољу "Госпођинци": Go-1, Go-2, Go-3, Go-4 и Go-5, као и СГС (сабирна гасна станица).

Нафтоводна инфраструктура: На територији општине Жабал изграђени су следећи нафтоводи: нафтовод Надрљан - Нови Сад, нафтовод Елемир - Нови Сад.

2.1.11. Телекомуникациона инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура, на подручју општине Жабал, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насељима већим делом, и по квалитету и по капацитету је на задовољавајућем нивоу.

У свим насељима је извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. У свим насељима општине инсталирне су аутоматске телефонске централе. Чворна централа налази се у Жабљу а остале три имају ранг крајњих централа везаних оптичким каблом на АТЦ Жабал. Спојни пут чворне централе у Жабљу са главном централом у Новом Саду, остварен је оптичким каблом. Централне су смештене у посебне просторије које задовољавају прописе ЗЈ ПТТ.

Постојеће стање међумесних кабловских релација на територији Општине

Редни број	Релација	Дужина у km	
1.	Жабал-Шајкаш	12,35	оптички кабл
2.	Жабал-Чуруг	11,84	оптички кабл
3.	Бачко Градиште-Чуруг	9,43	оптички кабл
4.	Жабал-Госпођинци	7,78	оптички кабл
5.	Нови Сад-Зрењанин	43,8	коаксијални кабл

Месна ТТ мрежа у већини насеља такође није осавременењена, у појединим деловима насеља секундарна мрежа је још увек ваздушна. У сва четири насељена места општине Жабал постоји по једна поштанска јединица која врши услуге по ПТТ номенклатури, као и посебно уговорене услуге.

Преко простора општине Жабал прелазе радио-релејни коридори телекомуникационог система веза "Телекома": Нови Сад – Жабал и мобилних телекомуникација: Жабал - Каћ, Жабал – Чуруг, Жабал – Кисач, Жабал - Нови Бечеј, Жабал – Темерин, Нови Сад (ТКЦ) – Зрењанин. За потребе система ГСМ мреже мобилних телекомуникација на простору општине Жабал изграђене су базне радио станице у Ко Жабал и Ко Чуруг.

2.1.12. Животна средина

Анализом квалитета животне средине Општине Жабал се уочава, у одређеној мери, деградација природних ресурса под утицајем присутних активности. На територији Општине нису вршена мерења у контексту утврђивања квалитета ваздуха и воде, али је успостављен мониторинг квалитета земљишта и квалитета седимента у Јегричкој.

Мониторинг квалитета земљишта на територији општине Жабал, на локалитету Јегричка, код споменика на Тиси, вршен је током 2003. и 2004. године. Резултати анализе земљишта са локације Јегричка-код споменика на Тиси, су указала да су током наведеног периода мерења испитиване хемијске карактеристике биле у оквиру референтних вредности. Микробиолошке карактеристике земљишта показале су велику биоразноврсност заступљености испитиваних група микроба, на чега највећи утицај имају физичко-хемијска својства земљишта. Мониторинг квалитета седимента у природним водотоцима и каналу ДТД, који је вршен на територији АП Војводине у периоду септембар 2002. – март 2003. године, обухватио је и Јегричку. Највећи садржај органских материја детектован је у седименту канала који води од ХИП Панчево до Дунава, а затим у седименту Бегеја код Клека и Итебеја. На основу односа БПК/ХПК утврђено је да се биолошки најразградљивије органске материје налазе у седименту Бегеја и код бране на Тиси код Бечеја. Ово указује на континуалан доток органских материја у седимент, те је брзина акумулације органских материја у седименту већа од процеса минерализације. У циљу процене утицаја на околину, анализиран је и садржај појединих полутаната у седименту, користећи податке за максимално дозвољене концентрације тих полутаната по холандском и канадском закону. У неким случајевима користе се и вредности максимално дозвољених концентрација, према Правилнику о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", бр. 23/94). Ови подаци су узети у обзир због могућности одлагања седимента из канала ДТД на пољопривредно земљиште при измуљивању. Садржај укупних угљоводника и минералних уља, бакра, хрома, олова и живе у седименту Јегричке не прелазе МДК вредности за седимент по нашем Правилнику, холандским и канадским прописима. У свим испитиваним случајевима садржај кадмијума превазилази концентрацију која гарантује да не долази до утицаја на

природне особине седимента, по холандским прописима. Исти је случај када су питању канадски прописи. Подаци анализа седимента на садржај цинка и никла не прелазе МДК вредности по нашем правилнику, холандским и канадским прописима. Међутим, у већини случајева вредност за садржај цинка и никла у седименту је повишена у односу на седимент из Дунава из периода 1850/70. године. Наведени подаци о седименту указују на повећану присутност појединих параметара, што упућује на потребу преиспитивања његовог састава при измуљивању односно пре одлагања на пољопривредно земљиште.

Низак степен комуналне опремљености је изазвао деградацију подземних вода, земљишта а индиректно и ваздуха. Неизграђеност канализационог система у насељима утиче на загађење вода прве издани, посебно у делу Општине са високим нивоом подземних вода јер се отпадне воде евакуишу у непрописно изграђене септичке јаме. На овај начин се индиректно деградира и тло, као природни ресурс, што може бити лимитирајући фактор за пољопривредну производњу. Нередовно одржавање канала за одводњавање одржава иначе висок ниво подземних вода.

Функционисање фарми и мешаона сточне хране имају, у одређеној мери, негативан утицај на све природне ресурсе, посебно на тло. Шећерана представља посебан деградациони пункт околине односно ваздуха, а индиректно и земљишта и воде, као природних ресурса. Прекомерна примена хемијских средстава за заштиту и коришћење вештачког ђубрива у пољопривреди изазива деградацију земљишта.

Обзиром да су сва насеља гасификована, ваздух је у већој мери заштићен од аерозагађења која производе индивидуална ложишта. Пролазак фреквентних саобраћајница кроз насеља изазивају деградацију ваздуха због аерозагађења, који се ослобађају радом мотора са унутрашњим сагоревањем, а извор су буке и вибрација у непосредном окружењу.

Мали проценат шумовитости указује да зелене површине у општини нису у довољној мери у функцији заштите животне средине и унапређења микроклиматских и амбијенталних услова овог простора.

Одлагање комуналног отпада осим на општинску депонију у КО Жабалъ, врши се на већи број неуређених одлагалишта отпада, имају негативан утицај на околину јер представљају деградационе пунктове воде и земљишта а индиректно и ваздуха.

Према подацима Републичке Агенције за заштиту животне средине, на територији општине Жабалъ је идентификован већи број неуређених одлагалишта отпада, по једна у КО Жабалъ и КО Ђурђево, а чак седам локација у КО Чуруг.

Неке од ових локација су уз насеља, а у КО Чуруг, и уз заштићено природно добро Парк природе "Стара Тиса" код Бисерног острва.

Изузев општинске депоније у КО Жабалъ, која је ограђена и заштићена насипом, остале локације немају минималне мере заштите.

На свим локацијама се одлаже чврст и течан отпад, углавном комунални, али и све остале врсте отпада.

2.1.13. Природна добра

На подручју Општине се налазе: природна добра, станишта природних реткости и еколошки коридори.

1. Заштићена природна добра: Хумка на потесу "Ливаде", проглашена је за Резерват за одржавање генетског фонда. Овај резерват је у поступку ревизије заштите. У току је израда студије заштите по којој ће се ово добро заштитити као споменик природе-мали ботанички локалитет. **Парк природе "Јегричка"** представља значајно природно добро III категорије. Парк природе "Јегричка" стављен је под заштиту ради очувања

аутохтоног облика водотока карактеристичног за равничарске пределе и људским радом створене вредности, у коме се у еколошком низу смењују водени и мочварни екосистеми, односно ради обезбеђења услова за стабилан развој фито и зооценоза, уз одрживо коришћење природних ресурса за потребе становништва, индустрије, пољопривреде и туризма. Парк природе "Јегричка" у целини представља значајни део очуване природне и здраве животне средине. Природно добро налази се на катастарским општинама: Жабал, Чуруг, Госпођинци, Темерин, Сириг, Змајево, Равно Село и Деспотово, површине 1144,8ha у државној својини. На подручју Парка природе "Јегричка", а исто тако и у границама природног добра које припадају општини Жабал, успостављен је режим заштите II и III степена. **Парк природе "Стара Тиса" код Бисерног острва**, у Студији заштите, на територији општине Жабал одређен је као значајно природно добро III категорије. Ово природно добро је једно од најдужих и најочуванијих мртваја на укупном току реке Тисе. Представља комплекс очуваних водених и мочварних станишта у коме је евидентирано око 100 таксона васкуларне флоре, 11 биљних заједница, 23 врсте риба, 7 врста водоземаца, 3 врсте гмизаваца, 166 врста птица и значајан број сисарских врста, од који су многе ретке и угрожене. Природно добро простире се у катастарским општинама: Нови Бечеј, Бечеј, Бачко Градиште и Чуруг. Површина природног добра износи око 400 ha. На њему је одређен режим заштите II и III степена. Заштитна зона око природног добра је предвиђена на око 3800 ha.

Подручја предложена за скидање заштите од стране Завода за заштиту природе Србије: Меморијал жртвама рације код Чуруга и Салаш Гавре Пустајића.

2. Станишта заштићених врста од међународног значаја: Ботанички значајна подручја (IPA in Serbia): У поступку вредновања међународно ботанички значајних подручја на територији Србије одређене су четири целине као Ботанички значајна подручја (BZP)-IPA in Serbia на територији општине Жабал. За предлог је обрађено подручје: Жабалска хумка са слатином и Јегричком, док други предлог Јегричке за Ботанички значајно подручје "IPA in Serbia" даје Буторац под називом "Јегричка" (In Стевановић В., Nacional coordinator, 2005), којим је обухваћен део водотока на потезу од Деспотова до Жабља. Граница IPA подручја се овде поклапа са границом Парка природе "Јегричка". Поред наведених, за IPA подручје одређени су остаци некадашњег Римског шанца. Протежу се у овом делу кроз подручје Шајкашке и завршавају на обали Тисе код Чуруга. На њему су евидентирани значајне врсте степских станишта међу којима су ретке и угрожене реликтне ксеротермне врсте. **Значајна станишта птица (IBA подручје):** Јегричка је због својих изузетних орнитолошких вредности проглашена за међународно значајно станиште птица према IBA пројекту (2000) на површини од 5400 хектара. Пољопривредне површине играју улогу тампон зона и простор за исхрану птица.

Станишта заштићених врста од националног значаја: Небрањени шумски појас уз Тису са барском и мочварном вегетацијом (локалитети: Царске земље, Мали рит, Врбица). Представља станишта заштићених, ретких и угрожених биљних врста. Значајно је присуство заштићених врста птица везаних за шумска станишта. Река Тиса представља еколошки коридор значајан за очување биодиверзитета влажних станишта. На овом простору генерално је уочљиво одсуство природних шума. **Пашњаци код Жабља** веома су значајни за локално становништво као место напајања стоке. Истовремено представљају станишта ретких и угрожених врста нарочито биљних и птичијих врста. Овде су присутни остаци заслањених степских фрагмената на којима се јављају богате популације заштићених врста гороцвета (*Adonis vernalis*), усамљене популације ниске перунике (*Iris pumila* f. *atroviolacea*), као и врста *Scorsonera parviflora* која је предложена за списак Црвене листе флоре Србије. На влажним заслањеним ливадама појављује се угрожена биљка *Limosella aquatica* такође са Црвене листе, која насељава овакве повремене слатинске баре на влажним теренима. У вегетацији слатина забележене су типичне панонске фитоценозе које припадају типу ливадско-степске вегетације континенталних слатина класе *Festuco-Puccinellietea*. У флористичком саставу појављују се угрожене и заштићене врсте правих халофита. За ова станишта везане су и заштићене врсте птица: сова мочварица *Asio flammeus*, вивци *Vanellus Vanellus*, степске трепетаљке *Anthus campestris*, траварке *Saxicola rubetra*, текунице *Spermophilus citellus* и сл. **Подручје око баре Мутњача** са остацима фрагилних водених, мочварних станишта, као и сувих до влажних и заслањених ливадских екосистема са карактеристичним представницима значајне флоре и

фауне. **Станиште гороцвета (*adonis vernalis*)**, биљна врста заштићена као природна реткост, издвојено је на кат. парцели бр. 8247 Ко Жабал и обухвата површину од 29,57ha. Парцела се налази у границама IPA подручја (међународно значајна ботаничка подручја). Катастарске парцеле бр. 8285 и 8247 Ко Жабал не могу се наменити за радне зоне.

3. Еколошки коридори: Еколошки коридори омогућавају одвијање сезонских миграција и размену генетског материјала између делимично изолованих и/или просторно удаљених станишта. Водотоци, међе и живице са појасом вегетације у природном или блиско природном стању повезују станишта природних реткости међусобно и са еколошким коридорима регионалног значаја. Већина сталних и привремених водотока представља еколошки коридор, што значи да њихове долине повезују не само станишта природних реткости међусобно, него повезују се са поплавним подручјем реке Тисе. Наведени предеони елементи истовремено представљају станишта насељена водоземцима, гмизацима и птицама, међу којима су и врсте заштићене као природне реткости, у складу са Уредбом о заштити природних реткости ("Службени гласник РС", бр. 50/93). Бројност врста и јединици природних вредности показује сезонску варијабилност, са највећим вредностима у периодима миграције појединачних животињских група. Саобраћајнице које пресецају еколошки коридор, представљају баријеру за највећи број врста животиња, повећавајући вероватноћу изумирања ретких врста и смањујући генетску разноврсност ловне дивљачи. **Водоток Јегричка** је еколошки коридор локалног значаја, који повезује изолована станишта лесне терасе са плавним подручјем Тисе. Приобаље водотока истовремено припада зони непосредног утицаја на заштићено добро ПП "Јегричка" и служи као простор за исхрану заштићеним птичјим врстама. Ради очувања функције коридора неопходно је применити принцип одрживости код коришћења приобалног простора. **Река Тиса** је еколошки коридор међународног значаја. Очување проходности овог коридора је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета подручја. **Мелиорациони канали** су коридори од локалног значаја који повезују слатине и остатке пашњака. **Остаци слатинске вегетације** унутар заслањених депресија текоће имају улогу еколошких коридора.

2.1.14. Културна добра

Непокретна културна добра:

Непокретна културна добра у Ко Жабал: Непокретно културно добро: знаменито место: Црна ћуприја (велики значај), салаш Илије Шокице и споменик културе: две војнограничарске зграде на обали Тисе. Непокретно културно добро под претходном заштитом: споменик културе: црпна станица "парна пумпа" на обали Тисе; знаменито место: споменик поред пута Жабал-Зрењанин, рад Јована Солдатовића. **Непокретна културна добра у Ко Чуруг:** Непокретна културна добра под претходном заштитом: споменик културе: Перићев салаш, са леве стране пута Жабал-Чуруг. У насељу Чуруг је споменик културе, Српска православна црква (изузетан значај) и ветрењача, Св. Милетића бр. 90 (велики значај).

У тексту нису наведена остала непокретна културна добра која се налазе у грађевинском подручју насеља.

Археолошки локалитети:

На простору обухваћеним овим Планом евидентирано је **174 археолошких локалитета** и издвојене су **археолошке зоне заштите**. Археолошке зоне су издвојене на основу распрострања евидентираних локалитета, старих подака о локалитетима који се не могу сасвим прецизно лоцирати и топографије терена. Као археолошке зоне обележене су обале водотокова (садашњих и некадашњих) и ритског појаса Тисе, као и обале појединих некадашњих бара, као и Велики римски шанац. У историјским изворима, документима и картама забележена су нека насеља која су на овом простору постојала у позносредњовековном периоду и 16-18. веку. На карти су приказане приближне локације ових насеља са њиховим називима и оне су такође

обележене као археолошке зоне. **Археолошки локалитети: (1.) Хумка; (2.) Хумка; (3.) Средњевековно насеље из 12 – 13. века; (4.) Вишеслојни локалитет са налазима из бронзаног доба, латена и позног средњег века; (5.) Вишеслојни локалитет са налазима из праисторијских периода (нарочито бронзаног доба), позног средњег века и турског периода; (6.) Касноантичко насеље, са мало налаза средњевековне керамике; (7.) Касноантичка некропола; (8.) Касноантичка некропола (9.) Остава сребрних предмета из латенског периода; (10.) Североисточни део данашњег Чурга представља локацију позносредњевековног насеља Чуруг, са првом црквом и гробљем. Уз рит, између Ул. Војвођанских бораца и Ул. Бориса Кидрича налазило се друго чурушко гробље, коришћено до 1837. године, а јужно од њега "Колерско гробље". (11.) археолошки налази од праисторије до позног средњег века; овде се налазило и Чивутско гробље; (12.) и (12а.) Вишеслојни локалитет "Стари виногради", са налазима од праисторије до 17-18. века (бронзано доба, старије гвоздено доба, позни латен, антички и касноантички период, период Сеобе народа, 9-10. век, 12-13. век, 15-16. век, 17-18. век), пружа се дуж обале ритског појаса Тисе, између обале и асфалтног пута Жабал – Чуруг. На једном делу овог локалитета врше се заштитна археолошка ископавања од 1997. године, на ископу циглане "Чуружанка" (локалитет 12а). Ископавања су показала да се ради о вишеслојном локалитету великог значаја, за који ће бити спроведен поступак проглашења за културно добро. Такође, започет је рад на пројекту презентације овог локалитета, у оквиру кога се предвиђа и реконструкција објеката на једном делу локалитета. Ово се нарочито односи на реконструкцију остатака средњевековног утврђења из 10. века, чији су делови за сада откривени на парцелама 10233 и 10057. **С обзиром на значај локалитета и планирани пројекат презентације и реконструкције локалитета зона коју захвата локалитет 12 у Ко Чуруг (локалитет "Стари виногради") не треба да буде захваћена грађевинским реоном, односно треба је предвидети за коришћење искључиво као пољопривредно земљиште. (13.) латенски гроб (14.)** На овом месту налазило се једно од чурушких гробаља у 19. веку, али је могуће очекивати и старије гробове (15.) фрагменти латенске керамике; (16.) Вишеслојни локалитет на потесу Мартинци. (16а.) На потесу Мартинци налазило се на гробове без прилога. (17.) Шевина хумка; (18.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (19.) Вишеслојни локалитет са налазима из праисторије, антике и раног средњег века; (20.) Вишеслојни локалитет са налазима из праисторије, касне антике и раног средњег века; (21.) Локалитет са налазима из касне антике и раног средњег века; (22.) Локалитет са површинским налазима атипичне праисторијске и латенске керамике; (23.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (24.) Хумка на којој су налажене људске кости; (25.) Локалитет са ретким површинским налазима латенске и позносредњевековне керамике; (26.) Касноантичко насеље; (27.) фрагменти керамике бронзаног доба, као и део људске лобање и 1 фрагмент средњевековне керамике; (28.) Насеље и некропола из бронзаног доба и латенско насеље на обали Јегричке; (29.) Вишеслојни праисторијски локалитет на обали Јегричке; (30.) насеље у периоду латена; (31.) вишеслојно праисторијско налазиште (неолит – Старчевачка група, бронзано доба, латен); (32.) насеља из више праисторијских периода – неолита, енеолита, раног бронзаног доба и латена; (33.) насеља из неолитског периода (Старчевачка култура) и периода латена; (34.) фрагменти керамике из бронзаног доба и средњег века; (35.) фрагменти керамике из бронзаног доба и средњег века; (36.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (37.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (38.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (39.) насеље из периода неолита (Старчевачка култура); (40.) некадашње насеље са црквом (41.) Археолошки локалитет, без података о датовању; (42.) насеља у периоду неолита (Старчевачка култура) и у позном средњем веку; (43.) неолитско старчевачко и латенско налазиште; (44.) атипични налази праисторијске керамике; (45.) касноантичко насеље, и мало фрагмената средњевековне керамике; (46.) касноантичко сарматско насеље; (47.) неолитско насеље, сарматска некропола, позносредњевековно насеље и гробље; (48.) Латенско насеље на обали Мале баре; (49.) Налазиште из периода латена; (50.) Насеље из раног средњег века; (51.) Хумка; (52.) Налазиште из периода латена и 12-13. века; (53.) скелетни гроб, што упућује на постојање некрополе; (54.) 3 фрагмента атипичне керамике; (55.) Археолошки локалите, без података о датовању; (56.) Насеље 12 –**

13. века; **(57.)** фрагменти атипичне праисторијске керамике и керамике 12 – 14. века; **(58.)** Налазиште из праисторије и средњег века; **(59.)** насеље 12 – 15. века **(60.)** атипични фрагменти керамике; **(61.)** Налазиште из праисторије и 12 – 13. века; **(62.)** атипични фрагменти керамике; **(63.)** фрагмент латенске керамике; **(64.)** Локалитет из времена неолита, са мало налаза раносредњеveковне керамике; **(65.)** Раносредњеveковни локалитет, са мало налаза атипичне праисторијске керамике; **(66.)** ретки фрагменти праисторијске и касносредњеveковне керамике; **(67.)** Чичевачка хумка; **(68.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(69.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(70.)** праисторијско и латенско налазиште; **(71.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(72.)** Неолитско старчевачко насеље на потесу Стари кукурузи; **(73.)** Касноантичко насеље; **(74.)** Вишеслојно налазиште из присторије, античког периода и позног средњег века; **(75.)** Латенско налазиште; **(76.)** насеља из неолита (Старчевачка култура), бронзаног доба и латена; **(77.)** Налазиште из периода латена; **(78.)** насеља из неолита (Старчевачка култура), бронзаног доба и латена, као и један недатован поремећени гроб; **(79.)** фрагменти праисторије, антике и средњег века; **(80.)** фрагменти из периода касне антике, раног средњег века и 12-13. века; **(81.)** фрагменти касноантичке керамике; **(82.)** Раносредњеveковно насеље; **(83.)** Позносредњеveковно насеље; **(84.)** насеља из периода енеолита и бронзаног доба, као и насеље и некропола из периода латена; **(85.)** Праисторијско насеље; **(86.)** Средњеveковно насеље са мало налаза праисторијске и античке грнчарије; **(87.)** Праисторијско насеље са мало средњеveковних налаза; **(88.)** Касноантичко налазиште; **(89.)** Средњеveковно насеље; **(90.)** Касноантичко налазиште, са мало атипичних фрагмената праисторије; **(91.)** Налазиште 12 – 13. века; **(92.)** Енеолитско налазиште; **(93.)** Праисторијско насеље; **(94.)** Касноантичко насеље; **(95.)** Насеља из периода неолита и старијег гвозденог доба; **(96.)** Насеља из неолита (Старчевачка култура) и позног средњег века; **(97.)** Насеље позног бронзаног доба; **(98.)** Енеолитско и касноантичко насеље; **(99.)** Хумка; **(100.)** Латенско налазиште; **(101.)** Вишеслојни праисторијски (неолит-Винчанска група, бронзано доба, латен) и средњеveковни локалитет; **(102.)** Вишеслојни праисторијски локалитет (неолит – Старчевачка култура, енеолит, латен); **(103.)** Касноантичко насеље; **(104.)** Праисторијско насеље; **(105.)** гробље старог Жабља; **(106.)** Жабаљ у 18. веку; налажена је позносредњеveковна, керамика турског периода и из друге половине 18. века, као и мало праисторијске керамике; **(107.)** фрагменти атипичне керамике; **(108.)** локалитет из бронзаног доба; **(109.)** Касносредњеveковно налазиште; **(110.)** Насеље 12 – 13. века, са мало налаза из касноантичког периода; **(111.)** Хумка; **(112.)** Хумка, са налазима керамике из позног енеолита на површини; **(113.)** Насеље 12 – 13. века; **(114.)** Хумка; **(115.)** Хумка; **(116.)** Хумка; **(117.)** Хумка; **(118.)** Хумка; **(119.)** Хумка; **(120.)** Локалитет из бронзаног доба; **(121.)** фрагменти касносредњеveковне керамике; **(122.)** Касноантичко насеље и средњеveковно насеље (12-14. век); **(123.)** Хумка; **(124.)** Бронзанодопско и насеље позног средњег века; **(125.)** Хумка; **(126.)** Бронзанодопски локалитет; **(127.)** Латенска некропола; **(128.)** Латенско насеље; **(129.)** Праисторијски локалитет; **(130.)** Праисторијско и касносредњеveковно налазиште; **(131.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(132.)** Хумка; **(133.)** Хумка; **(134.)** Хумка; **(135.)** Хумка; **(136.)** Хумка Циганка; **(137.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(138.)** Средњеveковно насеље (12-14. век); **(139.)** Хумка; **(140.)** Хумка; **(141.)** 2 фрагмента гњетане керамике; **(142.)** 2 фрагмента керамике; **(143.)** Налазиште касног бронзаног доба; **(144.)** Касноантичко насеље; **(145.)** Хумка; **(146.)** налаз касноантичке керамике; **(147.)** Хумка; **(148.)** Хумка; **(149.)** Средњеveковно насеље (12-13. век); **(150.)** Хумка; **(151.)** Хумка; **(152.)** Раносредњеveковно насеље; **(153.)** неколико фрагмената керамике; **(154.)** неолитско насеље, поред кога се налази и латенско насеље; **(155.)** Хумка; **(156.)** Археолошки локалитет, без података о датовању; **(157.)** Вишеслојни локалитет са налазима из праисторије, античког и средњеveковног (12. век) периода; **(158.)** Вишеслојни локалитет са налазима из праисторије, античког и средњеveковног (12. век) периода; **(159.)** Латенско насеље; **(160.)** Касноантичко насеље; **(161.)** Локалитет са површинским налазима праисторијске и средњеveковне (12. век) керамике; **(162.)** Локалитет са површинским налазима праисторијске, раносредњеveковне и средњеveковне (12-13. век) керамике; **(163.)** Средњеveковно насеље; **(164.)** Хумка;

(165.) Локалитет из бронзаног доба; (166.) Насеље из раног средњег века; (167.) Вишеслојни локалитет са налазима из праисторије, антике и раног средњег века; (168.) Праисторијско насеље; (169.) Праисторијско и античко насеље; (170.) Хумка, са мало налаза праисторијске керамике; (171.) Праисторијско и насеље 12 - 13. века; (172.) Хумка; (173.) Хумка, на површини керамика бронзаног доба и комади лепа; (174.) Археолошки локалитет, без података о датовању.

2.2. SWOT анализа

Приликом израде SWOT анализе дефинисани су критеријуми прилагођени потребама просторног планирања. Тако су, уместо "снаге и слабости" узети "предности и недостаци", а уместо "могућности и претње" – "шансе и опасности".

Фактори	Предности	Недостатци
<i>Природни ресурси</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Повољан положај општине на средокраћи пута између већих центара Новог Сада и Зрењанина - Плодно пољопривредно земљиште - Одговарајуће поднебље за производњу широког спектра ратарских култура - Два природна водотока и генерално гледано обиље доступне воде - Природне вредности - Минералне сировине 	<ul style="list-style-type: none"> - Неравномерна количина падавина - Недостатак шума, са нагласком на недостатак ветрозаштитних појасева - Повремена загађеност животне средине, на неким локацијама
<i>Демографија</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Релативно повољна демографска ситуација - Наталитет изнад војвођанског просека 	<ul style="list-style-type: none"> - Незапосленост - Одлив квалификованих кадрова - Неподударност понуде и потражње за радном снагом
<i>Заштита животне средине</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Неадекватан мониторинг систем и непостојање интегралног катастра загађивача - непостојање ефикасног система финансирања заштите животне средине - незадовољавајући степен изграђености комуналне инфраструктуре у насељима - промене намене земљишта и губитак пољопривредног земљишта
<i>Привреда</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Богата сировинска основа - Близина великог тржишта града Новог Сада 	<ul style="list-style-type: none"> - Слаба економска развијеност - Неискоришћеност постојећих капацитета - Недовољна повезаност образовних институција и тржишта рада
<i>Инфраструктура</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Покривеност простора електроенергетском инфраструктуром - Покривеност простора телекомуникационом инфраструктуром - Изграђени гасоводи високог притиска и средњег притиска и гасификована сва насељена места у Општини - Истражне бушотине на гасном пољу "Госпођинци", као и СГС (сабирна гасна станица) - Следећи нафтоводи: 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољан капацитет електроенергетских објеката - Недовољан степен дигитализације - Низак ниво развоја информационих система и примена - Недовољно истраживање енергетских потенцијала и експлоатације минералних сировина - Непостојање железничког коридора ка Зрењанину са мостом на Тиси - Слабо одржавање и неодговарајућа Опремљеност путне, железничке и водне мреже

	<ul style="list-style-type: none"> • Нафтовод Надрљан-Нови Сад • Нафтовод Елемир-Нови Сад - Транспортни коридори: • Путни коридори ДП-а: бр. 7, бр. 104, бр. 122 и бр. 129 • Железнички коридор • Коридор пловног пута реке Тисе • Близина коридора X • Мрежа општинских путева са добром повезаношћу на правцима НС-ЗР, ЖА-ТЕМ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак квалитетних и разноврсних смештајних капацитета
<i>Друштвене делатности</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Близина регионалног центра-Новог Сада - Положај насеља у општини изузетно ексцентричан - Мрежа установа за социјалну и здравствену заштиту - Мрежа установа за едукацију становништва (предшколско, основно, средње образовање) - Мрежа установа из области културе, информисања и спортских делатности 	<ul style="list-style-type: none"> - Услови рада и пружање услуга постојећих јавних установа на незадовољавајућем нивоу - Недовољна опремљеност установа - Неусклађеност образовног система са новим захтевима привреде - Недостатак маркетинга и промоције општине - Недостатак изложбених простора

Фактори	Шансе	Опасности
<i>Природни ресурси</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Коришћење алтернативних извора енергије (ветар, биомаса, биогаз, геотермална енергија) - Коришћење минералних сировина - Могућност наводњавања 	<ul style="list-style-type: none"> - Елементарне непогоде (суша, поплава, град) - Изражена еолска ерозија
<i>Демографија</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Програми за развој људских ресурса - Јефтина радна снага 	<ul style="list-style-type: none"> - Пад наталитета - Немогућност задржавања школованих младих кадрова - Пораст незапослености
<i>Заштита животне средине</i>	<ul style="list-style-type: none"> • увођење концепта чистијих технологија • доступност ЕУ фондова за јачање система заштите животне средине и подршку одрживом развоју 	<ul style="list-style-type: none"> - низак степен еколошке свести грађана - успорен привредни раст, недостатак "greenfield" инвестиција - велики број деградационих пунктова
<i>Привреда</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Стварање стимулативног пословног окружења - Подршка приватној иницијативи - Развој прехрамбених капацитета - Развој малих и средњих предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> - Незаинтересованост потенцијалних инвеститора - Недовољна стимулација за развој предузетништва - Неразвијен предузетнички дух
<i>Инфраструктура</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Повећање степена сигурности и ефикасности електроенергетске инфраструктуре - Обезбеђење довољно капацитета електроенергетских и телекомуникационих објеката - Подизање степена дигитализације телекомуникационих система - Могућност коришћења нових енергетских потенцијала (геотермална енергија, биомаса, соларна енергија, енергија ветра) - Креативно управљање природним и стеченим ресурсима - Одрживо коришћење природних ресурса - Максимално искоришћавање повољног гео-саобраћајног 	<ul style="list-style-type: none"> - Непримењивање информационих технологија у свим сферама - Не обезбеђивање производње енергије из обновљивих извора - Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних сировина, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине - Загађивање отпадом, индустријским отпадом, утицај коридора на околину: бука, аерозагађење и др.

	положаја за развој путног-друмског, железничког и водног саобраћаја (изградња железничког коридора ка Зрењанину и моста преко Тисе)	
<i>Друштвене делатности</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Могућност развоја еколошког туризма (у насељима и ван њих) уз Тису, Стару Тису и Јегричку - Унапређење услова рада соц. и здравствене превентиве - Већа сарадња привредних и непривредних организација са институцијама за образовање ради школовања кадрова потребних профила (едукације омладине и радника) - Едукације становништва о значају заштите животне средине, културних и природних добара - Развој информационе делат. ности (презентација привред., прир., култ. добара и активн.) - Отвореност локалне самоуправе за нове изазове 	<ul style="list-style-type: none"> - Већа финансијска улагања за потребе заштите и комуналне опремљености - Одлив високообразованих кадрова - Повећање сиромаштва - Недостатак кадрова за информатику - Успоравање реформи

SWOT анализа указује на доста повољне, али недовољно искоришћене природне ресурсе који пружају знатне могућности развоја.

Такође је уочљиво да са аспекта демографије општина Жабалј има знатно повољнију слику од просека у окружењу, са значајним демографским и биолошким потенцијалом, који омогућава, а и захтева отварање нових радних места.

SWOT анализа енергетске инфраструктуре показује на слабо коришћење природног гаса и искоришћење геотерманих потенцијала.

SWOT анализа инфраструктурне мреже Општине Жабалј показује добру квантитативну опремљеност саобраћајницама (путни коридор, река Тиса и делимично железница). С друге стране, утврђен је и неадекватан квалитет инфраструктурне мреже који произилази из њеног неодржавања, самим тим смањују се и могућности њене оптималне експлоатације. Развој инфраструктурне мреже један је од основних предуслова за развој осталих активности у датом региону. Посебно су значајни побољшање квалитета саобраћајне мреже, кроз реконструкцију најзначајнијих путних праваца (ДП бр.7, ДП бр. 104, ДП бр. 122) и изградњу инфраструктурних капацитета железничке и пловне инфраструктуре.

2.3. Принципи и визије просторног развоја

2.3.1. Принципи просторног развоја

Принципи који имају нарочит утицај на опредељивање даљег развоја општине Жабалј, свакако су:

- одрживост као генерални принцип који мора бити примењен код свих активности,
- територијална кохезија, као предуслов уравнотеженог развоја општине,
- јачање конкурентности, што подразумева посебно развојно профилисање и афирмацију руралних подручја,
- активна имплементација политике просторног развоја,
- развој културног идентитета,
- унапређење и заштита културног наслеђа,
- смањење штетног утицаја на животну средину.

2.3.2. Визије просторног развоја

У погледу просторног развоја дугорочна визија општине Жабаљ је да буде територијално компактна и уравнотежена стабилна општина, са одговарајућом инфраструктурном опремљеношћу, саобраћајно приступачна, са очуваним природним и културним вредностима, у пуној мери интегрисана у окружење.

Да би се ова визија могла остварити општина Жабаљ уложиће посебне напоре у:

- валоризацију свог повољног географског положаја,
- афирмацију већ постојеће развојне полицентричности,
- системски развој модерних информационих инфраструктура и система,
- подстицање свести грађана, па самим тим и администрације и инвеститора о значају очувања и заштите јавних добара.

2.4. Општи и посебни циљеви

2.4.1. Општи циљеви

Основни, стратешки циљ Општине Жабаљ је равномеран, односно уравнотежен развој Општине у целини.

Општи циљ за подручје обухваћено Планом је постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима, и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја. Остваривање овог циља постиће се:

- обезбеђивањем услова за заштиту и унапређење животне средине у најширем могућем смислу, заустављањем даље деградације простора, угрожавања и уништавања природних ресурса и добара, сузбијањем непланске изградње и ненемалског коришћења простора, ревитализацијом угрожених подручја;
- равномернијим размештајем привредних и других активности у складу са предностима појединих делова Општине;
- усклађивање динамике између процеса деаграризације, индустријализације и урбанизације;
- усклађивањем организације, уређења и коришћења простора са потребама заштите од елементарних непогода и других већих непогода и заштите територије Општине, становништва, активности, природних и створених ресурса;
- заштитом животне средине.

2.4.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви јесу да се обезбеде услови за знатно веће саобраћајно и економско повезивање територије Општине са суседним општинама и регионима, побољшање квалитета живота у општинском центру као и у осталим насељима у Општини а све у складу са условима заштите животне средине. Остваривање овог циља постиће се:

- коришћењем постојећих потенцијала (људских ресурса, привредних, саобраћајних, енергетских, комуналних, природних и културних вредности и животне средине);
- унапређењем квалитета коришћења људских ресурса (стручни курсеви, курсеви из модерних технологија и сл.);
- унапређењем услова за привредни развој: комуникационе мреже, снабдевања енергијом и водом, пословне кооперације и истраживања, оквира за привлачење страних инвестиција;
- подстицањем производње и примена технологија које смањују загађивање човекове средине и производњу отпада;
- планирањем и одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије;
- увођењем енергетски економичнијих технологија и постепеним преласком на коришћење обновљивих природних ресурса;
- заштитом посебно вредних делова природе, пејзажних и амбијенталних целина и споменика културе;
- интеграцијом заштите животне средине у све појединачне, секторске политике и стратегије развоја;

- коришћењем и заштитом подручја, флоре и фауне и предузимањем одговарајућих мера за санацију и унапређење: деградираних површина, клизишта, лабилних екосистема, шумског и пољопривредног земљишта, воде, ваздуха, водотока и тла;
- смањењем свих активности које имају негативне ефекте на природни систем.

2.5. Циљеви развоја по појединим областима

2.5.1. Природни ресурси

2.5.1.1. Пољопривредно земљиште

Основни циљ јесте рационално искоришћавање пољопривредног земљишта, унапређивање животне средине и производња здравствено исправне хране са рејонизацијом пољопривредне производње. Да би се то постигло неопходно је утврдити намену коришћења пољопривредних површина на бази природних и других услова, утврдити површине за производњу здраве хране, површине које се одводњавају, наводњавају или се могу наводњавати, степен ерозије пољопривредног земљишта, површине које се штите или могу да се штите као станишта дивљих биљних и животињских врста, којима се не може променити намена ради очувања природне равнотеже.

Посебни циљеви су рекултивација пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или одлагање комуналног отпада, претварање необрадивог земљишта у обрадиво пољопривредно земљиште, побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта и сл.

2.5.1.2. Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви

Основни циљеви развоја су унапређење стања шума, коришћење шума у складу са одрживим развојем и еколошким принципима и повећање површина под шумама. Посебни циљеви који се односе на подручје општине Жабал су:

- очување постојећих шума, шумског земљишта (уз Тису и друге мање водотоке) и ваншумског зеленила и унапређење њиховог стања,
- пошумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова,
- подизање заштитних имисионих шума у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница,
- повећање шумовитости се може спровести и пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, на основу Закона о пољопривредном земљишту,
- формирање заштитног зеленила у оквиру економија, салаша и депонија комуналног отпада и других објеката у атару као и свих деградираних површина (позајмишта, јаловишта, копова глине),
- повећање површина под заштитним појасевима формирањем заштитних појасева поред саобраћајница, мелиорационих канала и у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) ради заштите од ветра и еолске ерозије и повећања укупне шумовитости,
- формирање свих категорија насељског зеленила у свим насељима општине,
- обезбеђење и трајно јачање и развој општекорисних функција шума, повезивањем шума и зеленила насеља у систем зелених површина.

2.5.1.3. Станишта дивљачи

Основни циљеви су:

- повећање бројности и структуре дивљачи,
- очување ретких и угрожених врста.

Посебни циљеви проистичу из специфичности ловишта и спроводиће се кроз важеће ловне основе и годишње планове газдовања ловишта "Јегричка - рибњак" и "Стара Тиса".

2.5.1.4. Воде и водно земљиште

Основни стратешки циљ јесте:

- рационално искоришћавање свих површинских и подземних вода, укључујући и воду за пиће, термалну и минералну воду;
- заштита квалитета подземних и површинских вода;
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода;
- унапређење свих делатности на водама и око њих;

Посебни циљеви су:

- извођење детаљних геолошких истраживања ради добијања детаљних геолошких података о положају, величини, облику, квалитету и саставу подземне воде;
- утврђивање зоне заштите изворишта;
- уређење и одржавање водотока и изградња и одржавање водопривредних објеката;
- изградња нових и реконструкција постојећих објеката на водном земљишту у циљу развоја туристичке делатности.

2.5.1.5. Минералне сировине

Основни циљ је извођење геолошких истраживања (основних и детаљних) ради:

- проналажења и утврђивања резерви и квалитета минералних сировина (нафте и гаса, подземних вода и извора геотермалне енергије, сировина за добијање грађевинског материјала и сл.);
- детаљна инжењерско-геолошка истраживања обавезно се изводе за потребе израде просторних и урбанистичких планова, као и пре израде техничке документације за изградњу објеката и програма заштите животне средине" (члан 8., став 2. Закона о геолошким истраживањима);
- планирање простора и истраживања ради заштите животне средине (заштита и презентација природних вредности; заштита од штетних природних процеса: земљотреса, клизишта, ерозија и поплава; заштита од загађивања тла и подземних вода при истраживању и експлоатацији, и сл.).

Посебни циљ је:

- дефинисање положаја, величине, облика, састава и грађе лежишта;
- квалитета и резерви минералних сировина и
- услова за њихово искоришћавање.

2.5.2. Становништво

Циљ будућих демографских кретања у општини Жабал одоси се на уравнотежен популациони раст по насељима и постизање оптималне густине насељености, уз уважавање центра општине као носиоца развоја, као и на стварању услова за повећање степена запослености у сеоским насељима.

2.5.3. Мрежа и функција насеља

Основни циљ је развој насеља у складу са препорукама из ППРС и у складу са њиховим специфичним особеностима:

- **Жабал**, насеље градског карактера, насеље које има и које ће имати функцију општинског центра и насеље које ће се развијати у мањи индустријски центар. У планском периоду ово насеље би требало да максимално искористи постојеће саобраћајне капацитете: друмског, железничког и водног саобраћаја, да их реконструише, унапреди и да добије на значају као мање саобраћајно чвориште (развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са улогом насеља). Приоритетан је задатак да ово насеље искористи свој положај и могућности које му пружа излаз на међународну пловну реку Тису.
- **Чуруг**, насеље које ће имати функцију локалне заједнице, које треба да прерасте у насеље градског карактера, насеље које у планском периоду треба да прерасте у туристичко место (развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности

у складу са специфичном/специјализованом функцијом - подручје са посебним природним и културним вредностима). У планском периоду треба и даље развијати прерађивачку производњу са још већим искоришћавањем постојеће и планиране саобраћајне инфраструктуре.

- **Ђурђево и Госпођици** су насеља која ће имати функцију локалне заједнице, насеља руралног карактера, насеља у ком ће се развијати домаћинства/газдинства која ће стварати сеоску тржишну привреду, унапређивати прерађивачку производњу прехрамбених производа и производњу здравствено безбедоносне хране, насеља која би у планском периоду требало да постојећу (и планирану) саобраћајну инфраструктуру искористе на пласирању роба. У планском периоду радити на комбинованом развоју пољопривреде и других привредних активности, од малих индустријских погона, занатства, трговине, сервисних и финансијских услуга, до туризма и домаће радиности (развијање примарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са улогом насеља).

2.5.4. Јавне службе

Основни циљ јесте постизање заступљености јавних служби по насељима, у складу са функцијом насеља, а на основу смерница датих у ППРС.

Посебни циљеви у развоју јавних служби јесу оснивање оних јавних служби које ће насељу Жабаљ и Чуруг дати специфичну, специјализовану функцију и искористити подручје са посебним природним и културним вредностима. Такође, циљ је и развој јавних служби прилагођених специфичним потребама сваког насеља (дела насеља) и потребама локалног становништва.

2.5.5. Привреда

Циљ у области привреде је:

- формирање стабилне и развојне привредне структуре, која ће дугорочно посматрано омогућити одрживо коришћење постојећих ресурса и компаративних предности планског подручја;
- ревитализација производње и динамизирање развојних процеса;
- афирмација општине као произвођача здраве хране;
- обезбеђење просторних услова за развој привредних капацитета и њихов размештај, да би се постигли најповољнији ефекти и подигао ниво развијености Општине.

Потпуно је извесно да ће **пољопривреда** и у наредном планском периоду представљати окосницу развоја општине Жабаљ, која ће у највећој мери опредељивати животни стандард становништва и утицати на миграторне процесе у њој.

У области пољопривреде основни циљеви веома су слични у свим општинама. Они представљају темељно опредељење које поставља основу за систематски развој пољопривреде на посматраном подручју и подразумевају:

- јасно поимање да се развој пољопривреде не може остварити без улагања у развој руралних подручја тј. села,
- стварање планске основе за дефинисање равномерног развоја пољопривреде на територији целе Општине,
- стварање предуслова за природно, тржишно укрупњавање поседа,
- стварање могућности за избалансирани однос различитих видова пољопривреде.

Општина Жабаљ има своје специфичности које условљавају и посебне циљеве:

- пажљиво препознавање и лоцирање посебности посматраног подручја (као нпр. квалитет лубеница са овог подручја), које пружају компаративне предности у односу на окружење,
- повећање површина под високоакумулативним културама, које омогућавају значајније предпоставке економске валоризације, било директним пласманом на тржиште, било даљом прерадом,
- стварање предуслова за унапређење сточног фонда,
- увећање површина под воћњацима и виноградима,

- узгој семенске робе,
- узгој цвећа,
- уређење вештачких рибњака, на слатинастим земљиштима, како за производњу конзумне рибе, тако и за спортски риболов,
- развој пчеларства,
- развој органске производње и алтернативних видова пољопривреде.

Како би се постигли задати циљеви и оствариле основне функције шума и ваншумског зеленила (заштитне, културно-социјалне и производне функције) стратегија развоја **шумарства** је:

- очување постојећих шума, шумског земљишта и заштитних појасева и унапређење њиховог стања,
- повећање површина под шумама пошумљавањем шумског земљишта - чистина, површина у оквиру алувиона Тисе и уз водоток Јегричке, као и пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, на основу Закона о пољопривредном земљишту и коришћењем земљишта у складу са његовим биолошким капацитетима,
- унапређење стања постојећих шума превођењем изданаčkih шума у високе, мелиорацијом деградираних шума у високопродуктивне, уз интензивну негу и заштита постојећих шума у свим фазама развоја.
- фаворизовање садње аутохтоних састојина уз тежњу очувања аутохтоних пејсажа, посебно на територији Парка природе "Јегричка".
- организовање трајне максималне шумске производње уз тежњу очувања аутохтоног пејзажа.
- подизање заштитних појасева на око 2% територије (уз канале, путне коридоре и у оквиру пољопривредног земљишта) са циљем побољшања микроклиматских услова, повећања приноса у пољопривреди и укупне шумовитости у Општини;
- формирање заштитног зеленила уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште) и у зонама кућа за одмор;
- формирање свих категорија насељског зеленила у насељима Општине.

У области **индустрије** основни циљ је развијање прехранбене индустрије (базирано на богатој сировинској основи), у складу са заштитом животне средине и контрола утицаја индустријских активности на животну средину као и подстицање развоја капацитета терцијалних делатности да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

У области **туризма** основни циљеви развоја су да се у оквиру потенцијала планирају садржаји и активности како би се повећао туристички промет планског подручја, повећали приходи од туризма, повећао проценат становништва који приходује од туризма. Посебни циљеви развоја су:

- урадити целовит Програм развоја туризма за територију општине Жабаљ, којим би се определио развој појединих облика туризма и његова организованост;
- у оквиру потенцијала, циљ је да се планирају садржаји и активности и потребна инфраструктура како би се повећао туристички промет планског подручја, повећали приходи од туризма и повећао проценат становништва који приходује од туризма;
- ојачати и побољшати материјалну базу, пропаганду и организацију туризма;
- основу будућег развоја туризма треба да чине атрактивни природни туристички мотиви, богатство риболовне и ловне дивљачи, река Тиса и Јегричка као и антропогени туристички мотиви на територији Општине.

2.5.6. Саобраћајна инфраструктура

Посебни циљеви у домену саобраћајне инфраструктуре би били:

- створити услове за развој свих облика саобраћајних активности како би се подстакao развој руралних простора односно, како би се спречила њихова депопулација и пражњење;

- формирати нови систем општинских саобраћајница тако да представљају нов уравнотежен систем друмских-путних саобраћајница како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног повезивања овог простора са окружењем и субрегионима;
- створити услове за развој саобраћајних капацитета заснованих на стратешким принципима одрживог развоја животне средине, како у оквиру урбаних тако и руралних простора и атара, како би се створили услови за производњу здраве хране као једног од будућих старатешких одређења овог простора;
- приобаље пловног пута реке Тисе оспособити – изградити – модернизовати тако да се формирају капацитети за превоз путника и наптичког туризма док за претовар масовних роба користити РТЦ у Новом Саду уз коришћење интегралног саобраћаја.

2.5.7. Водопривредна инфраструктура

Као делови основног стратешког циља у области водопривреде, на подручју општине Жабаљ систематизовани су следећи циљеви:

- Дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- Очување и унапређење заштите од поплава и ерозије, као и других видова штетног дејства вода;
- Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана и шумарства.

Посебни циљеви развоја водопривредне инфраструктуре су:

- Побољшање снабдевања водом свих корисника;
- Усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- Повезивање свих насеља општине у јединствени систем водоснабдевања према усвојеној варијанти;
- Рационално коришћење вода, а нарочито воде за пиће;
- Приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким процесима;
- Изградња система за одвођење отпадних вода;
- Пречишћавање отпадних вода;
- Осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода;
- Заштита квалитета подземних и површинских вода;
- Заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- Реконструкција отворене каналске мреже за одводњавање;
- Искоришћавање хидроенергетског потенцијала;
- Оспособљавање каналске мреже за двонаменску функцију (наводњавање);
- Формирање рибњака.

2.5.8. Електроенергетска инфраструктура

Стратешки циљ у области електроенергетске инфраструктуре јесте обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије, диктирану потрошњом у наредном периоду, за све потрошаче на подручју општине Жабаљ. Посебни циљеви су:

- у потпуности ревитализовати преносну мрежу;
- обезбедити коридоре за нову преносну мрежу 400 kV и 110 kV;
- обезбедити довољан капацитет трафостаница 110/20 kV;
- реконструисати постојећу мрежу и изградити нову 20 kV у складу са променом трансформације електричне енергије, тако да сва насеља буду повезана мрежом од

20 kV; нисконапонска дистрибутивна мрежа, преко које се директно снабдевају сви потрошачи на овом подручју, треба да се усклади са овим променама;

- изградити нове и реконструисати постојеће трафостанице на 20/0,4 kV у складу са захтевима реконструисане дистрибутивне мреже и порастом потрошње.

2.5.9. Гасоводна, нафтоводна инфраструктура и алтернативни облици енергије

Општи циљ је утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре, синхронизовање њеног развоја са свим активностима на овом подручју чиме ће се обезбеди најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју и њен даљи развој.

Са аспекта коришћења енергетских извора и енергетске инфраструктуре, као плански циљ утврђује се функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије, стимулисање примене нових технологија производње енергије (нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине као и коришћењу обновљивих извора енергије). У области гасоводне (енергетске) инфраструктуре посебни циљеви су следећи:

- побољшање рада и поузданости постојеће разводне гасоводне мреже као и њен даљи развој;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса;
- развој и коришћење алтернативних облика енергије;
- експлоатација минералних сировина у складу са одрживим развојем, очувањем и заштитом природних и створених ресурса и животне средине;
- одрживи развој енергетске инфраструктуре и заштите животне средине.

2.5.10. Телекомуникациона инфраструктура

Посебни циљеви израде Плана у области телекомуникационе инфраструктуре су:

- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте;
- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;
- изградити међумесни телекомуникациони систем ПТТ; за осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета положити оптичке каблове и омогућити савремен систем преноса;
- заменити дотрајалу опрему и модернизовати мрежу да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савремених услуга;
- увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже;
- увести мобилне услуге засноване на радио преносу;
- изградити модерне приступне кабловске мреже за обезбеђење широкопојасних сервиса, развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;
- осигурање коридора за РР везе;
- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС.

2.5.11. Животна средина

У циљу заштите животне средине и одрживог развоја Општине предвиђене су следеће активности:

- израда локалног катастра загађивача Општине, као интегралног дела Републичког катастра;
- континуирано праћење стања квалитета воде, ваздуха и земљишта на утврђеним локалитетима;
- обезбеђење свих насеља довољним количинама квалитетне воде за пиће;
- изградња сепаратна канализациона мрежа за одвођење отпадних вода;

- пречишћавање отпадних вода насеља пре упуштања у реципијент;
- предтретман индустријских отпадних вода пре упуштања у реципијент;
- фаворизовање примене обновљивих извора енергије;
- контролисана примена хемијских средстава заштите биља у пољопривредној производњи и стимулација органске пољопривреде;
- успостављање савременог систем елиминације комуналног отпада и сточних лешева, у складу са Националном стратегијом управљања комуналним отпадом и Законом о ветеринарству;
- санација и рекултивација општинске депоније, неуређених депонија и сточних јама и гробља;
- повећање процента шумовитости и формирање заштитних појасева дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона и др., посебно на правцу дувања доминатних ветрова.

2.5.12. Природна добра

Основни циљеви у оквиру заштите природе су: спровођење мера заштите на заштићеним природним добрима у складу са Законом о заштити природе, извршити валоризацију и ставити под заштиту предложена природна добра.

2.5.13. Културна добра

Валоризација, заштита културног добра и његове околине и презентација културног добра јавности (утврђивање начина чувања, одржавања, коришћења и доступности културног добра јавности) је основни стратешки циљ у области заштите културних добара.

Посебни циљеви су:

- употребљавање културног добра у складу са његовом природом и наменом;
- обједињавање културног и природног добра у једну целину и у складу са условима заштите;
- коришћење културног добра (и природног) у: васпитно-образовне, културно-уметничке, рекреативне и туристичке сврхе (школе у природи, организовање уметничких колонија, изложби, одржавање музичких вечери, вечери поезије, изградња смештајних капацитета и објеката за спорт и рекреацију у близини културног и природног добра), уз напомену да се интегритет културног и природног добра мора сачувати;
- конзервација и урбана обнова.

2.6. Општа концепција просторног развоја

Планом је утврђен оквир просторног развоја којим се омогућава економски, демографски, социјални и физичко-еколошки развој општине Жабаљ. Јача и конкурентнија позиција Општине оствариће се повећањем њене приступачности, јачањем функционалних веза са окружењем, промоцијом урбаног и руралног идентитета, уз очување и унапређење квалитета животне средине.

Полазне основе при утврђивању концепције просторног развоја општине Жабаљ су:

- заштита животне средине у најширем могућем смислу, при чему овај План, кроз одговарајућу намену простора пре свега, делује као превенција;
- одрживо и строго контролисано коришћење водних ресурса (заштита вода од загађења и неадекватног коришћења, коришћење вода, заштита од површинских и подземних вода...);
- планска заштита и уређење пољопривредног земљишта и очување његовог биодиверзитета за производњу здраве хране;
- заштита, одржавање и обнављање шума;
- дефинисање и заштита природних и културних добара и општедруштвеног интереса у области планирања и уређења простора (заштићено, уређено и адекватно

презентирано културно наслеђе јачаће привлачност и конкурентност за инвестирање у изградњу туристичке инфраструктуре);

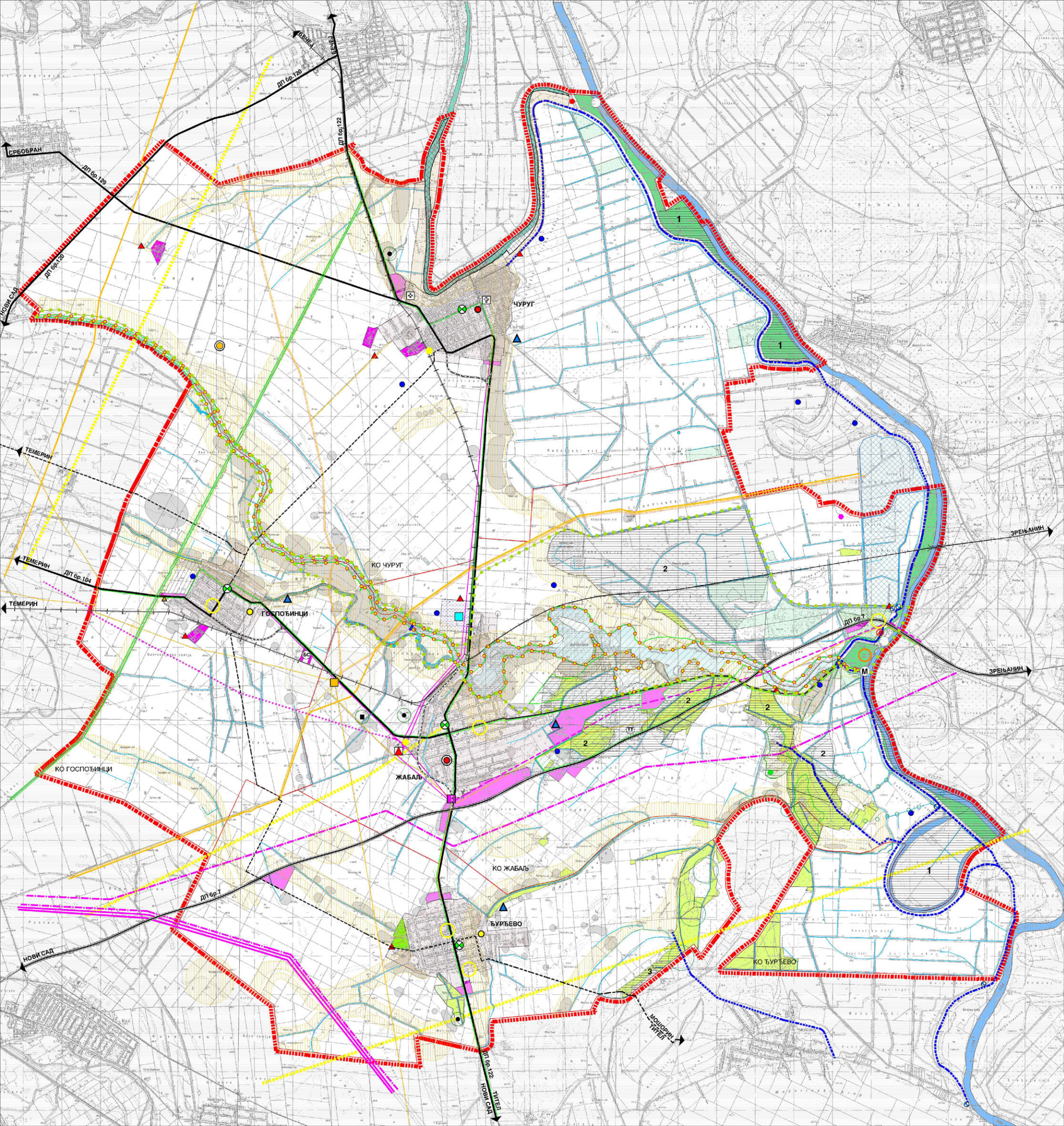
- ангажовање обновљивих извора енергије и изградња објеката за потребе њиховог коришћења (геотермална енергија, хидроенергија, сунчева енергија, ветроенергија);
- максимално уважавање стечених просторно-планских и урбанистичких обавеза;
- дефинисање саобраћајних, водопривредних, енергетских и телекомуникационих инфраструктурних система, њихов дугорочни развој уз могућност фазне реализације;
- обезбеђивање просторних услова за развој делатности са великим просторним захтевима (индустрија, складишта, саобраћајни капацитети...; општина Жабалј има потенцијал за развој интензивне, модерне пољопривреде, рибарства, прерађивачке индустрије, туризма и развијеног сектора услуга), односно са специфичним просторним захтевима (загађивачи, одлагање отпада, гробља...);
- минимум интервенција у постојећем насељском ткиву (у смислу промене грађевинског подручја насеља, намене простора у насељу, обезбеђивање просторних услова за развој јавних установа, спортско-рекреативних и комуналних површина.

Одржив просторни развој општине Жабалј је основно планско одређење које се заснива на: локалним потенцијалима, одрживом коришћењу природних ресурса, природних и културних добара, односно одрживом развоју пољопривреде, водопривреде, туризма и другим економским активностима, обезбеђивању просторно-планских мера за привлачење и ангажовање домаћег и страног капитала у циљу повећања квалитета живљења и рада. Физичка уређеност простора и заштићена животна средина повећаће степен привлачности за инвеститоре и туристе, и ојачати свест становништва о важној улози коју имају у реализацији планираних активности везано за њихово непосредно животно окружење.

Заштита и унапређење животне средине у насељима захтеваће преиспитивање критеријума и приближавање европским нормама у очувању квалитета животне средине. Посебним програмима за активирање и обнову руралних подручја. У уређењу урбаних и руралних простора посебна пажња посвећена је дефинисању грађевинских подручја и планске градње. Планом су дефинисане границе грађевинских подручја насеља и границе грађевинског подручја изван насељеног места. За грађевинска подручја за која се овим Планом прописује израда урбанистичког плана дозвољено је одступање максимално до 10%.

Локална самоуправа и администрација имају велику одговорност за коришћење простора и примену планских решења.

3. ИЗВОД ИЗ ГРАФИЧКОГ ДЕЛА УСВОЈЕНОГ КОНЦЕПТА ПЛАНА: "Основна намена површина, инфраструктурни системи, природни ресурси, природна и културна добра, мрежа насеља, функција и размештај јавних служби"

ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА, ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ, ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА, МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

- ОБРАДИВО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ ПОД ДРЕНАЖНИМ СИСТЕМОМ
- ИЗВОРИШТЕ
- ПАШЊАЦИ КОЈИ СУ ВРАЋЕНИ СЕЛИМА НА КОРИШЋЕЊЕ

ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

- ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
- ШУМА ПАРК - ПРЕДЛОГ

ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

- РЕКА ТИСА - КОРИТО ЗА МАЛУ ВОДУ
- РЕКА ЈЕГРИЧКА
- МРТВА ТИСА
- ВОДОЗАШТИТНЕ ШУМЕ
- ВИКЕНД НАСЕЉЕ

ГРАЂЕВИНСКО И ОСТАЛО НЕПЛОДНО ЗЕМЉИШТЕ

- ГРАЂЕВИНСКИ РЕЈОН НАСЕЉА
- ОПОМЕН ЗЕМЉИКА "ТИСА"
- СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС
- ВИКЕНД ЗОНА
- РАДНИ КОМПЛЕКС
- РИВЊАК
- ПРИВРЕМЕНА ЛОКАЦИЈА ДЕПОНИЈЕ
- СМЕТИШТЕ И СТОЧНО ГРОЂЕ
- ПРОТИВГРАДНА СТАНИЦА

СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС - ПРЕДЛОГ

РАДНЕ ЗОНЕ И КОМПЛЕКСИ - ПРЕДЛОГ

ПРОСТОР ЗА РЕКУЛТИВАЦИЈУ - ПРЕДЛОГ

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ПЛОВНИ ПУТ - РЕКА ТИСА
- ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА
- ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА
- ДРЖАВНИ ПУТ II РЕДА
- ОПШТИНСКИ ПУТ
- БЕНЗИНСКА СТАНИЦА

ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

- НАСИП
- БУНАР
- БУНАР ЗА ОСМАТРАЊЕ НИВОА ПОДЗЕМНИХ ВОДА
- ЦРПНА СТАНИЦА
- РЕГУЛАЦИОНА УСТАВА
- МЕЛИОРАЦИОНИ КАНАЛИ

ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- ТС 110/20kV
- 400kV ДВ
- 220kV ДВ
- 110kV ДВ
- ТС 35/20kV
- 35kV ДВ
- 20kV ДВ
- ГРЧ - ГОСПОЉИНИ
- НАФТОВОД
- ГАСОВОД

ТТ ИНФРАСТРУКТУРА

- РР КОРИДОР
- ПТТ (АТЦ)
- ТТ (ОК)
- РЕС

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

- ИСТРАЖНА БУШОТИНА (ЧУ-1)
- ЛЕЖИШТЕ ГАСА У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ
- ЛЕЖИШТЕ ОЛЕКАРСКЕ ГЛИНЕ У ЕКСПЛОАТАЦИЈИ

ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА

- ХУМКА НА ПОТЕСУ "ЛИВАДЕ"
- ПАРК ПРИРОДЕ "ЈЕГРИЧКА"
- ПАРК ПРИРОДЕ "МРТВА ТИСА" КОД ЧУРУГА
- МЕМОРИЈАЛ-ЖРТВАМА РАЦИЈЕ КОД ЧУРУГА
- САЛАН ГАВРЕ ПУСТАЈИГА

СТАНИШТА ПРИРОДНИХ РЕТКОСТИ И ЕКОЛОШКИ КОРИДОРИ

- СТАНИШТЕ ПТИЦА - МЕЂУНАРОДНА ЗАШТИТА (ИВА)
- БОТАНИЧКО ПОДРУЧЈЕ - МЕЂУНАРОДНА ЗАШТИТА (ИРА)
- НЕВРАЊЕНИ ПОЈАС УЗ ТИСУ
- ПАШЊАЦИ КОД ЖАБАЉА
- МУЊАЧА
- ЕКОЛОШКИ КОРИДОР

КУЛТУРНА ДОБРА

- НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО ДОБРО ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА
- НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО ДОБРО ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА
- АРХЕОЛОШКА ЗОНА ЗАШТИТЕ
- АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТ

ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА - ГРАНИЦА ОПШТИНЕ

ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ

ТЕРЕТНО ПРИСТАНИШТЕ - ПРЕДЛОГ

МАРИНА - ПРЕДЛОГ

ПРИВЕЗИШТЕ - ПРЕДЛОГ

ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА - ПРЕДЛОГ

ОБИЛАЗНИЦА - ПРЕДЛОГ

ОПШТИНСКИ ПУТ - ПРЕДЛОГ

ТЕРЕТНИ ТЕРМИНАЛ - ПРЕДЛОГ

ФАБРИКА ВОДЕ - ПРЕДЛОГ

УРЕЂАЈ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА - ПРЕДЛОГ

20kV РП - ПРЕДЛОГ

20kV ДВ - ПРЕДЛОГ

ГАСОВОД - ПРЕДЛОГ

ПРЕФЕРЕНТНЕ ЗОНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ РЕС - ПРЕДЛОГ

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ -СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА-

ВАРИЈАНТА РАЗВОЈА

П-1:50000

МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

ФУНКЦИЈА НАСЕЉА

- ГРАДСКИ ЦЕНТАР - ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР
- НАСЕЉЕ - ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА
- НАСЕЉЕ СА СПЕЦИФИЧНОМ ФУНКЦИЈОМ

РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

А	СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
1	ДОМ ЗА ЛАЦА СА ФУНКЦИОНАЛНИМ И МЕНТАЛНИМ СМЕТЊАМА
2	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
3	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА

Б	ОБРАЗОВАЊЕ
4	ПОДРУЧНА ШКОЛА
5	ОСНОВНА ШКОЛА
6	СРЕДЊА ШКОЛА

В	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА
7	АМБУЛАНТА, ЗДРАВСТВЕНА СТАНИЦА, МОБИЛНА ЗДРАВСТВЕНА СЛУЖБА
8	ДОМ ЗДРАВЉА
9	АПОТЕКА
10	ЗОСНАЖИЋЕНСКА СЛУЖБА
11	ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА
12	ВЕТЕРИНАРСКА АМБУЛАНТА
13	КАРАНТИН ЗА ЖИВОТИЊЕ

Г	КУЛТУРА И ИНФОРМИСАЊЕ
14	БИБЛИОТЕКА
15	МУЗЕЈ
16	ГАЛЕРИЈА - ИЗЛОЖБЕНИ ПРОСТОР
17	ДОМ КУЛТУРЕ
18	ДОМ ОМЛАДИНЕ И ТИОНИРА
19	НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
20	РАДИО СТАНИЦА, ЛОКАЛНЕ НОВИНЕ
21	ОПШТИНСКА ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА

Д	ФИЗИЧКА КУЛТУРА
22	ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕНИ
23	ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ПРОСТОР
24	ПОКРИВЕНИ СПОРТСКИ ОБЈЕКАТ
25	МАЊИ СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ЦЕНТАР ВИШЕНАМЕНСКОГ КАРАКТЕРА

ПОСТОЈЕЋИ НАСЕЉСКИ САДРЖАЈ

ПОТРЕБАН НАСЕЉСКИ САДРЖАЈ (ПРЕПОРУКА ИЗ ПРС)

НАСЕЉСКИ САДРЖАЈ, АКО ПОСТОЈИ ИНТЕРЕС И ЕКОНОМСКА ОСНОВА

ЖАБАЉ	А	Б	В	Г	Д	КО ЖАБАЉ																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12													

ПЛАНСКИ ДЕО

I – ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

I - 1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Подручје обухвата Плана је граница општине Жабаљ. Општина Жабаљ се састоји од четири катастарске општине: Ко Жабаљ, Ко Чуруг, Ко Ђурђево и Ко Госпођинци и четири насеља: Жабаљ, Чуруг, Ђурђево и Госпођинци.

Обухват подручја Плана одређен је границама катастарских општина и површинама територија катастарских општина, бројем обухваћених насеља и бројем становника према попису из 2002. године. Преглед наведених података дат је у наредној табели:

Табела бр. 1. Површине катастарских општина, број насеља и број становника 2002. године на подручју обухваћеном Планом

Обухват (по Ко)	Површина у (ха)	%	Насеље	Број становника	%
Ко Госпођинци	5 206	13,03	Госпођинци	3 896	14,16
Ко Ђурђево	7 846	19,63	Ђурђево	5 137	18,67
Ко Жабаљ	13 237	33,12	Жабаљ	9 598	34,89
Ко Чуруг	13 679	34,22	Чуруг	8 882	32,28
Површина општине Жабаљ	39 968	100,00		27 513	100,00

Укупна површина подручја општине Жабаљ износи 39 968ха и обухвата четири катастарске општине, од којих је највећа Ко Чуруг (обухвата 34,22% укупне територије општине) а најмања Ко Госпођинци (обухвата 13,03% укупне територије општине). На подручју општине Жабаљ су четири насеља са укупно 27513 становника (према попису из 2002. године), од којих је највеће насељено место Жабаљ, који је уједно и административни центар општине, а најмање Госпођинци. Просечна популациона величина насеља од 6878 становника је знатно изнад просека нивоа АП Војводине (4351 становник).

Граница подручја Плана (граница општине Жабаљ) приказана је на графичким прилозима: Реферална карта бр. 1., 2., 3 и 4.

I – 1.1. Пољопривредно земљиште

Око 82% површине општине Жабаљ је пољопривредно земљиште на ком је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње. Пољопривредно земљиште као ресурс потребно је рационално искоришћавати у сврху производње здравствено исправне хране, водећи рачуна о очувању животне средине. Да би се то постигло неопходно је утврдити намену коришћења пољопривредних површина на бази природних и других услова, утврдити површине за производњу здраве хране, површине које се одводњавају, наводњавају или се могу наводњавати, степен ерозије пољопривредног земљишта, површине које се штите или могу да се штите као станишта дивљих биљних и животињских врста, којима се не може променити намена ради очувања природне равнотеже.

У складу са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06 и 41/09) обавезна је рекултивација пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или одлагање комуналног отпада.

Претварање необрадивог у обрадиво пољопривредно земљиште и побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта је један од приоритетних циљева. Пољопривредно земљиште се може пошумити без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, а на основу Закона о пољопривредном земљишту, што ће повећати шумовитост на територији Општине. На основу Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 61/10) могу се формирати заштитни појасеви зеленила, који ће се сматрати шумом, ако су већи од 5 а, првенствено уз атарске путеве ради заштите од еолске ерозије и одношења земљишта и семена у фази усева.

I – 1.2. Шумско земљиште

Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је остварити и заштитне (превасходно водозащитну) и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Шумско земљиште на територији општине Жабал ће се повећати пошумљавањем површине западно од Ђурђевог. Шумовитост Општине ће се повећати и формирањем заштитних појасева зеленила (на око 2% укупне површине Општине), који ће се сматрати шумом ако су већи од 5 а, на основу Закона о шумама. Заштитни појасеви зеленила се могу формирати уз путеве (категорисане и некатегорисане, уз водотоке и канале и на пољопривредном земљишту, првенствено уз атарске путеве), ради заштите од еолске ерозије, одношења земљишта и семена у фази усева. Укупна шумовитост Општине планирана је на 4,1%.

I – 1.3. Водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама ("Службени гласник РС," бр. 30/10), јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће воде, у смислу овог Закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог Закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште, у смислу овог Закона, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

I – 1.4. Грађевинско земљиште

У општини Жабал, према графичком читавању, грађевинско земљиште заузимаће 5010,93 ха, односно 12,54% територије Општине. Грађевинско земљишта у грађевинском подручју насеља заузимаће 2242,0 ха, односно 5,61% територије Општине.

У Општини искоришћеност постојећег грађевинског земљишта није потпуна. Још увек постоје резерве грађевинског земљишта у државној и приватној својини за даљу градњу у свим насељеним местима. Површина грађевинског земљишта је повећана на рачун пољопривредног земљишта и поред чињенице да постоје резерве земљишта за изградњу и напуштене/неискоришћене локације. Повећање грађевинског земљишта је урађено због потребе за обезбеђивањем површина за развој радних активности за које се у насељеном месту не могу наћи услови (процес производње који захтева повећан обима саобраћаја, повећана бука, концентрација гасова и сл.), потребе обезбеђења површина за комуналне и енергетске садржаје за које се у насељу није могла наћи локација.

При дефинисању новог грађевинског земљишта за развој радних активности водило се рачуна да се изврши групација садржаја уз постојеће саобраћајне, комуналне и енергетске капацитете, као и на пољопривредном земљишту слабије бонитетне класе. Планским решењима избегнута је линеарна изградња дуж државних путева. За планиране локације радних садржаја уз државне путеве предвидеће се сервисна саобраћајница, на коју ће се прикључити радни садржаји а која ће са минималним бројем прикључака бити прикључена на државни пут. У највећој могућој мери водило се рачуна при обезбеђивању услова за изградњу садржаја од општег интереса, тј. при дефинисању грађевинског земљишта, да то буде земљиште у јавној својини.

Грађевинско земљиште, у складу са Законом о планирању и изградњи, може бити у свим облицима својине и у промету је. Земљиште у јавној својини има Република Србија, АП Војводина и општина Жабаљ. Такође, омогућена је конверзија права коришћења грађевинског земљишта у право својине над грађевинским земљиштем, са накнадом (за власнике предузећа стечених у процесу приватизације и стечаја) и без накнаде (за Републику Србију, АП Војводину, општину Жабаљ, власнике кућа и сл.).

I – 1.4.1. Граница грађевинског подручја насеља

I – 1.4.1.1. Опис границе грађевинског подручја насеља Жабаљ

Опис границе обухвата почиње тачком број 1 на тремеђи катастарских парцела 6935, 6934 и 10540/1 у Ко Жабаљ.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока, пратећи југозападне међе катастарских парцела 10540/1, 10540/2, 10558, 10975, 8661, 8662/2, 8663/2, 8664/2, 8665/2, 8665/1 и 8668 до тачке број 2 на тремеђи катастарских парцела 8668, 8667/2 и 10973.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу североистока, северозападном међом катастарске парцеле 10973 до тачке број 3 на тремеђи катастарских парцела 8674/2, 8675 и 10973.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу југоистока секући парцелу 10973 а потом пратећи југозападну међу катастарске парцеле 8717 и пресецајући катастарску парцелу 10972 долази до тачке број 4 на међи катастарских парцела 10972 и 8722/1.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 8722/1 до тачке број 5 на тремеђи катастарских парцела 8722/1, 8722/2/3 и 10692/1.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи западну међу парцеле 10692/1 до тачке број 6 на тремеђи катастарских парцела 10692/1, 8724/1 и 8724/23.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу југоистока секући парцеле 10692/1 и 8725 а потом се ломи и иде у правцу југозапада северном међом парцеле 10696 након које се ломи и иде у правцу југоистока и југозапада пратећи западну и северну међу парцеле парцела 10694 до тачке број 7 на тремеђи катастарских парцела 10694, 8789 и 10936/1.

Од тачке број 7 граница се ломи иде у правцу југозапада пратећи северну међу парцеле 10936/1 до тачке број 8 на тремеђи катастарских парцела 10936/1, 2903 и 1157.

Након тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу севера пратећи источну међу парцеле 10756 до тачке број 9 на тремеђи катастарских парцела 10756, 5982 и 8887.

Од тачке број 9 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи северне међе парцела 10756, 8901, 8904, 8905, 8906, 8907, 8908, 8909, 10688, 10685/1 и 11006/1 а потом прати јужну међу парцеле 11009 до тачке број 10 на тремеђи катастарских парцела 11009, 9013 и 9012.

Од тачке број 10 граница се ломи и иде у правцу северозапада секући парцелу 11009 а потом пратећи западну међу катастарских парцела 11010/1, 11010/2, сече парцелу 10746/2, даље, прати западну међу парцела 10964 и 10961 у правцу севера до тачке број 11 на тремеђи катастарских парцела 10961, 7336 и 7337/1.

Након тачке број 11 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу парцеле 7337/1 до тачке број 12 на тремеђи парцела 7337/1, 7337/2 и 7336.

Од тачке број 12 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи југоисточне међе парцела 7337/2, 7338/2, 7339/2, 7340/2, 7341/2 и 10733/1 до тачке број 13 на тромеђи 10733/1, 7237/4 и 10941.

Након тачке број 13 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу парцеле 10941 до тачке број 14 на тромеђи катастарских парцела 10941, 7070/1 и 7070/2.

Од тачке број 14 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу парцела 7070/1, 10952/1, 6970, 10954/1 и 6935 до тачке број 1, почетне тачке описа.

Укупна површина планског подручја износи сса 810 ha.

I – 1.4.1.2. Опис границе грађевинског подручја насеља Чуруг

Граница грађевинског подручја насеља Чуруг дата је Регулационим планом насеља Чуруг-Измене и допуне УП МЗ Чуруг („Службени лист општине Жабаљ”, бр. 11/2002 и 13/2003).

I – 1.4.1.3. Опис границе грађевинског подручја насеља Ђурђево

Граница грађевинског подручја насеља Ђурђево дата је Планом генералне регулације насеља Ђурђево („Службени лист општине Жабаљ”, бр. 13/2003).

I – 1.4.1.4. Опис границе грађевинског подручја насеља Госпођинци

Граница грађевинског подручја насеља Госпођинци дата је Регулационим планом насеља Госпођинци ("Службени лист општине Жабаљ", бр. 7/2001 и 13/2003).

I – 1.4.2. Граница грађевинског подручја ван насељеног места

I – 1.4.2.1. Опис границе грађевинског подручја зона кућа за одмор и рекреацију

На територији општине Жабаљ се налази 20 локација планираних за викенд зоне.

К.О. Чуруг

Локација 1 се налази на Бисерном острву и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране Старом Тисом, парцела 14740
- са источне стране катастарском општином Нови Бечеј

Површина **локације 1** износи сса **25,58 ha**.

Локација 2 се налази у потесу Горњи Бороњ и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране катастарском општином Надаљ II
- са источне стране Старом Тисом, парцела 14740
- са јужне стране каналом, парцела 14381
- са западне стране парцелама 11543 и 11544

Површина **локације 2** износи сса **5,09 ha**.

Локација 3 се налази у потесу Доњи Бороњ и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране каналом, парцела 14381
- са источне стране Старом Тисом, парцела 14740
- са јужне стране пољским путем, парцела 15092
- са западне стране пољским путем, парцела 15094

Површина **локације 3** износи сса **14,17 ha**.

Локација 4 се налази у потесу Доњи Бороњ и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране пољским путем, парцела 15092
- са источне стране Старом Тисом, парцела 14740
- са јужне стране каналом, парцела 14835
- са западне стране пољским путем парцела 15091

Површина **локације 4** износи сса **42,17 ha**.

Локација 5 се налази у потесу Доњи Бороњ и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране каналом, парцела 14835
- са источне стране пољским путем парцела 15088
- са јужне и западне стране пољским путем парцела 15087

Површина **локације 5** износи сса **9,56 ha**.

Локација 6 се налази у потесу Доњи Бороњ и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране каналом, парцела 14835
- са источне стране Старом Тисом, парцела 14740
- са јужне стране пољским путем парцела 15087
- са западне стране пољским путем парцела 15088

Површина **локације 6** износи сса **2,87 ha**.

Локација 7 се налази у потесу Форланд и дефинисана је на следећи начин:

- са северне и источне стране стране насипом, парцела 14855
- са јужне и западне стране пољским путем, парцела 14904

Површина **локације 7** износи сса **18,17 ha**.

Локација 8 се налази у потесу Форланд и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране каналом, парцела 14779
- са источне и јужне стране насипом, парцела 14855
- са западне стране пољским путем, парцела 14904

Површина **локације 8** износи сса **13,05 ha**.

Локација 9 се налази у потесу Форланд и дефинисана је на следећи начин:

- са северне и источне стране стране насипом, парцела 14855
- са јужне стране каналом, парцела 14779
- са западне стране пољским путем, парцела 14865

Површина **локације 9** износи сса **2,41 ha**.

Локација 10 се налази у потесу Форланд и дефинисана је на следећи начин:

- са северне и западне стране пољским путем, парцела 14865
- са источне стране каналом, парцела 14752 и парцелом 14749
- са јужне стране насипом, парцела 14855

Површина **локације 10** износи сса **20,99 ha**.

Локација 11 се налази у потесу Форланд и дефинисана је на следећи начин:

- са северне и западне стране Старом Тисом, парцела 14741/1 и парцелом 14741/2
- са источне и јужне стране пољским путем парцела 14865

Површина **локације 11** износи сса **11,93 ha**.

Локација 12 се налази у потесу Слатине и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране реком Јегричком, парцела 14744
- са северне стране пољским путем парцела 15249
- са источне стране пољским путем, парцела 15201

Површина **локације 12** износи сса **16,74 ha**.

Локација 13 се налази у потесу Слатине и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране пољским путем, парцела 15201
- са северне стране парцелама 13836/1, 13830, 13832 и 13831
- са источне стране пољским путем, парцела 15252
- са јужне стране реком Јегричком, парцела 14744

Површина **локације 13** износи сса **14,39 ha**.

Локација 14 се налази у потесу Слатине и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране пољским путем, парцела 15252
- са северне стране пољским путем, парцела 15253
- са јужне стране реком Јегричком, парцела 14744

Површина **локације 14** износи сса **11,18 ha**.

К.О. Госпођинци

Локација 15 се налази у потесу Пашњак и дефинисана је на следећи начин:

- са западне и јужне стране каналом, парцела 3920
- са северне стране пољским путем, парцела 3978
- са источне стране пољским путем, парцела 3976

Површина **локације 15** износи сса **10,03 ha**.

Локација 16 се налази у потесу Пашњак и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране каналом, парцела 4252
- са северне стране каналом, парцела 3920
- са источне стране пољским путем, парцела 3975
- са јужне стране пољским путем, парцела 3974

Површина **локације 16** износи сса **3,08 ha**.

Локација 17 се налази у потесу Пашњак и дефинисана је на следећи начин:

- са северозападне стране каналом, парцела 4252
- са северне стране пољским путем, парцела 3974
- са источне стране пољским путем, парцела 4256
- са јужне стране пољским путем, парцела 4255

Површина **локације 17** износи сса **43,39 ha**.

Локација 18 се налази у потесу Пашњак и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране пољским путем, парцела 4255
- са северне стране пољским путем, парцела 4259
- са источне и јужне стране пољским путем, парцела 4261

Површина **локације 18** износи сса **14,90 ha**.

К.О. Жабалъ

Локација 19 се налази у потесу Стари кукурузи и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране пољским путем, парцела 10770
- са северне стране парцелом 6843
- са источне стране пољским путем, парцела 11100
- са јужне стране пољским путем, парцела 10544

Површина **локације 19** износи сса **5,15 ha**.

Локација 20 се налази у потесу Стари кукурузи и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 11100
- са северне стране парцелом 6844/4
- са источне стране пољским путем, парцела 6899 и железничком пругом, парцела 110729
- са јужне стране пољским путем, парцела 10544

Површина **локације 20** износи сса **9,68 ha**.

Локација 21 се налази у потесу Стари кукурузи и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 10543
- са северне стране пољским путем, парцела 10544
- са источне стране пољским путем, парцела 6899 и железничком пругом, парцела 110729

Површина **локације 20** износи сса **7,83 ha**.

I – 1.4.2.2. Опис граница грађевинског подручја за радне комплексе

На подручју општине Жабалъ планирано је више локација радних комплекса.

Радни комплекси су дефинисани описом граница појединачних локација по катастарским општинама.

КО Чуруг

Локација 1 – налази се западно од насеља Чуруг на одстојању од сса 6,5 km и обухвата парцеле од 12584,12585 и 12586.

Укупна површина **локације 1** износи сса 13,78 ha.

Локација 2 – налази се северозападно од насеља Чуруг и обухвата парцеле од 11701 до 11720.

Укупна површина **локације 2** износи сса 17,07 ha.

Локација 3 – налази се северозападно од насеља Чуруг и обухвата парцеле 13054/1, 13055, 13056,13057, 13058, 13059, 13060, 13061 и 13062

Укупна површина **локације 3** износи сса 7,23 ha.

Локација 4 – налази се западно од насеља Чуруг и обухвата парцеле од 13105, 13106, 13107, 13107, 13109/8 и 13111/4

Укупна површина **локације 3** износи сса 12,45 ha.

Локација 5 – налази се јужно од насеља Чуруг и обухвата целе парцеле 13076/3, 13076/4, 13076/1 и 13076/2 као и део парцеле 13074/5.

Укупна површина **локације 4** износи сса 18,11 ha.

Локација 6 – налази се јужно од насеља Чуруг и западно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле од 11081 до 11103.

Укупна површина **локације 6** износи сса 5,94 ha.

Локација 7 – налази се јужно од насеља Чуруг и источно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле од 10066 до 10074.

Укупна површина **локације 7** износи сса 2,11 ha.

КО Госпођинци

Локација 8 – налази се западно од насеља Госпођинци и северно од државног пута II реда, бр.104 и обухвата парцеле 3001 – 3005, 3038 – 3049, 3092 – 3094, 3095 – 3100, 3142 – 3146 и 3148 – 3152 и делове парцела 3379, 3380, 3381, 3382, 3383 и 3384.

Укупна површина **локације 8** износи сса 5,75 ha.

Локација 9 – налази се јужно од насеља Госпођинци и обухвата парцеле 4953, 4954 и 4955.

Укупна површина **локације 9** износи сса 13,63 ha.

Локација 10 – налази се источно од насеља Госпођинци а јужно од државног пута II Реда, бр.104 и обухвата парцеле 4421/2, 4422, 4423/1, 4424/1, 4424/2, 4425, 4426/3, 4426/8, 4426/9, 4426/10 и 4426/11.

Укупна површина **локације 10** износи сса 5,19 ha.

КО Жабалъ

Локација 11 – источно од насеља Жабалъ и јужно од државног пута I реда, бр.7 и обухвата парцеле 7654/2, 7654/3, 7654/4 и 7654/5.

Укупна површина **локације 11** износи сса 7,13 ha.

КО Ђурђево

Локација 12 – налази се северно од насеља Ђурђево и западно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле од броја 5486/1, 5486/2, 5486/3, 5487, 5488/1, 5488/ 2, 5489 до 5493.

Укупна површина **локације 12** износи сса 8,06 ha.

Локација 13 – налази се северно од насеља Ђурђево и источно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле од броја 7102 до 7117.

Укупна површина **локације 13** износи сса 7,85 ha.

Локација 14 – налази се јужно од насеља Ђурђево и западно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле 6777 – 6782 и 6783/1 - 2.

Укупна површина **локације 14** износи сса 3,65 ha.

Локација 15 – налази се јужно од насеља Ђурђево и источно од државног пута II реда, бр.122 и обухвата парцеле 6935 - 6960.

Укупна површина **локације 15** износи сса 5,20 ha.

Табела бр. 2. Биланс површина планираних радних комплекса у општини Жабалъ

Ознака локације	катастарска општина	површина (сса ha)
1	Чуруг	13,78
2	Чуруг	17,07
3	Чуруг	7,23
4	Чуруг	12,45
5	Чуруг	18,11
6	Чуруг	5,94
7	Чуруг	2,11
8	Госпођинци	5,75
9	Госпођинци	13,63
10	Госпођинци	5,19
11	Жабалъ	7,13
12	Ђурђево	8,06
13	Ђурђево	7,85
14	Ђурђево	3,65
15	Ђурђево	5,20
укупно		133,15

I – 1.4.2.3. Опис границе грађевинског подручја за радне зоне

На подручју општине Жабалъ планирано је 16 нових радних зона.

Радне зоне су дефинисане описом граница појединачних локација по катастарским општинама.

КО Жабалъ

Локација 1 – налази се северно од насеља Жабалъ и источно од државног пута II реда, бр.122 и дефинисана је заједно са радним комплексом број 17., на следећи начин:

- са северне стране парцелама 6687/1, 6688/1, 6689/1, 6690/1, 6691/1, 6692/1, 6693/1, 6694/1, 6695/1, 6695/2, 6695/3, 6696/2, 6696/2, 6696/3, 6696/4, 6697/1, 6698/1, 6698/2 и 6698/3
- са источне стране парцелама 6699/1, 10773/3, 6754/1, 6793/1 и 10546
- са јужне стране парцелом 10546
- са западне стране државним путем II реда, бр.122, парцела 10753.

Укупна површина **локације 1** износи сса 78,18 ha.

Локација 2 – налази се западно од насеља Жабалъ и дефинисана је заједно са радним комплексом број 18. и трафо станицом, на следећи начин:

- почетна тачка описа локације 2 се налази на тромеђи пољских путева, парцеле 10684 и 10967 и парцеле 9073/2.
- Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу пољског пута, парцела 10967 до канала, парцела 10683, дужином од 120 м прати његову јужну међу у правцу североистока, мења правац ка југоистоку, пресеца пољски пут, парцела 10967 и пратећи северну међу пољског пута, парцела 11014 долази до тромеђе пољских путева, парцеле 11014 и 11004 и парцеле 9068. Од тромеђе граница наставља у правцу севера и прати западну међу

пољског пута, парцела 11004 до тромеђе пољских путева, парцеле 11004 и 11012. Од тромеђе граница мења правац ка северозападу и прати јужну међу пољског пута, парцела 11012 и у њеном продужетку пресеца пољски пут, парцела 10987 и канал, парцела 10681, мења правац ка југозападу и пратећи северну међу канала долази до тромеђе канала, пољског пута, парцела 7503 и парцеле 7504. Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати западну међу пољског пута, парцела 7503, пресеца пољски пут, парцела 10971 и долази до канала, парцела 10681, где мења правац ка североистоку и пратећи источну међу канала долази до тромеђе канала, пољског пута, парцела 10971 и парцеле 7475. Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу пољског пута, парцела 10971 до тромеђе пољског пута и парцела 7499/5 и 7499/6, мења правац ка североистоку, прати западну међу парцеле 7499/6 до тромеђе државног пута II реда број 104, парцела 10746/1 и парцела 7499/5 и 7499/6. Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу државног пут до тромеђе државног пута и парцела 7499/7 и 7499/9, пресеца државни пут и даље ка истоку прати јужну међу пута, парцела 10747/1 до тромеђе пута, парцела 10747/1, пољског пута, парцела 10964 и парцеле 7294/1. Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу пољског пута, парцела 10964, пресеца државни пут II реда број 104 и даље ка југу прати западну међу пољског пута, парцела 11010/2 и 11010/1 и пресецајући пољски пут, парцела 11009 долази до тромеђе пољског пута, парцела 11009 и парцела 9012 и 9013. Од тромеђе граница управцу југоистока прати јужну међу пољског пута, парцела 11009, пресеца пољски пут, канал, парцела 10685/1 и наставља у правцу југоистока пратећи северну међу канала, парцела 10688 и северну међу парцела 8909, 8908, 8907, 8906, 8905 и пољског пута, парцела 8904, мења правац ка југу, прати источну међу пољског пута, парцела 8904 до парцеле 8907, мења правац ка истоку, прати северну међу парцеле 8907, пресеца државни пут II реда број 122 и његовом источном међом у правцу југа долази до тромеђе државног пута II реда број 122, парцела 10756, пољског пута, парцела 10936/1 и парцеле 8895/1. Од тромеђе граница наставља у правцу запада, пресеца државни пут и наставља у правцу запада северном међом пољског пута, парцела 11038, пресеца канал, парцела 10685 и даље северном међом пољског пута, парцела 11001 долази до тромеђе пољског пута, парцела 11001, парцеле 9074 и границе катастарских општина Жабал и Ђурђево. Од тромеђе граница у правцу северозапада прати границу катастарских општина Жабал и Ђурђево до почетне тачке описа локације 2.

Укупна површина **локације 2** зноси сса 447,43 ha.

Локација 3 – налази се источно од насеља Жабал и дефинисана је на следећи начин:

- почетна тачка описа локације 3 се налази на тромеђи канала, парцела 10692/1 и парцела 8724/1 и 8724/23. Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу канала до тромеђе канала, старог пута за Зрењанин, парцела 10748 и пољског пута, парцела 10896. Од тромеђе граница у правцу истока пресеца канал, прати северну међу парцеле 8363/1, пресеца канал, парцела 10693 и даље ка истоку прати северну међу парцеле 8363/2 до тромеђе старог пута за Зрењанин, парцела 10750, пољског пута, парцела 10985 и парцеле 8363/2. Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пољског пута до парцеле 8361, мења правац ка западу, прати јужну међу парцеле 8363/2, пресеца канал, парцела 10693 и даље ка западу прати северну међу канала, парцела 10693, пресеца парцелу 8363/1, пољски пут, парцела 10982/1 и парцелу 8725 и долази до северне међе канала, парцела 10697, прати је у правцу југозапада, пресеца канал, парцела 10694, мења правац ка северу и дужином од 370 м прати западну међу канала, парцела 10694, пресеца га у правцу истока и дужином од 180 м прати северну међу канала, парцела 10696 где мења правац ка северу и пресецајући парцелу 8725 и канал, парцела 10692/1 долази до почетне тачке описа локације 3.

Укупна површина **локације 3** зноси сса 90,57 ha.

Локација 4 – налази се источно од насеља Жабалъ и обухвата парцелу 8308/1.
Укупна површина **локације 4** зноси сса 31,56 ha.

Локација 5 се налази источно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелама 7882/1 и 8205
- са северне стране пољским путем, парцела 10856/1 и старим путем за Зрењанин, парцела 10751
- са источне стране пољским путем парцела 10884, парцелама 10723, 7951 и 7896
- са јужне стране пољским путем, парцела 10862 и парцелом 8188

Површина **локације 5** износи сса **96,84 ha**.

Локација 7 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 10757
- са северне стране атарским путем, парцела 11025
- са источне стране парцелаом 10689

Површина **локације 7** износи сса **1,10 ha**.

Локација 8 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9192
- са северне стране атарским путем, парцела 9199
- са источне стране парцелаом 10757
- са јужне стране атарским путем, парцеле 11021.

Површина **локације 8** износи сса **6,97 ha**.

Локација 9 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9168
- са северне стране атарским путем, парцела 11021
- са источне стране парцелаом 10757
- са јужне стране атарским путем, парцеле 11024.

Површина **локације 9** износи сса **14,55 ha**.

Локација 10 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 10689
- са северне стране атарским путем, парцела 11039
- са источне стране парцелаом 9217
- са јужне стране атарским путем, парцеле 11028.

Површина **локације 10** износи сса **9,62 ha**.

Локација 11 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9151
- са северне стране атарским путем, парцела 11024
- са источне стране парцелаом 10757
- са јужне стране атарским путем, парцеле 11022.

Површина **локације 11** износи сса **9,87 ha**.

КО Ђурђево

Локација 6 се налази источно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране државним путем I реда број 7, парцела 9469
- са северне стране каналом, парцела 9456
- са источне стране парцелама 5353/1 и 5337/1
- са јужне стране Црквеним путем, парцеле 9525 и 9526.

Површина **локације 6** износи сса **27,75 ha**.

Локација 12 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 10757 у Ко Жабалъ
- са северне стране границом Ко Ђурђево
- са источне стране парцелама 9464 и 7154

- са јужне стране атарским путем, парцела 9544

Површина **локације 12** износи сса **3,72 ha**.

Локација 13 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9466
- са северне стране атарским путем, парцела 9544
- са источне стране парцелаом 7135
- са јужне стране атарским путем, парцела 9550/1.

Површина **локације 13** износи сса **5,44 ha**.

Локација 14 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 5475
- са северне стране границом катастарске општине Жабанъ и Ђурђево
- са источне стране парцелаом 9466
- са јужне стране атарским путем, парцеле 9540.

Површина **локације 14** износи сса **3,76 ha**.

Локација 15 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9654
- са северне стране атарским путем, парцела 9540
- са источне стране парцелаом 9466
- са јужне стране атарским путем, парцеле 9553.

Површина **локације 15** износи сса **5,48 ha**.

Локација 16 се налази јужно од насеља Жабалъ и дефинисана је на следећи начин:

- са западне стране парцелом 9466
- са северне стране атарским путем, парцела 9550/1
- са јужне стране атарским путем, парцеле 9552.

Површина **локације 16** износи сса **6,61 ha**.

Табела бр. 3. Биланс површина планираних радних зона у општини Жабалъ

Ознака локације	катастарска општина	површина (сса ha)
1	Жабалъ	78,18
2	Жабалъ	447,43
3	Жабалъ	90,57
4	Жабалъ	31,56
5	Жабалъ	96,84
6	Ђурђево	27,75
7	Жабалъ	1,10
8	Жабалъ	6,97
9	Жабалъ	14,55
10	Жабалъ	9,62
11	Жабалъ	9,87
12	Ђурђево	3,72
13	Ђурђево	5,44
14	Ђурђево	3,76
15	Ђурђево	5,48
16	Ђурђево	6,61
укупно		839,45

I – 1.4.2.4. Опис граница грађевинског подручја за пречистач отпадних вода

На подручју општине Жабалъ планиране су 3 локације за пречистаче отпадних вода.

Локације за пречистаче отпадних вода су дефинисане описом граница појединачних локација по катастарским општинама.

КО Чуруг

Локација 1 – налази се источно од насеља и обухвата парцеле 10036 и 10037.

Површина **локације 1** износи сса **1,59 ha**.

КО Госпођинци

Локација 2 – налази се источно од насеља и обухвата парцеле 4358, 4359 и 4360.
Површина **локације 2** износи сса **2,22 ha**.

КО Ђурђево

Локација 3 – налази се источно од насеља и обухвата парцеле 7237/1 и 7237/2.
Површина **локације 2** износи сса **4,34 ha**.

Табела бр. 4. Биланс површина планираних пречистача отпадних вода у Општини

Ознака локације	катастарска општина	површина (сса ha)
1	Чуруг	1,59
2	Госпођинци	2,22
3	Ђурђево	4,34
укупно		8,13

I – 1.4.2.5. Опис граница грађевинског подручја за рибњак

На територији општине Жабаљ се налазе 3 локације планиране за рибњаке.

Све планиране локације се налазе у К.О. Жабаљ.

К.О. Жабаљ

Локација 1 – налази се источно од насеља Жабаљ у потесу Пашњак и обухвата парцелу 8406.
Површина **локације 1** износи сса **61,53 ha**.

Локација 2 – налази се налази источно од насеља Жабаљ у потесу Пашњак и обухвата следеће целе парцеле: 8379, 8380, 8382/1, 8383, 8384, 8389, 8390, 8391, 8401, 8402, 8403 и 8404.
Површина **локације 2** износи сса **43,53 ha**.

Локација 3 – налази се налази источно од насеља Жабаљ у потесу Стари Жабаљ и обухвата парцелу 7842.
Површина **локације 3** износи сса **4,10 ha**.

I – 1.4.2.6. Опис граница грађевинског подручја за површине за спорт и рекреацију

На територији општине Жабаљ се налази 5 локација планираних за спорт и рекреацију.

К.О. Жабаљ

Локација 1 – налази се северно од насеља Жабаљ у потесу Мартинци и обухвата парцеле 6896/1, 6896/2 и 11099.
Површина **локације 1** износи сса **1,60 ha**.

Локација 2 – налази се налази источно од насеља Жабаљ у потесу Велики Рит и обухвата следеће целе парцеле: 7639, 7640, 7647, 7650/1 и 7651/1.
Површина **локације 2** износи сса **27,17 ha**.

Локација 3 – налази се налази источно од насеља Жабаљ у потесу Велики Рит и обухвата следеће целе парцеле: 7649, 7650, 7641, 7642 и 7643.
Површина **локације 3** износи сса **36,90 ha**.

Локација 4 – налази се налази источно од насеља Жабал у потесу Велики Рит и обухвата следеће целе парцеле: 7654/1, 10577 и 10579.

Површина **локације 4** износи сса **27,14 ha**.

К.О. Ђурђево

Локација 5 – налази се налази јужно од насеља Ђурђево и обухвата део парцеле: 6760.

Површина **локације 5** износи сса **10,96 ha**.

I – 1.4.2.7. Опис граница грађевинског подручја за музејско – едукативни центар

Планирана локација за музејско – едукативни центар се налази у К.О. Жабал и обухвата парцелу 10578 у површини од сса **0,57 ha**.

I – 1.5. Биланс намене простора

На простору општине Жабал исказане су четири основне целине: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште. Намена простора са билансом површина (постојеће и планирано), дата је у наставку текста за општину Жабал у целини и појединачно за сваку катастарску општину:

Табела 5. - Биланс постојеће и планиране намене простора за Општину Жабал:

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА	п о с т о ј е ћ е		п л а н	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	33824,50	84,63	32696,92	81,81
	Обрадиво пољопривредно земљиште	32638,19		31496,15	
	Пољопр. земљиште под дренажним системом	262,04		262,04	
	Извориште	-		61,46	
	Пашњаци који су враћени селима на коришћење	924,27		877,27	
2.	Шумско земљиште	416,62	1,04	464,98	1,16
	Шуме и шумско земљиште	416,62		442,48	
	Шума парк	-		22,50	
3.	Водно земљиште	1624,36	4,06	1624,36	4,06
	Река Тиса-корито за малу воду	216,64		216,64	
	Река Јегричка	535,98		535,98	
	Стара Тиса (мртваја)	199,24		199,24	
	Водозаштитне шуме	400,56		400,56	
	Обала	271,94		271,94	
4.	Грађевинско земљиште	4103,39	10,27	5182,53	12,97
	Грађевинско подручје насеља	2426,39		2242,00	
	Музејско-едукативни центар	-		0,57	
	Спортско-рекреативни комплекс	10,95		103,77	
	Зона кућа за одмор и рекреацију	118,94		302,36	
	Радне зоне	-		839,45	
	Радни комплекси	65,49		133,15	
	Рибњак	109,16		109,16	
	Постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)	-		8,13	
	Мелиорациони канали ¹	1132,15		1132,15	
	Железничка пруга ¹	32,51		51,34	
	ДП I реда-магистрални пут ¹	80,79		80,79	
	ДП II реда-регионални пут ¹	103,77		103,77	
	Обилазница	-		24,01	
	Општински пут-локални пут ¹	23,24		51,88	
Σ	Укупно 1+2+3+4	39968,87	100,00	39968,87	100,00

¹ У израчунавању површина рачунат је: пружни појас од 16m, земљишни појас државног пута I реда (магистрални пут) од 40m, земљишни појас државног пута II реда (регионални пут) од 30m, земљишни појас обилазнице од 30m, земљишни појас општинског пута од 15m, земљишни појас мелиорационог канала од 14 m.

Према исказаном табеларном приказу намене простора за Општину Жабалј може да се уочи да су површине под водним земљиштем остале непромењене, да је дошло до смањења површина под пољопривредним земљиштем а да је планирано повећање површина под шумским и грађевинским земљиштем. Планирано је да максимално заузме под грађевинским земљиштем буде 5182,57 ha, односно 12,97% од укупне површине општине Жабалј. Планирано повећање површина намењених грађевинском земљишту на рачун пољопривредног земљишта је за 2,7%. Планирано је да шумско земљиште буде заступљено у површини од 464,98 ha, односно 1,16% од укупне површине општине Жабалј. Планирано повећање површина намењених шумском земљишту на рачун пољопривредног земљишта је за 0,12%.

Шумско земљиште (1,16%) са водозаштитним шумама (1,0%) и планираним заштитним појасевима од око 2% представља укупну шумовитост Општине од 4,16%. На основу Закона о шумама, заштитни појасеви ако су већи од 5 а ће се сматрати шумом. Повећање шумовитости се може спровести и пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, на основу Закона о пољопривредном земљишту.

На основу намене површина дате за Општину дате су и мере и инструменти за непосредну примену правила уређења и коришћења простора у урбанистичким плановима ужих територијалних целина и насеља, као и правила за уређење простора за који није предвиђена израда урбанистичког плана.

Табела 6. - Биланс постојеће и планиране намене простора за Ко Жабалј:

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА	п о с т о ј е ћ е		п л а н	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	10429,29	78,79	9646,34	72,87
	Обрадиво пољопривредно земљиште	9718,56		8921,15	
	Пољopr. земљиште под дренажним системом	262,04		262,04	
	Извориште	-		61,46	
	Пашњаци који су враћени селима на коришћење	448,69		401,69	
2.	Шумско земљиште	285,87	2,16	311,73	2,36
	Шуме и шумско земљиште	285,87		311,73	
	Шума парк	-		-	
3.	Водно земљиште	878,85	6,64	878,85	6,64
	Река Тиса-корито за малу воду	119,83		119,83	
	Река Јегричка	369,32		369,32	
	Стара Тиса (мртваја)	52,37		52,37	
	Водозаштитне шуме	172,85		172,85	
	Обала	164,48		164,48	
4.	Грађевинско земљиште	1643,13	12,41	2400,22	18,13
	Грађевинско подручје насеља	994,39		810,00	
	Музејско-едукативни центар	-		0,57	
	Спортско-рекреативни комплекс	-		92,81	
	Зона кућа за одмор и рекреацију	-		22,66	
	Радне зоне	-		786,69	
	Радни комплекси	2,06		7,13	
	Рибњак	109,16		109,16	
	Мелиорациони канали ²	438,19		438,19	
	Железничка пруга ²	7,86		26,69	
	ДП I реда-магистрални пут ²	59,00		59,00	
	ДП II реда-регионални пут ²	18,03		18,03	
	Обилазница	-		14,85	
	Општински пут-локални пут ²	14,44		14,44	
Σ	Укупно 1+2+3+4	13237,14	100,00	13237,14	100,00

² У израчунавању површина рачунат је: пружни појас од 16m, земљишни појас државног пута I реда (магистрални пут) од 40m, земљишни појас државног пута II реда (регионални пут) од 30m, земљишни појас обилазнице од 30m, земљишни појас општинског пута од 15m, земљишни појас мелиорационог канала од 14 m.

Према исказаном табеларном приказу намене простора за Ко Жабалъ може да се уочи да су површине под водним земљиштем остале непромењене. Планирано да дође до повећања шумског земљишта на рачун пољопривредног за 0,19% и грађевинског земљишта на рачун постојећег пољопривредног земљишта. У планском периоду планирано је да максимално заузме под грађевинским земљиштем буде 2400,22 ха, односно 18,13% од укупне површине Ко Жабалъ. Повећање грађевинског земљишта на рачун пољопривредног је за 5,72% од територије Ко Жабалъ.

Табела 7. - Биланс постојеће и планиране намене простора за Ко Чуруг:

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА	п о с т о ј е ћ е		п л а н	
		ха	%	ха	%
1.	Пољопривредно земљиште	11714,13	85,63	11579,70	84,66
	Обрадиво пољопривредно земљиште	11714,13		11579,70	
	Пољопр. земљиште под дренажним системом	-		-	
	Извориште	-		-	
	Пашњаци који су враћени селима на коришћење	-		-	
2.	Шумско земљиште	130,69	0,95	130,69	0,95
	Шуме и шумско земљиште	130,69		130,69	
	Шума парк	-		-	
3.	Водно земљиште	650,88	4,76	650,88	4,76
	Река Тиса-корито за малу воду	96,81		96,81	
	Река Јегричка	92,75		92,75	
	Стара Тиса (мртваја)	126,15		126,15	
	Водозаштитне шуме	227,71		227,71	
	Обала	107,46		107,46	
4.	Грађевинско земљиште	1183,56	8,66	1317,99	9,63
	Грађевинско подручје насеља	629,00		629,00	
	Спортско-рекреативни комплекс	-		-	
	Зона кућа за одмор и рекреацију	118,94		208,30	
	Радне зоне	-		-	
	Радни комплекси	42,94		80,65	
	Рибњак	-		-	
	Пречистач	-		1,59	
	Мелиорациони канали ³	302,77		302,77	
	Железничка пруга ³	15,25		15,25	
	ДП I реда-магистрални пут ³	-		-	
	ДП II реда-регионални пут ³	65,86		65,86	
	Обилазница	-		5,12	
	Општински пут-локални пут ³	8,80		9,45	
Σ	Укупно 1+2+3+4	13679,26	100,00	13679,26	100,00

Према исказаном табеларном приказу намене простора за Ко Чуруг може да се уочи да су површине под шумским и водним земљиштем остале непромењене а да је планирано да дође до повећања грађевинског земљишта на рачун постојећег пољопривредног земљишта. У планском периоду планирано је да максимално заузме под грађевинским земљиштем буде 1317,99 ха, односно 9,63% од укупне површине Ко Чуруг. Повећање грађевинског земљишта на рачун пољопривредног је за 0,97% од територије Ко Чуруг.

³ У израчунавању површина рачунат је: пружни појас од 16m, земљишни појас државног пута I реда (магистрални пут) од 40m, земљишни појас државног пута II реда (регионални пут) од 30m, земљишни појас обилазнице од 30m, земљишни појас општинског пута од 15m, земљишни појас мелиорационог канала од 14 m.

Табела 8. - Биланс постојеће и планиране намене простора за **Ко Ђурђево**:

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА	п о с т о ј е ћ е		п л а н	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	7059,10	89,97	6940,14	88,45
	Обрадиво пољопривредно земљиште	6602,48		6482,38	
	Пољопр. земљиште под дренажним системом	-		-	
	Извориште	-		-	
	Пашњаци који су враћени селима на коришћење	456,62		456,62	
2.	Шумско земљиште	0,06	0,00	22,56	0,29
	Шуме и шумско земљиште	0,06		0,06	
	Шума парк	-		22,50	
3.	Водно земљиште	20,72	0,26	20,72	0,26
	Река Тиса-корито за малу воду	-		-	
	Река Јегричка	-		-	
	Стара Тиса (мртваја)	20,72		20,72	
	Водозаштитне шуме	-		-	
	Обала	-		-	
4.	Грађевинско земљиште	766,29	9,77	862,75	11,00
	Грађевинско подручје насеља	462,00		462,00	
	Спортско-рекреативни комплекс	10,95		10,96	
	Зона кућа за одмор и рекреацију	-		-	
	Радне зоне	-		52,76	
	Радни комплекси	0,83		24,76	
	Рибњак	-		-	
	Пречистач	-		4,34	
	Мелиорациони канали ⁴	263,00		263,00	
	Железничка пруга ⁴	-		-	
	ДП I реда-магистрални пут ⁴	21,79		21,79	
	ДП II реда-регионални пут ⁴	7,72		7,72	
	Обилазница	-		-	
	Општински пут-локални пут ⁴	-		15,42	
Σ	Укупно 1+2+3+4	7846,17	100,00	7846,17	100,00

Према исказаном табеларном приказу намене простора за Ко Ђурђево може да се уочи да су површине под водним земљиштем остале непромењене а да је планирано да дође до повећања шумског и грађевинског земљишта на рачун постојећих пољопривредних површина. У планском периоду планирано је да заузме под шумским земљиштем буде 22,5 ha, односно 0,29% од укупне површине Ко Ђурђево а заузме под грађевинским земљиштем буде максимално 862,75 ha, односно 11,00% од укупне површине Ко Ђурђево. Укупно повећање грађевинског земљишта на рачун пољопривредног је за 1,23% а шумског на рачун пољопривредног је за 0,29% од територије Ко Ђурђево.

⁴ У израчунавању површина рачунат је: пружни појас од 16m, земљишни појас државног пута I реда (магистрални пут) од 40m, земљишни појас државног пута II реда (регионални пут) од 30m, земљишни појас обилазнице од 30m, земљишни појас општинског пута од 15m, земљишни појас мелиорационог канала од 14 m.

Табела 9. - Биланс постојеће и планиране намене простора за Ко Госпођинци:

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА	п о с т о ј е ћ е		п л а н	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	4621,98	88,78	4560,07	87,59
	Обрадиво пољопривредно земљиште	4603,02		4541,11	
	Пољопр. земљиште под дренажним системом	-		-	
	Извориште	-		-	
	Пашњаци који су враћени селима на коришћење	18,96		18,96	
2.	Шумско земљиште	-	0,00	-	0,00
	Шуме и шумско земљиште	-		-	
	Шума парк	-		-	
3.	Водно земљиште	73,91	1,42	73,91	1,42
	Река Тиса-корито за малу воду	-		-	
	Река Јегричка	73,91		73,91	
	Стара Тиса (мртваја)	-		-	
	Водозаштитне шуме	-		-	
	Обала	-		-	
4.	Грађевинско земљиште	510,41	9,80	572,32	10,99
	Грађевинско подручје насеља	341,00		341,00	
	Спортско-рекреативни комплекс	-		-	
	Зона кућа за одмор и рекреацију	-		71,40	
	Радне зоне	-		-	
	Радни комплекси	19,66		24,57	
	Рибњак	-		-	
	Пречистач	-		2,22	
	Мелиорациони канали ⁵	128,19		128,19	
	Железничка пруга ⁵	9,40		9,40	
	ДП I реда-магистрални пут ⁵	-		-	
	ДП II реда-регионални пут ⁵	12,16		12,16	
	Обилазница	-		4,04	
	Општински пут-локални пут ⁵	-		12,57	
Σ	Укупно 1+2+3+4	5206,30	100,00	5206,30	100,00

Према исказаном табеларном приказу намене простора за Ко Госпођинци може да се уочи да нема површина под шумама, да су површине под водним земљиштем остале непромењене а да је планирано да дође до повећања грађевинског земљишта на рачун постојећих пољопривредних површина. У планском периоду планирано је да максимално заузме под грађевинским земљиштем буде 572,32 ha, односно 10,99% од укупне површине Ко Госпођинци. Укупно повећање грађевинског земљишта на рачун пољопривредног је за 1,19% територије Ко Госпођинци.

⁵ У израчунавању површина рачунат је: пружни појас од 16m, земљишни појас државног пута I реда (магистрални пут) од 40m, земљишни појас државног пута II реда (регионални пут) од 30m, земљишни појас обилазнице од 30m, земљишни појас општинског пута од 15m, земљишни појас мелиорационог канала од 14 m.

I - 2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

I - 2.1. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта:

- забраном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и овим Просторним планом;
- забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја;
- контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту;
- избором адекватних технологија у обради земљишта;
- применом противерозионих мера.

Уз примену ових мера сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства. Пољопривредном земљишту које је коришћено за експлоатацију минералних сировина, пројектима рекултивације дати намену блиску пређашњем стању.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије, којом се односе земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопривредног земљишта које ће представљати еколошке коридоре, повезати међусобно удаљена станишта и побољшати микроклиматске услове окружења.

Од штетног дејства подземних и поплавних вода пољопривредно земљиште штитити редовним одржавањем постојећег, и доградњом дренажног система.

I - 2.2. Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви

Концепција развоја шума и шумског земљишта у оквиру обухвата Плана подразумева повећање површина под шумама, унапређење постојећих шума, њихово коришћење у складу са еколошким принципима уз остваривање заштитних, културно-социјалних и производних функција. Потребно је унапредити стање шума и формирати заштитне појасеве који ће међусобно повезати веће шумске комплексе.

Заштити шума и шумских земљишта, као и стабилности шумских екосистема, треба дати приоритет и посебан значај због опште угрожености од многих биотичких и абиотичких чинилаца, али и због значаја општекорисних функција шума и њене глобалне и основне намене.

Деградиране и девастиране састојине морају се преводити у више узгојне облике без обзира на њихово порекло, разлоге и начине настанка. Конверзију састојина на неодговарајућим стаништима спроводити врстама којима дато станиште одговара по еколошко-типолошкој припадности. Само састојине стабилне унутрашње структуре и изграђености могу задовољити потребе разних захтева према шумама и њима одређеним основним наменама. Оптимална стања шумских састојина морају се стално успостављати и пратити тако да на најефикаснији начин задовоље потребне функције и намене, уз уважавање појединих њихових специфичности.

Један од приоритетних задатака је повећање степена шумовитости, имајући у виду укупну шумовитост подручја и позитивне ефекте које шума има. Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се односи, првенствено на делове који се налазе ван великих

шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта), али се може остваривати и унутар државних шума.

Све посебне основе газдовања шумама, програме заштите и развоја заштићених добара, ловне основе, годишње извођачке планове и друге планске докуменате је потребно међусобно усагласити.

Остале шуме и заштитно зеленило ће сачињавати зеленило заштитних појасева, зеленило у подручју потока, зеленило путних појасева, зеленило викенд зона и зеленило насеља. Планираном структуром шума и заштитног зеленила и њиховом прерасподелом у простору (у зависности од услова средине и намене) оствариће се заштитна, културно-социјална и производна функција.

Планско газдовање шумама остварити спровођењем Општих и посебних основа газдовања шумама.

Планом озелењавања на територији општине Жабалъ:

- задржати све постојеће шуме и заштитни појасеви;
- обнављати шуме на површинама шумског земљишта, на просторима дубодолина и еродираним подручјима;
- остварити подизање високих заштитних појасева на деловима простора уз потоке; путне коридоре, зоне кућа за одмор и рекреацију и насеља.

I - 2.3. Воде и водно земљиште

Вода и водотоци као добра од општег интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:

- оптимизирање режима вода;
- праћење стања;
- анализу квалитета вода.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвидети:

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите, у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник Републике Србије", бр. 92/2008);
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре и водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II₆ класи;
- заштиту од поплава обезбедити одржавањем изграђених и изградњом планираних објеката и система;
- одбрамбени насип штитити забраном изградње објеката и садње зеленила у складу са Законом о водама;
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња) и изводити реконструкцију и изградњу у складу са условима из Плана.

Овим мерама омогућиће се рационално и вишенаменско коришћења вода (водоснабдевање, рекреативне и туристичке активности, хидроенергетски потенцијал, пловидба, порибљавање и сл.).

I - 2.4. Минералне сировине (геолошки ресурси)

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), простор Општине потребно је планирати за истражне бушотине НИС-НАФТАГАСА. Посматрани простор јужне Бачке спада у одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА (на основу Решења Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине истражни простор број 5074). Сходно томе овај простор би требало резервисати за будуће истражне радове НИС-НАФТАГАСА, у сагласности са датим површинама и динамиком реализације истраживања. Одобрени истражни простор обухвата површину од 4796 km².

Решењем Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су:

- извођења детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту "Шевар" код Жабаља-истражни простор бр. 5055 Предузећу д.о.о. "ПАНОН ОПЕКА" Жабаљ;
- извођења детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту циглане "Лука" у Госпођинцима-истражни простор бр. 5051 Циглани СЗР "ЛУКА" Госпођинци;
- извођења детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту циглане "Чуружанка" у Чуругу-истражни простор бр. 5046 Предузећу д.о.о. "ЧУРУЖАНКА" Лесковац;
- извођења детаљних геолошких истраживања опекарских глина на лежишту циглане "Дацко" у Чуругу-истражни простор бр. 5043 Предузећу ПТП Дацко д.о.о. Р.Ј. "ПРОЛЕТЕР" Лесковац;
- извођења детаљних геолошких истраживања подземних вода на територији општине Жабаљ - истражни простор број 5161 ЈП "Стандард" Жабаљ.

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (сабирни системи, приступни путеви и сл.), вршиће се на истражном, односно експлоатационом простору. Услови предвиђени за начин и поступак лоцирања објеката за истраживање и производњу нафте, гаса и термалних вода, регулисани су Правилником о техничким мерама и заштити на раду при истраживању и производњи нафте, земних гасова и слојних вода ("Службени билтен Нафтагаса", бр. 7/83). На површинама намењеним експлоатацији минералних сировина може се почети са радовима на основу одобрења за експлоатацију, које издаје надлежно Министарство, техничке документације за извођење рударских радова, одобрења за извођење рударских радова и других услова, у складу са Законом о рударству ("Службени гласник РС", бр. 44/95). Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу. Експлоатационо поље обухвата простор у коме су истражене и оверене билансне резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за јаловишта и за изградњу објеката одржавања, водозахвата и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама, и простире се неограничено у дубину земље. Одобрење за експлоатацију минералних сировина, на територији Покрајине, уз предходно прибављену сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, на пројекат рекултивације и пренамену земљишта издаје Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине. На просторима где је завршена експлоатација минералних сировина извршити рекултивацију и ревитализацију земљишта (према пројекту рекултивације, у складу са чланом 48. Закона о рударству.

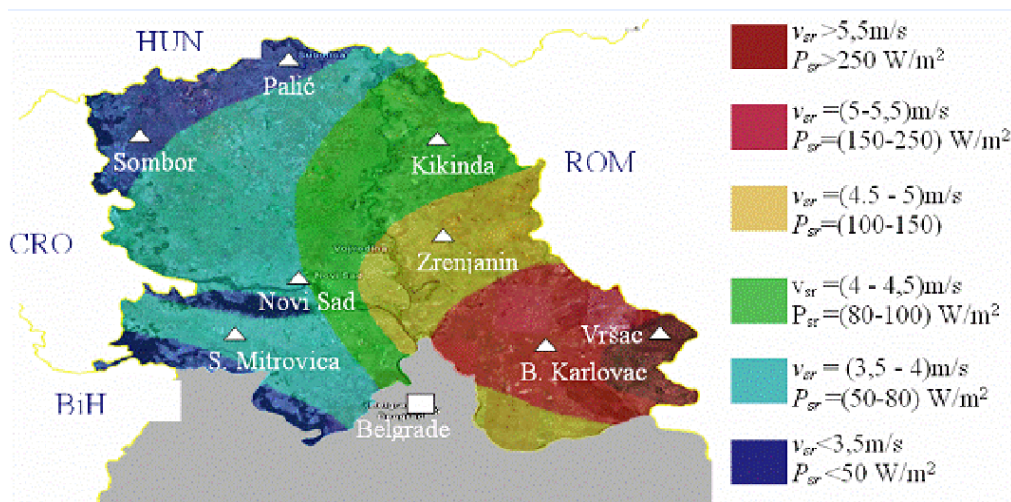
I -2.5. Потенцијали обновљивих извора енергије

На основу резултата израђених студија за подручје АП Војводине, на простору општине Жабаљ као мањи и већи потенцијали обновљивих извора енергије издвајају се: биомаса, биогас, геотермална енергија, сунчева енергија, енергија ветра, хидроенергија.

С обзиром да припада пољопривредном подручју, да су истражене геотермалне бушотине, постоје предуслови, као и на простору целог подручја АП Војводине, за коришћење ових потенцијала као извора обновљиве енергије мањих капацитета за производњу топлотне енергије за потребе пољопривредне производње и бањског туризма.

Сунчева енергија, с обзиром на повољну осунчаност, број сунчаних дана у току године овог простора, може се користити као обновљиви извор енергије који ће користити производни објекат већих капацитета.

Подручје општине, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводини, се налази у зони повољних ветрова (4,0-5m/s) на висинама преко 50m изнад тла, а нарочито 100m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Слика 1. - Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m² W

Постојање каналске мреже на овом простору пружа могућност коришћења хидроенергије за производне енергетске објекте мањих капацитета, (0,1-15MW).

Стварни потенцијал, као и исплативост коришћења ових потенцијала установиће се детаљним испитивањем и израдом неопходне документације.

I - 3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА, НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

I - 3.1. Становништво

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2021. године за насеља општине Жабаљ прогнозиран је благи пораст укупног броја становника, тако да ће 2021. године у насељима у обухвату Плана живети 28100 становника. Просечна величина домаћинства износиће 3,0 члана по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 9380.

Табела бр. 10. Преглед по насељима

Насеље	Број становника		Индекс	Прос. стопа раста	Број домаћинстава		Просечна величина домаћинства	
	2002. г.	2021.г.			2002.г.	2021.г.	2002.г.	2021.г.
Госпођинци	3896	4000	102,7	0,1	1293	1360	3,0	2,9
Ђурђево	5137	5400	105,1	0,3	1638	1720	3,1	3,1
Жабаљ	9598	10000	104,2	0,2	3073	3400	3,1	2,9
Чуруг	8882	8700	98,0	-0,1	2831	2900	3,1	3,0
Укупно	27513	28100	102,1	0,1	8835	9380	3,1	3,0

I - 3.2. ОДНОС ГРАДСКИХ И СЕОСКИХ НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА ПОВЕЗАНОСТ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА

Општина Жабаљ припада функционалном подручју макрорегионалног центра Нови Сад. Западним делом Општина се граничи са функционалним подручјем регионалног центра Зрењанин а на северу са субрегионалним центром Бечеј-Нови Бечеј.

Глобално посматрано, изузев насеља Жабаљ, које је једино насеље у Општини градског карактера, читаву територију Општине, чине заправо рурална подручја.

Жабаљ ће и даље имати функцију општинског центра. У планском периоду треба да се развије у градски центар (смерница из ППРС), у мањи индустријски центар (развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са функцијом: општинског центра и са функцијом подручја са посебним природним вредностима). Због свог геосаобраћајног положаја Жабаљ би у планском периоду требало да добије на значају као мање саобраћајно чвориште (могућност изградње пратећих путних садржаја: разни сервиси за оправку моторних возила, бензинске и гасне станице, мотели и сл.). Добра саобраћајна повезаност омогућава да се уз насеље развијају производне и услужне, у самом насељу услужне и непривредне делатности (јавне службе) а све у складу са улогом насеља. Жабаљ јесте насеље градског карактера и у складу са тим даће се смернице за уређење и изградњу грађевинског подручја насеља.

Чуруг је насеље које ће и даље имати функцију локалне заједнице и које треба да прерасте у насеље градског карактера. У планском периоду треба да прерасте у насеље са специфичном/специјализованом (туристичко место-развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности-подручје са посебним природним и културним вредностима).

Ђурђево и Госпођинци су насеља која ће и даље имати функцију локалне заједнице. Насеља ће задржати рурални карактер и у складу са тим даће се смернице за уређење и изградњу грађевинских подручја насеља. У овим насељима потребно је развијати делатности из области прераде пољопривредних производа и уградити услове за изградњу објеката пољопривредних произвођача, који ће се бавити производњом здравствено безбедносне хране. Постојећу саобраћајну инфраструктуру искористити на пласирању роба и на изградњи пратећих путних садржаја (складишта пољопривредних производа, разни сервиси за оправку пољопривредних возила, бензинске и гасне станице и сл.). Организовање и изградњу објеката непривредних делатности извести у складу са улогом насеља у општини.

За подручје општине остају на снази донети урбанистички планови за насељена места, до доношења нових урбанистичких планова за насеља у складу са Законом и овим Планом.

I - 3.3. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

У складу са препорукама датим у ППРС, у сваком насељу обезбедити минималну заступљеност јавним службама.

Јавне службе развијати у складу са просторним и демографским развојем сваког насеља. На посматраном простору пратити заступљеност одређене старосне групе становништва, потребу за културним и стручним усавршавањем, заинтересованост за одређени начин испуњавања слободног времена и сл., и у складу са тим развити или ревитализовати одређену јавну установу (одлучивање о обезбеђивању услова за: саобраћајну и информатичку доступност, организовање пратећих и комплементарних садржаја уз поједине делатности, развој територијалних мобилних јавних служби и сл.). Развој јавних служби зависиће и од расположивог грађевинског фонда, економске

моћи и активности локалне заједнице, традиције, културне развијености и потенцијала, заинтересованости инвеститора и сл.

Стимулисати и приватну иницијативу у сектору јавних служби уз развијање различитих програма прилагођених особеностима подручја и локалне заједнице: брига о деци; социјална и здравствена заштита (деце, жена, старих лица, лица са посебним потребама); специјализована образовања (побољшање квалитета основног образовања, образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне производње, у области туристичке делатности и сл.); организовање агроветеринарских установа и сл.; туристичке организације и сл.

Табела бр. 11. Размештај јавних служби у насељима општине Жабаљ

Ред. бр.	Врста јавне службе	Жабаљ	Чуруг	Ђурђево	Госпођинци
-А-	Социјална заштита				
1.	дом за лица са функционалним и менталним сматњама		+		
2.	центар за социјални рад	+			
3.	предшколска установа	+	+	+	+
-Б-	Образовање				
4.	подручна школа (I-IV раз.)	•	•	•	
5.	основна школа (I-VIII раз.)	+	+	+	+
6.	средња школа	+			
-В-	Здравствена заштита				
7.	амбуланта, здравствена станица, мобилна здравствена служба		+	+	+
8.	дом здравља	+			
9.	апотека	+	+	+	+
10.	зоохигијенска служба	•			
11.	ветеринарска станица	+			
12.	ветеринарска амбуланта		+	+	+
13.	карантин за животиње		**		
-Г-	Култура и информисање				
14.	библиотека	+	+	+	+
15.	музеј		**		
16.	галерија, изложбени простор	+			
17.	дом културе	+	+	+	+
18.	дом омладине и пионира	•			
19.	народни универзитет	•			
20.	радио станица, локалне новине	+			
21.	општинска туристичка организација	•			
-Д-	Физичка култура				
22.	отворени уређени спортско-рекреативни простор	+	+	•	•
23.	отворени спортски простор	+	+	+	+
24.	покривени спортски објекат	+			
25.	мањи спортско-рекреативни центар вишенаменског карактера	**			

+ постојећи насељски садржај

• потребан насељски садржај (преорука из ППРС)

** насељски садржај, ако постоји интерес и економска основа

I - 4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Динамичнији развој привреде и инфраструктуре треба да допринесе побољшању услова живота и рада становништва Општине.

I – 4.1. Пољопривреда, шумарство, лов и риболов

I – 4.1.1. Пољопривреда

Развој пољопривреде у наредном периоду захтева одговарајуће активности на едукацији пољопривредних произвођача, обезбеђењу повољних кредитних линија за развој и инвестирање и стварање услова за рационално повезивање пољопривредних произвођача у циљу укупњавања поседа и боље организације откупа.

I - 4.1.1.1. Ратарство

У наредном периоду у општини Жабалъ доминатна грана биљне производње биће и даље ратарство. Посебну пажњу потребно је посветити уско специфичним програмима производње. Полазећи од природних предности за ратарску производњу, педолошких карактеристика земљишта, умерено континенталне климе и створених вредности које се огледају у традицији ратарске производње на овом подручју, и високог стручног знања носилаца развоја пољопривреде, потребно је осавременити производњу применом нових технологија у складу са савременим научним сазнањима.

Правци развоја ратарства су:

- обезбедити прехранбену сигурност грађана довољним количинама и квалитетним производима;
- обезбедити довољне количине квалитетних сировина за прехранбену индустрију;
- повећати производњу квалитетног семена за домаће произвођаче и за извоз;
- измена структура сетве и примена нових технологија којима ће доћи до већих економских ефеката ратарске производње;
- посветити посебну пажњу националним, уско специфичним програмима производње;
- повећати површине под индустријским и крмним биљем на рачун површина под житом;
- повећати површине за семенску производњу у условима наводњавања;
- очувати земљишне ресурсе водећи рачуна о квалитету земљишта;
- начином избора технологије производње позитивно утицати на животну средину;
- обезбедити да као ослонац у креирању стратегије остану домаћи научно - образовни институти и стручне службе.

I - 4.1.1.2. Повртарство

С обзиром да територија општине Жабалъ поседује добре агроеколошке услове, реално је очекивати да се у наредном периоду повећају површине у повртарској производњи а уз примену савремених технологија очекује се и повећање приноса, као и да се прерада поврћа подигне на виши технолошки ниво. Тенденција је, да у наредном периоду дође до повећања површина у свим облицима производње, од баштенског и њивског, до производње у заштићеном простору. Да би се то постигло потребно је дефинисати следеће правце развоја:

- повећање образовног нивоа пољопривредних произвођача, путем стручних саветовања о достигнућима у савременој повртарској производњи;
- повећање производње поврћа као другог усева;
- разноврснији производни програм, увођењем квалитетнијих и отпорнијих сорти високог нутритивног и здравственог квалитета;

- осавременавање баштенског начина производње, уз избор сорти које захтевају веће ангажовање људске радне снаге и комбиновање са производњом у заштићеном простору;
- набавка нове, специјализоване, савремене механизације;
- подизање већег броја батеријских стакленика и пластеника;
- обезбеђење вишег степена прераде на месту настанка сировина (сушење, смрзавање, паковање, производња амбалаже, транспорт итд.) у мини погонима као породични посао, као и даљи развој индустријско-прерађивачких капацитета.

I - 4.1.1.3. Воћарство и виноградарство

У циљу развоја воћарско-виноградарске производње на деловима територији општине а у складу са оријентацијом на интензивирање ових облика пољопривредне производње, неопходно је испоштовати следеће правце развоја:

- донети стратегију развоја воћарско-виноградарске производње;
- задужити стручне службе за контролу садног материјала и по препорукама ове службе подизати нове воћњаке и винограде;
- садни материјал бирати према типовима земљишта;
- спровести санацију постојећих засада и крчење старих и дотрајалих, уз заснивање нових;
- подизати засаде избором отпорнијих врста и сорти, које нарочито показују отпорност према узрочницима болести и штеточинама;
- уносити интегралан биолошки концепт у воћарско-виноградарској производњи, како би се пратили светски трендови производње;
- перманентно повећавати површине под трајним засадама, водећи рачуна о истовременом побољшању квалитета производње.

I - 4.1.1.4. Остали видови њивске производње

С обзиром на квалитет земљишта, у нареденом планском периоду доћи ће до неминовног повећања у производњи на површинама под осталим културама на отвореном простору. Потребно је сагледати могућност и изградити програм узгоја зачинског, ароматичног и лековитог биља, као и могућност узгоја цвећа.

I - 4.1.1.5. Сточарство

Стање у сточарству на територији општине, карактеришу нагомилани проблеми праћени slabим производним резултатима у односу на могућности подручја, као и перманенти пад производње. Правци развоја су:

- изградити посебан програм ревитализације и унапређења сточарства за територију целе општине и дефинисати носиоце спровођења програма;
- утврдити стратегију развоја сточарства за територију општине Жабал, уз израду јединственог одгајивачко-селекцијског програма;
- обезбедити довољне количине квалитетне хране првенствено на подручју општине;
- одржавати задовољавајући здравствени статус животиња уз стални надзор ветеринарске службе;
- обезбедити повезивање примарне производње са прерађивачком индустријом, како би се ускладили планови производње са могућношћу прераде и пласмана;
- специјализовањем производње поделити расни састав говеда у правцу млечног и месног типа;
- извршити адаптацију постојећих објеката фарми а нове објекте пројектовати и изводити у више фаза и етапа реализације;
- уводити нова савремена научна сазнања у процес производње;
- праћење контроле квалитета сточне хране од улазних компоненти до готових крмних смеша.

ИБ АП Војводине донело је "Програм привредног развоја АПВ (II Економија, Агрокомплекс) Елаборат 94-102, ИВ АПВ, 2003." у ком је, осим већ развијених области

пољопривреде, акценат стављен на палету најактуелнијих алтернативних програма, за чију реализацију извесно постоје и инвеститори и потенцијали на домаћем тржишту, тим више што не захтевају улагање великих средстава:

- еко фарме (органиска производња);
- производња традиционалних вина;
- производња традиционалних жестоких пића;
- производња традиционалних месних прерађевина;
- производња традиционалних млечних производа;
- производња и прерада алтернативних жита (хељда, спелта, амарантус);
- производња и прерада неконвенционалних уљаних култура (тиква, уљана репица, кукурузна клица...);
- гајење и прерада високоискористивих, мало заступљених животињских врста (нојеви, нутрије, кунџи, пужеви, фазани, голубови и сл.);
- гајење и прерада печурака;
- производња готових и полуготових јела базираних на традиционалним рецептима;
- производња киселих теста у праху;
- производња специјалних врста сирћета;
- производња готових смеша за пекарске производе;
- производња мешавина адитива за прехранбене производе;
- производња зачина и чајева;
- производно-туристичке фарме (етно фарме)–сеоска домаћинства, сеоски туризам, туристички рибњаци;
- фарме са производњом енергије за сопствене потребе из одрживих извора.

I – 4.1.2. Шумарство

Шумарство као привредна грана, даје значајне резултате кроз обезбеђивање сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета. Кроз повећање прерађивачких капацитета потребно је обезбедити већу уписаност становништва на територији Општине.

Дрвна маса ће се реализовати кроз планско, одговорно и одрживо газдовање, а преко планских докумената.

Стратешки правци развоја шумарства на подручју обухвата плана су:

- остварити заштитне, привредне и социокултурне функције шуме;
- организовање трајне максималне шумске производње;
- пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитетима у земљи;
- коришћење дрвне масе и потенцијала према могућностима и динамици успостављања оптималног и нормалног стања;
- унапредити стање постојећих шума;
- формирати нове површине под шумама на чистинама и шумском земљишту;
- газдовање шумама ускладити са биолошким капацитетима станишта, што подразумева газдовање врстама дрвећа на одговарајућим стаништима;
- газдовање шумама у складу са шумским основама: (очување и заштита подручја, повећање дрвног фонда, увећање површине високих састојина, а умањење површина изданачких шума, побољшање старосне структуре састојина, обнова шума, смањење узгојне запушености, боље здравствено стање састојина, здравствена стабилност шумских екосистема, бољи услови коришћења укупних потенцијала подручја).

I - 4.1.2.1. Шуме, шумско земљиште и заштитни појасеви као природни ресурс

Концепција развоја шума и шумског земљишта у оквиру обухвата Плана подразумева повећање површина под шумама, унапређење постојећих шума, њихово коришћење у складу са еколошким принципима уз остваривање заштитних, културно-социјалних и производних функција. Потребно је формирати заштитне појасеве, посебно заштитне појасеве који ће међусобно повезати веће шумске комплексе.

Заштити шума и шумских земљишта, као и стабилности шумских екосистема, треба дати приоритет и посебан значај због опште угрожености од многих биотичких и абиотичких чинилаца, али и због значаја општекорисних функција шума и њене глобалне и основне намене.

Деградиране и девастиране састојине морају се преводити у више узгојне облике без обзира на њихово порекло, разлоге и начине настанка. Конверзију састојина на неодговарајућим стаништима спроводити врстама којима дато станиште одговара по еколошко-типолошкој припадности. Само састојине стабилне унутрашње структуре и изграђености могу задовољити потребе разних захтева према шумама и њима одређеним основним наменама. Оптимална стања шумских састојина морају се стално успостављати и пратити тако да на најефикаснији начин задовоље потребне функције и намене, уз уважавање појединих њихових специфичности.

Један од приоритетних задатака је повећање степена шумовитости, имајући у виду укупну шумовитост подручја и позитивне ефекте које шума има. Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се односи, првенствено на делове који се налазе ван великих шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта), али се може остваривати и унутар државних шума.

Газдовање шумама на просторима који су проглашени заштићеним природним добрима, мора бити у складу са актима о њиховом проглашењу.

Све посебне основе газдовања шумама, програме заштите и развоја заштићених добара, ловне основе, годишње извођачке планове и друге планске докуменате је потребно међусобно усагласити.

I - 4.1.2.2. Остале шуме и заштитни појасеви

Планираном структуром шума и заштитних појасева и њиховом прерасподелом у простору (у зависности од услова средине и намене) оствариће се све функције ових шума.

Радовима који су везани за узгој, заштиту и коришћење шума потребно је:

- санирати опште стање деградираних и девастираних шумских екосистема по било ком основу;
- извршити конверзију састојина неодговарајућих врста на датом станишту;
- обезбедити приближавање оптималном стању шумских састојина у складу са дефинисаним приоритетним функцијама и основним и глобалним наменама;
- повећати степен шумовитости и обраслости шумског подручја, а поготово угрожених делова (подручја мање шумовитости и места изложена интензивном негативном утицају);
- очувати и повећати трајност приноса и укупних вредности шума и њихових општекорисних функција;
- на објектима под посебним режимима заштите планирати и спроводити газдовање шумама у складу са актима о проглашењу заштите и просторно-планском документацијом.

Планско газдовање шумама ће се остварити спровођењем Опште и посебних основа газдовања шумама.

I – 4.1.3. Лов

Ловишта на територији општине имају добре услове за развој и гајење дивљачи. Потребно је тежити постизању пуног економског капацитета ловишта, заштити и очувању ретких и угрожених врста и изградњи ловно-техничких објеката са циљем развоја ловног туризма.

Планским мерама се предвиђа:

- Пошумљавање непродуктивног земљишта – у циљу формирања станишта за дивљач;
- Трајно одржавање економског капацитета ловишта кроз обнављање и прираст дивљачи главних гајених врста;
- Изградња ловно-техничких објеката;
- Развој ловног туризма у ловиштима у обухвату Плана;
- Газдовање постојећим ловно-узгојним центрима обављати према постојећим планским документима (Општа, посебне и ловна основа) по принципима одрживог развоја уз пуно очување биодиверзитета;
- Повећање економских ефеката ловства и развој ловног туризма.

У наредном периоду се не очекује установљење нових ловишта, већ само обнављање решења о давању ловишта на газдовање.

I – 4.1.4. Риболов

У општини Жабал постоје природне могућности за развој привредног и спортског риболова. Привредни риболов може се одвијати на току реке Тисе, док се производња конзумне рибе везује за рибњаке.

Рибњаци су смештени у мањим депресијама, напуштеним речним коритима, или на слатинастим теренима. Овој категорији припадају све оне баруштине око Јегричке и сама река која је на површини од 400 ha претворена у рибњак.

За спортски риболов поред реке Тисе и Јегричке, могућност пружа и Стара Тиса, као и одређени рибњаци са том наменом.

Риболовне воде у границама обухвата плана пружају добре услове за риболов, а у будућем периоду треба брижљиво газдовати овим ресурсом и радити на његовом унапређењу:

- повећањем рибњачких површина, пре свега на земљиштима лошим за земљорадњу (слатине, мочваре и сл.);
- порибљавање постојећих водених површина, пре свега Старе Тисе и Јегричке, са млађи аутохтони, а сада већ разређених врста (лињак, златни караш, црвенперка, чиков) и племенитих врста (смуђ и дивљи шаран);
- сузбијање рибокрађе;
- уређење приступа воденим површинама и њихово довођење у стање могућег коришћења у сврху спортског риболова.

I - 4.2. Индустрија

Користећи своје компаративне предности, а имајући у виду укупне и посебне потенцијале општине Жабал, основни развојни приоритет треба да буде динамичнији развој агроиндустријског комплекса (првенствено захваљујући сировинској основи). Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва у свим насељима, веома важан развојни приоритет треба да буде развој малих и средњих предузећа. Недовољно искоришћен просторни и сировински потенцијали сеоских насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активира обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности, итд.), чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних делатности.

Будућу просторну структуру привредних капацитета у грађевинским реонима насеља чиниће радне зоне и појединачни капацитети.

Принципи и правила организације будуће просторне структуре привредних активности су:

- изградњу и функционисање привредних капацитета изводити уз строго поштовање мера заштите животне средине, природних и непокретних културних добара утврђених законом и овим Планом;
- капацитете са великим просторним и посебним саобраћајним захтевима градити у оквиру планираних радних зона;
- капацитете са специфичним захтевима (потенцијални загађивачи) градити на локацијама које обезбеђују услове за минимизирање негативних утицаја ових активности на животну средину;
- обезбедити одговарајуће просторне услове за развој малих и средњих предузећа у свим насељима Општине;
- капацитете производно оријентисане мале привреде градити, по правилу, у оквиру планираних радних зона; изузетно, када просторне могућности парцеле то дозвољавају, када технолошки процес производње и пратеће активности не угрожавају животну средину, те нису у супротности са преовлађујућом наменом зоне, ови капацитети се могу градити унутар основног насељског ткива.

У склопу основног насељског ткива (становање, шира зона центра) могу се градити и развијати они капацитети чија технологија рада нема негативних утицаја на животну средину, заштићена природна и непокретна културна добра, који нису у колизији са планираном преовлађујућом наменом зоне и парцеле на којој се гради, уз услов да просторне могућности парцеле (индекс изграђености, индекс заузетости, приступ јавној саобраћајници и сл.) то дозвољавају.

Изван грађевинских подручја насеља могу се градити објекти намењени примарној пољопривредној производњи (у складу са Законом о пољопривредном земљишту), објекти локационо везани за сировинску основу, објекти намењени туризму, викенд објекти у зонама планираним за њихову изградњу и мреже и објекти инфраструктуре.

I - 4.3. Трговина, угоститељство, занатство

Развој капацитета терцијарних делатности (трговине, угоститељства, занатства) биће условљен укупним привредним развојем, а биће у директној зависности од раста производње, животног стандарда и куповне моћи становништва. Мрежу капацитета намењених снабдевању и услугама развијати у складу са критеријумом учесталости њиховог коришћења: капацитете намењене задовољавању свакодневних потреба становништва развијати у складу са просторном дистрибуцијом становништва, капацитете намењене повременом или изузетном коришћењу развијати у централној насељској зони и у зонама највеће концентрације становника и посетилаца.

I – 5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Туризам општине Жабал је данас на незадовољавајућем нивоу. Планови за развој туризма постоје. У њима су наглашене природне вредности Општине. Потребно је осмислити одговарајући садржај туристичког боравка на реци Тиси и Јегричкој и у њиховом приобалном делу. Обзиром да су обе пловне погодују развоју наутичког туризма. Да би се допринело његовом развоју мора се побољшати уређеност плажа, изградити марина која ће задовољавати потребе наутичког туризма. Поред наутичког, на рекама се може развијати купалишни и риболовни туризам. На обали Тисе постоји неуређено дивље викенд насеље које се мора у складу са Планом привести намени. Потез који повезује културна добра на приобалном појасу реке Тисе треба презентовати у оквиру музејско-едукативног центра (сада је то завичајна збирка, галерија и легат Владислава Рајчетића). Концентрација споменичког наслеђа (стара парна пумпа, војнограницарске зграде и меморијални комплекс Црна ћуприја, као и близина споменика жртвама фешизма даје добре предуслове за организовање школе у природи. Ово подручје везано је и за локацију Старог Жабља, а надовезује се и на резерват природе и причу о миленијумском трајању живота на обалама Јегричке, које

потрђују бројни археолошки локалитети. Такође, културна добра која се налазе у непосредној близини државног пута Нови Сад-Зрењанин, на месту где се премоштава река Тиса, стварају оптималне услове за оснивање пункта културног туризма уз контролисане интервенције.

На територији Општине Жабаљ има велик број салаша који би, уз мала улагања, могли да допринесу развоју сеоског туризма. Туристи би могли да виде како се производи биолошки здрава храна, могли би и да учествују у сеоским радовима, као што су сетва, берба и жетва.

Богатство дивљачи, очуваност природе су добар предуслов за развој ловног и риболовног туризма. Потребно је организовати прихват ловаца и риболоваца, контролу лова и риболова, као и тачно утврђивање и одржавање ловних и риболовних терена. Од ловне дивљачи на територији Општине срећемо: лисице, зечеве, јелене, дивље свиње. Лов на фазане у Чуругу и Жабљу спада у први бонитетни разред. Пољска јаребица је трећи бонитетни разред на територији целе Општине. Најповољнији услови су за лов на срнећу дивљач. Први бонитетни разред је у потиском делу, други бонитетни разред чини остали део територије. Регистровано је 114 птичијих врста. Могу се формирати и орнитолошке станице за праћење и проучавање птица.

Приликом свих улагања и градње водити рачуна о заштити и очувању природе. Одређеним мерама спречити досадашње загађење Јегричке отпадним водама, сечу шума и нелегалну изградњу објеката. Посебну пажњу посветити маркетингу. О вредностима Општине се мало зна. Пропаганда је дугорочна активност и треба је посматрати као инвестицију а не као трошак. Потребно је анализирати и остале чиниоце материјалне базе, квалитет услуга, забаве и разоноде у циљу што квалитетније туристичке понуде. Близина Новог Сада и Зрењанина, као туристичког дисперзива, гаранција су успешног туризма и то треба искористити. Главни императив у развоју туризма треба да буде изградња смештајних капацитета. Данас је број лежаја у Општини незадовољавајући. Улагањем у смештајне капацитете би се могле пружити услуге смештаја ловцима и риболовцима, посетиоцима голф терена, путницима у транзиту. Значајну пажњу треба посветити спорту и спортским објектима.

Капацитете намењене развоју туризма градити првенствено у оквиру планираног грађевинског земљишта. Објекти намењени за развој туризма могу да се граде и на пољопривредном, шумском и водном земљишту, у складу са важећим Законима и Прописима који одређену област регулишу. Ловни, риболовни, спортски, рекреативни, културни, манифестациони и гастрономски туризам су врсте туризма које би се у општини Жабаљ, добром организацијом и успешном пропагандом, могле успешно развијати.

I – 6. ПРОСТОРНИ РАЗМЕШТАЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

I – 6.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Основно стратешко одређење уређења планског подручја општине Жабаљ је да саобраћај, као врло сигнификантна просторна функција, иницира свеобухватни развој овог простора како би ова Општина превазишла садашње стање привредне неактивности и заосталости. У планском периоду као и до сада, простор општине Жабаљ биће примарно опслужен друмским саобраћајем док ће железнички и водни саобраћај бити коришћени само код превоза масовних роба уз интегрално повезивање.

I – 6.1.1. Путни саобраћај

Основно стратешко одређење у домену **путне (друмске) инфраструктуре** за плански хоризонт било би задржавање постојеће изграђености и успостављање и изградња обилазнице око Жабља и изградња нове трасе овог пута по ободу насеља Госпођинци и Чуруг, као сегмената саобраћајног капацитета државног пута II реда. Изградњом новог путног сегмента пута бр. 129 на деоници од ДП бр. 120 – Чуруг, побољшао би се ниво и комфор повезаности овог простора са окружењем и иницирао

би привредни развој зона око овог пута. У концепту сагледавања могуће трасе обилазнице око насеља Жабал анализиране су варијанте и предложена решења су она која се лако могу реализовати и која неће драстично повећати трајекторије путовања као и експлоатационе трошкове.

Такође планирана је изградња друге коловозне траке (и реконструкција постојеће) будућег вишетрачног пута на основном путном правцу ДП бр. 7 (у оквиру постојећег коридора), Нови Сад – **Жабал** – Зрењанин – граница Румуније.

На простору општине Жабал планирана је и изградња општинских (локалних) путева: Госпођинци–Чуруг, Госпођинци–ДП бр.7–Ђурђево, Госпођинци–граница општине (ДП бр. 120), Ђурђево–граница општине (Мошорин) и реконструкција постојећих: Жабал–укрштај са ДП бр. 7–рибњак и Чуруг–(Мртва Тиса) насип–Тиса, тако да они представљају кумуланту свих саобраћајних збивања у тим деловима атара. Изградња ових путева би иницирала привредни просперитет у окружењу, смањиле би се трајекторије међунасељског комуницирања, јер су ДП бр. 104 и бр. 122 саобраћајно врло оптерећени, лимитирани постојећом изграђеношћу као и укрштајима са путевима вишег реда.

Некатегорисану путну мрежу (атарске путеве) такође је потребно унапредити кроз реализацију стратешких одређења оптимизације мрежа атарских путева на начин минимизирања заузимања пољопривредног зељишта уз довођење нивоа нултог пута у границе прихваљивости.

I – 6.1.2. Железнички саобраћај

Примарно стратешко одређење у домену **железничког саобраћаја** била би изградња новог железничког крака ка Зрењанину (преузете обавезе из ППРС), са изградњом железничког моста на Тиси и реконструкцијом моста на Јегрички. Одлуку о изградњи ове инвестиције донеће институције задужене за имплементацију (Министарство за инфраструктуру, ЈП "Железнице Србије"), када се процене економски ефекти изградње овог железничког саобраћајног капацитета. Стратешко одређење у домену железничког саобраћаја било би модернизација и реконструкција железничке инфраструктуре у циљу афирмације овог вида саобраћаја у домену превоза људи и роба.

I – 6.1.3. Водни саобраћај

Генерално стратешко одређење у домену водног саобраћаја било би укључивање потенцијала пловног пута реке Тисе у прерасподелу брута на нивоу Општине и региона, изградње обалског складишта за поједине врсте роба и интегрално повезивање (пут - вода – пут / општински пут - Река Тиса – Дунав – канал ДТД – насељска путна мрежа Новог Сада) преко РТЦ-а у Новом Саду и формирање теретног пристаништа-обалског типа и складишта за расуте и кабасте терете у зони јужно од моста. У туристичко-наутичке сврхе потребно је обновити/изградити капацитете путничког пристаништа у зони моста и привеза – пристана за чамце. За имплементацију потребних садржаја водног саобраћаја у Жабљу у оквиру обале Тисе, постоје одлични просторни и хидролошки услови.

I – 6.2. Водопривредна инфраструктура

I – 6.2.1. Вода и водотоци

Вода и водотоци, као добра од општег интереса, за задовољење општих и појединачних интереса под посебном заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена

мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво. Неопходно је сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и у напредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Оптималну дугорочну оријентацију снабдевања водом становништва представља изградња рационалних регионалних и међурегионалних система у које би били интегрисани постојећи насељски водоводни системи. Ови системи треба на складан начин да допуне недостајуће количине вода са локалних изворишта.

Оптимално решење се налази у коришћењу подземних и површинских вода на најрационалнији начин.

Подземна вода је повољна као извориште хигијенски исправне воде, јер изданска средина представља природни филтар и биохемијски реактор у коме се природним физичким, хемијским и биолошким процесима врши трансформација квалитета воде, у смислу побољшања квалитативних особина.

За жабаљску субрегију посебан значај имају артешке воде, или воде издани на већим дубинама, јер се из њих пијаћом водом снабдевају сва насеља општине. На основу хидрогеолошких сондажних истраживања, утврђено је да се дубока издан која се обично јавља у више нивоа, снабдева водом из планских области око Панонског басена. Њена дубина најчешће је између 80 и 200 метара. У алувијалној равни Тисе њена дубина може да буде свега 30 до 40 метара.

Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта од случајног или намерног загађивања. Ово се пре свега односи на потребу увођења зона и појасева санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/2010), и Правилнику о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник РС", бр. 92/2008).

Воде из плићих издани могу се користити за потребе појединих потрошача или индустрије, али углавном за техничке потребе и у условима где нису потребне хемијски и бактериолошки исправне воде.

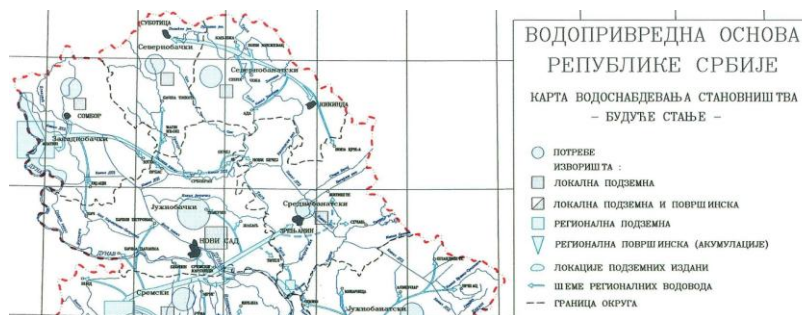
Циљеви заштите и коришћења водног ресурса биће: оптимизирање режима вода, праћења стања и анализе квалитета вода. Овим ће се омогућити рационално и вишенаменско коришћења реке (пловидба, рекреативне и туристичке активности, порибљивање, и сл.)

Развој и значај водних ресурса зависиће од њихове заштите, очувања и уређења, наставка изградње заливних система, затим развоја привредног и спортског риболова, као и изградња одговарајуће туристичке инфраструктуре и развоја туризма.

I - 6.2.2. Снабдевање водом

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета оствариће се развојем новосадског регионалног система водоснабдевања. Основно извориште овог система су алувијалне издани Саве од Јамене до Сремске Митровице и Сава од Јарка до Шапца, извориште са леве и десне обале Дунава између Новог Сада и Сремских Карловаца.

До реализације регионалног система водоснабдевања, даљњи развој водоснабдевања развијаће се у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим, или новим извориштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима, као и изградњом неопходних елемената у системима (резервоари, црпне станице, коморе итд.).

Слика бр. 2. Водоснабдевање – будуће стање (2002. Водопривредна основа Србије)

У наредној табели дате су укупне предвиђене потребе становништва и индустрије Жабља за водом одређене на основу броја становника, прикључености на водоводне системе и норме потрошње за пројектовани период до 2027. године.

Висококвалитетне Воде ($10^6 \text{m}^3/\text{год.}$)	Индустрија ($10^6 \text{m}^3/\text{год.}$)	Укупно ($10^6 \text{m}^3/\text{год.}$)
4,7	0,2	4,9

Извор: Водопривредна Основа Србије, 2002.

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну штедњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата због континуалног пропадања извесног броја бунара, а како би се остварио потребан резервни капацитет. Насеља Жабал и Ђурђево ће се водом снабдевати са изворишта у Жабљу које је дефинисано ГУП-ом, док ће се постојећи водозахват у Госпођинцима проширити ка фазанерији. Насеље Чуруг ће се водом снабдевати или са новопланираног водозахвата у Жабљу, или ће се повезати на извориште у Госпођинцима. Коначна одлука ће се донети након обављених истражних хидрогеолошких радова који треба да уследе.

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина, то ће захтевати оформљивање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније кораке у техничком и финансијском смислу.

У наредном периоду ићи ће се на смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње.

Норма потрошње за становништво ће бити на нивоу од 120 л/стан.-дан - 150 л/стан.-дан, што је у већини случајева мање од данашње норме за становништво. Не предвиђа се потрошња воде преко 150 л/стан.дан јер ће се увођењем економске цене воде знатно изменити понашање потрошача. Предложене су следеће норме потрошње које су у оквиру норми потрошње које егзистирају у земљама ЕУ:

- Градови (насеља) преко 20.000 становника 150 л/стан. дан;
- Градови (насеља) између 10.000 - 20.000 становника 140 л/стан. дан;
- Насеља између 5.000 - 10.000 становника 130 л/стан. дан;
- Насеља са мање од 5.000 становника 120 л/стан. дан.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања, потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

Процес рационализације коришћења питке воде се може спровести осим на већ поменути начине:

- смањење броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже;
- увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака;
- едукацијом – дизањем свести потрошача: сталним информисањем, рекламама, наградним играма које организују водоводи, јавним дискусијама, продајним изложбама опреме за уштеду и посебно;
- политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага и друго.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета - снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Снабдевање водом насеља вршити из артешких водоносних слојева уз строгу контролу исправности воде пре и у току експлоатације. Посебну пажњу посветити избору места за бушење, као и регулисању зоне око бунара и објеката у мрежи, а све у складу са Законом о водама. Постојећи извори и бунари задржавају се, уз њихово уређење, контролу и заштиту квалитета воде за санитарну употребу.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који производе веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Снабдевање технолошком водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

I - 6.2.3. Одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору Жабља развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предtretман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Услови предtretмана индустријских отпадних вода треба да:

- заштите здравље особља које ради на одржавању канализационих система;
- заштите канализациони систем и објекте на њему;
- заштите процес пречишћавања отпадних вода на централном уређају;
- обезбеде одстрањивање из индустријских отпадних вода материје које се мало или никако не одстрањују на централном уређају за пречишћавање отпадних вода, а које могу угрозити захтевани квалитет вода реципијента.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ). Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

За савко насеље у општини дефинисаће се локација ППОВ-а, чији ће капацитет бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

Обзиром да у свим насељима општине не постоји изграђена јавна канализациона мрежа, иста ни не може да се гради без започињања активности на изградњи уређаја за пречишћавање отпадних вода, како је дефинисано водопривредном основом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање - БИОТИП.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

У насељима општине Жабал, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и задрљаних површина (бензинске пумпе исл.), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у тертираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Приликом израде плана који евентуално предвиђа израду концепта атмосферске канализације потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе уз консултацију надлежних органа водопривреде проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције са надлежним водопривредним предузећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља, и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења II.б класе квалитета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде сакупљати постојећом већ изграђеном канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким подручјима не постоји изграђена канализација или она није сепаратног типа потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у природне токове, мелиорационе канале, ретензије по ободу насеља и сл.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала.

I - 6.2.4. Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Регулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу.

Одводњавање потенцијално плодних слабо дренираних земљишта услов је за побољшање структуре искоришћавања површина у сврхе проширења и повећања пољопривредне производње. Изградња хоризонталне цевне дренаже на површинама под системима са каналском мрежом, представља виши ниво обезбеђености од утицаја штетног дејства сувишних вода, нарочито на равним површинама, које се карактеришу минималним отицајима површинских вода. У таквим случајевима, упоредо са радовима на изградњи цевне дренаже, поставља се питање доградње, реконструкције и усклађивања каналске мреже са новонасталим захтевима о одвођењу сувишних вода са парцеле и испуњењу критеријума о спречавању секундарних појава као што је салинизација земљишта.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација. Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање. Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра: рељеф терена, могућност довода воде, и квалитет земљишта.

Под појмом одржавања система за одводњавање подразумева се комплексна и редовна примена одређених мера, које омогућавају непрекидно ефикасан рад свих објеката у одвођењу сувишне воде за одређене сливне површине, ради испуњења прописаних критеријума на успостављању оптималног водног режима земљишта.

Планиране активности на одржавању већ изграђених мелиорационих система на подручју (чишћење од замуљења и растиња и евентуалне реконструкције постојећих канала), омогућиће двонаменско коришћење постојећих система, односно и за потребе наводњавања. Воде које служе за наводњавање земљишта морају бити одговарајућег квалитета. Предност код наводњавања имају земљишта повољнијих класа погодности за наводњавање, уз уважавање социјалних и еколошких чинилаца. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја. Обезбеђеност коју је потребно постићи код наводњавања је око 80-85%. Посебну пажњу треба поклонити ревитализацији и бољем коришћењу постојећих система за наводњавање.

Окосницу раста површина под системима за наводњавање чине регионални водопривредни системи чији ће се развој по фазама интензивирати у наредном периоду. Приоритет припада површинама ближим већим природним водотоцима, изграђеној основној каналској мрежи (ДТД). Реконструкција детаљне каналске мреже извешће се на належућим брањеним површинама дуж изграђеног одбрамбеног насипа реке Тисе са циљем трајног снижавања нивоа подземне воде и одвођења унутрашњих атмосферских вода.

Нови системи за наводњавање, градиће се на земљиштима I, II, IIa, IIIa и IIIb класе погодности за наводњавање. Предвиђа се да ће се највећи део система изградити применом вештачке кише као начина наводњавања (преко 90%) површина. Наводњавање капањем примењиваће се у вишегодишњим засацама (воћњаци и виногради), и то искључиво новопроектованим. Површински начин (браздама, преливањем) биће заступљен на мањим поседима локалног наводњавања, а субиригација у долинама већих река, нарочито на оним деловима алувијалних равни (ритова) који су под утицајем успора на тим рекама.

I - 6.2.5. Заштита од спољних и унутрашњих вода

На посматраном подручју налазе се водопривредни објекти општег значаја и то: мелиорациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода са црпним станицама за њихово препумпавање у ОКМ, канали са функцијом доводника воде за системе за наводњавање и сви ови постојећи објекти се морају задржати и у будућим плановима онако како су унети у катастар као водно земљиште, с тим да се обезбеди њихова сигурност, заштита и услови за одржавање, и то:

- У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати јавни туристички рекреациони објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у Јегричку, односно Тису. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- У појасу ширине 14,0m поред обала мелиорационих канала не могу се лоцирати никакви објекти и овај појас мора бити стално проходан за механизацију која одржава канале.

Границе и намена земљишта чији су корисник ЈВП "Воде Војводине" се не могу мењати без сагласности овог предузећа. Појас земљишта уз канал који је у функцији одржавања истог такође не треба да мења намену. Дакле, на земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати: пристаништа-товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност и сигурност канала. Сходно Закону о водама за изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

Сва укрштања саобраћајница са овим каналима решити са одговарајућим каналским мостовима или пропустима и при том код локалних (атарских) путева тежити да највеће удаљење пропуста по каналу буде 800m, најмањи унутрашњи пречник 1,0m. У насељима угроженим подземним и површинским водама кроз отворену мрежу потребно је омогућити што ефикасније одвођење површинских вода са забраном израде кућних прелаза са високим прагом и пречника мањег од 1,0m.

Сва укрштања инсталација са овим каналима (водовод, гасовод, канализација и др.) решити њиховим полагањем мин. 1,0m испод дна канала и 1,0m испод терена на обалама канала или 0,5m изнад максималне воде за мрежу нижег реда (задњи услов не важи за ОКМ).

Регулација водотокова и заштита од ерозије

Ерозијом земљишта је угрожено више привредних грана и области: водопривреда, пољопривреда, шумарство, саобраћај и комунална инфраструктура и др.

У склопу антиерозионог уређења територије, основни интерес водопривреде се састоји у заштити водопривредних објеката од наноса. Због тога се, при разматрању антиерозионих мера за потребе водопривреде, мора водити рачуна, с једне стране, о степену угрожености појединих објеката, а с друге стране, о степену осетљивости објеката на засипање наносом. Степен угрожености објеката од наноса зависи од количине наноса која пристиже до објекта, односно, од величине сливног подручја и стања ерозионих процеса. Степен осетљивости појединих објеката на засипање наносом зависи од тога колико нанос угрожава основну функцију објеката као и од чињенице да ли су наносне наслаге привременог карактера (као у регулисаном речном кориту), или сталног карактера (у акумулационом басену).

При разматрању критеријума за избор приоритета антиерозионих радова на заштити водопривредних објеката, треба имати у виду следеће чињенице: значај објеката за водопривреду, степен угрожености објеката од наноса, степен осетљивости функције објеката на засипање наносом, и старост објеката или планирано време изградње објеката за будуће објекте.

Антиерозионо уређење обухвата радове и мере за заштиту од ерозије и бујица и контролу наноса на разматраном простору. Ови радови и мере могу се разврстати на:

- биолошке мере (пошумљавање, мелиорације шума, мелиорације пашњака и ливада и затрављивање);
- биотехничке мере (изградња зидова против спирања, контурних ровова, градона, тераса и др.);
- техничке мере (бујичарске зидне преграде, рустикалне преграде и др.);
- административне антиерозионе мере (прописи којима се регулишу обавезе корисника да антиерозионо газдују поседом).

Обезбеђење најповољнијих и најцелисходнијих техничких, економских и еколошких решења антиерозионог уређења једног подручја, састоји се у оптималној комбинацији биолошких, биотехничких и техничких радова, уз адекватну примену мера за заштиту животне средине и административних антиерозионих мера. Примена појединих категорија антиерозионих мера зависи од конкретних услова посматраног локалитета - геоморфолошких, геолошких и педолошких услова терена, стања вегетације, метеоролошких и хидролошких фактора и др.

Флувијална ерозија представља једну компоненту комплексних речних процеса, који се одигравају под утицајем природних и антропогених фактора. Отуда је логично да се заштита од флувијалне ерозије третира у оквиру уређења водотока. Контрола флувијалне ерозије има двоструки ефекат: спречавањем бочне ерозије корита постиже се, с једне стране, заштита обала и приобаља, а с друге стране, зауставља се улаз материјала из рушевних обала у речно корито и тиме онемогућава формирање наносних наслага, које смањује пропусну моћ корита.

Да би се проблематика флувијалне ерозије решила, потребно је површине заштити биолошким интервенцијама, затрављивањем, пошумљавањем, и др. За контролу течења у водотоцима предложена је изградња брана и преграда. Ова концепција би омогућила осим уређења сливова и водотока и умањења штетног деловања и многоструке користи за привредни развој овог региона.

Што се тиче еолске ерозије, мере заштите од овог феномена (ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви и агротехничке мере) спадају у домен пољопривреде и шумарства. Међутим, заштита од еолске ерозије може бити и у интересу водопривреде, у случају када се у близини подручја интензивне ерозије ветром налазе водопривредни објекти (акумулације, регулисана речна корита, иригациони канали и др.).

Основни задатак водопривреде би се састојао у детерминисању свих водопривредних објеката који могу бити угрожени еолском ерозијом, као и у разради концепције њихове заштите.

I - 6.2.6. Заштита вода

Основни задатак у области заштите вода је заштита квалитета вода до нивоа да се оне могу користити за потребе корисника са највишим захтевима у погледу квалитета вода. У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предtretман код сваког загађивача као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да упуштена вода задовољава II_b класу квалитета воде.

Пречишћене санитарно-феалне отпадне воде и технолошке воде се могу упуштати у реципијенте (отворене канале) с тим да се задовољавају следећи квалитет воде:

- БПК₅ ср. дневни до 25 mg/l
- ХПК до 125 mg/l
- суспендоване материје до 35 mg/l
- укупан N до 15 mg/l
- укупан P до 2 mg/l
- масти и уља (етарски екстракт) до 0,1 mg/l
- штетне и опасне материје у складу са Правилником о опасним материјама у водама ("Служберни гласник СРС", бр. 31/82).

У циљу постепеног смањења загађења вода и довођења свих деоница водотока у прописану класу предвиђа се:

- 1) смањење емисије суспендованог и органског загађења из концентрисаних извора који су обухваћени програмом за око 90%;
- 2) свођење емисије тешких метала на вредности прописане стандардима ефлуента;
- 3) свођење емисије токсичних органских супстанција на вредности нормиране квалитетом ефлуента;
- 4) оплемењивање малих вода.

Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о категоризацији вода одговарају II_b класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности треба пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове а нарочиту пажњу треба посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

Ради заштите и коришћења подземних вода обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.

Стање нивоа и квалитета подземних вода прве (фреатске) издани, прати Републички хидрометеоролошки завод, а дубљих издани и дубоких подземних вода, предузеће, односно друго правно лице коме то повери министарство надлежно за геолошке послове.

I – 6.3. Енергетска инфраструктура

I – 6.3.1. Електроенергетска инфраструктура

На простору Општине постоји изграђена преносна и дистрибутивна мрежа коју, у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача, потребно ревитализовати и обезбедити двострано напајање.

Повећати постојеће капацитете трафостанице ТС "Жабал" 110/20 kV, у складу са потребама. Обезбедити двострано напајање изградњом 110 kV далековаода од ТС "Жабал" 110/20 kV до ТС "Зрењанин" 110/20 kV.

На делу територије оштине планиран је 400kV далековод Нови Сад-Зрењанин-Румунија. У наредном периоду потребно је повећати пропусну моћ извода "Вилово" и "Госпођинци" заменом проводника већег пресека на критичним деоницама. Постојећи 35kV вод каблирати у делу грађевинског подручја насеља Жабал, ради могућности привођења простора планираној намени. До свих планираних садржаја ван насеља обезбедиће се напајање путем 20 kV мреже за веће потрошаче, односно нисконапонске за мање потрошаче.

Средњенапонски 35kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостаница 35/20kV задржаће се као 20 kV разводно чвориште. Изградњом нових трафостаница 20/0,4kV напонског преноса, реконструкцијом постојећих, обезбедити довољно капацитета за све потрошаче. Нисконапонску мрежу у појединим деловима насеља на територији Општине потребно је реконструисати. Електроенергетска мрежа ће бити углавном надземна на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима. У деловима насеља где је планирано вишепородично становање, радне зоне, централни садржаји и спортско-рекреативне површине, мрежа ће се у потпуности каблирати.

Поправљање квалитета испоруке и напонских прилика у мрежи решаваће се локално по потреби, изградњом нових средњенапонских и нисконапонских објеката. Градиће се углавном монтажном бетонске, зидане и стубне трафостанице. Највећи број трафостаница градиће се у радним зонама и подручјима где је планирано становање. У деловима насеља где су планиране радне зоне и где постоји ваздушна средњенапонска и нисконапонска мрежа, мрежу је потребно каблирати. Тачан број и локације трафостаница 20/0,4 kV на простору где су планиране радне зоне и блокови за становање, биће одређени плановима нижег реда, који буду прописани за те просторе. Јавно осветљење, са расветним телима које ће пратити нове технологије развоја, планира се у свим насељима, дуж важнијих саобраћајница, као и за потребе свих садржаја ван насеља.

Мрежа јавног осветљења ће се каблирати у деловима насеља где је електроенергетска мрежа каблирана, а у деловима насеља где је електроенергетска мрежа ваздушна, светиљке за јавно осветљење ће се постављати по стубовима електроенергетске мреже. Мрежу јавног осветљења дуж главних саобраћајница треба реконструисати, а у делу насеља са централним садржајем, поставити расветна тела на украсне канделабре. Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из алтернативних извора. Све алтернативне изворе енергије потребно је повезати на најближу 110 (20) kV постојећу мрежу Електропривредног система Србије.

I - 6.3.2. Нафтоводна инфраструктура

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), простор општине Жабаљ спада у одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА, на основу Решења Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине, истражни простор број 5070. Стога се на овом простору планирају истражни радови НИС-НАФТАГАСА.

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте и гаса (сабирни системи, приступни путеви и сл.), вршиће се на овом истражном односно експлоатационом простору.

Према информацији и подацима од Министарства рударства и енергетике број 350-01-5/2005, планира се траса Паневропског нафтовода, која ће из правца места Наидаш у Румунији ући на територију Републике Србије на простору општине Бела Црква. Тачна локација трасе кроз општину Бела Црква, општину Ковин и општину Панчево до Рафинерије Панчево одредиће се на основу прединвестиционе студије нафтовода од границе Румуније-Србија до Трста кроз Србију и одговарајуће урбанистичке документације.

Од Рафинерије Панчево траса планираног Паневропског нафтовода би највероватније требала да прати трасу постојећег Јадранског нафтовода ЈАНА, који једном од својих деоница пролази кроз територију општине Жабаљ.

Све активности на избору трасе будућег Паневропског нафтовода потребно је ускладити са одговарајућим прописима и техничким нормативима за изградњу нафтовода уз поштовање планираних активности на овом простору према Просторном плану општине.

I - 6.3.3. Гасоводна инфраструктура

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре на подручју обухвата Просторног плана општине Жабаљ, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

Снабдевање гасом планираних потрошача у радним зонама извешће се изградњом разводних гасовода, као и потребних мерно-регулационих станица и прикључењем на најближу гасоводну инфраструктуру према условима и сагласности од власника гасовода, који ће према расположивом капацитету и положају гасовода одедити на који ће се гасовод планирани потрошачи прикључити и на ком месту.

Кроз територију општине Жабаљ пролази планирани коридор деонице магистралног гасовода МГ-07 која није изграђена од Бечеја до ГРЧ "Госпођинци". Изградња планиране деонице гасовода може се очекивати у наредном планском периоду.

I – 6.3.4. Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Године 2005. Скупштина Србије је усвојила "Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2015. године", којом се дефинишу елементи за утврђивање стратегије развоја енергетских сектора Србије, у којој је дефинисан и развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије и ефикаснијих технологија и уређаја.

Обновљиви извори енергије су по дефиницији извори чија се енергија експлоатише истом брзином којом се и обнавља. У обновљиве изворе енергије спадају: енергија ветра, енергија сунца, хидроенергија, геотермална енергија и енергија биомасе. Коришћење обновљивих извора енергије позитивно утиче на заштиту животне средине (ваздух, земљиште, флора, фауна и друго) и квалитет и стандард живота.

Тренутно стање у домену енергетског снабдевања општине Жабалъ упућује нас на штедњу и рационално коришћење свих енергената али то не треба схватити као ограничење друштвеног и личног стандарда. Већим коришћењем обновљивих извора енергије се стварају предуслови за виши ниво животног стандарда али и за побољшање услова одрживог развоја животне и радне средине. Главна препрека већем коришћењу обновљивих извора енергије на овом простору лежи у захтеву да енергија из ових извора мора по цени бити конкурентна конвенционалној.

На простору општине Жабалъ као обновљиви извори енергије могу се јавити у облику: биомасе, биогаса, геотермална енергија, сунчева енергија, енергија ветра. Хидрогеотермални потенцијали општине Жабалъ до сада нису детаљно испитани.

Имајући у виду да истраживање, експлоатација и коришћење хидрогеотермалне енергије не представља никакву опасност за животну средину, покрајински Секретеријат за енергетику и минералне сировине предлаже да се ове активности дозволе на овом простору, како би се утврдили геотермални потенцијали овог простора у смислу коришћења геотермалних вода за бање, базене и индустријске процесе-хлађење и грејање простора, пољопривреда-сушење, пољопривреда-грејање пластеника и друго.

Енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогас, геотермална енергија) градиће се у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија), како у насељима тако и ван, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а у случају већих капацитета вишак конектовати у јавну мрежу.

Појединачни енергетски производни објекти већих капацитета који би користили биомасу и биогас за производњу енергије, као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енергију и енергију ветра већих капацитета који ће произведену енергију конектовати у јавну мрежу, могу се градити ван насеља.

Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту, ван зона насеља и заштићених природних и културних вредности, уз сагласност надлежног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних климатских карактеристика, један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфраструктура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана. Такође важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом за и постојање трансформаторских станица и могућност прикључења на њих.

За изградњу соларних енергетских производних објеката потребно је обезбедити грађевинско земљиште у атарима насеља.

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана на каналима или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту.

I – 6.3.5. Минералне сировине

На простору општине Жабалъ планира се истраживање и евентуална експлоатација минералних сировина.

Према решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођења детаљних геолошких истраживања следећим предузећима:

Предузећу д.о.о. "ПАНОН ОПЕКА" Жабалъ, према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођења детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту "Шевар" код Жабља - истражни простор број 5055.

Циглани СЗР "ЛУКА" Госпођинци, према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођеља детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту циглане "Лука" у Госпођинцима - истражни простор број 5051.

Предузећу д.о.о. "ЧУРУЖАНКА" Лесковац, према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођеља детаљних геолошких истраживања опекарских сировина на лежишту циглане "Чуружанка" у Чуругу - истражни простор број 5046.

Предузећу ПТП Дацко д.о.о. Р.Ј. "ПРОЛЕТЕР" Лесковац, према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођеља детаљних геолошких истраживања опекарских глина на лежишту циглане "Дацко" у Чуругу - истражни простор број 5043.

ЈП "Стандард" Жабаљ, према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине одобрена су извођеља детаљних геолошких истраживања подземних вода на територији општине Жабаљ - истражни простор број 5161.

I – 6.4. Телекомуникациона инфраструктура

За потребе квалитетног одвијања телекомуникационог саобраћаја на подручју општине Жабаљ, потребно је у потпуности извршити дигитализацију телекомуникационе мреже. Дигитализација телефонске мреже подразумева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже, туристичке комплексе, као за потребе свих садржаја у простору ван насеља, чиме ће се створити услови за примену и коришћење широко појасних сервиса и приступног мултиплексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM) којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултимедијални сервиси. Телекомуникациона мрежа планира се у коридорима свих категорисаних путева (општинских, државних); по потреби може се градити обострано.

У циљу обезбеђења потреба за новим ТТ прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области телекомуникација потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ТТ канализације, од планираног ТТ окна до просторије планиране за смештај телекомуникационе опреме унутар парцела корисника, или до објекта на јавној површини.

У свим насељима потребно је изградити подземну приступну кабловску мрежу, довољног капацитета. Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније у Ко Жабаљ, Ко Госпођинци, Ко Ђурђево, Ко Чуруг, омогућиће се рад овог система телекомуникација на целом планском подручју. У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС). С обзиром на брз развој телекомуникационог система, као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација, нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради.

Изградња телекомуникационе инфраструктуре на простору Општине вршиће се у складу са овим Просторним планом и плановима развоја, односно условима надлежних предузећа.

I – 6.5. Комунална инфраструктура

Постојећа депонија комуналног отпада

За постојећу депонију комуналног отпада у КО Жабалј неопходно је израдити радни план са програмом мера и динамиком прилагођавања рада за период до 31. децембра 2012. године, у складу са чланом 96. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС" бр. 36/09).

Неуређена депонија

Према Закону о управљању отпадом, члан. 97 Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона изради попис неуређених депонија на свом подручју, а у року од две године изради пројекте санације и рекултивације неуређених депонија, на које сагласност даје Аутономна Покрајина Војводина. Попис неуређених депонија неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

Регионална депонија

Општина Жабалј је донела Одлуку о усвајању Споразума о сарадњи са припадајућим регионом Новог Сада за управљање комуналним отпадом, што подразумева израду Плана управљања комуналним отпадом за регион и локалног плана управљања отпадом. Према Закону о управљању отпадом, Општина Жабалј је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона, у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе, одреди локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада.

Јаме - гробнице

Закон о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05) прописује систем који обухвата обавезе локалне самоуправе као и свакога ко својим радом ствара отпад животињског порекла. Чланом 46. Закона прописано је да је локална самоуправа дужна да на својој територији организује зоохигијенску службу. Лешеви животиња и други отпаци морају се скупљати, прерадити или уништити у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла. За сакупљање, прераду и уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла Влада оснива јавну службу.

У изузетним случајевима лешеви животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници (лешеви кућних љубимаца, лешеви животиња у неприступачним подручјима и они који су сврстани у другу категорију у случају избијања нарочито заразних болести у складу са важећом Наредбом).

I – 7. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА, ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

I – 7.1. Заштита, уређење и унапређење животне средине

Стратешко опредељење заштите животне средине је усмерено у циљу оптималног и рационалног коришћења природних ресурса и унапређење природних и створених вредности на предметном простору.

У том смислу Планом је предвиђена заштита воде, ваздуха и земљишта од потенцијалне деградације.

Планским решењима предвиђено је да се за сва насеља изгради насељска мрежа за потребе водоснабдевања у оквиру регионалног водоводног система. До реализације регионалног система водоснабдевања даљи развој водоснабдевања развијати изградњом појединачних уређаја за кондиционирање воде.

Предузети мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства (приоритетно коришћење за водоснабдевање становништва). Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Дефинисати зоне санитарне заштите, санитарно уредити извориште, вршити систематску контролу и организовати службу за реализацију постављених циљева.

У контексту унапређења квалитета животне средине и заштите вода планирана је изградња сепаратне канализационе мреже у свим насељима. Отпадне фекалне воде и отпадне воде из индустријских објеката пречишћавати пре упуштања у реципијент.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места, где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама. Забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или водотоке било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода које по Уредби о категоризацији вода одговарају II класи. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале, морају се обавезно комплетно пречистити (примарно и секундарно) до траженог степена квалитета. За технолошке отпадне воде потребно је предвидети предтретман код сваког загађивача, као и пречишћавање на постројењу пре упуштања у реципијент, тако да квалитет ефлуента (или упуштене воде) одговара квалитету II класе воде.

Ради заштите и коришћења подземних вода обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода. Стање нивоа и квалитета подземних вода прве (фреатске) издани прати Републички хидрометеоролошки завод, а дубљих издани и дубоких подземних вода, предузеће, односно друго правно лице коме то повери министарство надлежно за геолошке послове.

Објекте за смештање, складиштење и чување опасних, отровних и лако запаљивих течности пројектовати према важећим правилницима који обрађују ове услове а нарочиту пажњу посветити сигурној и трајној заштити подземних и површинских вода.

У контексту заштите и очувања квалитета ваздуха на подручју општине предвиђено је редовно праћење стања квалитета ваздуха и идентификација загађивача на територији Општине. Све застареле технологије иновирати и применити БАТ технологије. Такође, неопходно је успоставити мрежу мониторинг станица на којима ће се стално или повремено пратити квалитет ваздуха у складу са важећом законском регулативом.

Планом је предвиђено да се земљиште као природни ресурс заштити низом мера и активности које ће допринети његовом очувању и унапређењу квалитета, које се односе на:

- адекватно одвођење отпадних вода из насеља сепаратном канализационом мрежом;
- адекватну елиминацију комуналног отпада континуираним одношењем на регионалну депонију на територији општине Панчево;
- адекватан третман сточних лешева у складу са Законом о ветеринарству;
- санацију и рекултивацију општинске депоније, неуређених депонија, сточних гробља и других деградираних површина;
- експлоатацију минералних сировина и обављање истражних радова само у складу са Законом о рударству, Законом о геолошким истраживањима и Законом о пољопривредном земљишту;
- контролисану примена хемијских средстава заштите у области пољопривреде.

I - 7.2. Заштита, уређење и унапређење предела

Концепција и пропозиције заштите, уређења и развоја природе на подручју Просторног плана подразумевају заштиту укупног биодиверзитета и диверзитета предела.

Заштиту биодиверзитета је могуће остварити кроз заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста, заштиту влажних станишта, речних корита и еколошких коридора.

Заштита, уређење и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног подручја.

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу.

Потребно је очувати карактеристичне природне и полуприродне пределе уз Тису, успоставити равнотежу између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на заступљене пределе и унапредити постојеће ради постизања предеоне разноврсности.

Концепција управљања вредностима предела и физичке структуре насеља подразумева:

- развој усклађен са специфичним карактером предела и специфичним карактеристикама физичке структуре насеља;
- промоцију, заштиту и унапређење препознатих природних и културних вредности;
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја);
- повезивање вредности у простору;
- санацију и креирање нових вредности у просторима који су посебно угрожени и деградирани.

I - 7.3. Заштита, уређење и унапређење природних добара

Концепција заштите подразумева заштиту Потисја које чине природна и полуприродна станишта значајна са становишта биодиверзитета (део ИВА подручја уз Јегричку). Надлежна институција за заштиту ће у наредном периоду уз додатна истраживања и валоризацију овог простора и израду студије, спровести поступак проглашење природног добра које би обухватало делове територија општина Жабаљ, Бечеј, Нови Бечеј, Зрењанин и Тител.

I - 7.4. Заштита, уређење и унапређење културних добара

Програм заштите непокретних културних добара на подручју општине Жабаљ подразумева заштиту: споменика културе, евидентираних културних добара и археолошких налазишта. Споменике културе и културна добра која су у процесу утврђивања (налазе се под предходном заштитом) треба третирати законом прописаним мерама заштите као и свим потребним сагласностима које прописује закон. Културно добро и добро које ужива претходну заштиту не сме се оштетити, уништити, нити се без сагласности, у складу с одредбама закона, може мењати његов изглед, својство или намена.

У планском периоду потребно је урадити студију и валоризацију тренутног стања, и тиме створити јаснију слику о потенцијалним ресурсима који ће дефинисати и смернице развоја са становишта заштите.

I - 7.5. Организација простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода

Приликом израде Плана, посебно при планирању организације и уређења простора, у свему су поштовани и уграђени услови и захтеви добијени од Министарства одбране.

Заштита и спасавање становништва од ратних дејстава спроводиће се изградњом склоништа и других заштитних објеката, у складу са условима које поставља Министарство одбране - организациона јединица у општини Жабаљ, а које су у обавези да прибаве инвеститори приликом градње објеката.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на појаве могућег ризика везано за посматрани простор, као и прописивање мера заштите за ограничавање последица ризика који могу имати карактер елементарне непогоде. При утврђивању просторне организације насеља, при зонирању, прописивању урбанистичких параметара, планирању мреже саобраћајница и остале инфраструктуре, морају се поштовати општи принципи заштите од елементарних непогода и природних катастрофа.

Управљање ризиком од природних непогода и технолошких удеса односи се на:

- планирање и имплементацију мера превенције;
- приправност и правовремено реаговање;
- санацију последица.

Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама – удесима и катастрофама.

I – 8. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ

Просторни план општине Жабаљ је документ који дефинише релевантне политике и из њега треба да проистекну конкретни развојни пројекти усаглашени са европским нормативима и стандардима, којима ће се конкурисати на покрајинском, републичком као и европском нивоу, ради обезбеђења потребне финансијске подршке. Операционализација саобраћајно добро повезане и функционално добро усаглашене мреже насеља омогућила би живљу међуопштинску сарадњу, која би подразумевала формулисање и усклађивање заједничких интереса и заједничких макро-инфраструктурних и привредних подухвата.

Простор општине Жабаљ ослања се у блиским, мањим или вишим степенима условљености и повезаности на општину Бечеј на северу, општину Нови Бечеј и град Зрењанин према истоку, општину Тител и град Нови Сад ка југу и општине Темерин и Србобран на западу. Општина Жабаљ се налази у источном делу Јужнобачког округа. Међународна пловна река Тиса је природна граница, у већем делу, са општином Нови Бечеј и градом Зрењанин, тј. са Банатом. На северу, природна граница са општином Бечеј је Стара Тиса. Иако све наведене општине и град Нови Сад (осим општине Нови Бечеј и града Зрењанина), заједно са општином Жабаљ припадају Јужнобачком округу, не може се рећи да су привредне, просторне, културне и друге интеракције између ових, а и предходно наведених суседних општина, до сада биле на нивоу који може да мотивише даљи развој ширег региона. Управо зато, неискоришћени потенцијали треба да буду активирани у планском периоду.

Град **Нови Сад**, у функционалном смислу, представља центар Јужнобачког региона, тако да привредна повезаност, везе у терцијарном сектору, као и саобраћајна интегрисаност чине да су простори општина Жабаљ и Нови Сад у међусобном утицају. Жабаљ и Нови Сад имају посебно интерактивне везе у следећим областима:

- коришћење пољопривредних потенцијала за снабдевање ширег тржишта здравом храном, уз максимално ангажовање постојећих и развој нових прерађивачких капацитета;

- развој малих и средњих предузећа која би могла задовољити потребе ширег тржишта;
- дефинисање улоге и значаја државног пута I реда број 7. преко којих општина Жабалј остварује везу са Новим Садом и Зрењанином (Банатом);
- изградња новог крака железничке пруге према Зрењанину и повезивање Новог Сада и Зрењанина железничким саобраћајем преко Жабља;
- разматрање могућег заједничког дугорочног решавања водоснабдевања;
- заједничко решавање одлагања комуналног отпада и потписивање међуопштинског споразума о формирању региона за одлагање комуналног отпада.

Особеност повезивања града **Зрењанин** и Општине Жабалј произилази из чињенице коју представља међународна пловна река Тиса, могућности њеног искоришћавања преко изграђеног друмског моста као основе брзе саобраћајне, привредне и техничке комуникације. Приоритет у будућем заједничком деловању може се препознати и у изградњи новог крака железничке пруге према Зрењанину, изградњи новог железничког моста на Тиси, односно, повезивање Новог Сада и Зрењанина и железничким саобраћајем преко Жабља. Заједничка сарадња на унапређивању еколошких критеријума у планирању, као и у привредном организовању, мора бити стратешко опредељење политика развоја општине Жабалј и града Зрењанина, поготово са аспекта заштите Тисе и емисионих утицаја планираних садржаја на њој. То је инвестиција потребна њима, али је она и од Покрајинског значаја, те се у имплементацији мора окренути и ка њеним фондовима. Изградња марине на Тиси као туристичке дестинације, је акција ка унапређењу овог простора и пружање садржаја који ће привући туристе и повезати ова два административна подручја.

Општина Жабалј је са општином **Бечеј и Нови Бечеј** повезана преко државног пута II реда бр. 122. Општине су недовољно функционално повезане. У планском периоду би требало овакву ситуацију променити, пре свега због заједничких интереса који имају ове општине (Парк природе "Стара Тиса код Бисерног острва"-заштита мртваје и њен туристички потенцијал: ловни и риболовни туризам; река Тиса-заштита од великих вода, заштита еколошког коридора, развој речног саобраћаја као и наутичког туризма).

Заједнички интерес општине Жабалј и **Темерин** у планском периоду је река Јегричка и њен еколошки и туристички потенцијал, из ког треба да проистекну конкретни развојни пројекти којима ће се конкурисати на покрајинском, републичком као и европском нивоу, ради обезбеђења потребне финансијске подршке. Са општином **Србобран** општина Жабалј има заједнички интерес у изградњи саобраћајне инфраструктуре и у заједничком решавању еколошког депоновања комуналног отпада. Постојећу међуопштинску слабу повезаност са општином **Тител** у планском периоду треба ојачати побољшањем саобраћајне повезаности. Изградња инфраструктурних објеката, презентација природних и еколошких потенцијала (изградња општинских путева, река Тиса: заштита од великих вода, заштита еколошког коридора, развој речног саобраћаја као и наутичког туризма) су приоритет у будућем заједничком деловању ове две општине.

II – ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

II – 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

II - 1.1. Целине и зоне одређене планским документом

II - 1.1.1. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште треба у планском периоду заштитити и радити на унапређивању производње здраве хране. При коришћењу пољопривредног земљишта водити рачуна да се:

- смањи, а по могућности и искључи примена средстава за заштиту биља (пестицида);
- смањи употреба, а по могућности и искључи примена средстава за исхрану биља (ђубрива) синтетичко-хемијског порекла, регулатора раста и адитива;
- пољопривредна производња по могућности заснива на природним процесима и употреби органских материја;
- усклади развој биљне и сточарске производње;
- подижу пољозаштитни појасеви ради смањивања штетног утицаја ветрова.

У План се уграђују правила коришћења, уређења и изградње на пољопривредном земљишту, значи начин и услови под којим се може вршити промена намене пољопривредног земљишта у другу врсту земљишта (најчешће у грађевинско).

Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе и промена намене земљишта може да се врши:

- када то захтева општи интерес (изградња путева и пруга са припадајућим површинама и објектима, изградња водопривредних објеката, енергетских објеката, комуналних објеката, ширење насеља и сл.), уз плаћање накнаде за промену намене и на основу урбанистичког плана;
- за експлоатацију минералних сировина и одлагање јаловине, пепела, шљаке и других опасних и штетних материја на пољопривредном земљишту, као и изградња рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту, одобрење може да се изда ако је претходно прибављена сагласност Министарства;
- пољопривредно земљиште које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер приводи се одговарајућој намени, односно оспособљава за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта који је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина;
- ради израде разних врста опеке (експлоатација глине), заснивање расадничке производње шумског биља, узимање земљишта у закуп за изградњу објеката на пољопривредном земљишту; промена може да се врши по претходно прибављеном одобрењу у ком се утврђује обавеза и начин привођења земљишта првобитној намени, односно оспособљавање тог земљишта за пољопривредну производњу, као и поступак и рок привођења и испитивање опасних и штетних материја у земљишту;
- за изградњу објеката за потребе пољопривредног газдинства и обављања примарне пољопривредне производње и складиштења производа на основу локацијске дозволе, уз обезбеђивање услова заштите животне средине (носилац пољопривредног газдинства обавља сточарску, живинарску, воћарску или виноградарску производњу, односно узгој рибе, односно обавља друге облике пољопривредне производње: гајење печурака, пужева, пчела и др.);
- за изградњу пратећих садржаја јавног пута (објекти угоститељства, трговине, објекти намењени пружању услуга корисницима пута), спортско-рекреативних објеката, радних комплекса и сл., уз обезбеђивање услова заштите животне средине.

Када се приступа радовима на обрадивом пољопривредном земљишту, којима се то земљиште трајно или привремено приводи другој намени (грађевинско), инвеститор плаћа накнаду у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

II - 1.1.2. Шумско земљиште

Шумско земљиште на територији Општине треба повећати са садашњих 2,04% пошумљавањем пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта, по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства, на основу Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06 и 41/09). На основу Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 61/10), могу се формирати заштитни појасеви зеленила, који ако су већи од 5 а ће се сматрати шумом. Заштитни појасеви зеленила се могу формирати уз путеве (категорисане и некатегорисане, уз водотоке и канале и на пољопривредном земљишту, првенствено уз атарске путеве), ради заштите од еолске ерозије, одношења земљишта и семена у фази усева.

Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је остварити и заштитне (превасходно водозаштитну) и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта

На шумском земљишту дозволила би се изградња објеката за гајење и лов дивљачи, изградња шумских саобраћајница и трасе инфраструктурних водова, уз сагласност и мишљење корисника, сопственика шума. Коришћење шумског земљишта дозволило би се за потребе производње и сакупљања шумских плодова, гљива и лековитог биља.

Правила уређења и заштите станишта дивљачи

Ловишта на територији Општине имају добре услове за развој и гајење дивљачи. Планским мерама се предвиђа:

- пошумљавање непродуктивног земљишта у циљу формирања станишта за дивљач;
- постизање пуног економског капацитета ловишта;
- заштита ретких врста дивљачи;
- изградња ловно-техничких објеката;
- повећање економских ефеката ловства и развој ловног туризма.

II – 1.1.3. Водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/2010), јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште, у смислу овог закона, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:

- 1) у подручју незаштићеном од поплава до 10m;
- 2) у подручју заштићеном од поплава до 50m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- 1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
- 2) одржавање корита водотока и водних објеката;
- 3) спровођење мера заштите вода;
- 4) спровођење заштите од штетног дејства вода;
- 5) остале намене, утврђене законом.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекти;
 - објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом;
 - објекти за спорт, рекреацију и туризам;
- на основу одговарајућег урбанистичког плана а у складу са: условима заштите животне средине, заштите природног добра, заштите културног добра и првенствено на основу мишљења надлежног Водопривредног предузећа и услова надлежног Министарства.

II – 1.1.4. Грађевинско земљиште

За грађевинско земљиште за које се овим Планом прописује израда одговарајућег урбанистичког плана овим Планом дате су прелиминарне границе. При изради тих планова дозвољено је повећање површине грађевинског подручја до 10%.

II - 1.1.4.1. Грађевинско подручје насеља

За сва четири насеља у општини Жабаљ границе грађевинских подручја утврђене су важећим урбанистичким плановима. Овим Планом дата је нова граница грађевинског подручја насеља Жабаљ и смернице за израду урбанистичких планова за сва четири насељена места у општини Жабаљ. Површина насеља, која је овим Планом дефинисана границом грађевинског подручја насеља, израдом новог урбанистичког плана дозвољено је мењати до максимално 10%.

Примена урбанистичких планова за насеља, донетих пре овог Плана: За насеља Жабаљ и Ђурђево су донети планови у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 47/03 и 34/06). За насеље Чуруг и Госпођинци су на снази планови донети пре наведеног Закона, а преиспитани у складу са истим 2003. године. Грађевинско подручје за насеље:

- Жабаљ је дефинисано на основу Генералног плана Жабаљ ("Службени лист општине Жабаљ", бр. 13/03);
- Ђурђево је дефинисано на основу Плана генералне регулације насеља Ђурђево ("Службени лист општине Жабаљ", бр. 13/03);
- Чуруг је дефинисано на основу Регулационог плана насеља Чуруг-Измене и допуне МЗ Чуруг ("Службени лист општине Жабаљ", бр. 11/02 и 13/03);
- Госпођинци је дефинисано на основу Регулационог плана насеља Госпођинци ("Службени лист општине Жабаљ", бр. 7/01 и 13/2003).

У планском периоду наведени планови могу да се примењују у делу који обрађује грађевинско подручје насеља, у делу у ком нису у супротности са одредбама овог Плана, до законског рока за доношење нових урбанистичких планова за насеља. Урбанистичка решења и правила грађења изван границе грађевинских подручја насеља (атар), дата наведеним урбанистичким плановима, се не примењују.

II – 1.1.4.2. Грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места

За грађевинско земљиште ван границе грађевинског подручја насељеног места овим Планом дефинисана је: музејско-едукативни центар, спортско-рекреативни комплекс, зона кућа за одмор и рекреацију, радне зоне, радни комплекси, рибњак, комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода.

Музејско-едукативни центар

На подручју Ко Жабал, у непосредној близини државног пута Нови Сад-Зрењанин, у близини моста на Тиси, налази се концентрација споменичког наслеђа: завичајна збирка, галерија и легат Владислава Рајчетића, стара парна пумпа, војнограничарске зграде и меморијални комплекс Црна Ђуприја, као и споменик жртвама фешизма у Жабљу, рад вајара Јована Солдатовића. Ово подручје везано је и за локацију Старог Жабља и причу о миленијумском трајању живота на обалама Јегричке, које потрђују бројни археолошки локалитети, а подручје се надовезује и на Парк природе "Јегричка". Пункт едукативног и културног туризма, на кат. парцели бр. 10578 Ко Жабал, уредити и изградити уз контролисане интервенције и на потезу који повезује неколико културних добара на приобалном појасу реке Тисе, уз њихов третман и презентацију у оквиру музејско-едукативног центра. Пре свих млађим нараштајима би се у виду школе у природи, омогућило упознавање са значајем овог подручја кроз историју и кроз интерпретацију конкретних догађаја. Простор привести планираној намени по изради одговарајућег урбанистичког плана.

Комплекс опремити неопходном саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром. Архитектонску обраду објеката третирати слободно са циљем да се уклопе у природни амбијент. Режиме коришћења усагласити са условима надлежних предузећа. Све површине намењене јавном коришћењу изградити у складу са потребама хендикепираних лица и лица са посебним потребама.

Могу се градити објекти у функцији различитих видова туризма, као што су: спортско-рекреативни, културно-манifestациони, етно туризам, ловни, риболовни и сл. То могу бити најразноврснији објекти, типа: хотели, ресторани, школе у природи, уметничке колоније, летење позорнице, амфитеатри, и слични садржаји. Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене. Обезбедити учешће мин. 30% зелених површина.

Спортско-рекреативни комплекс

На територији Општине планирани су спортско-рекреативни комплекси у Ко Жабал и Ко Ђурђево. Простор се може привести планираној намени (у циљу повећања укупне туристичке понуде Општине) по изради одговарајућег урбанистичког плана.

Комплекс опремити саобраћајном, водном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром. Архитектонску обраду објеката третирати слободно, са циљем да се уклопе у природни амбијент. Режиме коришћења извести уз услове надлежних предузећа. Све површине намењене јавном коришћењу изградити у складу са потребама хендикепираних лица и лица са посебним потребама.

Могу се градити објекти у функцији различитих видова туризма, као што су: спортско-рекреативни, здравствено-рехабилитациони, културно-манifestациони, етно туризам, ловни, риболовни и сл, у зависности од предности и захтева конкретне локације. То могу бити најразноврснији објекти, типа: хотели, ресторани и други угоститељски објекти, базени, голф терени, и други спортски терени, школе у природи, и слични садржаји. Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене. Обезбедити учешће мин. 30% зелених површина. Комплекс комунално опремити и извести у складу са важећим законским прописима који дотичну област регулишу.

Зона кућа за одмор и рекреацију

На територији општине Жабаљ, у Катастарској општини Госпођинци, Жабаљ и Чуруг, планирано је на 20 локација зона кућа за одмор и рекреацију. Зона кућа за одмор је дефинисана описом граница грађевинског земљишта појединачних локација по катастарским општинама. Услови за изградњу објеката у овој зони, као и за реконструкцију постојећих, издаваће се на основу овог Плана и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Радне зоне

У склопу радних зона предвиђених ван грађевинског подручја насеља могућа је изградња најразличитијих производних и пословних садржаја, а преваходно објеката, односно комплекса који у погледу простора, саобраћаја, инфраструктурне опремљености или радног процеса, не могу бити лоциране у насељу.

Сваки радни комплекс мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфраструктуру и мора задовољити противпожарне услове и услове заштите животне средине.

Радни комплекси морају имати: приступни пут са тврдом подлогом мин. ширине 5,0m до јавног пута; морају бити снабдевени инфраструктуром и инсталацијама неопходним за производни процес; загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неоргански отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду.

У оквиру радне зоне и комплекса могу се градити: пословни објекти, производни, складишни, економски, услужни, објекти инфраструктуре и сл.

Индекс заузетости парцеле је макс. 70%, а индекс изграђености парцеле макс. 2,1. Дозвољена спратност објеката је: за производне-у складу са захтевима технолошког процеса; за пословне-максимално П+1+Пк; за складишне-максимално П+Пк (односно у зависности од технолошког процеса производње, економске и инфраструктурне-максимално П. Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Парцеле се могу оградавати транспарентном или комбинованом оградом висине максимално 2,2m.

Изградња радних зона вршиће се на основу плана детаљне регулације а у складу са смерницама утврђеним овим Планом.

Радни комплекси

На подручју општине Жабаљ планирани су радни комплекси на 15 локација. Радни комплекси су дефинисани описом граница грађевинског земљишта појединачних локација по катастарским општинама. У постојећим радним комплексима који задржавају постојећу делатност, услови за реконструкцију и изградњу објеката издаваће се на основу овог Плана. У постојећим радним комплексима који мењају постојећу делатност и у новим радним комплексима, услови за изградњу објеката издаваће се на основу урбанистичког пројекта, а у складу са смерницама утврђеним овим Планом.

Рибњак

На територији општине Жабаљ, прецизније на територији Катастарске општине Жабаљ, налазе се 3 локације планиране за рибњаке. Рибњак је дефинисан описом границе грађевинског земљишта. Услови за изградњу објеката као и за реконструкцију постојећих, издаваће се на основу овог Плана, урађеног урбанистичког пројекта и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода

Код Ђурђева је планиран комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода за насеља Жабал и Ђућево. Комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода планиран је и код Чуруга и Госпођинаца. Ови комплекси су дефинисани описом границе грађевинског земљишта. Изградња ових комплекса вршиће се према условима утврђеним овим Планом, а на основу одговарајућег урбанистичког плана и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Депоноване комуналног отпада

Депоноване комуналног отпада и одлагање животињских лешева је до сада решавано парцијално. Свако насеља је отпад комуналног и животињског порекла одлагало на локацијама чији степен уређености и опремљености не задовољава потребне критеријуме. На тим локацијама и у њиховом непосредном окружењу присутна је деградација простора, у смислу загађења земљишта, подземних вода и ваздуха. Евидентна је и нерентабилност оваквог начина одлагања отпада, јер је потребно адекватно уредити и опремити више локација.

Укључивањем општине у спровођење Стратегије управљања отпадом за период 2010-2019 год. и прихватањем савременог концепта одлагања отпада и сточних лешева, односно преласком на систем регионалног депоноване отпада кроз формирање вишеопштинских региона са једном регионалном депонијом, потребно је санирати и рекултивисати постојеће локације општинске депоније и неуређених депонија као и сточна гробља.

Општина Жабал припада региону Новог Сада, те је након израде регионалног плана управљања отпадом, који ће утврдити мрежу трансфер и сакупљачких станица у односу на положај регионалне депоније, израдити и локални план управљања отпадом за општину Жабал и остале општине у Региону, којим ће прецизирати начин и динамика сакупљања отпада.

У односу на положај регионалне депоније ће се формирати неколико сакупљачких станица у насељима. То су простори предвиђени за лоцирање контејнера, које ће континуирано празнити надлежна комунална организација.

II – 1.2. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре

Површине и објекти јавне намене, саобраћајне и друге инфраструктуре на подручју обухвата Плана су путни објекти, саобраћајни коридори, извориште воде, постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), енергетски објекти, постојећа депонија комуналног отпада, регионална депонија/трансфер станица, јаме-гробнице.

Путни објекти: Путни објекти су мостови, надвожњаци, пропусти и сл. Услови за њихову изградњу ће се издавати на основу овог планског документа ако су утврђене регулационе линије, односно решени имовинско-правни односи (проглашен општи интерес). Уколико је код изградње ових објеката потребно дефинисати регулационе линије, односно није могуће на другачији начин решити имовинско-правне односе обавезна је израда плана детаљне регулације.

За постојеће путне правце где је предвиђена рехабилитација, појачано одржавање, реконструкција (изградња другог коловоза у оквиру коридора ДП бр. 7), правила грађења утврђују се на основу услова из овог Плана.

За све нове путне правце (планиране обилазнице, општински путеви) обавезна је израда плана детаљне регулације.

Саобраћајни коридори: Државне путеве I и II реда потребно је реконструисати у оквиру постојећих коридора уз обезбеђење елемената активне и пасивне безбедности који припадају рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима. За радне зоне ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз предходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка и уз сагласност управљача над јавним путем). За све нове саобраћајне коридоре (јавни путеви) неопходна је израда одговарајуће урбанистичке и пројектне документације по одговарајућој законској регулативи.

Општинске–локалне путеве пројектовати/градити по устаљеним трасама - атарским путевима, са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта и обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

Извориште воде: Изворишта воде је потребно уредити на основу Закона о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91) и Правилника о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник Републике Србије", бр. 92/2008), тако што је потребно обезбедити појасеве санитарне заштите. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег урбанистичког плана. Зону непосредне заштите са свим објектима, постројењима и инсталацијама је потребно обезбедити оградњавањем. Ужу и ширу зону заштите је потребно одредити на основу издашности изворишта и његових техничких карактеристика. У ужој зони заштите изворишта није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вршење радњи које могу загадити воду. У широј зони заштите је забрањено загађивање земљишта отпадним водама.

Трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти.

Постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ): Код Ђурђево је планиран комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода за насеља Жабаљ и Ђурђево. Комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода планиран је и код Чуруга и Госпођинаца. Ови комплекси су дефинисани описом границе грађевинског земљишта.

Препорука је да се ППОВ руралних насеља Општине граде као постројења за биолошко пречишћавање. Пројектном документацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Студијом процене сваког појединачног пројекта на животну средину ће се оценити квалитет животне средине у контексту предложеног третмана отпадних вода. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег урбанистичког плана, првенствено на основу услова надлежног водопривредног предузећа и услова заштите животне средине.

Енергетски објекти: Услови за изградњу нових енергетских комплекса (нови комплекси трансформаторских постројења 110/20 kV, производни енергетски објекти који користе обновљиву енергију (биомаса, биогас, соларна енергија, енергија ветра, хидриоенергија и др. за производњу других видова енергије већих капацитета, који произведену енергију конектују у јавни енергетски систем) стећи ће се на основу урбанистичког плана.

Постојећа депонија комуналног отпада: За постојећу депонију комуналног отпада у КО Жабаљ неопходно је израдити радни план са програмом мера и динамиком прилагођавања рада за период до 31. децембра 2012. године, у складу са чланом 96. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09).

Неуређене депоније: Према Закону о управљању отпадом, члан. 97 Јединица локалне самоуправе дужна је да у року од годину дана од дана ступања на снагу **Закона** изради попис неуређених депонија на свом подручју, а у року од две године изради пројекте санације и рекултивације неуређених депонија, на које сагласност даје Аутономна Покрајина Војводина. Попис неуређених депонија неопходно је да садржи податке о локацији, просторним и геометријским карактеристикама, врстама и количинама одложеног отпада, рокове њихове санације и рекултивације, као и друге податке од значаја за утврђивање и спровођење пројеката.

Регионална депонија/трансфер станица: Општина Жабал се укључила у систем региона за управљање отпадом и у том контексту је донела Одлуку о усвајању Споразума о сарадњи са припадајућим регионом Новог Сада за управљање комуналним отпадом, што подразумева израду Плана управљања комуналним отпадом за регион и локалног плана управљања отпадом. Према Закону о управљању отпадом, Општина Жабал је дужна да у року од годину дана од дана ступања на снагу Закона, у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе, одреди локацију за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање отпада.

Јаме-гробнице: Закон о ветеринарству ("Службени гласник РС", бр. 91/05) прописује систем који обухвата обавезе локалне самоуправе као и свакога ко својим радом ствара отпад животињског порекла. Чланом 46. Закона прописано је да је локална самоуправа дужна да на својој територији организује зоохигијенску службу. Лешеви животиња и други отпаци морају се скупљати, прерадити или уништити у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла. За сакупљање, прераду и уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла Влада оснива јавну службу.

У изузетним случајевима лешеви животиња се закопавају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници (лешеви кућних љубимаца, лешеви животиња у неприступачним подручјима и они који су сврстани у другу категорију у случају избијања нарочито заразних болести у складу са важећом Наредбом).

II – 1.3. Општи и посебни услови и мере заштите

II – 1.3.1. Услови и мере заштите живота и здравља људи, уређење и унапређење животне средине

Стратешко опредељење заштите животне средине је усмерено у циљу оптималног и рационалног коришћења природних ресурса и унапређење природних и створених вредности на предметном простору.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, од потенцијалне деградације предвиђене су следеће активности:

- изградња насељске мреже за водоснабдевање у оквиру регионалног водоводног система;
- до реализације регионалног система водоснабдевања даљи развој водоснабдевања развијати изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде;
- изградња сепаратне канализационе мреже у свим насељима Општине;
- отпадне фекалне воде и отпадне воде из индустријских објеката пречишћавати пре упуштања у реципијент;
- обезбедити довољне количине воде за потребе наводњавања пољопривредног земљишта;
- извршити рационализацију коришћења питке воде.

У циљу заштите ваздуха планирају се следеће мере:

- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева у складу са принципима Стратегије управљања отпадом;

- редовно праћење извештаја мониторинга загађивача односно мерних извештаја појединачних привредних субјеката и примена одређених мера, према потреби;
- изградња обилазнице око Жабља и нове трасе државног пута по ободу насеља Госпођинци и Чуруг као и модернизација путне мреже;
- формирање заштитних зелених појасева дуж путева, око радних зона и комуналних објеката и др;
- повећањем процента шумовитости, заштитних појасева и зеленог фонда у насељима унапредиће се санитарно-хигијенски и амбијентални услови предметног простора.

У циљу заштите земљишта од загађења предвиђају се следеће мере:

- адекватно одвођење отпадних вода из насеља сепаратном канализационом мрежом;
- предtretман индустријских отпадних вода пре упуштања у канализациону мрежу;
- адекватна елиминација комуналног отпада континуираним одношењем на регионалну депонију, у складу са Стратегијом управљања комуналним отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије; у наведеном контексту локална самоуправа је донела Одлуку да се прикључи региону, који подразумева формирање регионалне депоније за Град Нови Сад и више општина: Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беоцин, Жабал, Србобран, Темерин и Врбас;
- адекватно одлагање сточних лешева у складу са Законом о ветеринарству;
- санација и рекултивација напуштених и неуређених депонија и деградираних површина (позајмишта);
- експлоатација минералних сировина и обављање истражних радова се мора вршити у складу са Законом о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95);
- контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде.

За урбанистичке планове детаљне разраде, којима ће се спроводити планска решења, орган надлежан за припрему плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину. За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08.).

Допуна мера заштите животне средине, предвиђене Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Жабал на животну средину:

Заштита вода

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта, чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере уређења и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања, а у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС", бр. 92/08). Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама.

Истовремено са градњом постројења за пречишћавање градских и индустријских отпадних вода треба осигурати правилну манипулацију и диспозицију свих муљева који

настају у процесу пречишћавања. Посебно треба размотрити и законски регулисати употребу стабилизованог муља градских постројења за побољшање структуре земљишта и фертилизацију.

У циљу предузимања неких мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање квалитета површинских вода, од значаја је стално и систематско контролисање квалитета површинских вода. Испитивање квалитета вода може да буде бактериолошко и физичко-хемијско. Испитивања се обављају према утврђеним параметрима – индикаторима, чије присуство и квантитет указује на квалитет и исправност воде или, пак, одређује категоризацију воде у водотоцима.

Према Закону о водама, у циљу праћења стања загађености вода, врши се систематско испитивање квалитета површинских и подземних вода на прописан начин на основу Правилника о опасним материјама у водама и Правилника о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода, према програму који доноси Влада РС.

Предузећа која врше испитивање квалитета подземних вода као и испитивање квалитета отпадних вода, дужна су да резултате испитивања доставе Републичком хидрометеоролошком заводу и јавном водопривредном предузећу месечно, а у случају хаваријског загађења воде, у току истог дана.

Праћење квалитета воде за пиће за јавно снабдевање становништва подразумева контролу физичко-хемијских, микробиолошких и радиолошких параметара.

Вода која служи или је намењена за пиће или за производњу и прераду животних намирница, санитарно-хигијенске и рекреативне потребе не сме садржавати материје штетне за здравље изнад прописаних граница, а у погледу физичких, хемијских, биолошких, вирусолошких и радиолошких својстава мора одговарати прописаним условима.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће треба да се врши у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће у свим насељеним местима општине Жабал.

Заштита ваздуха

Основна мера за спречавање и ограничавање негативног утицаја на квалитет ваздуха, као природног ресурса, на територији општине спроводиће се успостављањем мониторинга квалитета ваздуха, на основу утврђене мреже мерних станица и/или мерних места у државној и локалној мрежи мерних станица, у складу са Законом о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09), као и другим подзаконским актима из ове области.

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Контрола квалитета ваздуха се остварује праћењем нивоа загађујућих материја у ваздуху у складу са Уредбом за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10).

Предлог је да се спроводи систематско мерење квалитета ваздуха на више мерних места у општини Жабал. Број и распоред мерних места у мрежи мерних места зависи од просторне густине и временске дистрибуције загађујућих материја у складу са Уредбом за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Заштита од буке

Утврђене повишене вредности нивоа дневне, а поготово ноћне буке, на наведеним мерним местима могу довести до субјективно непријатног осећаја звука и нарушавања здравља током дугогодишње изложености, што налаже примену мера заштите од буке (регулацију саобраћаја и др.) и редовна контролна мерења.

Ниво буке у животној средини се контролише системским мерењем буке које обезбеђује општина, односно град. Мерење буке могу да обављају овлашћене стручне организације у складу са Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини. Истим Правилником прописани су највиши дозвољени нивои буке у насељеним и ненасељеним подручјима.

Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09) дефинисано је да у наредном периоду АП Војводина:

- 1) утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројеката на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности;
- 2) обезбеђује израду стратешких карата буке из надлежности Аутономне покрајине;
- 3) доноси акциони план заштите од буке у животној средини на својој територији;
- 4) обезбеђује финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији;
- 5) врши надзор и контролу примене мера заштите од буке у животној средини.

Мере заштите од буке, које су у обавези локалне самоуправе, реализовати у складу са Законом о заштити од буке у животној средини.

Заштита земљишта

Мере за санирање штетних утицаја на земљиште превасходно се односе на задовољење свих законских прописа и стандарда код изградње инфраструктурних објеката, као и заштиту од евентуалних загађења.

Овим мерама обухваћени су и услови надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и сагласности за изградњу објеката, извођење радова и употребу објеката. При изградњи морају се поштовати сви технички прописи предвиђени законом.

Значајну меру заштите представља праћење квалитета земљишта, што подразумева контролу физичких, хемијских, микробиолошких и радиолошких параметара. Контрола земљишта обухвата пољопривредно и непољопривредно земљиште. Праћење параметара квалитета земљишта (мониторинг) је неопходно вршити у континуитету дужи низ година, у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", бр. 23/94).

Интензивна пољопривредна производња, висока примена минералних ђубрива и неконтролисана употреба пестицида, као последицу имају одређен степен загађења земљишта.

Активности на мониторингу квалитета земљишта подразумевају праћење стања и промена у оквиру следећих параметара:

- физичко-хемијске карактеристике (општи параметри: физичко-хемијски показатељи квалитета, микроелементи, тешки метали, специфични органски полутанти: угљоводоници, пестициди);
- микробиолошке карактеристике (садржај органске материје, укупан садржај органског угљеника, садржај опасних и штетних материја, тешких метала, минералних уља, итд.).

Значајна мера контроле је и континуирано праћење квалитета подземних вода (и земљишта) путем пијезометара на местима потенцијалних загађења животне средине (бензинске, гасне станице и др.).

Такође значајна мера је евидентирање материјала који се користе за одржавање проходности категорисаних путева током зимског периода.

МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ШУМЕ

Планом је предвиђено повећање шумовитости Општине подизањем шума, у складу са Законом о шумама и Законом о пољопривредном земљишту.

У циљу спречавања негативних утицаја на површине под шумама неопходно је крчење шума ускладити са Законом о шумама, а газдовање шумама и њихово унапређивање спроводити на основу Посебне шумске основе.

МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА СТАНОВНИШТВО

Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на становништво дате су у посебним законским и подзаконским актима, које се односе на безбедност и здравље на раду.

При изградњи инфраструктурних објеката (надземни водови, антенски стубови, антенски системи за пренос сигнала итд.) неопходно је водити рачуна о поштовању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљеностима инфраструктурних објеката од насељених места. Техничким мерама, постављањем заштитних ограда, уземљења, надземни водови ће се штитити од пренапона услед атмосферског пражњења.

Да би се избегао негативан утицај надземних водова, нарочито виших напона, на људе, ове водове је потребно градити ван насељених места, у атару, а око њих је потребно обезбедити заштитне коридоре, у којима није дозвољена изградња објеката за становање, као ни изградња других објеката. Комплекси високонапонских постројења се ограђују и постављају мин. 500m од стамбених објеката.

II – 1.3.2. Услови и мере заштите, уређења и унапређења природних добара

II – 1.3.2.1. Опште мере заштите биодиверзитета

Инвазивне биљне врсте: У складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности ("Службени лист СРЈ" Међународни уговори, бр.11/2001) дужни смо да спречавамо ширење или по потреби предузимамо мере за уништавање инвазивних врста. Њихово спонтано ширење не само да угрожава природну вегетацију, него знатно повећава и трошкове одржавања зелених површина. На нашим подручјима се сматрају инвазивним следеће врсте: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lucium halimifolium*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопија (*Reynouria syn. Faloppa japonica*), сибирски брест (*Ulmus pumila*). Наведене врсте не могу да се користе за озелењавање на стаништима природних реткости или у непосредној близини тих станишта. Приликом уређења и одржавања зелених површина треба одстранити евентуално присутне самоникле јединке. Стари примерци инвазивних врста који поседују декоративне вредности и налазе се на уређеним зеленим површинама или дрворедима треба постепено заменити врстама које се не понашају агресивно унутар Панонског биогеографског региона.

Мере заштите биодиверзитета урбаних и аграрних површина: Заштита биодиверзитета урбаних и аграрних површина се заснива на стварању и одржавању зелених површина. Очување биолошке разноврсности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право за здраву средину обезбеђено је Уставом наше државе.

Предлажу се следеће смернице:

- Због смањења зелених површина у окружењу, потребно је повећати зелену масу по јединици површине стварањем вишеспратних композиција на свим преосталим просторима предвиђеним за озелењавање.
- Неопходна је промена намене једног дела аграрних површина у циљу добијања простора за подизање пољозаштених појасева. С обзиром да већи део Општине припада региону који је сиромашан зеленим површинама, формирање заштитног зеленог појаса би повољно утицало на биодиверзитет аграрних површина. Острва зеленила унутар предела омогућавају опстанак угрожених врста птица (грабљивице, сове и сл.) и сисара (бубоједи). Обезбеђују гнездилиште птица певачица које се хране на пољопривредним површинама. Подизање зелених заштитних површина пружа услове великом броју врста чија се станишта смањују услед нестанка салаша и на тај начин се спречава опадање биодиверзитета подручја. Формирање пољозаштених појасева доприноси смањењу негативних утицаја еолске ерозије на обрадивим површинама и може допринети развоју ловног подручја. Усмерено уређење предела у правцу побољшања квалитета ловишта у складу је са међународним стандардима заштите природе.
- За заштитне појасеве према пољопривредним површинама препоручује се примена што већег процента аутохтоних врста (мешавина трњине-*Prunus spinosa*, глога-*Crataegus monogyna*, дивље руже-*Rosa* sp., клена-*Acer campestre*, жешље-*Acer tataricum* и сл).

II – 1.3.2.2. Заштићена подручја

- **Хумка на потесу "Ливаде":** У току је израда студије заштите по којој ће се ово добро заштитити као споменик природе-мали ботанички локалитет.
- **Парк природе "Јегричка":** На територији Општине утврђено је подручје режима заштите II и III степена.
- **Парк природе "Стара Тиса" код Бисерног острва** прописан је режим заштите II и III степена као и заштитна зона.

На целом подручју Парка природе "Јегричка":

Забрањено је: промена утврђеног водног режима; упуштање непречишћених отпадних вода; отварање дивљих плажа; одлагање отпада; формирање викенд зоне и изградња објеката за индивидуално становање; изградња обалоутврда; паљење трске; неовлашћено кретање у границама заштићеног природног добра; сађење алохтоних жбунастих и дрвенастих врста; предузимање и других активности које могу нарушити основна обележја природног добра.

Обезбеђује се: коришћење воде у складу са расположивим водним ресурсом; научно истраживачки рад; контролисана презентација природног добра; едукација; туризам и рекреација; мониторинг стања екосистема и врста; спровођење активних мера управљања популацијама; уређење пунктова за потребе презентације природног добра, еколошка рестаурација деградираних станишта; формирање и одржавање биофилтера на месту улива бочних канала; уређење обале кроз насељена места; уређење туристичких и рекреационих стаза; очување и подизање шумског појаса и ремиза са аутохтоним жбунастим и дрвенастим врстама.

Уколико се усвоје измене Уредбе о режиму заштите, примењиваће се правила из нове Уредбе.

На подручју Парка природе "Јегричка", режим заштите II степена:

Забрањено је: порибљавање алохтоним врстама риба и уношење других алохтоних врста биљака и животиња; привредни риболов; промена аутохтоних облика подручја (каналисање); кретање по и око острва, сем за потребе заштите и чувања, научно-истраживачког рада и контролисану едукацију; лов, осим санитарног; узнемиравање, злостављање, озлеђивање и уништавање дивље фауне и разарање њених станишта; уништавање, кидање или на други начин пустошење дивље флоре, односно уништавање и разарање њених станишта; промена изгледа и облика острва.

Обезбеђује се: измуљивање и уклањање вегетације по посебним пројектима; коришћење пловила на начин који не угрожава животну средину; контролисано кошење ливада на острвима и очување и одржавање аутохтоних група стабала и ремиза на острвима.

На подручју Парка природе "Јегричка", режим заштите III степена:

Забрањено је: на просторној целини рибака захватање воде и упуштање вода које не одговарају квалитету воде реципијента.

Обезбеђује се: постављање баријера за спречавање миграција алохтоних врста риба из рибака; газдовање рибаком према Закону о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда; радови на редовном одржавању рибака "Јегричка"; хидротехничко и хидрограђевинско одржавање водотока и пратећих објеката; лов према ловној основи и привредни риболов у рибаку "Јегричка".

На целом подручју Парка природе "Стара Тиса" код Бисерног острва:

Забрањено је: узнемиравање и уништавање дивље флоре и фауне, осим у циљу научних истраживања и унапређења природних вредности; уношење алохтоних биљних и животињских врста; привредни риболов; промене у хидролошком режиму које би довеле до пада нивоа воде испод коте 72,50m; нагла промена воде у периоду репродукције флоре и фауне; изградња заливних система; свако упуштање воде испод II класе квалитета (β мезосапробна) у Мртву Тису; паљење трске; кошење у репродуктивном периоду; непланско кошење и сеча трске, као и непланско уклањање флотантне и субмерзне вегетације; примена хемијских средстава, пестицида, минералних и органских ђубрива, осим у циљу активне заштите природног добра; промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала, отварање позајмишта и сл.), осим у циљу побољшања хидролошких и еколошких услова станишта; изградња нових објеката, осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра; отварање депонија и одлагање свих врста отпадних материја и складиштење опасних материја; отварање дивљих плажа; неовлашћено кретање у границама заштићеног природног добра; сви видови загађивања животне средине и активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине на заштићеном простору и предузимање других активности које могу нарушити еколошки и визуелни интегритет природног добра.

На подручју Парка природе "Стара Тиса" код Бисерног острва, режим заштите II степена:

Забрањена је: и изградња молова, осим у научно-истраживачке сврхе.

На подручју Парка природе "Стара Тиса" код Бисерног острва, режим заштите III степена:

Забрањено је: поред наведених забрана и: извођење хидромелиорациони радови који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавање нових канала, продубљивање постојећих и др); лов, осим у периоду од 01.11 до 15.12.; употреба свих недозвољених средстава за лов рибе (напр. креч, хлор, кон); улов угрожених врста рибе (лињак, жути барски караш и др); лов рибе у доба мреста; лов младих, полно незрелих или тек сазрелих риба; улов матичних јединки рибе веће репродуктивне вредности: шаран 6 kg, смуђ 6 kg, штука 5 kg; уношење алохтоних (страних) врста риба (биљоједа и грабљивица); коришћење чамаца који нису на електро погон и других пловила на моторни погон (скутера, глисера, ванбродских мотора јачине од 4,8 kw, скијање на води и сл.).

Обезбеђује се: одржавање и ревитализација фрагмената аутохтоних шумака; сузбијање инвазивних врста; реинтродукција биљних и животињских врста и ревитализација станишта; управљање популацијама природних реткости.

На простору заштитне зоне Парка природе "Стара Тиса" код Бисерног острва:

Забрањено је: уношење агресивних (инвазивних) алохтоних врста; радови који негативно утичу на хидролошки режим природног добра; подизање индустријских, занатских и других објеката осим за коришћење ресурса на традиционалан начин, под условима предвиђеним законом; код реконструкције повећање постојеће спратности, промена намене земљишта у смеру интензивнијег коришћења (изградња рибњака, претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других типова пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде); ширење викенд насеља до доношења регулационих планова; проширење грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја; паљење вегетације, осим у циљу усмеравања сукцесије природне вегетације по посебном пројекту; употреба пестицида из групе хлорованих угљоводоника и метил-бромида на удаљености мањој од 50m, а осталих пестицида (зооциди, фунгициди, хербициди) на удаљености мањој од 20m од водотока, канала, бунара и изворишта воде; одлагање свих врста отпадних материја и њихово складиштење; извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет простора и извођење других радњи које би могле негативно утицати на очување и заштиту природног добра.

На простору Парка природе "Стара Тиса" код Бисерног острва обезбеђује се: одржавање и ревитализација фрагмената аутохтоних шумарака; сузбијање инвазивних врста; реинтродукција биљних и животињских врста и ревитализација станишта; мере управљања популацијама природних реткости.

II – 1.3.2.3. Станишта заштићених врста и еколошки коридори

Станишта заштићених врста од међународног значаја

- Ботанички значајна подручја (IPA in Serbia): мере заштите су истоветне као за станишта природних реткости.
- Значајна станишта птица (IBA подручје): Јегричка је због својих изузетних орнитолошких вредности проглашена за међународно значајно станиште птица према IBA пројекту (2000), на површини од 5400 хектара. Пољопривредне површине играју улогу тампон зона и простор за исхрану птица. Промена намене пољопривредних површина унутар границе IBA подручја дозвољена је у правцу формирања стамбене зоне са одговарајућим уделом зеленила. Индустријске, инфраструктурне и друге објекте који буком, светлошћу, или као физичке баријере могу нарушити станиште птица, није дозвољено градити без претходно прибављених услова Завода.

Станишта заштићених врста од националног значаја

- Небрањени шумски појас уз Тису са барском и мочварном вегетацијом (локалитети Царске земље, Мали рит, Врбица). Ради очувања функционалности коридора (река Тиса), неопходно је одржавати обале и приобални појас вегетације у природном или полуприродном стању. Пожељно је регулисати намену обала на начин којим се стварају што веће зелене површине (buffer zone).
- Подручје око баре Мутњача са остацима фрагилних водених, мочварних станишта, као и сувих до влажних и заслањених ливадских екосистема, са карактеристичним представницима значајне флоре и фауне.
- Станиште гороцвета, биљна врста заштићена као природна реткост, обухвата површину од 29,57 ha на кат. парцели бр. 8247 Ко Жабаљ.

Предлог мера заштите:

- спречити пошумљавање клонским тополама и врбама отворених ливадских, слатинских и влажних станишта и уз водотоке;
- спречити одношење (скидање) површинског слоја траве са пашњака и влажних ливада;
- поспешити коришћење пашњака и ливада за потребе локалног становништва, кроз одрживо кошење и пашарење;
- подизати зелене појасеве уз путну и каналску мрежу, коришћењем пре свега аутохтоног садног материјала.

Приликом озелењавања приобалног дела потребно је избегавати коришћење страних инвазивних врста (*Acer negundo*, *Ailanthus glandulosa*, *Amorpha fruticosa*, *Celtis occidentalis*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Gledichia triachantos*, *Lycium halimifolium*, *Parthenocissus inserta*, *Prunus serotina*, *Reynouria* syn. *Faloppa japonica*, *Robinia pseudoacacia*). Кат. парцеле бр. 8247 и 8285 Ко Жабал (станиште гороцвета) не могу се наменити за радне површине.

Еколошки коридор

Код изградње саобраћајница, које пресецају еколошки коридор, неопходно је:

- Смањити вероватноћу приступа животињама на високофреквентне асфалтне путеве. Ова мера служи очувању биодиверзитета као и безбедности учесника у саобраћају. То може да се постигне моделирањем терена са две стране пута (постоје различита техничка решења) и одржавањем слободног простора са травнатом вегетацијом поред пута.
- Изградњу нових или обнављање постојећих мостова, односно пропуста за воду, код саобраћајница неопходно је извршити на тај начин, да се обезбеди пролаз за животиње код свих еколошких коридора. Условe за пролазе за животиње тражити од овог Завода.

На територији Општине су следећи еколошки коридори: водоци и канали, водоток Јегричка, река Тиса, мелиорациони канали, остаци слатинске вегетације унутар заслањених депресија

Водоци и канали: опште мере заштите функционалности коридора су:

- Очувати полуприродне физичке и еколошке особине обале са посебним освртом за приобални појас вегетације.
- Деонице унутар насеља, односно грађевинских реона, треба да постану саставни делови уређених зелених површина (парк, рекреативно подручје, заштитно зеленило). Обале одвојити од простора на којима се одвијају људске активности зеленилом висине 1-3m. Сама обала треба да има травнату вегетацију, чија ширина мора бити у складу са водопривредним условима (појас потребан за одржавање канализованих водотокова), али не може бити ужа од 4m и не сме бити потпуно засенчена дрворедом. Обезбедити редовно кошење обала.
- Постављање осветљења у непосредној близини еколошких коридора (по самој обали) није дозвољено. Извори светлосног зрачења представљају проблем ноћним врстама јер функционишу као светлосне клопке, а такође стресно утичу на фауну у близини путева. На локалитетима где је осветљење саме обале неопходно, обезбедити могућност смањења интензитета светлости изван радног времена објекта, односно током друге половине ноћи.
- Неопходно је обезбедити прелаз за животиње код свих фреквентних саобраћајница које пресецају водотокове. Прелази треба да одговарају потребама већине законом заштићених животињских врста. Прелаз за животиње може да буде комбинован са мостовима.
- Забрањено је користити инвазивне врсте за подизање зелених површина у близини еколошких коридора.

Водоток Јегричка је еколошки коридор локалног значаја. Ради очувања функције коридора неопходно је применити принцип одрживости код коришћења приобалног простора. Неопходне мере заштите је да у појасу од 100m од обале водотока забрањено је променити намену површина у правцу интензивнијег коришћења (претворити пољопривредно земљиште у грађевинску, изградња рибњака, производне делатности и сл.). За могуће промене намене простора (рекреација, пошумљавање, инфраструктура и сл.) тражити условe Завода.

Река Тиса представља еколошки коридор међународног значаја. Очување проходности овог коридора је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета подручја. Мере заштите су:

- Регулисање намене обала на начин да се очувају или да се стварају што веће

зелене површине и очување и обнављање природне вегетације: врба, аутохтоних топола и јасена уз обалу.

- Поплочавање или бетонирање обале свести на најнеопходнији минимум (што краћу деоницу) уз прилагођавање захтевима еколошких коридора. Поплочани или избетонирани делови обале и они који су стрмији од 45% не могу бити дужи од 400m. Оптимално, на сваких 200-300m, треба их прекидати са мањим просторима од неколико десетина метара, који су ближе природном стању (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45% и мала оаза природне вегетације) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке.

Мелиорациони канали су коридори од локалног значаја који повезују слатине и остатке пашњака. Мере заштите су:

- Профил канала приближити природним особинама водотокова региона. У каналској мрежи, за потребе наводњавања не постављати пластичне фолије.
- Током уређења простора обезбедити отвореност канала по целој својој дужини. Уређивање ушћа водотокова треба да се изврши пре изградње објеката у њиховој близини. Код неопходне изградње обалоутврде уредити профил отвореног водотока са природоликим обалама (грубо храпаве површине, присутност ниске вегетације бар на једној страни), чији нагиб не може бити већи од 45°.
- Што мање узурпирати заштитни појас канала (преоравање, изградња објеката и сл.)
- Канали који представљају еколошке коридоре не могу да служе као пријемници непречишћених отпадних вода.

Остаци слатинске вегетације унутар заслањених депресија такође имају улогу еколошких коридора. Мере заштите слатина као еколошких коридора су:

- Забрана промене намене земљишта у правцу интензивнијег коришћења простора (претварање у обрадиво или грађевинско земљиште, пошумљавање, изградња рибњака и сл.);
- Одржавање слатинске вегетације одрживим пашарењем и кошењем.
- Приликом изградње инфраструктуре тражити услове Завода.

II – 1.3.3. Услови и мере заштите, уређење и унапређење културних добара

За непокретна културна добра и непокретна културна добра под претходном заштитом, као и за њихову непосредну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе **Закона** о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, ревитализације, доградње, реконструкције,..), власници-носиоци права коришћења морају прибавити посебне услове - мере техничке заштите од стране надлежног завода за заштиту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију.

За археолошке локалитете наведене у Плану, у тачки "I – 3.1.14. Културна добра", важе одредбе Закона о културним добрима, које обавезују власника да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове од надлежног завода за заштиту споменика културе.

Зона коју захвата локалитет 12 у Ко Чуруг (локалитет "Стари виногради") не треба да буде захваћена грађевинским подручјем, односно треба је предвидети за коришћење искључиво као пољопривредно земљиште.

II – 1.3.4. Инжењерско-геолошки услови, услови и мере заштите од пожара, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа

Мере заштите од **земљотреса** односе се на основне смернице и услове за организацију и изградњу насељских површина, применом важећих правилника везано за степен изградње појединих рејона у насељима (стамбени, централни, радне зоне), густину насељености, спратност објеката, планирање слободних површина за потребе евентуалног измештања и збрињавања становништва. Грађевинско-техничке мере предвиђају правилан избор локације за градњу објеката, забрану изградње на неподесним теренима као и строго поштовање и примена важећих законских прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. Заштита од земљотреса обезбедиће се

спровођењем инжењерско-геолошких услова. При изградњи објекта узети у обзир прорачун на отпорност за земљотрес јачине минимално 7⁰ MCS уз поштовање прописане минималне ширине саобраћајних коридора, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Подручје општине Жабаљ је угрожено **поплавама**. Река Тиса може да угрози атаре Жабља и Чуруга. Одбрамбени насипи подигнути дуж десне обале Тисе (прва одбрамбена линија), затим одбрамбени насипи подигнути дуж обале Јегричке и Мртве Тисе (друга одбрамбена линија), са водопривредним објектима за заштиту од вода (црпне станице, хидромелиорациони канали), штите територије општине Жабаљ од поплавих вода. У наредном периоду нужно је постојеће делове система одржавати у пројектованим елементима, као и отклањати евентуална оштећења облога насипа од утицаја таласа и леда. Планирани развој каналске мреже и њено оспособљавање за двонаменску функцију (одводњавање и наводњавање) допринеће да одводњавање површинских и подземних вода буде много квалитетније. Према плану одбране од поплава одбрана се спроводи по Правилнику за функционисање објекта ХС ДТД у Бачкој у условима високих водостаја, за станице из мреже Републичког хидрометеоролошког завода.

Заштиту од **јаких ветрова** спроводити применом дендролошких мера у организацији и уређењу атара и насеља (при формирању и уређењу појединих делова насеља као и код уређења непосредне околине сваког објекта). Дендролошке мере подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева довољне ширине, планско засађивање високог дрвећа у одређеном распореду и др.

Мере заштите од **пожара** обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељима кроз урбанистичке показатеље (намена површина, степен изграђености, степен искоришћености) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објекта, електроенергетских и гасних постројења.

У оквиру система одбране од **града**, у општини Жабаљ изграђено је укупно 8 (осам) противградних станица са којих се, током сезоне одбране од града, испаљују противградне ракете које спадају у 1. категорију експлозивних материја. Противградне станице изграђене су на следећим локацијама: Будућност (Чуруг 1), Чуруг (Чуруг 3), Чуруг (Ливаде), Госпођинци, Жабаљ (шећерана), Стари Жабаљ (Жабаљ 1), Велики рит и Ђурђево.

Табела бр. 12. - Локације противградних станица у Општини

Ред.бр.	Назив ПГС	Х	У	Н
1.	Будућност (Чуруг 1)	5035554	7425132	81
2.	Чуруг (Чуруг 3)	5038200	7428900	70
3.	Чуруг (Ливаде)	5038412	7419072	81
4.	Госпођинци	5028284	7420219	81
5.	Жабаљ (шећерана)	5029250	7427350	83
6.	Стари Жабаљ (Жабаљ 1)	5026900	7435550	79
7.	Велики рит	5029050	7438600	75
8.	Ђурђево	5020225	7425570	80

Ради неометаног рада и безбедности, у заштитној зони од 100,0m од противградних станица, изградња нових објекта је могућа само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

II – 1.3.5. Услови и мере заштите од ратних разарања

За заштиту становништва од ратних дејстава на подручју општине Жабаљ обавезна је изградња двонаменског склоништа допунске или основне заштите, или заклона, у

складу са постојећом просторно-планском регулативом, важећим техничким прописима и нормативима за склоништа и "Одлуком општинског штаба цивилне заштите о утврђивању степена угрожености територије општине Жабљу", број 82-53/93 од 06.05.1992. године.

Пре одобрења за изградњу/реконструкцију објеката, инвеститори су у обавези да прибаве мишљење надлежног органа за одбрану у Жабљу, о обавези изградње склоништа (врсти склоништа, обиму заштите и капацитету) или о ослобађању од градње склоништа, уколико граде објекте који се налази у насељу или делу насеља/атара у којима није планирана изградња склоништа (у складу са прописима из ове области).

Општи услови за изградњу склоништа су:

- склоништа се планирају као двонаменски објекти, који могу бити засебни објекти односно део грађевинског објекта;
- склоништа могу бити подземни, делимично укопани или надземни објекти;
- породична склоништа се граде за чланове домаћинства, али најмање за три лица. Могу се планирати као оставе, радионице, приручне просторије и сл.;
- кућна склоништа (за зграде са више станова) могу се планирати као друштвене просторије, гараже, бициклане, изложбени простори и сл.;
- блоковска склоништа (за више зграда) могу се планирати као простори за спорт и рекреацију, простори за друштвене активности, затим простори са угоститељским, трговинским или услужним садржајем и сл.;
- склоништа у предузећима и установама могу се планирати као простори за састанке, радионице, сервиси, ресторани за исхрану и сл., у складу са основном делатношћу и потребама предузећа односно установа;
- јавна склоништа се првенствено граде у већим градовима, на прометним јавним местима, величине према процењеном броју становника који се могу затећи на јавном месту.

II – 1.3.6. Услови и мере за обезбеђење енергетске ефикасности изградње

Неопходно је радити на развоју и коришћењу нових и обновљивих облика енергије и на подстицању градитеља и власника да примене енергетски ефикасна решења и технологије у својим зградама, ради смањења текућих трошкова.

Енергетска ефикасност изградње постиже се:

- изградњом пешачких и бициклистичких стаза како би се смањило коришћење моторних возила;
- подизањем уличног зеленила, ваншумског зеленила и пошумљавањем деградираних површина, смањив се загревања тла и створиће се природни амбијент за шетњу и вожњу бицикла;
- пројектовањем и позиционирањем зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираном земљишту;
- сопственом производњом енергије и другим факторима;
- изградњом објеката за производњу енергије на бази алтернативних и обновљивих извора енергије (коришћењем локалних обновљивих извора енергије), и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

Енергетска ефикасност изградње зграде обухвата следеће мере:

- реализација пасивних соларних система: максимално коришћење сунчеве енергије за загревање објекта (оријентација зграде према јужној, односно источној страни света), заштита од сунца, природна вентилација;
- омотач зграде (топлотна изолација зидова, кровова, подних површина; замена /санација прозора, ваздушна заптивност/непропустљивост, друге мере);
- систем грејања и припреме санитарне топле воде (замена/модернизација котлова и горионика, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање,

- замена/модернизација топлотних подстаница, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља топлоте/трошкова, мерача топлоте, друге мере);
- унутрашњу климу, која утиче на енергетске потребе, тј. систем за климатизацију, (комбинација свих компоненти потребних за обраду ваздуха, у којој се температура регулише или се може снизити, могућно у комбинацији са регулацијом протока ваздуха, влажности и чистоће ваздуха);
- унутрашње осветљење (замена сијалица и светиљки ради обезбеђења потребног квалитета осветљености).

Неке зграде, као што су историјски споменици, верски објекти, пољопривредне зграде, могу бити изузете из примене ових мера.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравамо коришћење зграде.

II – 1.3.7. Услови и мере за обезбеђење приступачности површинама и објектима јавне намене лицима са посебним потребама у простору

Овим Планом дају се услови за уређење и изградњу:

- површина јавне намене (јавних објеката или јавних површина за које се утврђује општи интерес);
 - изградњу објеката за јавно коришћење;
- за обезбеђивање несметаног кретања деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица (у даљем тексту: лица са посебним потребама у простору).

Објекти за јавно коришћење јесу: објекат локалне самоуправе, дечија установа, школа, амбуланта, апотека, дом културе и библиотека, спортски и рекреативни објекти, банке, поште, пословни објекти, саобраћајни терминали, и други објекти. При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и друге површине у оквиру улица, шеталишта, скверова и игралишта по којима се крећу лица са посебним потребама, прилаз до објекта, хоризонталне и вертикалне комуникације у јавним и стамбеним објектима са 10 и више станова, морају се обезбедити услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", бр. 18/97.).

II – 2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

II – 2.1. Општа правила грађења

У циљу обезбеђивања реализације планских циљева потребно је одредити урбанистичке критеријуме и услове за изградњу и реконструкцију свих планираних садржаја Плана.

- Конструкцију објекта прилагодити осцилацијама изазваним земљотресом јачине 7°МЦС скале.
- За непокретна културна добра и непокретна културна добра под претходном заштитом, као и за њихову непосредну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе Закона о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, ревитализације, доградње, реконструкције,...), власници-носиоци права коришћења морају прибавити посебне услове - мере техничке заштите од стране надлежног завода за заштиту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију.
- За археолошке локалитете наведене у Плану, у тачки "I – 3.1.14. Културна добра", важе одредбе Закона о културним добрима, које обавезују власника да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове од надлежног завода за заштиту споменика културе.

- Гробља, према Закону о културним добрима, уживају претходну заштиту, те се без посебне евиденције она третирају као заштићене целине.
- Спроводити мере и услове заштите природних и радом створених вредности животне средине у складу са Законом о заштити животне средине.
- Уколико се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порекла (за које се претпостави да има својство природног споменика), извођач радова је дужан да о томе обавести Завод за заштиту природе и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.
- При пројектовању и грађењу обавезно се придржавати одредби Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09).
- Изградњу планираних објеката вршити у складу са "Одлуком о утврђивању степена угрожености насељених места у општини Жабаљ са рејонима угрожености и одређеном врстом и обимом заштите у тим рејонима" и важећим техничким нормативима за склоништа.
- Објекти високоградње јавне и пословне намене морају се пројектовати и градити тако да особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад. Стамбене и стамбено-пословне зграде са десет и више станова морају се пројектовати и градити тако да се особама са инвалидитетом, деци и старим особама омогућава несметан приступ, кретање, боравак и рад.
- Објекат високоградње у зависности од врсте и намене, мора бити пројектован, изграђен, коришћен и одржаван на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства.

II – 2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту

На основу Закона о пољопривреди, ради очувања расположивог пољопривредног земљишта, потребно је да се доноси **пољопривредне основе** заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта као плански документ. Пољопривредна основа се доноси у складу са просторним и урбанистичким плановима и морају бити међусобно усаглашене.

Обрадиво пољопривредно земљиште од I до IV катастарске класе се не може користити у непољопривредне сврхе осим IV и V катастарске класе, која се може користити за подизање шума, вештачких ливада и пашњака, по претходно прибављеној сагласности Министра.

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта на пољопривредном земљишту се могу градити:

- објекти за потребе пољопривредног домаћинства;
- пољопривредни радни комплекси (са објектима за потребе примарне пољопривредне производње);
- објекти за експлоатацију минералних сировина;
- саобраћајни, водопривредни, комунални, енергетски, телекомуникациони објекти и инфраструктура у складу са Планом;
- објекти за потребе привреде, туризма, рекреације и др., у складу са Планом.

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозија изазване ветром (еолска ерозија), примењују се противерозионе мере које обухватају сађење вишегодишњих дрвенастих биљака или подизање и гајење ваншумског зеленила у виду пољозащитних појасева.

Ваншумско зеленило у виду ветрозаштитних и пољозащитних појасева је потребно формирати у оквиру саобраћајне и водопривредне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на око 2% површине територије Општине. Пројектном документацијом је потребно одредити оптималне ширине и типове заштитних појасева, међусобна растојања и конкретан избор врста, у складу са условима станишта. Препоручују се вишередни ажурни појасеви на најугроженијим деоницама. Потребно је оценити

економску оправданост подизања појасева који би били на пољопривредном земљишту или ван линија путног појаса.

На пољопривредном земљишту које је у саставу ловишта могу се подизати и ловне ремизе ради заштите дивљачи. Ловне ремизе су једногодишњи или вишегодишњи засади на мањим површинама који пружају уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе се могу заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминозе, властате траве, коренасто - кртоласте биљке), а вишегодишње од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине.

II – 2.2.1. Правила грађења за објекте за потребе пољопривредног домаћинства - салаше

Услови за изградњу нових салаша (салаша у функцији пољопривредне производње), као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредног домаћинства, издаваће се на основу овог Плана и услова за заштиту животне средине. Просторних ограничења у смислу максималне величине површине парцеле за салаш нема. Код постојећих салаша, ако задовољавају услове за уређење и изградњу из овог Плана, дозвољава се постојећа парцелација.

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозвољена је изградња:

- породичног стамбеног објекта, стамбено-пословног и пословно стамбеног објекта породичног типа,
- помоћног објекта уз стамбени објекат (гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама, трафостаница и сл.),
- економског објекта (стакленик, сточна стаја, ђубриште, пољски wc и сл.),
- помоћног објекта уз економски објекат (магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл.),
- пословног објекта (објекат за храну, пиће и смештај за потребе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- објеката/површина за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- складишног објекта (објекат за складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.), уз обезбеђивање санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова и уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле. Изградња објеката за потребе пољопривредног домаћинства-салаша дозвољена је само ако постоји изграђен породични стамбени објекат или ако се траже услови за његову изградњу. Није дозвољена изградња стамбеног објекта без изградње објеката за потребе пољопривредне производње.

Минимална величина парцеле за изградњу новог салаша је 2500m². Салаш мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусна септичка јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,2m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије, изузетно и мањој, уколико се прибави сагласност суседа. Није дозвољена изградња стамбеног објекта као ни помоћног објекта уз стамбени објекат без услова за изградњу економског објекта и помоћног објекта уз економски објекат (ако исти не постоје на парцели).

Правила грађења за породични стамбени објекат, стамбено-пословни и пословно стамбени објекат породичног типа

- Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта, стамбено-пословног и пословно-стамбеног објекта породичног типа без услова за изградњу економског објекта у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели).

- Дозвољена је изградња више стамбених, стамбено-пословних и пословно-стамбених објеката породичног типа.
- Максималан габарит стамбеног објекта у основи је 200m^2 , максимална спратност објеката је П+Пк, са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају, минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 5,0m.

Правила грађења за помоћни објекат уз стамбени објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз стамбени објекат: гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подруми, оградe, водонепропусне септичке јаме и сл.
- Није дозвољена изградња помоћног објекта уз стамбени објекат без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоје на парцели).
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит помоћног објекта уз стамбени објекат дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност помоћног објекта уз стамбени објекат је П.
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају.
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта и суседне парцеле је 5,0m.
- Парцеле се могу оградавати транспарентном оградом висине максимално до 2,2m. Ограда и стубови оградe се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.
- Водонепропусна бетонска септичка јама гради се на минимално 3,0m од свих објеката и од границе суседне парцеле.
- Трафостанице 20/0,4kV могу бити стубне, зидане или монтажну- бетонске (МБТС), уз обезбеђивање мин. удаљеност 3,0 m од осталих објеката.

Правила грађења за економске објекте

- Дозвољена је изградња следећих економских објеката: стаје, ђубришта, пољски ws, стакленици, пластеници, објекти намењени ратарској, повртарској, воћарско-виноградској, рибњачкој, сточарској и осталим видовима пољопривредне производње, као што су гајење пужева, печурака и цвећа и сл.).
- Није дозвољена изградња економског објекта без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоје на парцели).
- Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит економског објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност економског објекта је П.
- Минимална удаљеност економског објекта од породичног стамбеног, односно пословног објекта је 20,0m а од суседне парцеле минимална удаљеност је 10,0m.
- Минимална удаљеност економског објекта: стаје, ђубришта, пољског ws, од бунара је 25,0m.

Правила грађења за помоћни објекат уз економски објекат

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз економски објекат: магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне механизације и сл.
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Габарит помоћног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност помоћног објекта је П+Пк.
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0m а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0m.
- Трафостанице 20/0,4kV могу бити стубне, зидане или монтажну- бетонске (МБТС), уз обезбеђивање мин. удаљеност 3,0 m од осталих објеката.

Правила грађења за пословни објекат

- Дозвољена је изградња следећих пословних објеката: објекти за храну, пиће и смештај, за потребе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу.
- Дозвољена је изградња само једног пословног објекта.
- Габарит пословног објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност пословног објекта је П+1+Пк.
- Минимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0m.

Правила грађења за објекте/површине за спорт и рекреацију

- Дозвољена је изградња објекта/површина за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу.
- Габарит објекта/површине дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност објекта је П.
- Минимална удаљеност објекта/површине од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0m.

Правила грађења за складишне објекте

- Дозвољена је изградња објеката за складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.
- Габарит објекта дефинише се урбанистичким условима у складу са његовом наменом.
- Максимална спратност објекта је П+Пк, односно у зависности од усвојеног технолошког поступка складиштења.
- Минимална удаљеност објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0m.

II – 2.2.2. Правила грађења за воћарско-виноградарску кућицу

На парцели плодног земљишта која је према начину коришћења сврстана у културу воћњак, односно виноград, дозвољена је изградња воћарско-виноградарске кућице, бунара, пољског ws и оставе за смештај воћа, уз обезбеђивање следећих услова:

- Дозвољена је изградња: воћарско-виноградарске кућице, бунара, пољског ws и оставе за смештај воћа.
- Минимална површина парцеле је 1000,0m².
- Минимална ширина парцеле је 10,0m.
- Најмање 85% површине парцеле мора се користити као воћњак или виноград.
- Максимална површина за изградњу воћарско-виноградарске кућице је 25m².
- Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0m.
- Максимална спратност објекта је П, са подрумом (уколико то хидротехнички услови допуштају).
- Дозвољава се изградња надстрешница, тримова и пергола, које ако нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта.
- Уз воћарско-виноградарску кућицу дозвољена је изградња и оставе за смештај воћа, максималне површине 100,0m² и спратности П;
- Минимална удаљеност оставе за смештај воћа од границе суседне парцеле је 1,0m.
- Парцеле се могу оградаживати транспарентном или живом оградом, висине до 2,0m. Ограде и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 0,5m од међне линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа.

II – 2.2.3. Правила грађења за пољопривредне радне комплексе

Избор локације за изградњу пољопривредног радног комплекса (са објектима за потребе примарне пољопривредне производње, за потребе складиштења и прераде

пољопривредних производа) треба извршити након потпуне анализе природних одлика (рељефа, педолошких, геолошких, метеоролошких и хидролошких карактеристика), као и других услова (близина и могућност прикључења на јавни пут и осталу инфраструктуру, утицај на окружење и животну средину и др). Такође, при избору локације за изградњу неопходно је водити рачуна о квалитету земљишта и где год је то могуће објекте лоцирати на земљиштима слабијих бонитетних карактеристика.

Парцеле се могу оградавати транспарентном оградом, висине максимално до 2,2m. Ограда и стубови оgrade се постављају на удаљености од минимум 1,0m од међне линије.

Пољопривредни радни комплекс мора бити комунално опремљен са минимално: приступним путем ширине минимално 3,5m, унутрашњим саобраћајницама, санитарном и водом за потребе производње, унутрашњом канализационом мрежом, електричном енергијом.

Услови за изградњу нових пољопривредних радних комплекса, као и за реконструкцију постојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредне производње, издаваће се на основу овог Плана и услова за заштиту животне средине. Накнада за промену намене земљишта ће се плаћати у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

За потребе пољопривредног радног комплекса дозвољена је изградња:

- стакленика и пластеника,
- објеката за гајење печурака,
- рибњаци,
- фарме - објекти за узгој животиња (живине, ситне и крупне стоке, пужева и др.),
- комплекси за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа,
- машински паркови.

Индекс заузетости парцеле за све радне комплексе је максимално 70%. Индекс изграђености парцеле је максимално 0,8. У оквиру комплекса неопходно је обезбедити минимално 30% озелењене површине.

II – 2.2.3.1. Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од међних линија је минимално 5,0m.

II – 2.2.3.2. Комплекси за гајење печурака

Изградња ових комплекса и објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област. Минимална удаљеност свих објеката од суседних парцела је 10,0m. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

II – 2.2.3.3. Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака. Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима. Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака. У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације. Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3,0m а максимална спратност је П+Пк.

II – 2.2.3.4. Фарме – радни комплекси за узгој животиња

Фарме јесу радни комплекси са објектима и простором за држање и узгој животиња - копитара, папкара, живине и кунића, пужева и др. Удаљеност фарми од грађевинског рејона, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми на којима се узгајају исте, односно различите врсте животиња, мора бити у складу са законима и правилницима који регулишу ову област. Ови објекти морају се лоцирати на компактном и добро оцедитом земљишту, по могућству слабије бонитетне класе. Величину парцеле дефинисати у складу са капацитетом и врстом производње, с тим да се мора обезбедити довољно простран круг фарме, који ће омогућити повезаност свих функционалних делова.

У оквиру фарме треба формирати два одвојена блока - технички и производни. Технички блок подразумева изградњу: објеката за смештај радника, складишта хране, карантинске просторије, машински део, просторије за ветеринарске прегледе, мини клинику за принудна клања и др. Неопходно је обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање уинулих животиња. У производном делу налазе се објекти за узгој стоке, који морају бити подељени по категоријама стоке - за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов.

Максимална спратност објеката је П+Пк, односно П за економске и помоћне објекте. Минимална удаљеност економских објеката од границе суседне парцеле је 10,0m. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова. Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објеката мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен минимално 50,0m од објеката за животиње.

Унутрашње саобраћајнице треба градити тако да се обезбеди кружни ток саобраћаја (чисти и прљави путеви). Путеви који се користе за довоз животиња, хране за животиње, чистих простирки и опреме не смеју да се укрштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња. Повезивање фарми са мрежом јавних саобраћајница обезбедити приступним путем одговарајуће ширине и изграђеним од чврстог материјала. На уласку у комплекс изградити дезинфекциону баријеру минималне дужине 5,0m и ширине минимално 3,0m. Улаз у фарму мора бити под надзором на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме. Круг фарме мора бити ограђен оградом, која спречава неконтролисани улазак људи и животиња.

II – 2.2.3.5. Комплекси за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа

У оквиру ових комплекса дозвољена је изградња објеката за примарну прераду и складиштење свих врста пољопривредних производа са пратећим објектима. Пољопривредни производи који се могу примарно прерађивати и складиштити су: житарице, индустријско биље, лековито биље, цвеће, поврће, воће, производи животињског порекла и др.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др). Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице, кланице и сл. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0m. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

II – 2.2.3.6. Машински паркови

У овим комплексима дозвољена је изградња објеката за смештај свих видова пољопривредне механизације, радионице за оправку возила сопственог возног парка,

објекти за складиштење, сушење и чување пољопривредних производа биљног порекла, ђубрива и др. репроматеријала, евентуално станице за снабдевање горивом за сопствене потребе као и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др), као и пољопривредни алати и опрема ради чувања и одржавања. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0m. Минимална удаљеност станице за снабдевањем горивом за сопствене потребе од границе парцеле и од других објеката у складу са саобраћајним прописима и прописима из области заштите животне средине. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

II – 2.2.4. Правила грађења за противградне станице

У току сезоне одбране од града из противградних станица се испаљују противградне ракете, које спадају у 1. категорију експлозивних материја. Услови за изградњу нових противградних станица издаваће се на основу овог Плана. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 100m од противградне станице могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког Завода Србије.

II – 2.2.5. Правила грађења за пратеће садржаје јавног пута

У појасу уз државне и остале путеве могуће је градити пратеће путне садржаје (бензинске и гасне станице, мотеле, угоститељске објекте и остало) уколико постоје инфраструктурни, комунални и остали услови. Микролокација пратећег садржаја утврђује се уз примену смерница за одабир микролокалитета.

За основни садржај (станица за снабдевање горивом - ССГ):

- 60 m ширина фронта парцеле,
- 30 m дубина парцела.

За основни и додатни садржаји (ССГ, сервис, праоница, мотел и др.):

- 1,5 – 3,0 ha површине за смештање свих потребних садржаја,
- придржавање прописаних удаљености од раскрсница и укрштаја са другим инфраструктурним системима.

У зависности од ранга државног или општинског пута објекти се граде на удаљености (ЗОЈП чл. 1 и чл. 29):

- 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда,
- 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Уз јавне путеве се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа. На државне путеве ове садржаје препоручљиво је координисано везивати преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од мин. 400 m између прикључака.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у облику сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

Индекс заузетости парцеле са саобраћајницама је макс. 70%. У оквиру комплекса неопходно је обезбедити мин. 30% озелењене површине.

II – 2.2.6. Правила грађења на површинама за експлоатацију минералних сировина

Површине и простори који служе за експлоатацију минералних сировина (глине, шљунка, песка, термалних вода, нафте и гаса), планирају се, уређују и користе на

основу решења надлежног Министарства рударства и енергетике (Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине), у складу са Законом о рударству. Уколико се експлоатационо поље налази на пољопривредном земљишту, одобрење за пренамену пољопривредног земљишта се мора прибавити од надлежног Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

Објекти и садржаји који се односе на обраду и прераду минералних сировина, као и производњу базирану на минералним сировинама, третирају се као радни садржаји, у складу са Законом о планирању и изградњи, те се њихова изградња и уређење врши на основу урбанистичког пројекта, урађеног у складу са смерницама датим овим Планом за радне комплексе на грађевинском земљишту ван грађевинског подручја насеља, као и прописима који се односе на конкретну област.

II – 2.2.7. Правила грађења инфраструктурних објеката

Антенски стубови

На пољопривредном земљишту могућа је изградња самостојећих појединачних стубова и постављање телекомуникационих уређаја за потребе телекомуникација, на основу услова грађења за телекомуникациону инфраструктуру из овог Плана.

Мерно-регулационе станице и бушотине нафте и гаса

На пољопривредном земљишту могућа је изградња мерно-регулационе станице и бушотине нафте и гаса на основу услова за енергетску инфраструктуру из овог Плана.

Линијска инфраструктурна мрежа

Грађење линијске инфраструктурне мреже енергетске (електроенергетске средњенапонске (20(35)kV), нафтоводне, гасоводне), телекомуникационе мреже, водоводне, на пољопривредном земљишту могуће је на основу овог Плана, а високонапонске (110kV, 400kV) на основу плана детаљне регулације.

II – 2.3. Правила грађења на водном земљишту

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

II – 2.4. Правила грађења на шумском земљишту

Водећи рачуна о основним принципима заштите шума, на шумском земљишту се могу градити следећи садржаји:

- шумске саобраћајнице и објекти у функцији шумске привреде;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом;
- објекти за гајење и лов дивљчи.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара и других елементарних непогода. Објекти са отвореном ватром (циглане, кречане) и постројења за механичку прераду дрвета се могу лоцирати у складу са Законом (200m од ивице шуме).

Ловачке куће и ловни објекти

Ловачке куће, ловно-производни и ловно-технички објекти се могу градити у складу са ловном основом ловишта, годишњим планом газдовања ловиштем и овим Планом.

Шумски путеви и објекти

Шумски путеви, шумарске куће и други објекти за потребе газдовања шумама, могу се градити у складу са посебном основом газдовања шумама, годишњим извођачким плановима газдовања и овим Планом.

Место објеката и дужину путева дефинисати посебним пројектима. Шумске објекте градити искључиво у функцији заштите и унапређења шума и шумског и ловног туризма.

II – 2.5. Правила грађења на грађевинском земљишту ван грађевинског подручја насеља

II – 2.5.1. Правила грађења за зону кућа за одмор и рекреацију

Услови за изградњу објеката, као и за реконструкцију постојећих у овој зони, издаваће се на основу овог Плана и услова за заштиту животне средине.

Општи услови за изградњу су следећи:

- изградња: главног и помоћног објекта;
 - главни објекат је: "викенд објекат" - кућа за одмор;
 - помоћни објекат је: ограде, водонепропусне бетонске септичке јаме и сл.;
- за изградњу новог главног објекта величина парцеле је мин. ширине 7,0m а површине 500,0m²;
- дозвољени индекс заузетости парцеле је до 20%;
- дозвољени индекс изграђености парцеле је макс. 0,3;
- максимална површина под "викенд објектом" је 150,0m²;
- спратност "викенд објекта" - куће за одмор је максимално П+Пк; обавезна је изградња косог крова, максималног нагиба кровне конструкције 45°;
- дозвољена је изградња и сутерена, односно подрума, ако те геомеханички услови терна дозвољавају;
- садржај "викенд објекта" су просторије и простори намењени секундарном становању и одмору;
- од бочне границе парцеле са северне, односно западне стране, "викенд објекат" градити на мин. 0,5m; од бочне границе парцеле са јужне, односно источне стране, "викенд објекат" градити на мин. 2,5m; од приступног пута "викенд објекат" градити на мин. 10,0m од атарског пута, односно, од јавног пута минимална удаљеност у зависности од његовог ранга;
- "викенд објекат"-кућа за одмор треба да се гради углавном од природног материјала; дозвољава се изградња лођа, трмова и пергола испред и/или у склопу објекта према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима; те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта;
- архитектонска обрада објекта мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, трмови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену дрвета, морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја;
- парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално 1,4m на удаљености мин. 0,5m од границе парцеле која се ограђује.

II – 2.5.2. Правила грађења за радне комплексе ван грађевинског подручја насеља

Општи услови који би важили за радне комплексе су:

- У постојећим радним комплексима који задржавају постојећу делатност, услови за реконструкцију и изградњу објеката издаваће се на основу овог Плана. У постојећим радним комплексима који мењају постојећу делатност и у новим радним комплексима, услови за изградњу објеката издаваће се на основу урбанистичког пројекта, а у складу са смерницама утврђеним овим Планом.
- величина парцеле намењене изградњи привредних капацитета мора бити довољна да прими све садржаје који су условљени конкретним технолошким процесом као и пратеће садржаје, уз обезбеђивање дозвољеног степена искоришћености земљишта и индекса изграђености; површина грађевинске парцеле износи минимално 600,0m² са ширином уличног фронта минимално 20,0m;
- индекс заузетости парцеле: максимално 70%;
- индекс изграђености парцеле: максимално 2,1;
- за сваку грађевинску парцелу потребно је обезбедити противпожарни прилаз минималне ширине 3,5m;
- дозвољена је изградња: пословних, производних и складишних објеката као и изградња у комбинацијама: пословно-производни објекат, пословно-складишни објекат, производно-складишни објекат или пословно-производно-складишни објекат;
- објекти се могу градити као слободностojeћи или објекти у низу а све у зависности од техничко-технолошког процеса производње и задовољавања прописаних услова заштите;
- у оквиру грађевинске парцеле у радној зони дозвољена је изградња породичног стамбеног објекта, односно једне стамбене јединице у оквиру пословног објекта;
- уз главне објекте на грађевинској парцели у радној зони дозвољена је изградња помоћних објеката: оставе, типске трансформаторске станице, ограда, бунари, водонепропусне бетонске септичке јаме (као прелазно решење) и сл.
- спратност објеката се одређује у складу са технолошким процесом производње и мерама безбедности;
- у зависности од намене објеката произилази и њихова спратност; објекти су спратности: пословни: П, П+1, П+1+Пк; производни: П, П+1, евентуално и више ако то захтева технолошки процес производње; складишни: П, евентуално П+1; економски: П; изградња породичног стамбеног објекта дозвољена је максималне спратности П+1;
- обавезна је примена заштитних растојања објеката и предузимање мера заштите животне средине у складу са законском регулативом;
- објекти могу да се граде као слободностojeћи и у низу (у оквиру парцеле);
- изградња објеката у низу (међусобна удаљеност објеката је 0,0m, тј. за ширину дилетације) може се дозволити ако то технолошки процес производње захтева и ако су задовољени услови противпожарне заштите;
- међусобни размак слободностojeћих објеката је минимално половина висине вишег објекта с тим да међусобни размак не може бити мањи од 4,0m;
- на грађевинској парцели се обезбеђује паркирање свих теретних и путничких возила и бицикала, као и потребан манипулативни простор и складишта за сировине, репроматеријал и готове производе;
- висина ограде којом се ограђује радни комплекс не може бити виша од h=2,2m; ограда на регулационој линији и ограда на углу мора бити транспарентна односно комбинација зидане и транспарентне ограде; бочни и задњи део ограде може да се ограђује транспарентном оградом, комбинација зидане и транспарентне ограде и зиданом оградом до висине максимално 1,8m; ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује.

II – 2.5.3. Правила грађења за рибњак

За изградњу рибњака услови ће се издавати на основу урбанистичког пројекта, а у складу са смерницама утврђеним овим Планом.

Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака. У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације, за редовно вршење основне контроле квалитета воде која се упушта, користи или испушта из рибњака. У оквиру комплекса неопходно је обезбедити уређено место или изграђен технички уређај за уклањање смећа и штетних отпадака, који онемогућава загађење рибњака и његове околине. Индекс заузетости парцеле је максимално 70% а индекс изграђености парцеле је максимално 1. На парцели је, осим напред наведених објеката дозвољена изградња пословних објеката у функцији задовољавања туристичке понуде. Минимална удаљеност објеката високоградње од суседних парцела је 3,0m а максимална спратност је П+Пк. На парцели је обавезно обезбедити 30% озелењене површине. У комплексу рибњака могу се градити трафостанице 20/0,4kV, стубне, зидане или монтажне – бетонске (МБТС), уз обезбеђивање мин. удаљеност 3,0 m од осталих објеката.

II – 2.6. Правила грађења инфраструктурне мреже

II – 2.6.1. Правила грађења саобраћајне инфраструктуре

II – 2.6.1.1. Друмски саобраћај

Основни услови и правила грађења за саобраћајну инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана општине Жабаљ су:

Државне путеве II реда – сегменте обилазница на простору општине ће се градити према предложеним трасама ван насеља Жабаљ, Чуруг, Госпођинци, за моторни саобраћај у функцији међурегионалног повезивања и дислокације транзитних токова ка значајним извориштима робних токова. Елементи и објекти ових путних капацитета треба да задовоље захтевани хијерахијски ниво државног пута.

Државни пут I реда задржати у оквиру постојећег коридора уз резервацију простора за изградњу новог коловоза односно две нове саобраћајне траке, и обезбеђење елемената активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута.

У оквиру коридора државног пута I реда обезбедити и све потребне елементе јавног пута прописане Законом о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/05 и 123/07).

У коридору државног пута I реда омогућити изградњу и друге инфраструктуре (енергетска, термоенергетска, телекомуникациона и водопривредна).

Државне путеве II реда потребно је реконструисати у оквиру постојећих коридора уз обезбеђење елемената активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима а у перспективним радним зонама ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз предходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка и уз сагласност управљача над јавним путем).

Профиле државних путева II реда у насељеним местима обезбедити као насељске саобраћајнице са елементима уличног профила који омогућује сегрегацију моторног (динамичког) и немоторног саобраћаја-обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја и сл.).

Табела бр. 13. - Елементи⁶ (препоруке) државних и општинских путева

ПУТЕВИ	ДП I реда бр.7	ДП II реда	општински путеви
ширина коридора (m)	110	40	20
ширина путног појаса (m)	70	20	10
саобраћајне траке (m)	2x3,5 – постојећи коловоз 2x3,5 – планирани коловоз	2x3,25	2x3,0
стабилизована банка (m)	1,85	-	-
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2x0,3
разделна трака (m)	2,0	-	-
банка (m)	2x1,5	2x1,2	2x1,0
носивост (kN)	тежак саобраћај 110	средње тежак саобраћај	лак саобраћај
V _{рас} (km/h)	80/100	80	(50) 60

Укрштање путева и пруга, према добијеним условима од ЈП Путеви Србије, обезбедити следећим решењем:

- укрштање железничке пруге и државних путева II реда предвидети у нивоу са обезбеђењем путних прелаза одговарајућом сигнализацијом,
- укрштање државног пута I реда и осталих јавних путева предвидети у нивоу-површинским раскрсницама са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама,
- број укрштања пруге и општинских (локалних) путева минимизирати и осигурати са путним прелазима (са браницама или полубраницама) и одговарајућом сигнализацијом

Општинске (локалне) путеве градити по утврђеним трасама атарских путева са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта и обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

У оквиру простора општине Жабаљ егзистираће различити хијерахијски нивои атарских путева и они се утврђују овим Планом кроз:

- главни атарски пут има ширину коридора од 12-15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз,
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и служи за двосмерни саобраћај,
- приступни атарски пут има ширину коридора 4-6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја. У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских и атарских путева ако су утврђене регулационе линије, услови за изградњу се издају на основу Плана, а ако је потребно дефинисати регулационе линије (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената попречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

II – 2.6.1.2. Железнички саобраћај

Пошто се планира изградња, реконструкција и модернизација железничких капацитета (пруга и постројења) на простору општине Жабаљ потребно је претходно урадити саобраћајно-техничко-технолошке студије које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру реконструкције и модернизације која ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05) као и нормативе Железнице Србије (Правилник 314 и 315).

⁶ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП (С.Г.РС бр.101/2005), и Правилника о техничким условима које јавни путеви изван насеља и њихови елементи морају да испуњавају са гледишта безбедности саобраћаја (С.Л. СФРЈ бр.35/85 и 45/85).

У случајевима изградње нове железничке пруге (планирана регионална пруга Жабал – Зрењанин) обавезна је израда плана детаљне регулације. Приликом реконструкције постојећих железничких капацитета није потребна израда плана детаљне регулације, већ се реализација реконструкције обавља на основу пројектно-техничке документације и услова из плана.

Табела бр. 14. - Елементи (препоруке) железничких пруга

ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ	магистралне	остале пруге	индустријска пруга (колосек)
ширина коридора (m)	400	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12 у насељу)	16 (12 у насељу)	
ширина колосека (mm)	2 x 1435	1435	1435
минимални полупречник кривине R _{min} (m)	300	300	180
макс.нагиб нивелете (°)	12,5	25	25
носивост (kN)	225 kN	180 kN	(150) 180 kN
V _{rac} (km/h)	250	(120) 160	60

Приликом свих интервенција у смислу изградње, реконструкције свих објеката железничке инфраструктуре ближе пројектно-техничке услове треба тражити од ЈП "Железнице Србије", која је задужена за одржавање и развој железничке инфраструктуре.

II – 2.6.1.3. Водни саобраћај

Све садржаје и програме развоја у оквиру пловног пута реке Тисе треба ускладити са Правилником Дунавске комисије (обезбеђење несметаног транспорта путника и роба на том делу Тисе). Приликом изградње објеката, услове треба тражити од Дирекције за пловне путеве "Пловпут" из Београда која је задужена за одржавање и развој пловних путева. Услови за ову деоницу пловног пута Тисе (km 26–km 65) износе:

- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбени ниво) је 2,5 m,
- ширина пловног пута 75 m,
- минимални радијус кривине пловног пута је 450 – 700 m

Прихватни објекти наутичког туризма (привезиште или туристичко пристаниште) ће се градити у складу са решењима датим у оквиру планова нижег хијерахијског нивоа, важећом законском регулативом и условима установе која управља пловним путем.

II – 2.6.1.4. Пратећи садржаји јавног пута

Уређењу и изградњи ових комплекса и објеката може се приступити на основу израђеног урбанистичког пројекта. У појасу уз државне и остале путеве могуће је градити пратеће путне садржаје (Станице за снабдевање горивима - ССГ-ма, мотеле, угоститељске објекте и остало) у складу са рангом и категоријом јавног пута (ДП I и II реда, општински путеви) уколико постоје инфраструктурни, комунални и остали услови. Микролокација пратећег садржаја утврђује се на основу израђеног урбанистичког пројекта уз примену смерница за одабир микролокалитета.

Одређивање микролокација пратећих садржаја је врло комплексан задатак који обухвата вишекритеријумску анализу параметара који морају бити саставни део урбанистичког пројекта.

Основни критеријуми за избор микролокација за пратеће садржаје су:

- саобраћајно технички услови
- просторни услови
- природни услови
- комунална и инфраструктурна опремљеност
- услови заштите животне средине

1. **Саобраћајно технички услови** се пре свега односе на сагледавање постојања излива/улива и њиховог утицаја на одвијање динамичког саобраћајног тока дуж путног правца. У том погледу места улива/излива за пратеће садржаје пута морају бити лако уочљива, из далека видљива и препознатљива у односу на окружење тј. овим микролокацијама се мора обезбедити тзв. спољна гледаност, која обезбеђује преглед свих могућих саобраћајних ситуација.

Растојања између два узастопна излива/улива на путном правцу треба да искључују у потпуности све негативне утицаје на саобраћајне токове са аспекта искоришћења капацитета пута, нивоа саобраћајне услуге и безбедности.

Саобраћајно технички услови лоцирања пратећих садржаја пута диктирају постојање довољне визуре прегледности у односу на очекиване брзине кретања, с тим што се у потпуности мора задовољити апсолутни минимум зауставне прегледности (гранична вредност визуре захтеване прегледности).

Просторни распоред пратећих садржаја дуж државног пута може бити наспраман и наизменичан. Може бити повезан са пешачком пасарелом или без ње у зависности и од других просторних услова.

2. **Просторни услови** су врло значајан критеријум за избор локације пратећих садржаја, јер у зависности од обима садржаја зависи и обим заузимања земљишта (од 0,5 – 1,5 ha).

3. **Природни услови** су могућност за афирмацију појединих микролокација кроз формирање приступачних пратећих садржаја. Природне вредности привлаче кориснике пута својим положајем, изгледом и укупним нивоом атрактивности. Формирање комплекса пратећих садржаја не сме изазивати озбиљне захвате на ремоделирању терена, као и радње које би могле да поремете природне односе већ напротив, кроз оваква уређења треба да подигну ниво привлачности појединих микролокација.

4. **Комунална и инфраструктурна опремљеност** појединих локација, као и могућности аутономног комуналног опремања, снабдевања и одржавања су веома битни параметри код избора микролокација пратећих садржаја. Могућност повезивања микролокација са окружењем у смислу потребне комуналне инфраструктуре су веома значајне у погледу градње, експлоатације и одржавања пратећих објеката. Директна повезаност ових садржаја са насељима у окружењу обезбеђују ефикасно и поуздано снабдевање објеката, као и брз долазак ургентних и комуналних возила и радне снаге.

5. **Заштита животне средине** у оквиру зона пратећих садржаја је један од важних критеријума за избор микролокација пратећих садржаја, јер све ове зоне са еколошког аспекта имају третман зона повећаног ризика (нарочито у акцидентним ситуацијама). Осим анализе могућих утицаја на окружење у односу на воду, ваздух, земљиште, морају се сагледати и мере очувања одрживог стања животне средине, јер њено нарушавање може током експлоатације да смањује економске ефекте функционисања пратећих садржаја.

Уз јавне путеве се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и прераду пољопривредних производа. Ове садржаје уз ове путеве препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400,0 m између прикључака на основу плана детаљне регулације.

Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда
- 10m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда
- 5m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све категорисане путеве у складу са Законом о јавним путевима и сагласношћу управљача пута, а у складу са смерницама из овог

Плана. Основни критеријуми приликом дефинисања стајалишта на државним путевима I и II реда су следећи:

- избор микролокације у близини туристичких, рекреативних и других садржаја односно у зонама појачане саобраћајне тражње,
- обавезна прописана удаљеност од раскрснице/додатних саобраћајних трака на јавном путу (мин 20 m),
- изградња непосредно уз коловоз предметног пута,
- коловозна конструкција стајалишта мора бити иста као и код предметног пута (осовинско оптерећење од 110 kN за ДП I и II реда),
- обезбеђење дужине прегледности за $V_{\text{рас}}=80 \text{ km/h}$ од 1,5 дужине зауставног пута возила.

II – 2.6.2. Правила грађења водопривредне инфраструктуре

II – 2.6.2.1. Снабдевање водом

- Снабдевање водом становништва и индустрије на обезбедити из локалних водозахвата.
- Дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња новосадског регионалног система;
- Око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног система (резервоари, црпне станице и доводник) дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и тд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватњем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехранбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецикулације;
- Трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа;

II – 2.6.2.2. Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од $\varnothing 200 \text{ mm}$;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент отпадне воде пречистити на ППОВ-насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;

- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима;

II – 2.6.2.3. Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала биће дефинисано одговарајућом пројектно-техничком документацијом и условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" Нови Сад;
- Дуж обала реке и канала са обе стране обезбедити по минимум 14,0 m слободног простора (у грађевинском подручју мин. 7,0 m), преко којег ће се вршити одржавање канала;
- Одбрамбени насип мора бити заштићен тако да се у брањеном појасу ширине 100 m и небрањеном појасу ширине 60 m не могу градити никакви објекти, копати канали, садити дрвеће и сл. у смислу члана 69. Закона о водама.

II – 2.6.3. Правила грађења електроенергетске инфраструктуре

Основни услови и правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата Плана су:

- трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу;
- површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0X6,0m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3m.
- стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од стамбених и других објеката;
- високонапонска, средњенапонска и нисконапонска мрежа се може градити надземно или подземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима;
- услови за изградњу електроенергетске мреже средњенапонског нивоа од 20kV, односно 35kV се издају на основу овог Плана, а за изградњу нове високонапонске надземне мреже 110kV, 220kV и 400kV потребна је израда урбанистичког плана;
- око надземних 110 kV далековаода обезбедити коридор 25 m, око 220 kV-30 m, а око 400 kV-35 m од осе далековаода са обе стране;
- грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО. 105 (Службени лист СФРЈ бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности ЈУС Н.ЦО. 101 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/88), као и условима надлежног предузећа;
- електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и 18/92);
- паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром извести у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру.

Услови за грађење надземне електроенергетске мреже 20 (35) kV:

- електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV (Службени лист СФРЈ, бр. 65/88 и 18/92);
- проводнике високонапонског вода постављати на гвоздене, односно бетонске стубове;
- ван насеља, стубови се могу градити на пољопривредном, шумском и водном земљишту уз сагласност власника (корисника) парцела;
- паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;
- минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању треба да буде од 5,0-20m, у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,0m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5,0-10,0m, а минимална висина најнижих проводника 7,0 m, односно по условима надлежног предузећа;
- минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15,0m, а минимална висина најнижих проводника 12,0m, односно по условима надлежног предузећа.

Услови за изградњу обновљивих извора за производњу електричне енергије:

- Обезбедити прикључење обновљивих извора на 110 kV, односно 20 kV мрежу јавног електроенергетског система, осим извора који ће служити за сопствену производњу електричне енергије.

За изворе који ће служити за сопствену производњу–појединачни ветрогенератори и парк ветрогенератора:

- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Парк ветрогенератора се може градити на пољопривредном земљишту;
- Електроенергетску мрежу која повезује ветрогенератор са потрошачем градити подземно;
- Појединачне стубове ветрогенератора градити на основу услова из овог Плана, а парк ветрогенератора на основу урбанистичког плана;
- За изградњу малих хидроелектрана на постојећим водопривредним објектима потребно је постојеће водопривредне објекте реконструисати пре уградње агрегата.

Електроенергетску подземну мрежу градити по следећим условима:

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима: саобраћајница, некатегорисаних путева, по шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Електроенергетску мрежу на туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног и природног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима;

Смернице за изградњу мреже у насељима:

- На периферним деловима насеља мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;

- У центру насеља, парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију, светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За расветна тела користити живине светиљке високог притиска или натријумове ниског (високог), односно расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и телекомуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,5 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10kV;
- При укрштању енергетских и телекомуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Изнад телекомуникационих каблова није дозвољено полагање електроенергетских каблова, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3m а при приближавању и паралелном вођењу 0,5m.

II – 2.6.4. Правила грађења термоенергетске инфраструктуре

II – 2.6.4.1. Гасоводи и нафтоводи високог и средњег притиска и објекти у саставу гасовода и нафтовода

Уређаји у саставу гасовода високог и средњег притиска, мерно-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице/блокадни вентили са издувавањем, морају се лоцирати да задовоље прописана растојања од различитих објеката, дата у наредној табели.

	Објекти у саставу гасовода					
	Мерно-регулационе станице			Компрес станице	Блокадне станице	чистачке станице
	У објекту од чврстог материјала		Под надсрешницом и на отвореном			
	до 30.000 m ³ /h	изнад 30.000 m ³ /h	За све капацитете			
Стамбене, пословне и фабр.зграде, радионице и склад.запаљ.мат.	15 m	25 m	30 m	100 m	30 m	30 m
Електро неизоловани надземни водови	Висина стуба далековода + 3,0 m					
Трафо станице	30 m					
жел.пруге и објекти	30 m					
Индус. колосеци	14 m	15 m	25 m	25 m	15 m	15 m
Државни путеви првог реда	20 m	20 m	30 m	20 m	30 m	20 m
Државни путеви другог реда и локални путеви	10 m					
Остали путеви	6 m	10 m	10 m	10 m	15 m	10 m
Водотоци	5 m	5 m	5 m	20 m	5 m	5 m
шеталишта и паркиралишта	10 m	15 m	20 m	15 m	30 m	30 m
Остали грађ. објекти	10 m	15 m	20 m	30 m	15 m	15 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код железничких пруга и путева од ивице пружног/путног појаса.

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода и нфтовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10 m од спољне ивице путног појаса државних путева I реда,
- 5 m од спољне ивице путног појаса путева II реда и општинских путева,
- 20 m од спољне ивице пружног појаса железничке пруге, осим ако је гасовод или нафтовод постављен на друмски или железнички мост,
- 15 m од крајње осе индустријског колосека,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.
- Удаљеност укопаног гасовода или нафтовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.
- Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима.
- Ако се гасовод или нафтовода поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.
- При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа. Таква сагласност се не може издати за укрштање са железничком пругом.

II – 2.6.4.2. Гасоводна мрежа ниског притиска

Гасовод ниског притиска се води подземно и надземно. Када се гасовод води подземно дубина полагања гасовода је минимално 0,8 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
- ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
- железничка пруга и индустријски колосек	1,5 m	5,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- државни путеви I и II реда	1,3 m	1,0 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

Дистрибутивни гасовод се не полаже испод зграда и других објеката високоградње. Надземно полагање дистрибутивног гасовода се врши само изузетно, уз посебну заштиту од механичких, температурних и утицаја стварања кондензата.

Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

II – 2.6.4.3. Топловодна мрежа

- Дубина полагања топловода је од 0,6 m до 1,0 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.
- При паралелном вођењу дистрибутивног топловода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, мин. светло растојање износи 0,2m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.
- Укрштање топловода са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно.
- Минимална дубина укрштања топловода са са путевима и улицама је 1,0 m, са железничким пругама 1,5 m, а са индустријским колосецима 1,0 m.
- При укрштању топловода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.
- Удаљеност топловода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

II – 2.6.4.4. Бушотине

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мрења.

- Удаљеност бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далековода опште намене, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса ауто пута и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m;
- објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија;
- удаљеност осе бушотине од шума одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

У случају изградње објеката од стране будућих инвеститора који би градили своје објекте у близини НИС-Нафтагас-ових потребно је да прибаве сагласност од НИС-Нафтагаса.

II – 2.6.5. Правила грађења телекомуникационе инфраструктуре

Телекомуникациона мрежа (ТТ) обухвата све врсте каблова који се користе за потребе телекомуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.).

Услови грађења за подземну телекомуникациону мрежу ванграђевинских подручја насеља:

- ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница и некатегорисаних путева;
- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање од 1,2m;
- При паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV.
- При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m а угао укрштања око 90°;

- При укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;
- При приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5m;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (PP) телекомуникациона мрежа.

За све радио релејне коридоре потребно је израдити Елаборате заштите слободних радио релејних коридора.

Смернице за изградњу ТТ мреже у насељима:

- ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање од 0,8 m;
- При паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5m а угао укрштања око 90°;
- При укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;
- При приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити мин. 0,5m;

Услови за изградњу објеката у простору заштићених коридора:

Електроенергетска инфраструктура: Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 35m од осе вода са обе стране (укупно 70m), за водове 220 kV је 30 m од осе вода са обе стране (укупно 60 m) и за водове од 110kV је 25m од осе вода са обе стране (укупно 50m). Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО.105 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности ЈУС Н.ЦО.101 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/88), као и условима надлежног предузећа.

Телекомуникациона инфраструктура: У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

II – 2.6.6. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

Ради формирања заштитних појасева зеленила (ветрозаштитни и пољозаштитни) на простору обухвата Плана у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на око 2 % укупне површине Општине, дате су смернице за њихово подизање. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, могуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5 m.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре:

- у оквиру путног појаса ДП I реда, се не планира подизање заштитних појасева зеленила, осим ако ширина путног појаса то дозвољава,
- у оквиру путног појаса ДП II реда, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11,0 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m),
- у оквиру путног појаса општинског пута и некатегорисаних путева, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5,0 m,

- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром,
- у оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала, и
- у оквиру водног земљишта уз водотоке и канале уз које су формирані насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачуна о заштити насипа.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:

- формирање појасева од просечно 10,0 m ширине (минимум 6,0 m),
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њихових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса), и
- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Према условима из овог Плана израдити планску документацију (посебне основе газдовања шумама), којом ће се дефинисати управљање заштитним појасевима зеленила. Реализацији заштитних појасева, приступити на основу "Пројекта подизања заштитних појасева на подручју општине Жабал".

II – 3. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

II – 3.1. Смернице за израду планске документације за подручје плана

II – 3.1.1. Опште мере и инструменти за спровођење плана

Опште мере и инструменти за спровођење Плана на територији општине Жабал су:

- уређење и изградњу спроводити на основу намене површина и услова/правила грађења из овог Плана;
- урбанистичке целине и зоне, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:
 - условима заштите од елементарних непогода (земљотрес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава;
 - условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
 - важећим Законима и Прописима који дотичну област регулишу.

За потребе даље заштите и унапређења природних ресурса неопходно је донети и:

- пољопривредну основу,
- шумску основу,
- ловну основу и
- водопривредну основу.

Просторни план општине Жабал даље се разрађује и реализује израдом:

- одговарајућег урбанистичког плана,
- урбанистичког пројекта,
- пројекта парцелације/препарцелације

- локацијском дозволом,
- информацијом о локацији,
- у складу са важећим законима и другим прописима.

II – 3.1.2. Смернице за даљу разраду плана

Просторни план општине Жабалъ разрађиваће се кроз израду одговарајућег урбанистичког плана, урбанистичког пројекта, пројекта парцелације/препарцелације и локацијске дозволе.

Израда плана генералне регулације обавезна је за:

- грађевинско подручје насеља Жабалъ, Чуруг, Госпођинце и Ђурђево.

Израда плана детаљне регулације обавезна је за:

- грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља (музејско-едукативни центар; спортско-рекреативни комплекс, радне зоне; комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода, нови комплекси трансформаторских постројења 110/20 kV, производни енергетски објекте који користе обновљиву енергију (биомаса, биогас, соларна енергија, енергија ветра, хидриоенергија и др. за производњу других видова енергије већих капацитета, који произведenu енергију конектују у јавни енергетски систем);
- електроенергетску инфраструктуру (високотисак дaleководи 110kV, 220 kV и 400 kV) на пољопривредном и водном земљишту;
- марину, привезиште;
- нове саобраћајне коридоре, мелиорационе канале.

Израда урбанистичког пројекта обавезна је за потребе изградње ван насеља: радних комплекса, пољопривредних радних комплекса, рибњака, пратећих садржаја јавног пута, уз прибављање услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

За потребе изградње: објеката у викенд зони, објеката за потребе пољопривредног домаћинства, објеката за гајење и лов дивљачи, шумских путева и објеката, а који су усклађени са наменом површина из овог Плана, локацијска дозвола издаваће се на основу овог Плана и услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Правила грађења за саобраћајну, водопривредну, енергетску и телекомуникациону инфраструктуру дата су за све врсте земљишта збирно.

Смернице за израду урбанистичких планова за грађевинска подручја насеља општине Жабалъ

Услови за уређење и изградњу у грађевинским подручјима насеља општине Жабалъ утврђиваће се према условима утврђеним у одговарајућим урбанистичким плановима. Кроз израду нових урбанистичких планова потребно је обезбедити услове за рационално коришћење постојећег грађевинског земљишта.

Концепција просторне организације, опремања и уређења насеља засниваће се на:

- прилагођавању просторне организације насеља специфичним природним одликама, месним потребама и приликама,
- обезбеђењу услова за очување и развој естетских и амбијенталних вредности насеља,
- креирању флексибилних просторних решења која ће омогућити примену предложених правила за уређење и услова за изградњу,
- очувању природног, културног и историјског наслеђа, као и стварању властитог просторног идентитета, у складу са природним окружењем,
- усклађивању просторног развоја насеља са кретањем броја становника и планираним активностима у функцији побољшања услова живота и заштите животне средине.

Просторна реконструкција насеља предпоставља и потпуну инфраструктурну и комуналну опремљеност и уређење, што подразумева:

- савремену саобраћајну мрежу са свим неопходним пратећим садржајима,
- снабдевање квалитетном пијаћом водом,
- одвођење атмосферских и отпадних вода адекватним системима насељске канализације,
- формирање и унапређење система за снабдевање насеља одговарајућим врстама енергије,
- осавремењавање мреже телефонско-телеграфског саобраћаја, са свим потребним пратећим објектима,
- формирање система континуалних, одговарајуће опремљених озелењених простора, који ће бити саставни део насељског ткива,
- обезбеђење осталих потребних насељских комуналних садржаја, у складу са савременим стандардима.

Очекивани развој привредних делатности, развој мањих и средњих предузећа, иницираће бољи животни стандард и обезбедиће интензивнији развој насеља од досадашњег.

Основни планерски поступак који треба применити код одређивања будуће просторне организације насеља је зонирање. Поред основних зона: центар, становање и рад, у просторној структури сваког насеља треба резервисати простор за сваку планирану функцију насеља као и зону за потребе комуналне инфраструктуре (објекти и површине).

У сектору јавних служби, поред обавезних садржаја, пожељно је стимулисати и приватну иницијативу и развијати различите програме прилагођене особеностима подручја и локалне заједнице:

- брига о деци,
- социјална и здравствена заштита (деце, жена, старих, хендикепираних и инвалидних лица),
- специјализована образовања (побољшање квалитета основног образовања, образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне производње и сл.),
- организовање агроветеринарских установа и сл.
- туристичке организације (развој: спортско-рекреативног, културно-едукативно-манифестационог, ловног, риболовног и етно туризам) и сл.

Смернице за израду урбанистичког плана за грађевинско подручје насеља Жабаљ

Жабаљ има и имаће функцију општинског центра. У планском периоду насеље Жабаљ развијати у градски и мањи индустријски центар развијањем секундарних, терцијарних и непривредних делатности у складу са функцијом: општинског центра и са функцијом подручја са посебним природним вредностима. Због свог геосаобраћајног положаја Жабаљ ће добити на значају као мање саобраћајно чвориште (могућност изградње пратећих путних садржаја: разни сервиси за оправку моторних возила, бензинске и гасне станице, мотели и сл.). Добра саобраћајна повезаност омогућава да се уз насеље развију производне и услужне, у самом насељу услужне и непривредне делатности (јавне службе), а све у складу са улогом насеља. Жабаљ јесте насеље градског карактера и у складу са тим дају се смернице за уређење и изградњу његовог грађевинског подручја.

У насељу **Жабаљ**, у области јавних служби, неопходно је обезбедити услове за размештај, уређење и изградњу објеката:

- из области социјалне заштите: центар за социјални рад, предшколска установа;
- из области образовања: подручна, основна и средња школа;
- из области здравствене заштите: дом здравља, апотека, зоохигијенска служба и ветеринарска станица;

- из области културе и информисања: библиотека, галерија-изложбени простор, дом културе, дом за децу и омладину, народни универзитет, радио станица, локалне новине, општинска туристичка организација;
- из области физичке културе: отворени уређени спортско-рекреативни простор, отворени спортски простор, покривени спортски објект и мањи спортско-рекреативни центар вишенаменског карактера (ако постоји интерес и економска оправданост).

Смернице за израду урбанистичког плана за грађевинско подручје насеља: Чуруг, Ђурђево и Госпођинци

Насеља: Чуруг, Ђурђево и Госпођинци су насеља која имају функцију локалне заједнице. Осим насеља Чуруг, остала насеља ће задржати рурални карактер. Чуруг треба да прерасте у насеље градског карактера са специфичном/специјализованом функцијом (туристичко место, подручје са посебним природним и културним вредностима, уз развијање секундарних, терцијарних и непривредних делатности). У насељима руралног карактера развијати делатности из области прераде пољопривредних производа, утврдити услове за изградњу објеката пољопривредних произвођача који ће се бавити производњом здравствено безбедоносне хране. Саобраћајну инфраструктуру искористи на пласирању роба и као потенцијал за изградњу пратећих путних садржаја.

У насељу **Чуруг** неопходно је обезбедити услове за размештај, уређење и изградњу следећих јавних служби:

- из области социјалне заштите: дом за лица са функционалним и менталним сметњама, предшколска установа;
- из области образовања: подручна и основна школа;
- из области здравствене заштите: здравствена станица и мобилна здравствена служба, апотека, ветеринарска амбуланта, карантин за животиње (ако постоји интерес и економска оправданост);
- из области културе и информисања: библиотека, музеј (ако постоји интерес и економска оправданост) и дом културе;
- из области физичке културе: отворени уређени спортско-рекреативни простор, отворени спортски простор.

У насељу **Ђурђево** неопходно је обезбедити услове за размештај, уређење и изградњу следећих јавних служби:

- из области социјалне заштите: предшколска установа;
- из области образовања: подручна и основна школа;
- из области здравствене заштите: амбуланта и мобилна здравствена служба, апотека и ветеринарска амбуланта;
- из области културе и информисања: библиотека и дом културе;
- из области физичке културе: отворени уређени спортско-рекреативни простор, отворени спортски простор.

У насељу **Госпођинци** неопходно је обезбедити услове за размештај, уређење и изградњу следећих јавних служби:

- из области социјалне заштите: предшколска установа;
- из области образовања: основна школа;
- из области здравствене заштите: амбуланта и мобилна здравствена служба, апотека и ветеринарска амбуланта;
- из области културе и информисања: библиотека и дом културе;
- из области физичке културе: отворени уређени спортско-рекреативни простор и отворени спортски простор.

II – 3.2. Приоритетна планска решења и пројекти

Полазећи од одредби и примене постојећих просторних планова и планских циљева, поставки и решења Просторног плана општине Жабаљ, приоритетне активности по појединим областима су:

Пољопривредно земљиште:

- чување површина и плодности пољопривредног земљишта;
- реконструкција постојећих и изградња нових заливних система;
- успостављање директне производне и економске везе између развоја биљне и сточарске производње;
- подстицање процеса укрупњавања земљишта у складу са могућностима и потребама, специјализације и интензификације радно способних породичних пољопривредних газдинстава;
- развијање облика заједничког организовања производње, дораде, прераде и промета пољопривредно-прехранбених производа и
- очување/обнављање салаша.

Шуме, шумско земљиште и ловишта:

- остваривање заштитне, привредне и социокултурне функције шуме;
- унапређивање стања постојећих шума имајући у виду режиме заштите природног добра;
- повећање површина под шумама и предузимање мера ради постизања оптималног стања шума;
- оптимално коришћење шума у складу са заштитом и одрживим развојем укупног подручја;
- газдовање шумама ускладити са биолошким капацитетима станишта, што подразумева газдовање ЕАТ и аутохтоним врстама дрвећа на одговарајућим стаништима;
- пласман дрвних сортимената израђених од стране корисника (ЈП "Војводинашуме" и ЈП "Воде Војводине"), пласирати у већем обиму на локалном тржишту које постоји у довољној мери;
- обављање радова у шумарству у складу са Општом и посебним основама газдовања шумама;
- формирати мрежу ваншумског зеленила у оквиру пољопривредног земљишта, путне и каналске мреже;
- побољшати услове станишта дивљачи и развој ловног туризма.

Заштита природних добара:

- заштита регистрованих природних добара,
- заштита подручја предвиђених за заштиту,
- заштита природних реткости и еколошких коридора (подручја регистрована као станишта угрожених биљних и животињских врста),
- израда студије заштите за-Хумку на потесу "Ливаде"-по којој ће се ово добро заштитити као споменик природе-мали ботанички локалитет.

Заштита културних добара:

- непокретна културна добра штитити интегрално са простором у коме се налазе;
- активну заштиту непокретног културног наслеђа организовати укључивањем културно-историјских мотива у туристичку понуду и презентацију;
- израдити пројекат презентације вишеслојног локалитета "Стари виногради" (код Чуруга), у оквиру кога се предвиђа и реконструкција објеката на једном делу локалитета;
- очувати постојеће уличне матрице у насељима и карактеристике просторне организације;
- очувати евидентиране визуре и непокретна добра као реперне објекте;
- уз ревитализацију и очување објеката етно-архитектуре неговати и етнолошке вредности подручја (сеоски начин живота, традиционална храна, стари занати...) у сарадњи са локалном заједницом.

Заштита и унапређење животне средине:

- формирање јединственог катастра загађивача на територији Општине;
- успостављање мониторинг система на територији Општине;
- санација и рекултивација општинске депоније, неуређених депонија комуналног отпада и сточних гробља;

- селектовање отпада на извору и увођење рециклаже отпада као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- израда радног плана за општинску депонију у КО Жабал и одлагање општинског отпада на њој најкасније до 31.12.2012. године као привременој локацији до укључивања Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада.

Саобраћајна инфраструктура:

- изградња обилазнице око Жабља (сегмент будућег државног пута II бр. 122, уз могућност фазне градње);
- изградња обилазнице код Чуруга и Госпођинаца;
- изградња новог коловоза односно две саобраћајне траке уз постојећи коловоз и реконструкција постојећег коловоза државног пута I реда бр. 7, уз изградњу разделне, ивичних трака и других елемената пута који припадају том рангу пута;
- изградња сегмента трасе државног пута II реда бр. 122, од државног пута II реда бр. 120 до Чуруга;
- изградња општинских путева (Ђурђево-државни пут I реда бр. 7, Ђурђево-Мошорин, Чуруг-Госпођинци-Темерин);
- изградња марине, привезишта и теретног пристаништа;
- изградња железничке пруге ка Зрењанину и моста на Тиси (предложена варијанта представља плански избор: "мање штете" у односу на постојећи и планирани размештај функција у Општини и у односу на висину трошкова грађења-краћа траса, мање објеката); динамика реализације у овом домену донеће се у оквиру планова релевантних републичких институција.

Водопривредна инфраструктура:

- Реконструкција водозавода и дотрајале мреже у појединим насељима у циљу смањења губитака и изградња неопходног броја бунара;
- Побољшање квалитета воде за пиће;
- Утврђивање зона санитарне заштите и њихово уношење у план управљања водама и урбанистичке планове (план генералне и план детаљне регулације), у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање ("Службени гласник РС", бр. 92/08);
- Изградња канализације и пречистача отпадних вода за Жабал и Ђурђево у Ђурђеву;
- Израда пројектно-техничке документације канализације за насеља Госпођинци, Ђурђево и Чуруг;
- Санирање постојећег стања у циљу заштите животне средине;
- Квалитеније и свеобухватније одржавање постојећих водопривредних објеката;
- Ојачавање и санација насипа на Тиси;
- Изградња дренажних система и система за наводњавање.

Енергетска инфраструктура:

- стимулисање развоја и коришћења алтернативних облика енергије, како би се утицало на побољшање животног стандарда, заштиту и очување животне средине;
- ревитализација и реконструкција постојеће електроенергетске мреже;
- прелазак на 20kV напонски ниво;
- реконструкција нисконапонске мреже у појединим деловима насеља у Општини;
- изградња магистралног гасовода МГ-07 од Бечеја до ГРЧ "Госпођинци";

Телекомуникациона инфраструктура:

- изградња оптичког кабла Нови Сад – Зрењанин
- изградња подземне телекомуникационе мреже у свим насељима;
- уградња аутоматских телефонских централа;
- изградња базних радио-станица система мобилне телефоније;
- изградња кабловског дистрибутивног система за дистрибуцију радио и ТВ сигнала.

Привреда:

- развој свих видова пољопривредне производње у складу са компаративним предностима подручја и захтевима тржишта;

- усклађивање потребе пољопривредне производње са динамиком развоја осталих привредних и непривредних активности;
- малог агробизниса;
- прехрамбене индустрије;
- малих и средњих предузећа;
- уређење и комунално опремање планираних радних зона;
- оспособљавање културних институција Жабља за развој културно-манifestационог туризма;
- развој етно-сеоског туризма;
- уређење и комунално опремање туристичких локалитета уз очување пејсажних и еколошких вредности, као и изградња смештајних капацитета;
- укључивање Тисе и Јегричке у туристичку понуду, посебно кроз развој наутичког туризма, купалишног и риболовног;
- уређење обале, викенд насеља на обали Тисе, садржаја на води и поред воде, спортског риболова као и ловног туризма.

Јавне службе:

- реконструкцију дома за лица са функционалним сметњама;
- проширење и изградња комплекса средње школе у Жабљу;
- изградњу комплекса подручне школе у: Жабљу, Чуругу и Госпођинцима;
- изградњу комплекса зоохигијенске службе у Жабљу;
- изградњу комплекса дома омладине и пионира и народног универзитета у Жабљу;
- изградњу комплекса отворених спортских терена у Ђурђевоу и Госпођинцима.

ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА утврђују се за прве четири године по доношењу Плана, после ког периода је потребно извршити преиспитивање планских решења и утврдити нову листу приоритетних активности.

Приоритетне активности за имплементацију Просторног плана општине Жабљ су:

- основна и детаљна геолошка истраживања, ради утврђивања квалитета и количина подземних вода (воде за пиће и термоминералних вода), утврђивања погодности терена за изградњу и сл.;
- израда урбанистичких планова за насељена места: Жабљ, Чуруг и Госпођинце;
- дефинисање водозахвата северно од Жабља и проширење постојећег водозахвата у Госпођинцима (где ће се и изградити савремено постројење за пречишћавање воде за пиће), као и изградња дистрибутивног водовода;
- изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) за насељена места Општине и изградња канализационе мреже у свим насељеним местима;
- изградња обилазнице око Жабља (уз могућност фазне градње);
- изградња сегмента трасе државног пута II реда бр. 122, од државног пута II реда бр. 120 до Чуруга;
- изградња општинских путева (Ђурђево—државни пут I реда бр. 7 и Чуруг-Госпођинци);
- изградња новог коловоза односно две саобраћајне траке уз постојећи коловоз и реконструкција постојећег коловоза државног пута I реда бр. 7;
- укључивање Општине у систем регионалног депоновања комуналног отпада;
- санирање и рекултивација постојећих депонија комуналног отпада (по формирању регионалне депоније);
- реконструкција дома за лица са функционалним сметњама;
- изградња комплекса подручне школе у: Жабљу, Чуругу и Госпођинцима и
- проширење и изградња комплекса средње школе у Жабљу;
- уређење и изградња комплекса музејско-едукативног центра

Реализација приоритетних активности за имплементацију Плана може бити и допуњена/проширена ако се јаве инвеститори или концесионари за остала планска решења.

II – 3.3. Мере за подстицање равномерног територијалног развоја и кооперације са суседним јединицама локалне самоуправе

Мере за подстицање равномерног развоја територије општине Жабал, које произилазе из планских решења дефинисаних овим Планом, првенствено се односе на валоризовање потенцијала, њихово планско унапређење и одрживо коришћење.

Основне мере се односе на:

- ефикасније спровођење процеса децентрализације дефинисањем надлежности на локалном територијалном нивоу;
- унапређивање социјалног развоја изградом и реализацијом пројеката у области науке, културе, образовања, спорта и рекреације и сл;
- ефикаснијој заштити животне средине и рационалнијем коришћењу ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја;
- спровођење функционалних веза са суседним општинама/градовима при реализацији заједничких пројеката;
- боље инфраструктурно повезивање насеља у Општини.

II – 3.4. Учесници у имплементацији плана

У имплементацији Просторног плана Жабља учествују:

- Општина Жабал,
- Министарство за заштиту животне средине и просторно планирање, Београд,
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Нови Сад,
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад,
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Нови Сад,
- Фонд за развој Републике Србије, Београд,
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад,
- ЈП "Путеви Србије" Београд,
- ЈП "Развој" Жабал,
- ЈКП "Стандард", Жабал,
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије ДОО "Електровојводина", Електродистрибуција "Нови Сад", Нови Сад,
- ЈП "Електромрежа Србије", Погон "Нови Сад", Нови Сад,
- Србија гас,
- Нис Нафтагас,
- Предузеће за телекомуникације "Телеком Србија" АД, Извршна дирекција регије "Север", Извршна дирекција "Нови Сад", Нови Сад,
- ЈВП "Воде Војводине",
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад,
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин.

II – 3.5. Мере и инструменти за имплементацију плана

Даља разрада Просторног плана општине Жабал вршиће се изградом одговарајућих урбанистичких планова и урбанистичких пројеката за планиране зоне и целине, а за простор Општине за који није планирана даља разрада реализација ће се вршити локацијском дозволом, у складу са Законом о планирању и изградњи датим смерницама у овом Плану.

Имплементација Плана у прве четири године по доношењу Плана подразумева реализацију планских приоритетних активности.

Овај План спроводити и кроз изграду: пољопривредне, шумске, ловне и водопривредне основе за територију Општине, које морају бити усклађене са овим Планом.

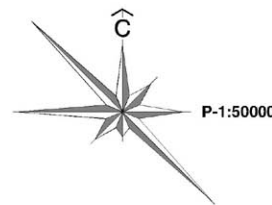
Средства за финансирање активности на имплементацији Просторног плана општине Жабалъ обезбедиће се из средстава: Републике Србије, АП Војводине, општине Жабалъ, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и из средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата Плана.

Општинска управа Жабалъ ће пратити примену Просторног плана, посебно прве етапе имплементације Плана и о томе састављати извештај. Саставни део тог извештаја је оцена спровођења Плана, са евентуалним предлогом о изменама и допунама Плана.

На основу извештаја из претходног става, Скупштина општине Жабалъ ће утврђивати потребу да се приступи измени и допуни Просторног плана општине Жабалъ.

ГРАФИЧКИ ДЕО

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ
ЖАБАЉ

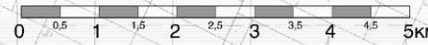
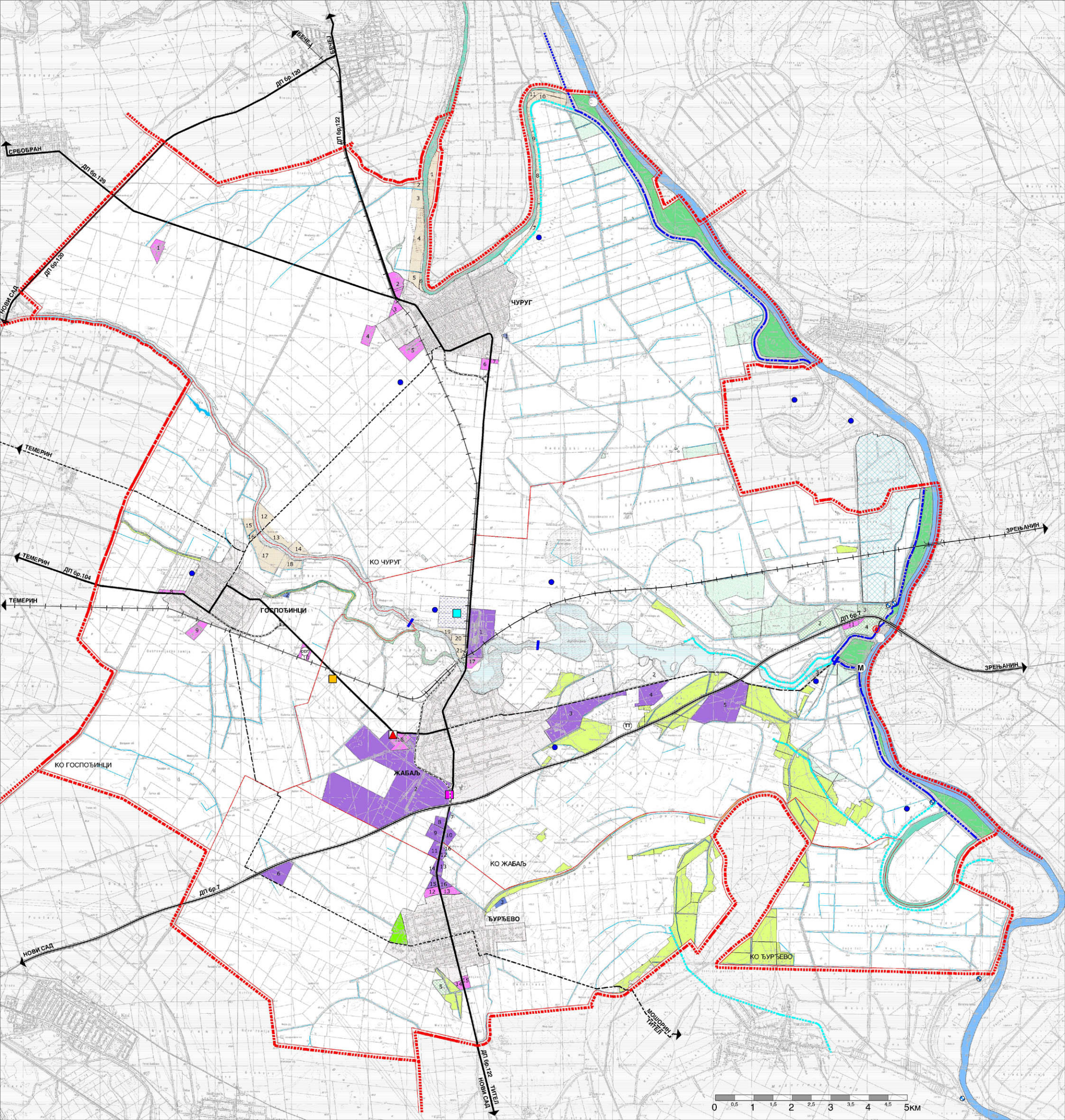
РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 1
НАМЕНА ПРОСТОРА

- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ**
- ОБРАДИВО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
 - ОБРАДИВО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ ПОД ДРЕНАЖНИМ СИСТЕМОМ
 - ИЗВОРИШТЕ
 - ПАШЊАЦИ КОЈИ СУ ВРАЋЕНИ СЕЛИМА НА КОРИШЋЕЊЕ
- ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ**
- ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
 - ШУМА ПАРК
- ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ**
- РЕКА ТИСА - КОРИТО ЗА МАЛУ ВОДУ
 - РЕКА ЈЕГРИЧКА
 - СТАРА ТИСА
 - МАЛА БАРА
 - ВОДОЗАШТИТНЕ ШУМЕ
 - ОБАЛА
- ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ**
- ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ**
- ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ НАСЕЉА
 - МУЗЕЈСКО-ЕДУКАТИВНИ ЦЕНТАР
 - 1-5 СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС
 - 1-21 ЗОНА КУЋА ЗА ОДМОР И РЕКРЕАЦИЈУ
 - 1-16 РАДНЕ ЗОНЕ
 - 1-18 РАДНИ КОМПЛЕКСИ
 - 1-3 РИБЊАК
 - 1-3 ПОСТРОЈЕЊЕ ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА
- ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ**
- ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА
 - ДРЖАВНИ ПУТ II РЕДА
 - ОБИЛАЗНИЦА
 - ОПШТИНСКИ ПУТ
 - ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА
 - МОСТ
 - ТЕРЕТНО ПРИСТАНИШТЕ
 - МАРИНА
 - ПРИВЕЗИШТЕ
 - СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ
 - ТЕРЕТНИ ТЕРМИНАЛ
- НАСИП - I ОДБРАМБЕНА ЛИНИЈА**
- НАСИП - II ОДБРАМБЕНА ЛИНИЈА**
- БУНАР
 - ФАБРИКА ВОДЕ
 - ЦРПНА СТАНИЦА
 - РЕГУЛАЦИОНА УСТАВА
 - МЕЛИОРАЦИОНИ КАНАЛИ
- ТС 110/20kV**
- 20kV РАЗВОДНО ПОСТРОЈЕЊЕ**
- ГЛАВНО РАЗВОДНО ЧВОРИШТЕ - ГОСПОЈИНЦИ**

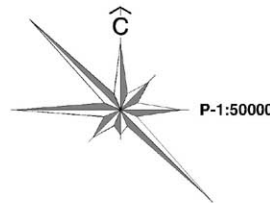
ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА - ГРАНИЦА ОПШТИНЕ

ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ

НАРУЧИЛАЦ:	 ОПШТИНА: ЖАБАЉ	Печат и потпис:
ОБРАТИВАЦ:	 ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД ДИРЕКТОР: ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНОВИЋ дипл.инж.маш.	Печат и потпис:
НАЗИВ ПЛАНА:	ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ	Е - број: 2197
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 1 - НАМЕНА ПРОСТОРА	Печат и потпис:
ПЛАНЕР САРАДНИК:	МИРОЉУБ ЉЕШИЊАК дипл.инж.пољопр. ОБЈЕКТАНА РЕКО дипл.инж.арх. ЗОРАН КОРДИЋ дипл.инж.град. МИЛАН ЖИЖИЋ дипл.инж.маш. ЗОРИЦА САНАДЕР дипл.инж.електро.	Датум: 2011. Бр.листа: 1

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ
ЖАБАЉ

РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 2
МРЕЖА НАСЕЉА И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

А СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	
1	ДОМ ЗА ЛИЦА СА ФУНКЦИЈИ И МЕНТАЛНИМ СМЕЊАМА
2	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
3	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
Б ОБРАЗОВАЊЕ	
4	ПОДРУЧНА ШКОЛА
5	ОСНОВНА ШКОЛА
6	СРЕДЊА ШКОЛА
В ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	
7	АМБУЛАНТА, ЗДРАВСТ. СТАНИЦА, МОБ. ЗДРАВСТ. СЛУЖБА
8	ДОМ ЗДРАВЉА
9	АПOTEKA
10	ЗООЖИТИЈЕНСКА СЛУЖБА
11	ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА
12	ВЕТЕРИНАРСКА АМБУЛАНТА
13	КАРАНТИН ЗА ЖИВОТИЊЕ
Г КУЛТУРА И ИНФОРМИСАЊЕ	
14	БИБЛИОТЕКА
15	МУЗЕЈ
16	ГАЛЕРИЈА - ИЗЛОЖБЕНИ ПРОСТОР
17	ДОМ КУЛТУРЕ
18	ДОМ ОМЛАДИНЕ И ПИОНИРА
19	НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ
20	РАДИО СТАНИЦА, ЛОКАЛНЕ НОВИНЕ
21	ОПШТИНСКА ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
Д ФИЗИЧКА КУЛТУРА	
22	ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕНИ
23	ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ПРОСТОР
24	ПОКРИВЕНИ СПОРТСКИ ОБЈЕКТ
25	МАЊИ СПОРТ.-РЕКР. ЦЕНТАР ВИШЕНАМЕНСКОГ КАРАКТЕРА

ФУНКЦИЈА НАСЕЉА	
●	ГРАДСКИ ЦЕНТАР - ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР
●	НАСЕЉЕ - ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА
●	НАСЕЉЕ СА СПЕЦИФИЧНОМ ФУНКЦИЈОМ

УСМЕРЕНОСТ ФУНКЦИОНАЛНИХ ВЕЗА

■■■■■	ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР КА МАКРОРЕГИОНАЛНОМ ЦЕНТРУ
■■■■■■■	ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР КА РЕГИОНАЛНОМ ЦЕНТРУ
■■■■	ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР КА СУБРЕГИОНАЛНОМ ЦЕНТРУ
■■■■■■■■	ОПШТИНСКИ ЦЕНТАР КА ВЕЋЕМ ГРАДСКОМ ЦЕНТРУ
■■■■■■■■■■	НАСЕЉЕ-ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА КА ОПШТИНСКОМ ЦЕНТРУ

НАСЕЉСКИ САДРЖАЈ	
●	НАСЕЉСКИ САДРЖАЈ
●	ПОТРЕБАН (ПРЕПОРУКА ИЗ ППРО)
●	АКО ПОСТОЈИ ИНТЕРЕС И ЕКОНОМСКА ОСНОВА

ЖАБАЉ	
А	Б
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

ЧУРУГ	
А	Б
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

ЂУРЂЕВО	
А	Б
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

ГОСПОЈИНЦИ	
А	Б
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

■■■■■	ПЛОВНИ ПУТ - РЕКА ТИСА
●	ТЕРЕТНО ПРИСТАНИШТЕ
М	МАРИНА
●	ПРИВЕЗИШТЕ
—+—+—+—	ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА
—/—/—/—	МОСТ

—+—+—+—	ДРЖАВНИ ПУТ I РЕДА
—+—+—+—	ДРЖАВНИ ПУТ II РЕДА
—+—+—+—	ОБИЛАЗНИЦА
—+—+—+—	ОПШТИНСКИ ПУТ
—+—+—+—	ПРИСТУПНИ ПУТ
●	СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ
●	ТЕРЕТНИ ТЕРМИНАЛ

ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

■■■■■	ИЗВОРИШТЕ
■■■■■	ФАБРИКА ВОДЕ
■■■■■	ПОСТРОЈЕЊЕ ЗА ПРЕЧ. ОТПАДНИХ ВОДА
■■■■■	НАСИП - I ОДБРАМБЕНА ЛИНИЈА
■■■■■	НАСИП - II ОДБРАМБЕНА ЛИНИЈА
●	ЦРПНА СТАНИЦА
■■■■■	РЕГУЛАЦИОНА УСТАВА
■■■■■	ВОДОВОД

●	БУНАР
●	БУНАР ЗА ОСМАТР. НИВОА ПОДЗ. ВОДА
■■■■■	ПОВРШИНЕ ПОД ДРЕНАЖ СИСТЕМОМ
■■■■■	МЕЛИОРАЦИОНИ КАНАЛИ
■■■■■	ТИСА - ПРИРОДНИ РЕЦИПИЈЕНТ
■■■■■	ЈЕГРИЧКА - ПРИРОДНИ РЕЦИПИЈЕНТ
■■■■■	СТАРА ТИСА - ПРИРОДНИ РЕЦИПИЈЕНТ
■■■■■	КАНАЛИЗАЦИЈА

ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

■	ТС 110/20kV
■■■■■	400kV ДВ
■■■■■	220kV ДВ
■■■■■	110kV ДВ
■	20kV РП
■■■■■	20kV ДВ (КАБЛ)

■■■■■	35kV ДВ КОЈИ СЕ КАБЛИРА (ИЗМЕШТА)
■	ГРЧ - ГОСПОЈИНЦИ
■	ГМРС
■■■■■	НАФТОВОД
■■■■■	ГАСОВОД

ТТ ИНФРАСТРУКТУРА

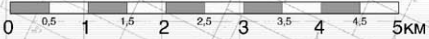
■■■■■	РР КОРИДОР
●	ПТТ (АТЦ)
■■■■■	ТТ МРЕЖА

●	РБС
○	ПРЕФЕРЕНТНЕ ЗОНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ РБС

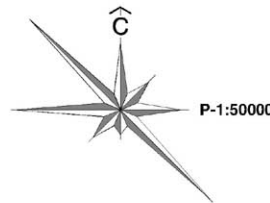
■■■■■	ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ НАСЕЉА
■■■■■	ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА - ГРАНИЦА ОПШТИНЕ
■■■■■	ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ

НАРУЧИЛАЦ:	ОПШТИНА: ЖАБАЉ	Печат и потпис:
ОБРАТИВАЦ:	ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ: ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД	Печат и потпис:
НАЗИВ ПЛАНА:	ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ	Е - број: 2197
НАЗИВ КАРТЕ:	РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 2 - МРЕЖА НАСЕЉА И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	Печат и потпис:
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	МИРОЉУБ ЉЕШИЊАК дипл. инж. пољс.пр.	Печат и потпис:
ПЛАНИР САРАДНИК:	СОБРАТНА РЕКО дипл.инж. арх. ЗОРАН КОРДИЋ дипл. инж. савр.	Печат и потпис:
	МИЛАН ЖИЖИЋ дипл. инж. савр. ЗОРИЦА САНАДЕР дипл. инж. електр.	Печат и потпис:
	Датум: 2011.	Бр. листа: 2

КО ЖАБАЉ	
П у km ²	132,57
бр. ст.	9598
ст. km ²	72
КО ЧУРУГ	
П у km ²	158,75
бр. ст.	8982
ст. km ²	65
КО ЂУРЂЕВО	
П у km ²	78,86
бр. ст.	5137
ст. km ²	65
КО ГОСПОЈИНЦИ	
П у km ²	52,09
бр. ст.	3986
ст. km ²	75

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ

РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 3 ТУРИЗАМ И ЗАШТИТА ПРОСТОРА

ТУРИЗАМ

- СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ
- РИБОЛОВНИ ТУРИЗАМ
- ЛОВНИ ТУРИЗАМ
- НАУТИЧКИ ТУРИЗАМ
- КУЛТУРНО-МАНИФЕСТАЦИОНИ ТУРИЗАМ
- САЛАШАРСКИ ТУРИЗАМ
- ВЕРСКИ ТУРИЗАМ

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
- ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ
- МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

ПРИРОДНА ДОБРА

- ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА
- ПАРК ПРИРОДЕ "ЈЕГРИЧКА"
- ПАРК ПРИРОДЕ "СТАРА ТИСА" КОД БИСЕРНОГ ОСТВА
- СПОМЕНИК ПРИРОДЕ "ХУМКА НА ПОТЕСУ ЛИВАДЕ"

СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ОД НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

- НЕБРАЊЕНИ ПОЈАС УЗ ТИСУ
- ПАШЊАЦИ КОД ЖАБЉА
- МУЊАЧА
- СТАНИШТЕ ГОРОЦВЕТА

СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ОД МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА

- ИВА ПОДРУЧЈЕ
- ИРА ПОДРУЧЈЕ

ЕКОЛОШКИ КОРИДОР

НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

- СПОМЕНИК КУЛТУРЕ - ИЗУЗЕТАН ЗНАЧАЈ
- СПОМЕНИК КУЛТУРЕ - ВЕЛИКИ ЗНАЧАЈ
- СПОМЕНИК КУЛТУРЕ
- СПОМЕНИК КУЛТУРЕ ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ
- ЗНАМЕНИТО МЕСТО - ВЕЛИКИ ЗНАЧАЈ
- ЗНАМЕНИТО МЕСТО
- ЗНАМЕНИТО МЕСТО ПОД ПРЕТХОДНОМ ЗАШТИТОМ
- АРХЕОЛОШКА ЗОНА ЗАШТИТЕ
- АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТ

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ЗОНА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- ЗОНА УРБАНИХ И РАДНИХ АКТИВНОСТИ
- ТЕРЕТНО ПРИСТАНИШТЕ
- МАРИНА
- СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ
- ТЕРЕТНИ ТЕРМИНАЛ
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ЈАВНИХ ПУТЕВА И ЗАШТИТНИ ПРУЖНИ ПОЈАС
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС НАФТОВОДА
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ГАСОВОДА
- ЗАШТИТНИ ПОЈАС ДАЛЕКОВОДА

ДЕГРАДАЦИОНИ ПУНКТОВИ

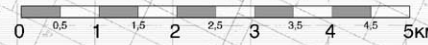
- ДЕПОНИЈА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА
- НЕУРЕЂЕНЕ ДЕГОНИЈЕ
- СТОЧНО ГРОБЉЕ
- ХАЗАРДНИ ОБЈЕКТИ (ПГОВ, ФАБРИКА ВОДЕ)

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

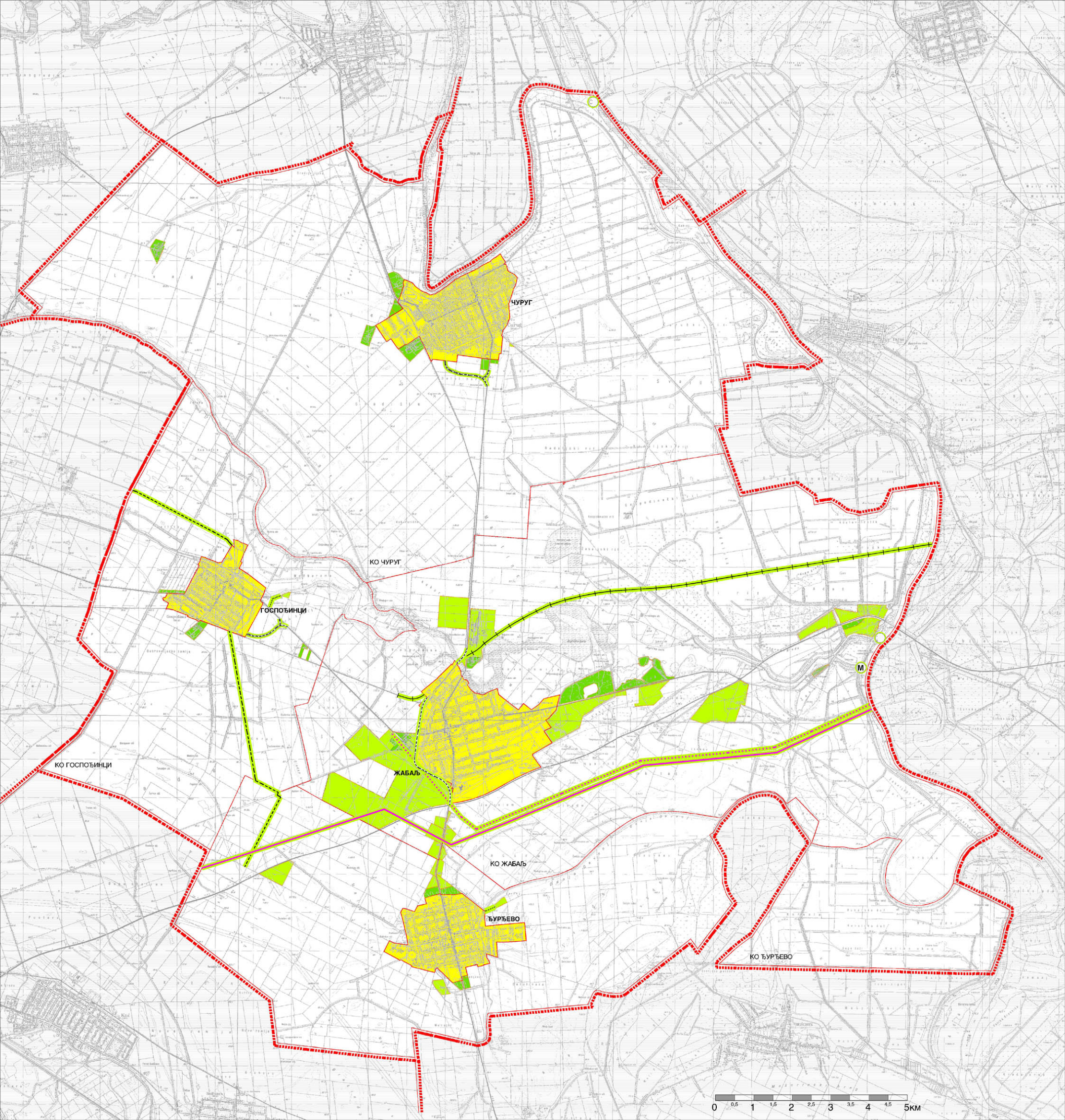
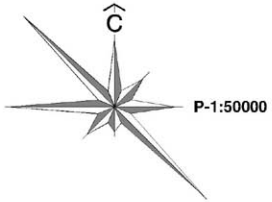
- РЕГУЛАЦИЈА НИВОА ВОДЕ
- ОДБРАНА ОД ПОПЛАВА
- ЗОНА САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА
- ВАНШУМСКО ЗЕЛЕНИЛО
- ПОВРШИНЕ ЗА САНАЦИЈУ И РЕКУЛТИВАЦИЈУ
- ЗАШТИТА ОД ГРАДА

- ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА - ГРАНИЦА ОПШТИНЕ
- ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ

НАРУЧИЛАЦ:	ОПШТИНА: ЖАБАЉ	Печат и потпис:
ОБРАТИВАЦ:	ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ: ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД ДИРЕКТОР: ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНОВИЋ, дипл.инж.маш.	Печат и потпис:
НАЗИВ ПЛАНА:	ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ	Е - број: 2197
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 3 - ТУРИЗАМ И ЗАШТИТА ПРОСТОРА	Печат и потпис:
ПЛАНИР САРАДНИК:	ДИРЕКТОР ЈП ВОЈВОДИНА: др.инж.маш. ПОПОВИЋ САВЕТАЦИ: СЛАВИЦА ПИЗНАВИЋ, дипл.инж.маш. пр. ТАМАРА ЗЕЛЕНОВИЋ, дипл.инж.маш. пр. ТАМАРА ЗЕЛЕНОВИЋ, дипл.инж.маш. пр.	Датум: 2011.
Бр.листа 3		

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ
ЖАБАЉ

РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 4
КАРТА СПРОВОЂЕЊА

- ГРАЂЕВИНСКО ПОДРУЧЈЕ**
- ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉЕНОГ МЕСТА
 - ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА ВАН НАСЕЉЕНОГ МЕСТА
 - ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
 - ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
 - ОБАВЕЗНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА
 - ДИРЕКТНА ПРИМЕНА ПЛАНА
- ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ ВАН НАСЕЉА**
- ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЛИНИЈСКИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКАТ
 - ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ ОБЈЕКАТ
- ОБИЈАЗНИЦА**
- ОПШТИНСКИ ПУТ
 - ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРУГА
 - ТЕРЕТНО ПРИСТАНИШТЕ
 - МАРИНА
 - ПРИВЕЗИШТЕ
- НАПОН**
- 110kV ДВ
 - 400kV ДВ
- ГРАНИЦА ОБУХВАТА ПЛАНА - ГРАНИЦА ОПШТИНЕ**
- ГРАНИЦА КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ**

НАРУЧИЛАЦ:		ОПШТИНА: ЖАБАЉ	Печат и потпис:
ОБРАТИВАЦ:		ОВЛАШЋЕНО ЛИЦЕ: ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД ДИРЕКТОР: ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНОВИЋ, дипл.инж.маш.	Печат и потпис:
НАЗИВ ПЛАНА:	ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ЖАБАЉ		Е - број: 2197
НАЗИВ КАРТЕ:	РЕФЕРАЛНА КАРТА БРОЈ 4 - КАРТА СПРОВОЂЕЊА		Печат и потпис:
ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР:	МИРОЉУБ ЉЕШИЊАК, дипл.инж.политик.		Печат и потпис:
ПЛАНЕР САРАДНИК:	СОЈСТРАНА РЕКО, дипл.инж.арх. ЗОРАН КОРДИЋ, дипл.инж.град.		Печат и потпис:
Планер Сарадник:	БРАНКО МИЛОВАНОВИЋ, дипл.инж.град. МИЛАН ЖИЖИЋ, дипл.инж.град. ЗОРИЦА САНАДЕР, дипл.инж.електро.		Печат и потпис:
Датум:	2011.		Бр.листа: 4